

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΥΛ. ΜΠΑΞΕΒΑΝΑΚΙ
Δ. Φ. πρόφης γυμνασιάρχου

ΕΛΛΗΝΕΣ ΛΥΡΙΚΟΙ

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

ΜΕΤΑ ΠΑΝΤΩΝ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ

ΚΑΙ

ΜΕΤΡΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

ΠΡΙΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΤΗΣ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΗΣ ΤΑΞΕΩΣ

*«Ἦγοῦμαι ἐγὼ
ἀνδρὶ παιδείας μέγιστον μέρος εἶναι
περὶ ἐπῶν δευρῶν εἶναι·
ἔστι δὲ τοῦτο
τὰ ὑπὸ τῶν ποιητῶν λεγόμενα οἷόν τ' εἶναι ξυριέναι.»
Πλάτ. Πρωτῶν. XXVI.*

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,"
44-ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ-44
1925

Τὰ γνήσια ἀντίτυπα φέρουν τὴν σφραγίδα τοῦ
βιβλιοπωλείου τῆς «Ἐστίας».

Τύποις ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ. ἐν ἔδρῳ Περικλέους 16

Ι. — ΕΛΕΓΕΙΑΚΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Α΄. ΚΑΛΛΙΝΟΥ ΕΛΕΓΕΙΑ

1. (1)*

Μέχρις τεῦ κατάκεισθε ; κότε ἄλκιμον ἔξετε θυμόν,
 ὦ νέοι ; οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφιπερικτίνας,
 ἃ δε λίην μεθιέντες, ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε
 ἦσθαι, ἀτὰρ πόλεμος γαῖαν ἄπασαν ἔχει.
 [Ὄχετο συμποσίων ἑσπεῖων χρόνος, ἄχετο, παῖδες, 5
 εἰρήνης γλυκερῆς ἥπια δῶρα τὰ πρῖν]
 νῦν δ' ἐπὶ Κιμμερίων στρατὸς ἔρχεται ὄβριμοεργῶν,
 [δυσμενέων ἀνδρῶν, τηλόθεν ἐκ βορέω.
 Πάτρης οὖν πέρι τῆς δε παρ' ἀλλήλοισι μάχεσθε]
 καὶ τις ἀποθνήσκων ὕστατ' ἀκοντισάτω. 10
 Τιμῆν τε γάρ ἐστι καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ μάχεσθαι
 γῆς πέρι καὶ παιδῶν κουριδῆς τ' ἀλόχου
 δυσμενέσιν· θάνατος δὲ τότε ἔσσεται, ὀκνότε κεν δὴ
 Μοῖραι ἐπικλώσωσ'· ἀλλὰ τις ἰθὺς ἴτω
 ἔγχος ἀνασχόμενος καὶ ὑπ' ἀσπίδος ἄλκιμον ἦτορ 15
 ἔλσας, τὸ πρῶτον μιγνυμένον πολέμου.
 Οὐ γάρ κως θάνατόν γε φυγεῖν εἰμαρμένον ἐστὶν
 ἄνδρ' οὐδ' εἰ προγόνων ἢ γένος ἀθανάτων.
 Πολλάκι δηϊότητα φυγῶν καὶ δοῦπον ἀκόντων 15
 οἴχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου. 20
 Ἄλλ' ὁ μὲν οὐκ ἔμπηξ δῆμῳ φίλος οὐδὲ ποθεινός,
 τὸν δ' ὀλίγος στενάχει καὶ μέγας, ἦν τι πάθη·

(*) Οἱ ἐν κεραιότοις ἀριθμοὶ κατὰ τὴν στερεώτυπον ἔκδοσιν τῆς Anthol. Lyric. Th Bergk 1883.

λαῶ γάρ σύμπαντι πόθος κρατερόφρονος ἀνδρός
θνήσκοντος, ζῶν δ' ἄξιος ἡμιθέων·
ὥσπερ γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρωσιν·
ἔρδει γὰρ πολλῶν ἄξια μῦνος ἑῶν.

25

Β'. ΤΥΡΤΑΙΟΥ ΥΠΟΘΗΚΑΙ

2. (10)

Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν ἐνὶ προμάχοισι πεσόντα
ἄνδρ' ἀγαθὸν περὶ ἧ πατρίδι μαρνάμενον·
τὴν δ' αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πλονας ἀγροῦς
πτωχεύειν πάντων ἔστ' ἀνηρότατον,
πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ γέροντι
παισὶ τε σὺν μικροῖς κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.

5

Ἐχθρὸς μὲν γὰρ τοῖσι μετέσσειται, οὓς κεν ἴκηται
χρημοσύνη τ' εἰκὼν καὶ στυγερῇ πενήλῃ,
αἰσχύνει τε γένος, κατὰ δ' ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
πᾶσα δ' ἀτιμίη καὶ κακότης ἔπεται.

10

Εἰ δ' οὕτως ἀνδρὸς τοι ἀλωμένου οὐδεμί' ὥρη
γίγνεται, οὐτ' αἰδῶς οὐτ' ὄπις οὐτ' ἔλεος,
θυμῷ γῆς πέρι τῆςδε μαχώμεθα καὶ περὶ παίδων
θνήσκωμεν ψυχῶν μηκέτι φειδόμενοι.

Ἔ νεοί, ἀλλὰ μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένοντες,
μηδὲ φυγῆς αἰσχροῆς ἄρχετε, μηδὲ φόβου,
ἀλλὰ μέγαν ποιεῖσθε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμῶν,
μηδὲ φυλοψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρνάμενοι.

15

Τοὺς δὲ παλαιότερους, ὧν οὐκέτι γούνατ' ἐλαφρά,
μὴ καταλείποντες φεύγετε, τοὺς γεραιούς·
αἰσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο μετὰ προμάχοισι πεσόντα
κεῖσθαι πρόσθε νέων ἄνδρα παλαιότερον,
ἦδη λευκὸν ἔχοντα κάρη πολίον τε γένειον,
θυμὸν ἀποπνεῖοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ,
αἱματόεντ' αἰδοῖα φίλαις ἐν χερσὶν ἔχοντα—
αἰσchrὰ τὰ γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὰ ἰδεῖν—

25

καὶ χροῖα γυμνωθέντα νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν,
ὄφρ' ἐρατῆς ἤβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχη·
ἀνδράσι μὲν θηητὸς ἰδεῖν, ἐρατὸς δὲ γυναιξίν,
ζωὸς ἑὼν, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών. 30
Ἄλλὰ τις εὖ διαβὰς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισιν
στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὁδοῦσι δακῶν.

3. (11)

Ἄλλ' Ἡρακλῆος γὰρ ἀνικῆτου γένος ἐστέ,
θαρσεῖτ', οὐπω Ζεὺς αὐχένα λοξὸν ἔχει·
μηδ' ἀνδρῶν πληθὺν δειμαίνετε, μηδὲ φοβεῖσθε,
ἰθύς δ' ἐς προμάχους ἀσπίδ' ἀνήρ' ἔχέτω,
ἐχθρὴν μὲν ψυχὴν θέμενος, θανάτου δὲ μελαινας 5
κῆρας ὁμῶς αὐγαῖς ἠελίοιο φίλας.
Ἰστε γὰρ Ἄρηος πολυδακροῦ εὖργ' ἀτῆλα,
εὖ δ' ὄργην ἐδάητ' ἀργαλέου πολέμου
καὶ θαμὰ φευγόντων τε διωκόντων τ' ἐγένεσθε,
ὦ νέοι, ἀμφοτέρων δ' ἐς κόρον ἠλάσατε. 10
Οἱ μὲν γὰρ τολμῶσι παρ' ἀλλήλοισι μένοντες
ἔς τ' αὐτοσχεδίην καὶ προμάχους ἰέναι,
παυρότεροι θνήσκουσι, σαοῦσι δὲ λαὸν ὀπίσσω·
τρεσσάντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετή.
Οὐδέεις ἂν ποτε ταῦτα λέγων ἀνύσειεν ἕκαστα, 15
ὄσσοι, ἦν αἰσχροὶ πάθη, γίγνεται ἀνδρὶ κακά·
ῥιγαλέον γὰρ ὄπισθε μετάφρενόν ἐστι δαΐζειν
ἀνδρὸς φεύγοντος δητῶ ἐν πολέμῳ·
αἰσχροὸς δ' ἐστὶ νέκυς κακκείμενος ἐν κονίησιν
νώτον ὄπισθ' αἰχμῇ δουρὸς ἐληλαμένος. 20
Ἄλλὰ τις εὖ διαβὰς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισιν
στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὁδοῦσι δακῶν,
μηρούς τε κνήμας τε κάτω καὶ στέρνα καὶ ὠμους
ἀσπίδος εὐρείης γαστρὶ καλυψάμενος·
δεξιτερῇ δ' ἐν χειρὶ τινασσέτω ὄβριμον ἔγχος, 25
κινεῖτω δὲ λόφον δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς·

ἔρδειν δ' ὄβριμα ἔργα διδασκέσθω πελεμίζων,
 μηδ' ἐκτός βελέων ἐστάτω ἀσπίδ' ἔχων,
 ἀλλὰ τις ἐγγύς ἰὼν αὐτοσχεδὸν ἐγγεῖ μακρῷ
 ἢ ξίφει οὐτάζων δῆϊον ἄνδρ' ἐλέτω· 30
 καὶ πόδα παρ ποδὶ θείσ καὶ ἐπ' ἀσπίδος ἀσπίδ' ἐρείσας,
 ἐν δὲ λόφον τε λόφῳ καὶ κυνέην κυνέῃ
 καὶ στέρνον στέρνῳ πεπλημένους ἄνδρῳ μαχέσθω,
 ἢ ξίφειος κόπην ἢ δόρυ μακρὸν ἐλών.
 Ὑμεῖς δ', ὧ γυμνήτες, ὑπ' ἀσπίδος ἄλλοθεν ἄλλος 35
 πτώσσοντες μεγάλοις βάλλετε χειρμαδίοις,
 δούρασί τε ξεστοῖσιν ἀκοντίζοντες ἐς αὐτούς,
 τοῖσι πανόπλοισιν πλησίον ἰστάμενοι.

4. (12)

Οὐτ' ἂν μνησαίμην οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείμην
 οὔτε ποδῶν ἀρετῆς οὔτε παλαιμοσύνης,
 οὐδ' εἰ Κυκλώπων μὲν ἔχοι μέγεθός τε βίην τε,
 νικῶη δὲ θέων Θρηϊκίον Βορέην,
 οὐδ' εἰ Τιθωνοῖο φυὴν χαριέστερος εἶη, 5
 πλουτοίη δὲ Μίδεω καὶ Κινύρῳ μάλιον,
 οὐδ' εἰ Τανταλίδεω Πέλοπος βασιλεύτερος εἶη,
 γλῶσσαν δ' Ἀδρήστου μελιχόγηρον ἔχοι,
 οὐδ' εἰ πᾶσαν ἔχοι δόξαν πλὴν θούριδος ἀλκῆς·
 οὐ γὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ, 10
 εἰ μὴ τετλαίη μὲν ὄρῳ φόνον αἱματόεντα
 καὶ δηῖων ὀρέγοιτ' ἐγγύθεν ἰστάμενος.
 Ἦδ' ἀρετῆ, τόδ' ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον
 κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἄνδρῳ νέῳ.
 Εὐνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πόλῃ τε παντί τε δήμῳ, 15
 ὅστις ἀνὴρ διαβάς ἐν προμάχοισι μένη
 वोλεμέως, αἰσχροῆς δὲ φυγῆς ἐπὶ πάγχυ λάθηται,
 ψυχὴν καὶ θυμὸν τλήμονα παρθέμενος,
 θαρσύνῃ δ' ἔπεισιν τὸν πλησίον ἄνδρα παρεστώς·
 οὗτος ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ· 20
 αἵψα δὲ δυσμενέων ἀνδρῶν ἔτρεψε φάλαγγας
 τρηχείας, σπουδῇ τ' ἔσχεθε κῦμα μάχης·

Σπεύδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος· ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλάται
 ἐν νησὶν χριζῶν οἴκαδε κέρδος ἄγειν 10
 ἰχθυόεντ', ἀνέμοισι φορευόμενος ἀργαλείοισιν,
 φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίαν θέμενος·
 ἄλλος γῆν τέμνων πολυδένδρον εἰς ἐνιαυτὸν
 λατρεύει, τοῖσιν καμπύλ' ἄροτρα μέλει·
 ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνεω 15
 ἔργα δαεὶς χειροῖν ξυλλέγεται βίοτον·
 ἄλλος Ὀλυμπιάδων Μουσέων πάρα δῶρα διδαχθεὶς,
 ἱμεροτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος·
 ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἀναξ' ἐκάεργος Ἀπόλλων,
 ἔγνω δ' ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον, 20
 ᾧ συνομαρτήσωσι θεοί· τὰ δὲ μόρσιμα πάντως
 οὔτε τις οἰωνὸς ῥύσεται οὔθ' ἱερά·
 ἄλλοι Παιῶνος πολυφαρμάκου ἔργον ἔχοντες
 ἰητροί· καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπεστι τέλος·
 πολλάκι δ' ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται ἄλγος 25
 κοῦκ ἂν τις λύσαιτ' ἤπια φάρμακα δούς·
 τὸν δὲ κακαῖς νούσοισι κακούμενον ἀργαλείαις τε
 ἀψάμενος χειροῖν αἶψα τίθησ' ὑγιῆ.
 Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει ἠδὲ καὶ ἔσθλόν·
 δῶρα δ' ἄφρακτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων· 30
 Πᾶσι δέ τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδεν,
 ἧ μέλλει σχῆσειν, χρήματος ἀρχομένου·
 ἀλλ' ὁ μὲν εὖ ἔρδειν πειρώμενος οὐ προνοήσας
 εἰς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσεν,
 τῷ δὲ κακῶς ἔρδοντι θεὸς περὶ πάντα δίδωσιν 35
 συντυχίην ἀγαθὴν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.

10. (27 Πρὸς Κριτίαν.

Παῖς μὲν ἄνηβος ἐὼν ἔτι νήπιος ἔρκος ὀδόντων
 φύσας ἐκβάλλει πρῶτον ἐν ἔπτ' ἔτεσιν·
 τοὺς δ' ἐτέρους ὅτε δὴ τελέσῃ θεὸς ἔπτ' ἐνιαυτούς,
 ἦβης ἐκφαίνει σήματα γεινομένης·

τῇ τριτάτῃ δὲ γένειον, ἀεξομένων ἔτι γυίων, 5
λαχνοῦται, χροιοῦς ἄνθος ἀμειβομένης·
τῇ δὲ τετάρτῃ πᾶς τις ἐν ἑβδομάδι μέγ' ἄριστος
ἰσχύν, ἦντ' ἄνδρες σήματ' ἔχουσ' ἀρετῆς·
πέμπτη δ' ὄριον ἄνδρα γάμου μεμνημένον εἶναι 10
καὶ παίδων ζητεῖν εἰσοπίσω γενεήν·
τῇ δ' ἕκτῃ περὶ πάντα καταρτύεται νόος ἀνδρός,
οὐδ' ἔρδειν ἔθ' ὁμῶς ἔργ' ἀπάλαμνα θέλει·
ἑπτὰ δὲ νοῦν καὶ γλῶσσαν ἐν ἑβδομάσιν μέγ' ἄριστος
δικτῶ τ' ἀμφοτέρων τέσσαρα καὶ δέκ' ἔτη·
τῇ δ' ἑνάτῃ ἔτι μὲν δύναται, μαλιώτερα δ' αὐτοῦ 15
πρὸς μεγάλην ἀρετὴν γλῶσσά τε καὶ σοφίη·
τῇ δεκάτῃ δ' ὅτε δὴ τελέσῃ θεὸς ἔπι' ἐνιαυτούς,
οὐκ ἂν ἄωρος ἐὼν μοῖραν ἔχοι θανάτου.

Ε'. ΦΩΚΥΛΙΔΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

11. (1. 5. 16)

- α') Καὶ τότε Φωκυλίδεω· Λέριοι κακοί· οὐχ ὁ μὲν, ὅς δ' οὐ·
πάντες, πλὴν Προκλέους· καὶ Προκλῆς Λέριος.
- β') Καὶ τότε Φωκυλίδεω· πόλις ἐν σκοπέλῳ κατὰ κόσμον
οἰκεῦσα σμικρῇ κρέσσων Νίνου ἀφραινούσης.
- γ') [Καὶ τότε Φωκυλίδεω·] χρήστης κακοῦ ἔμμεναι ἀνδρὸς
φεύγειν, μὴ σέ γ' ἀνιήσῃ παρὰ καιρὸν ἀπαιτέων.

Σ'. ΞΕΝΟΦΑΝΟΥΣ

12. (1) Συμπόσιον.

Νῦν γὰρ δὴ ζάπεδον καθαρὸν καὶ χεῖρες ἀπάντων
καὶ κύλικες· πλεκτοὺς δ' ἀμφιτιθεῖ στεφάνους

ἄλλος· ὁ δ' εὐῶδες μύρον ἐν φιάλῃ πορσύνει·
 κρητῆρ δ' ἔστηκεν μεστός εὐφροσύνης·
 ἄλλος δ' οἶνος ἐτοῖμος, ὅς οὔκοτε φησὶ προδώσειν, 5
 μελιχος ἐν κεράμοις, ἄνθεος ὀζόμενος·
 ἐν δὲ μέσοις ἀγνὴν ὀδμὴν λιβανωτὸς ἴησιν,
 ψυχρὸν δ' ἔστιν ὕδωρ καὶ γλυκὺ καὶ καθαρὸν·
 πάρκεινται δ' ἄρτοι ξανθοὶ γεραγῆ τε τράπεζα 10
 τυροῦ καὶ μέλιτος πίονος ἀχθομένη·
 βωμὸς δ' ἄνθεσιν ἀν-τὸ μέσον πάντῃ πετύκασται,
 μολπὴ δ' ἀμφὶς ἔχει δώματα καὶ θαλίη·
 Χρὴ δὴ πρῶτον μὲν θεὸν ὑμνεῖν εὐφρονας ἀνδρας
 εὐφήμοις μύθοις καὶ καθαροῖσι λόγοις·
 σπείσαντας δὲ καὶ εὐξαμένους τὰ δίκαια δύνασθαι 15
 πρήσειν — ταῦτα γὰρ ὧν ἔστι προχειρότερον —
 οὐχ ὕβρις πίνειν ὀπόσεν κεν ἔχων ἀφίκοιο
 οἴκαδ' ἄνευ προπόλου, μὴ πάνυ γηραλέος·
 ἀνδρῶν δ' αἰνεῖν τοῦτον, ὅς ἐσθλὰ πῶν ἀναφαίνει,
 ὧς οἱ μνημοσύνη καὶ πόνος ἀμφ' ἀρετῆς· 20
 οὔτι μάχας διέπειν Τιτῆνων οὐδὲ Γιγάντων,
 οὐδ' αὖ Κενταύρων, πλάσματα τῶν προτέρων,
 ἢ στάσιος σφεδανάς· τοῖς οὐδὲν χρηστὸν ἔνεστιν·
 θεῶν δὲ προμηθεῖην αἰὲν ἔχειν ἀγαθόν·

13. (2) Ὑποθήκαι.

Ἄλλ' εἰ μὲν ταχυτῆτι ποδῶν νίκην τις ἄροίτο
 ἢ πενταθλεύων, ἔνθα Διὸς τέμενος
 παρ Πίσσο ῥοῆς ἐν Ὀλυμπίῃ, εἴτε παλαιῶν,
 ἢ καὶ πυκτοσύνην ἀλγινόεσσαν ἔχων,
 εἴτε τὸ δεινὸν ἄεθλον, ὃ παγκράτιον καλέουσιν, 5
 ἄστοῖσιν κ' εἴη κυδρότερος προσορᾶν
 καὶ κε προεδρίην φανερὴν ἐν ἀγῶσιν ἄροίτο
 καὶ κεν σῖτ' εἴη δημοσίων κτεάνων
 ἐκ πόλιος καὶ δῶρον, ὃ οἱ κειμήλιον εἴη·
 εἴτε καὶ ἵπποισιν, ταῦτά κε πάντα λάχοι 10

οὐκ' ἐὼν ἄξιος, ὥσπερ ἐγώ· ῥώμης γὰρ ἀμείνων
ἀνδρῶν ἦδ' ἵππων ἡμετέρῃ σοφίῃ.
Ἄλλ' εἰκῆ μάλα τοῦτο νομίζεται· οὐδὲ δίκαιον
προκρίνειν ῥώμην τῆς ἀγαθῆς σοφίης.
Οὔτε γὰρ εἰ πύκτης ἀγαθὸς λαοῖσι μετεῖη 15
οὔτ' εἰ πενταθλεῖν οὔτε παλαισμοσύνην,
οὐδὲ μὲν εἰ ταχυτῆτι ποδῶν, τόσπερ ἐστὶ πρότιμον
ῥώμης ὅσος ἀνδρῶν ἔργ' ἐν ἀγῶνι πέλει,
τοῦνεκεν ἂν δὴ μᾶλλον ἐν εὐνομίῃ πόλις εἴη·
σμικρὸν δ' ἂν τι πόλει χάσμα γένοιτ' ἐπὶ τῷ, 20
εἴ τις ἀεθλεύων νικῶ Πίσσο παρ' ὄχθας·
οὐ γὰρ πιαίνει ταῦτα μυχοῦς πόλιος.

Ζ'. ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ

14. (στ. 1) Εἰς Ἀπόλλωνα.

Ἦ ἄνα, Λητοῦς υἱέ, Διὸς τέκος, οὔποτε σεῖο
λήσομαι ἀρχόμενος, οὐδ' ἀποπαυόμενος,
ἀλλ' αἰεὶ πρῶτον σὲ καὶ ὕστατον ἔν τε μέσοισιν
ἀείσω· σὺ δέ μοι κλυθὶ καὶ ἐσθλὰ δίδου.
Φοῖβε ἄναξ, ὅτε μὲν σε θεὰ τέκε πότνια Λητώ, 5
φοίνικος ῥαδινηῆς χειρὶν ἐφαψαμένη,
ἀθανάτων κάλλιστον, ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ,
πᾶσα μὲν ἐπλήσθη Δῆλος ἀπειρεσίῃ
ὄδμης ἀμβροσίης, ἐγέλασσε δὲ γαῖα πελώρη,
γῆθησεν δὲ βαθὺς πόντος ἄλος πολιῆς. 10

18. (στ. 11) Εἰς Ἀρτεμιν.

Ἄρτεμι θηροφόνῃ, θύγατερ Διός, ἦν Ἀγαμέμνων
εἶσαθ', ὅτ' ἐς Τροίην ἔπλεε νηυσὶ θοαῖς,
εὐχομένῳ μοι κλυθὶ, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἀλαλε·
σοὶ μὲν τοῦτο, θεά, σμικρὸν, ἐμοὶ δὲ μέγα.

16. (στ. 15) **Εἰς τὰς Μούσας.**

Μούσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διός, αἶ ποτε Κάδμου
 ἔς γάμον ἔλθουσαι καλὸν ἀείσατ' ἔπος·
 «ὅτι καλόν, φίλον ἐστὶ τὸ δ' οὐ καλὸν οὐ φίλον ἐστίν.»
 τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων.

17. (στ. 43) **Πρὸς Κύρον.**

Οὐδεμίαν ποῦ, Κύρν', ἀγαθοὶ πόλιν ὄλεσαν ἄνδρες·
 ἀλλ' ὅταν ὑβρίζειν τοῖσι κακοῖσιν ἄδη
 δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας τ' ἀδίκουσι διδῶσιν
 οἰκείων κερδέων εἵνεκα καὶ κράτεος,
 ἔλπεο μὴ δηρὸν κείνην πόλιν ἀτρεμεῖσθαι, 5
 μηδ' εἰ νῦν πολλῇ κείται ἐν ἡσυχίᾳ,
 εὔτ' ἂν τοῖσι κακοῖσι φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γένηται,
 κέρδεα δημοτῶ σὺν κακῷ ἐρχόμενα
 ἐκ τῶν γὰρ στάσιές τε καὶ ἔμφυλοι φόνοι ἀνδρῶν
 μούναρχοί θ', ἃ πόλει μήποτε τῆδε ἄδοι. 10

18. (στ. 69)

Μήποτε, Κύρνε, κακῷ πίσυνος βούλευε σὺν ἀνδρῶ,
 εὔτ' ἂν σπουδαῖον προῆγμ' ἐθέλης τελέσαι,
 ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν βουλευέο πολλὰ μογήσας
 καὶ μακρὴν ποσσίν, Κύρν', ὁδὸν ἐκτελέσας.

19. (στ. 79)

Παύρους εὐρήσεις, Πολυπαῖδη, ἄνδρας ἑταίρους
 πιστοὺς ἐν χαλεποῖς προήγμασι γιγνομένους,
 οἵτινες ἂν τολμῶεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
 ἴσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν. 5
 Τόσσους δ' οὐ δῆεις διζήμενος οὐδ' ἐπὶ πάντας
 ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι,
 οἷσιν ἐπὶ γλώσση τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν
 σιδῶς, οὐδ' αἰσχρὸν χρῆμ' ἔπι κέρδος ἄγει.

20. (στ. 699)

Πλήθει δ' ἀνθρώπων ἀρετὴ μία γίγνεται ἦδε,
πλουτεῖν' τῶν δ' ἄλλων οὐδὲν ἄρ' ἦν ὄφελος,
οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις Ῥαδαμάνθυος αὐτοῦ,
πλείονα δ' εἰδείης Σισύφου Αἰολίδεω,
ὅσπερ καὶ ἐξ' Αἶδεω πολυῖδρήσιν ἀνῆλθεν 5
πείσσας Περσεφόνην αἰμυλίοισι λόγοις,
ἦτε βροτοῖς παρέχει λήθην, βλάπτουσα νόοιο —
ἄλλος δ' οὐπω τις τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
ὄντινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψη,
ἔλθη δ' ἐς σκιερὸν χῶρον ἀποφθιμένων, 10
κυανέας τε πύλας παραμείψεται, αἶ τε θανόντων
ψυχὰς εἴργουσιν καίπερ ἀναινομένας·
ἀλλ' ἄρα καὶ κεῖθεν πάλιν ἤλυθε Σίσυφος ἦρωσ
ἐς φάος ἡελίου σφῆσι πολυφροσύναις· —
οὐδ' εἰ ψεύδεα μὲν ποιοῖς ἐτύμοισιν ὁμοῖα, 15
γλῶσσαν ἔχων ἀγαθὴν Νέστορος ἀντιθέου,
ώκυτερος δ' εἴησθα πόδας ταχέων Ἀρπυϊῶν
καὶ παίδων Βορέω. τῶν ἄφαρ εἰσι πόδες.
Ἄλλὰ χρὴ πάντας γνώμην ταύτη καταθέσθαι,
ὡς πλοῦτος πλείστην πᾶσιν ἔχει δύναμιν. 20

21. (στ. 93)

Εἴ τις ἐπαινῆσθαι σε τόσον χρόνον, ὅσπον ὀρέης,
νοσφισθῆις δ' ἄλλη γλῶσσαν ἴησι κακίην,
τοιούτος τοι ἑταῖρος ἀνὴρ φίλος οὔτι μάλ' ἐσθλός,
ὅς κ' εἴπη γλώσση λῶα, φρονῆ δ' ἕτερα· 5
Ἄλλ' εἴη τοιούτος ἐμοὶ φίλος, ὅς τὸν ἑταῖρον
γινώσκων ὀργὴν καὶ βαρὺν ὄντα φέρει
ἀντὶ κασιγνήτου· σὺ δέ μοι, φίλε, ταῦτ' ἐνὶ θυμῷ
φράζεο καὶ ποτ' ἐμεῦ μνήσσαι ἐξοπίσω.

22. (στ. 104)

Δειλοὺς εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν·
ἴσον καὶ σπείρειν πόντον ἄλως πολιῆς.
Οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων βαθὺ λήϊον ἀμῶς
οὔτε κακοὺς εὖ δρωῶν εὖ πάλιν ἀντιλάβοις·
ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον· ἦν δ' ἐν ἀμαρτίας, 5
τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης.
Οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ κάκιστον ἐλαφρίζουσι παθόντες,
μνήμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν καὶ χάριν ἐξοπίσω.

23. (στ. 305)

Τοὶ κακοὶ οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστροῦ γεγόνασιν,
ἀλλ' ἄνδρεςσι κακοῖς συνθέμενοι φιλήην
ἔργα τε δεῖλ' ἔμαθον καὶ ἔπη δύσφημα καὶ ὕβριν,
ἐλπόμενοι κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.

24. (στ. 113)

Μήποτε τοι κακὸν ἄνδρα φίλον ποιῆσθαι ἐταῖρον,
ἀλλ' αἰεὶ φεύγειν, ὥστε κακὸν λιμένα.

25. (στ. 145)

Βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν
ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασάμενος.
Ἐν δὲ δικαιοσύνη συλλήβδην πᾶσ' ἀρετῇ ἴσιν,
πᾶς δέ τ' ἀνὴρ ἀγαθός, Κύρνε, δίκαιος ἐών.

26. (στ. 149)

Χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν,
Κύρνη· ἀρετῆς δ' ὀλίγοις ἀνδράσι μοῖρ' ἔπεται.

27. (στ. 155)

Μήποτε τοι πενήνη θυμοφθόρον ἀνδρὶ χολωθείς,
μηδ' ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερες·

N. Μπαξεβανάκι "Ἑλληνες Λυρικοὶ ἔκδοσις ε'.

Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιρρέπει ἄλλοτε ἄλλως,
ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε μηδὲν ἔχειν.

28. (στ. 159)

Μήποτε, Κύρην, ἀγορᾶσθαι ἔπος μέγα· οἶδε γὰρ οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὅ τι νῦξ χημέρη ἀνδρὶ τελεῖ.

29. (στ. 173)

Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενή πάντων δάμνησι μάλιστα
καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἠπιάλου,
ἦν δὴ χρῆ φεύγοντα καὶ ἐξ βαθυκήτεα πόντον
ὄριπτεῖν καὶ πετρώων, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων·
καὶ γὰρ ἀνὴρ πενή δεδμημένος οὔτε τι εἰπεῖν 5
οὔτ' ἔρξαι δύναται, γλώσσα δέ οἱ δέδεται.

30. (στ. 425)

Πάντων μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον,
μηδ' ἐπιδεῖν ἀγᾶς ὀξέος ἠελίου·
φύντα δ' ὅπως ὤκιστα πύλας Ἄϊδαο περῆσαι
καὶ κεῖσθαι πολλὴν γῆν ἐπιεσσάμενον.

31. (στ. 237)

Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
πωτήσῃ καὶ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος
ὀηϊδίως· θοίνης δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσση
ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασιν·
καὶ σε σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες 5
ἐν κόμοις ἔρατοῖς καλὰ τε καὶ λιγέα
ἄσονται· καὶ ὅταν δνοφεοῆς ὑπὸ κεύθεσι γαίης
βῆς πολυκωκύτους εἰς Ἄϊδαο δόμους,
οὐδὲ τότ', οὐδὲ θανὼν ἀπολεῖς κλέος, ἀλλὰ μελήσεις
ἄφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα, 10

Κύρνε, καθ' Ἑλλάδα γῆν στρωφόμενος ἦδ' ἀνά νήσους,
ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ' ἀτρύγετον,
οὐχ ἵπποις ἢ νηυσὶν ἐφήμενος, ἀλλὰ σε πέμψει
ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων·
πᾶσι γάρ, οἷσι μέμηλε, καὶ ἐστομένοισιν αἰοιδῆ 15
ἔσση ὁμῶς, ὄφρ' ἂν γῆ τε καὶ ἡέλιος.

32. (στ. 667) **Πρὸς Σιμωνίδην.**

Εἰ μὲν χρήματ' ἔχοιμι, Σιμωνίδη, οἷα πάροιθεν,
οὐκ ἂν ἀνιώμην τοῖς ἀγαθοῖσι συνών·
νῦν δέ με γινώσκοντα παρέρχεται, εἰμι δ' ἄφρονος
χρημοσύνη, πολλῶν γνούς περ ἄμεινον ἔτι,
οὐνεκα νῦν φερόμεσθα καθ' ἰστία λευκὰ βαλόντες 5
Μηλίου ἐκ πόντου νύκτα διὰ δνοφερήν·
ἀντλεῖν δ' οὐκ ἐθέλουσιν· ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα
ἀμφοτέρων τοίχων· ἢ μάλα τις χαλεπῶς
σφίεται, οἷ' ἔρδουσι· κυβερνήτην μὲν ἔπαυσαν
ἐσθλόν, ὅτις φυλακὴν εἶχεν ἐπισταμένως· 10
χρήματα δ' ἀρπάζουσι βίη, κόσμος δ' ἀπόλωλεν,
δασμὸς δ' οὐκέτ' ἴσος γίγνεται ἐξ τὸ μέσον,
φορτηγοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθ' ὑπερθεν.
Δειμαίνω, μήπως ναῦν κατὰ κῦμα πῆν.
Ταυτὰ μοι ἠνίχθω κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσιν· 15
γινώσκου δ' ἂν τις καὶ κακός, ἦν σοφὸς ἦ.

33. (στ. 773) **Εἰς Ἀπόλλωνα.**

Φοῖβε ἀναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην
Ἀλκαθῶφ, Πέλοπος παιδί, χαριζόμενος·
αὐτὸς δὲ στρατὸν ὑβριστὴν Μήδων ἀπέρριξε
τῆσδε πόλεως, ἵνα τοι λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ,
ἦρος ἐπερχομένου, κλειτὰς πέμπωσ' ἑκατόμβας, 5
τερπόμενοι κιθάρῃ τ' ἠδ' ἔρατῇ θαλίῃ
παιάνων τε χοροῖς ἰαχῆσιν τε σὸν περὶ βωμόν.
Ἥ γὰρ ἔγωγε δέδοικ' ἀφραδίην ἐσορῶν
καὶ στάσιν Ἑλλήνων λαοφθόρον· ἀλλὰ σύ, Φοῖβε,
ἴλαος ἠμετέρην τὴν δε φύλασσε πόλιν. 10

ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ εἰς Σικελίην ποτε γαῖαν,
ἦλθον δ' Εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον
Σπάρτην τ', Εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὸν ἄστν,
καὶ μ' ἐφίλειεν προφρόνως πάντες ἐπερχόμενον·
ἀλλ' οὔτις μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων. 15
Οὕτως οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλο πάτρης.

34. (στ. 1135) **Ἡ ἐλπίς.**

Ἐλπίς ἐν ἀνθρώποις μούνη θεὸς ἐσθλή ἔνεστιν,
ἄλλοι δ' Οὐλυμπόνδ' ἐκπρολιπόντες ἔβαν.
᾿Ωχετο μὲν Πίστις, μεγάλη θεός, ᾿Ωχετο δ' ἀνδρῶν
Σωφροσύνη· Χάριτές τ', ᾧ φίλε, γῆν ἔλιπον.
Εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας 5
οὐκέτι γιγνώσκουσ', οὐδὲ μὲν εὐνομίας.
Ἄλλ' ᾿Ωφρα τις ζῶει καὶ ὄρα φάος ἠελίοιο,
εὐσεβέων περὶ θεοὺς Ἐλπίδα προσμενέτω,
εὐχόμενος δὲ θεοῖσι καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων
Ἐλπίδι τε πρώτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω· 10
φραζέσθω δ' ἀδίκων ἀνδρῶν σχολιὸν λόγον αἰεὶ,
οἱ θεῶν ἀθανάτων οὐδέν' ὀπιζόμενοι
αἰὲν ἐπ' ἀλλοτρίοις κτεάνοις ἐπέχουσι νόημα,
ἐσθλὰ κακοῖς ἔργοις σύμβολα θηκάμενοι.

35. (στ. 1133) **Πρὸς Κύρνον.**

Οὐδεὶς, Κύρν', ἄτης καὶ κέρδεος αἴτιος αὐτός,
ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων·
οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδώς,
ἐς τέλος εἴτ' ἀγαθὸν γίγνεται εἴτε κακόν.
Πολλάκι γὰρ δοκέων θήσειν κακόν, ἐσθλὸν ἔθηκεν, 5
καὶ τε δοκῶν θήσειν ἐσθλόν, ἔθηκε κακόν.
Οὐδέ τῳ ἀνθρώπων παραγίγνεται, ὅσσ' ἐθέλησιν·
ἴσχει γὰρ χαλεπῆς πείρατ' ἀμηχανίης.
Ἀνθρώποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν·
θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελεῦσι νόον. 10

II. ΙΑΜΒΟΓΡΑΦΟΙ

Α΄. ΑΡΧΙΛΟΧΟΥ

ΤΡΙΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΤΕΤΡΑΜΕΤΡΑ

36. (25)

Οὐ μοι τὰ Γύγῳ τοῦ πολυχρύσου μέλει,
οὐδ' εἶλέ κώ με ζῆλος, οὐδ' ἀγαίομαι
θεῶν ἔργα, μεγάλης δ' οὐκ ἐρέω τυραννίδος·
ἀπόπροθεν γάρ ἐστιν ὀφθαλμῶν ἡμῶν.

37. (56)

Τοῖς θεοῖς τιθεῖν ἅπαντα· πολλάκις μὲν ἐκ κακῶν
ἄνδρας ὀρθοῦσιν μελαίνῃ κειμένους ἐπὶ χθονί,
πολλάκις δ' ἀνατρέπουσι καὶ μάλ' εὖ βεβηκότας
ὑπτίους κλίνουσ'· ἔπειτα πολλὰ γίγνεται κακὰ
καὶ βίου χροῖμῃ πλανᾶται καὶ νόου παρήγορος. 5

38. (58)

Οὐ φιλέω μέγαν στρατηγόν, οὐδὲ διαπεπλιγμένον,
Οὐδὲ βοστρυχοῖσι γαῦρον, οὐδ' ὑπεξυρημένον.
ἀλλὰ μοι σμικρὸς τις εἶη καὶ περὶ κνήμας ἰδεῖν
ῥοικός, ἀσφαλῆως βεβηκῶς ποσσὶ, καρδίης πλέος.

39. (66)

Θυμέ, θύμ', ἀμηχάνοισι κήδεσι κυκώμενε,
ἀναδύε, μένων δ' ἀλέξου προσβαλῶν ἐναντίον
στέρον, ἐν δοκῆσιν ἐχθρῶν πλησίον κατασταθεῖς
ἀσφαλῆως· καὶ μήτε νικῶν ἀμφάδην ἀγάλλεο
μήτε νικηθεὶς ἐν οἴκῳ καταπεσῶν ὀδύροε· 5
ἀλλὰ χάροισίν τε χαιρε καὶ κατοῖσιν ἀσχάλα
μὴ λίην· γίγνωσκε δ' οἶος ὕσμὸς ἀνθρώπους ἔχει.

40. (74)

Χρημάτων ἄελπτον οὐδέν ἐστιν, οὐδ' ἀπώμοτον,
οὐδὲ θαυμάσιον, ἐπειδὴ Ζεὺς πατὴρ Ὀλυμπίων
ἐκ μεσημβρίας ἔβηκε νύκτι' ἀποκρούψας φάος
ἡλίου λάμποντος· ὠχρὸν δ' ἦλθ' ἐπ' ἀνθρώπους δέος.
Ἐκ δὲ τοῦ καὶ πιστὰ πάντα κάπιελλα γίνεται 5
ἀνδράσιν· μηδεὶς ἔθ' ὑμέων εἰσορῶν θαυμαζέτω,
μηδ' ὅταν δελφῖσι θῆρες ἀνταμείψωνται νομόν
ἐνάλιον καὶ σφιν θαλάσσης ἠχέεντα κύματα
φίλτερο' ἠπέιρου γένηται, τοῖσι δ' ἦδὺ ἦν ὄρος.

Ε Π Ω Δ Ο Ι

41. (86) Ἀλώπηξ καὶ αἰετός.

Αἰνός τις ἀνθρώπων ὄδε,
ὡς ἄρ' ἀλώπηξ καὶ αἰετός ξυωνίην
ἔμιξαν.

42. (87)

Ὅρᾱς, ἴν' ἔστ' ἐκεῖνος ὑψηλὸς πάγος,
τρογύς τε καὶ παλίγκοτος,
ἐν ᾧ κάθημαι σὴν ἐλαφρίζων μάχην.

43. (88)

ὦ Ζεῦ, πάτερ Ζεῦ, σὸν μὲν οὐρανοῦ κράτος,
σὺ δ' ἔργ' ἐπ' ἀνθρώπων ὄρᾱς
λεωργὰ καὶ θεμιστά, σοὶ δὲ θηρίων
ὑβρις τε καὶ δίκη μέλει.

44. (94) Λυκάμβης.

Πάτερ Λυκάμβα, ποῖον ἐφράσω τόδε;
τίς σὰς παρήειρε φρένας;
ἦ; τὸ πρὶν ἠρήρεισθα· νῦν δὲ δὴ πολὺς
ἀστοῖσι φαίναται γέλως.

Β'. ΣΗΜΩΝΙΔΟΥ ΤΟΥ ΑΜΟΡΓΙΝΟΥ

48. 1)

ὦ παῖ, τέλος μὲν Ζεὺς ἔχει βαρύκτυπος
πάντων, ὅσ' ἔστι, καὶ τίθησ' ὅκη θέλει·
νοῦς δ' οὐκ ἔπ' ἀνθρώποισιν· ἀλλ' ἐπήμεροι
ἅ δὴ βοτὰ ζώουσιν, οὐδὲν εἰδότες,
ὅπως ἕκαστον ἐκτελευτήσει θεός. 5
Ἐλπίς δὲ πάντας κάπιπειθείη τρέφει
ἄπρηκτον ὀρμαίνοντας· οἱ μὲν ἡμέρην
μένουσιν ἐλθεῖν, οἱ δ' ἐτέων περιτροπᾶς·
νέωτα δ' οὐδεις ὅστις οὐ δοκεῖ βροτῶν
πλούτῳ τε ἀγαθοῖσιν ἕξεσθαι φλέων. 10
Φθάνει δὲ τὸν μὲν γῆρας ἄζηλον λαβόν,
πρὶν τέρεμ' ἵκηται· τοὺς δὲ δύστηνοι βροτῶν
φθειροῦσι νοῦσοι· τοὺς δ' ἄρει δεδημημένους
πέμπει μελαίνης Ἀΐδης ὑπὸ χθονός·
οἱ δ' ἐν θαλάσῃ λαίλαπι κλονούμενοι 15
καὶ κύμασιν πολλοῖσι πορφυρῆς ἁλός
θνήσκουσιν, εὐτ' ἂν εὖ νοήσωνται ζῶειν·
οἱ δ' ἀγχόνην ἄψαντο δυστήνῳ μόρφῳ
καυτάγρετοι λείπουσιν ἡλίου φάος.
Οὔτω κακῶν ἄπ' οὐδέν· ἀλλὰ μυρία 20
βροτοῖσι κῆρες κἀνεπίφραστοι δῦαι
καὶ πῆματ' ἔστιν· εἰ δ' ἔμοι πιθοῖατο,
οὐκ ἂν κακῶν ἐρῶμεν, οὐδ' ἐπ' ἄλγεσιν
κακοῖς ἔχοντες θυμὸν αἰκιζοίμεθα.

Γ'. ΣΟΛΩΝΟΣ

46. (33) Τετράμετροι.

[Δημαγωγός]

· Οὐκ ἔφην Σόλων βαθυφρων οὐδὲ βουλήεις ἀνήρ·
ἐπθλά γὰρ θεοῦ διδόντος, αὐτὸς οὐκ ἐδέξατο·

περιβαλὼν δ' ἄγραν, ἀγασθεῖς, οὐκ ἐπέσπασεν μέγα
δίκτυον, θυμοῦ θ' ἄμαρτῆ καὶ φρενῶν ἀποσφαλεῖς·
ἤθελον γὰρ κεν κρατήσας, πλοῦτον ἄφθονον λαβὼν 5
καὶ τυραννεύσας Ἀθηνῶν μοῦνον ἡμέραν μίαν,
ἄσχος ὕστερον δεδάρθαι κάπιτετροῖφθαι γένος.»

[Σόλων]

«Εἰ δὲ γῆς ἐφεισάμην
πατρίδος, τυραννίδος δὲ καὶ βίης ἀμειλίχου 10
οὐ κατηψάμην, μίανας καὶ καταισχύνας κλέος,
οὐδὲν αἰδεῦμαι· πλέον γὰρ ὧδε νικήσειν δοκέω
πάντας ἀνθρώπους.»

47. (36) Τρίμετρα.

Ἐγὼ δὲ τῶν μὲν οὖνεκα ξυνήγαγον
δῆμον, τί τούτων πολὺν τυχεῖν ἐπαυσάμην·
συμμαρτυροῖη ταῦτ' ἂν ἐν δίκῃ χρόνου
μήτηρ μεγίστη δαιμόνων Ὀλυμπίων
ἄριστα, Γῆ μέλαινα, τῆς ἐγὼ ποτε 5
ὄρους ἀνεῖλον πολλαχῆ πεπηγότας,
πρόσθεν δὲ δουλεύουσα, νῦν ἐλευθέρα.
Πολλοὺς δ' Ἀθήνας, πατρίδ' εἰς θεόκτιτον,
ἀνήγαγον πραθέντας, ἄλλον ἐκδίκως,
ἄλλον δικαίως· τοὺς δ' ἀναγκαίης ὑπὸ 10
χραιοῦς φυγόντας, γλῶσσαν οὐκέτ' Ἀττικὴν
ἶέντας, ὡς ἂν πολλαχῆ πλανωιένους.
Τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλίην ἀεικέα
ἔχοντας, ἦθη δεσποτῶν τρομευμένους,
ἐλευθέρους ἔθηκα. Ταῦτα μὲν κράτει 15
νόμου, βίην τε καὶ δίκην συναρμόσας,
ἔρρεξα καὶ διῆλθον, ὡς ὑπεσχόμην.
Θεσμοὺς δ' ὁμοίως τῷ κακῷ τε κάγαθῷ,
εὐθεῖαν εἰς ἕκαστον ἀρμόσας δίκην,
ἔγραψα. Κέντρον δ' ἄλλος, ὡς ἐγὼ, λαβὼν, 20
κακοφραδῆς τε καὶ φιλοκτῆμων ἀνήρ,

οὐκ ἂν κατέσχε δῆμον· εἰ γὰρ ἤθελον,
ἂ τοῖς ἐναντίοισιν ἦνδανεν τότε,
αὖθις δ' ἂ τοῖσιν ἄτεροι φρασαίατο,
πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἦδ' ἐχρηώθη πόλις.
Τῶν οὖνεκ' ἀλκίην πάντοθεν ποιεύμενος
ὥς ἐν κυσὶν πολλῆσιν ἐστράφην λύκος.

20

III. ΜΕΛΙΚΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

A') ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

A'. ΑΛΚΑΙΟΣ

48. (18)

Ἄσυνέτημι τῶν ἀνέμων στάσιν·
τὸ μὲν γὰρ ἔνθεν κύμα κυλίνδεται,
τὸ δ' ἔνθεν ἄμμες δ' ὄν τὸ μέσσον
ναῖ φορήμεθα σὺν μελαίνα,
χείμωνι μοχθεῦντες μεγάλῳ μάλα·
πὲρ μὲν γὰρ ἀντλος ἱστοπέδαν ἔχει,
λαῖφος δὲ πᾶν ζάδηλον ἦδη
καὶ λάκιδες μεγάλαι κατ' αὐτο·
χόλαισι δ' ἄγκυλαι...

5

49. (34)

Ἦει μὲν ὁ Ζεὺς, ἐκ δ' ὄρανῳ μέγας
χείμων, πεπάγαισιν δ' ὑδάτων ῥόαι.

.....
.....
κάραλλε τὸν χεῖμων' ἐπὶ μὲν τίθεις
πῦρ, ἐν δὲ κέρναις οἶνον ἀφειδέως
μέλιχρον, αὐτὰρ ἀμφὶ κόρσα
μάλθαζον ἀμφιβαλῶν γνόφαλλον.

5

80. (35).

Οὐ χροὴ κάκοισι θυμονέπιτρέπην·
προκόψομεν γὰρ οὐδεν ἄσάμενοι,
ὦ Βύκχι, φάρμακον δ' ἄριστον
οἶνον ἐνεικαμένοις μεθύσθην.

Β. ΣΑΠΦΩ

81. (1) ᾠδὴ εἰς Ἀφροδίτην.

Ποικιλόθρον', ἀθάνατ' Ἀφρόδιτα,
παῖ Δίος, δολόπλοκε λίσσομαί σε,
μή μ' ἄσαισι μηδ' ὄνιαισι δάμνα,
πότνια, θυμόν·

ἀλλὰ τυῖδ' ἔλθ' αἶ ποτα κἄτέρωτα
τῆς ἔμας αὖδως αἰοῖσα πῆλυι
ἔλλυες, πάτρος δὲ δόμον λίσποισα
χρῦσιον ἦλθες

ἄρμ' ὑπασδεύξαισα· κάλοι δέ σ' ἄγον
ὄκεες στροῦθοι περὶ γᾶς μελαίνας
πύκνα δίνεντες πτέρ' ἀπ' ὠράνω αἶθε-
ρος διὰ μέσσω.

Αἶψα δ' ἐξίκοντο· τὺ δ', ὦ μάκαιρα,
μειδιάσαισ' ἀθανάτω προσώπῳ,
ἦρε', ὅτι δηῦτε πέπονθα κῶττι
δηῦτε κάλῃμι

κῶττι ἔμῳ μάλιστα θέλω γένεσθαι
μαινόλα θυμῷ «τίνα δηῦτε Πείθω
μαῖς ἄγην ἐς σάν φιλότατα, τίς σ', ὦ
Ψάπφ', ἀδικήει ;

καὶ γὰρ αἰ φεύγει, ταχέως διώξει,
αἰ δὲ δῶρα μὴ δέκετ', ἀλλὰ δώσει,
αἰ δὲ μὴ φίλει, ταχέως φιλήσει
κωὺκ ἐθέλοισαν.»

5

10

15

20

Ἔλθε μοι καὶ νῦν, χαλεπῶν δὲ λύσον 25
ἐκ μεριμνῶν, ὅσσα δέ μοι τέλεσσαι
θῦμος ἰμέρρει, τέλεσον· σὺ δ' αὐτὰ
σύμμαχος ἔσσο.

Γ'. ΙΒΥΚΟΥ

82. (1)

Ἦρι μὲν αἶ τε Κυδῶνιαι
μαλίδες ἀρδόμεναι ῥοᾶν
Ἐσπερίδων, ἵνα παρθένων
κᾶπος ἀκήρατος, αἶ τ' οἴνανθίδες
αὐξόμεναι σκιεροῖσιν ὑφ' ἔρνεσιν 5
οἴναρθείς θαλέθοισιν· ἐμοὶ δ' ἔρος
οὐδεμίαν κατάκοιτος ὄραν, ἅθ' ὑπὸ στεροπαῶς φλέγων
Θρηϊκίος βορέας, αἴσσων παρὰ Κύπριδος ἄζαλέαις μανίαισιν
ἐρεμνός, ἀθαμβής, ἐγκρατέως πεδόθεν τινάσσει
ἀμετέρας φρένας. 10

Δ'. ΑΝΑΚΡΕΩΝ

83. (1) Εἰς Ἄρτεμιν.

Γουνοῦμαί σ', ἐλαφηβόλε,
ξανθὴ παῖ Διός, ἀγρίων
δέσποιν' Ἄρτεμι θηρῶν.
ἶκευ νῦν, ἐπὶ Ληθαίου
δίνησι θρασυκαρδίων 5
ἀνδρῶν ἔσκατόρα πόλιν
χαίρουσ'· οὐ γὰρ ἀνημέρους
ποιμαίνεις πολιήτας.

84. (43) Τὸ γῆρας.

Πολιοὶ μὲν ἤμιν ἤδη κρόταφοὶ κάρη τε λευκόν,
χαρίεσσα δ' οὐκέθ' ἦβη πάρα, γηραλέοι δ' ὀδόντες,

γλυκεροῦ δ' οὐκέτι πολλὸς βίοντος χρόνος λείπεται·
διὰ ταῦτ' ἀνασταλῶμαι θαμὰ Τάρταρον δεδοικώς·
ἴδιδεω γάρ ἐστι δεινὸς μυχός, ἀργαλήη δ' ἐς αὐτὸν
κάθοδος· καὶ γὰρ ἐτοιμον καταβάντι μὴ ἀναβῆναι.

5

Β') ΔΩΡΙΚΗΣ Η ΧΟΡΙΚΗΣ ΛΥΡΙΚΗΣ

Α'. ΑΛΚΜΑΝ

54 δίς. (60)

Εὔδουσιν δ' ὄρεων κορυφαί τε καὶ φάραγγες,
πρώονές τε καὶ χαράδραι,
φῦλα θ' ἔρπετά, τόσσα τρέφει μέλαινα γαῖα,
θῆρες τ' ὄρεσκῶοι καὶ γένος μελισσᾶν
καὶ κνώδαλ' ἐν βένθεσσι πορφυρέας ἄλός·
εὔδουσιν δ' οἰωνῶν
φῦλα τανυπτερύγων.

Β'. ΣΤΗΣΙΧΟΡΟΥ

55. (8)

Ἄελιος δ' Ὑπεριονίδας δέπας ἐσκατέβαινε
χρῦσον, ὄφρα δι' Ὀκεανῷο περᾶσας
ἀφίκουθ' ἱερᾶς ποτὶ βένθεα νυκτὸς ἔρμενᾶς,
ποτὶ ματέρα κουριδίαν τ' ἄλοχον παίδας τε φίλους·
ὁ δ' ἐς ἄλσος ἔβη δάφνισι κατάσκιον
ποσσὶ πάϊς Διός.

5

Γ'. ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ Ο ΚΕΙΟΣ

55 δίς. (4) Εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις πεσόντας.

Τῶν ἐν Θερμοπύλαισι θανόντων
εὐκλεῆς μὲν ἅ τύχα, καλὸς δ' ὁ πότιμος,

βωμός δ' ὁ τάφος, πρὸ γόων δὲ μνᾶστις, ὁ δ' οἶκος
ἔπαινος·

ἐντάφιον δὲ τοιοῦτον οὔτ' εὐρώς

οὔθ' ὁ πανδαμάτωρ ἀμαυρώσει χρόνος·

ἀνδρῶν ἀγαθῶν ὅδε σακὸς οἰκέταν εὐδοξίαν

Ἑλλάδος εἴλετο· μαρτυρεῖ δὲ καὶ Λεωνίδας,

ὁ Σπάρτας βασιλεὺς, ἀρετᾶς μέγαν λειοπῶς

κόσμον ἀέναόν τε κλέος.

5

§ 6. (32) Πρὸς Σκόπην Κρέοντος Θετταλόν.

α'. Ἄνδρ' ἀγαθὸν μὲν ἀλαθῆως γενέσθαι χαλεπὸν,
χερσίν τε καὶ ποσὶ καὶ νόφ' τετράγωνον, ἄνευ ψόγου
τετυγμένον....

β'. Οὐδέ μοι ἐμμελέως τὸ Πιπτάκειον νέμεται,
καίτοι σοφοῦ παρὰ φωτὸς εἰρημένον· χαλεπὸν,
φάτ', ἐσθλὸν ἔμμεναι.

Θεὸς ἂν μόνος τοῦτ' ἔχει γέρας· ἄνδρα δ' οὐκ ἔστι
μὴ οὐ κακὸν ἔμμεναι,

5

ὄν ἀμάχανος συμφορὰ καθέλη·

πράξας γὰρ εὖ πᾶς ἀνὴρ ἀγαθός,

κακὸς δ', εἰ κακῶς· καὶ

τοῦπὶ πλεῖστον ἄριστοι, τοὺς κε θεοὶ φιλέωντι.

γ'. Τοῦνεκεν οὔποτ' ἐγὼ τὸ μὴ γενέσθαι δυνατὸν

διζήμενος κενεὰν ἐς ἄπρακτον ἐλπίδα μοῖραν

αἰῶνος βαλέω,

πανάμωμον ἀνθρώπων, εὐρυέδεος ὅσοι καρπὸν

αἰνύμεθα χθονός·

10

ἐπὶ τ' ὕμιν εὐρῶν ἀπαγγελέω·

πάντας δ' ἐπαίνημι καὶ φιλέω,

ἐκὼν ὅστις ἔρδη

μηδὲν αἰσχροῦν· ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται.

15

δ'. ἔξαρκεῖ γ' ἐμοί

ὅ κε μὴ κακός, μηδ' ἄγαν ἀπάλαμνος, εἰδώς γ'

ὄνασίπολιν δίκαν,

ὕγιης ἀνὴρ· οὐδὲ μὴ μιν ἐγώ

μομάσομαι· τῶν γὰρ ἀλιθίων
ἀπείρων γενέθλα.
Πάντα τοι καλά, τοῖσι τ' αἰσχρὰ μὴ μέμικται.

57. (58) Ἡ Ἀρετή.

Ἔστι τις λόγος
τὰν Ἀρετὰν ναίειν δυσαμβάτοις ἐπὶ πέτραις·
ἀγνὰν δέ μιν θεὰν χῶρον ἀγνὸν ἀμφέπειν.
Οὐδὲ πάντων βλεφάροις θνατῶν ἔσοπτος,
ᾧ μὴ δακέθυμος ἰδρῶς
ἔνδοθεν μόλλη, ἴκη τ' ἐς ἄκρον
ἀνδρείας.

Δ'. ΒΑΚΧΥΛΙΔΗΣ

58. (Ken. 3)

Βραχύς ἐστιν αἰὼν·
δολόεσσα δ' ἐλπίς ὑπὸ κέαρ δέδυκεν
ἐφαμερίων· ὁ δ' ἄναξ Ἀπόλλων
ἐκαβόλος εἶπε Φέρητος υἱί·
«Θνατὸν εὖντα χρὴ διδύμους ἀέξειν
γνώμας, ὅτι τ' αὔριον ὄψαι
μοῦνον ἀλίου φάος
χῶτι πεντήκοντ' ἔτεα
ζωὰν βαθύπλουτον τελεῖς.
Ὅσια δρῶν εὐφραίνει θυμόν· τοῦτο γὰρ
κερδέων ὑπέρτατον.
Φρονέοντι συνετὰ γαρύω· βαθύς μὲν
αἰθὴρ ἀμίαντος· ὕδωρ δὲ πόντου
οὐ σάπεται· εἰχροσύνα δ' ὁ χρυσός·
ἀνδρὶ δ' οὐ θέμις, πολὺν παρέντα
γῆρας, θάλειαν αὖτις ἀγκομίσσαι
ἵβαν. Ἀρετᾶς γε μὲν οὐ μινύθει

βροτῶν ἅμα σώματι φέγγος, ἀλλὰ
Μοῦσά νιν τρέφει».

59. (Ken. 8)

Τίκει δέ τε θνατοῖσιν εἰρήνα μεγάλα,
πλοῦτον καὶ μελιγλώσσων ἀοιδᾶν ἄνθεα,
δαιδαλέων τ' ἐπὶ βωμῶν θεοῖσιν αἴθεσθαι βοῶν
ξανθᾶ φλογὶ μῆρα τανυτρίχων τε μήλων,
γυμνασίων τε νέοις αὐλῶν τε καὶ κώμων μέλειν· 5
ἐν δὲ σιδαροδέτοις πόρπαξιν αἰθᾶν
ἀραχνᾶν ἱστοὶ πέλονται·
ἔγχεά τε λογχωτὰ ξίφεά τ' ἀμφάκεα δάμναται εὐρώς·
χαλκεᾶν δ' οὐκ ἔστι σαλπύγγων κτύπος·
οὐδὲ συλᾶται μελίφρων ὕπνος ἀπὸ βλεφάρων, 10
ἀμὸν δὲ θάλπει κέαρ.
Συμποσίων δ' ἔρατῶν βρίθοντ' ἀγυαί, παιδικοὶ θ' ὕμνοι
φλέγονται.

β'. Ἐπίνικοι.

60. Ἀργεῖω, Κεῖω παιδί, πύκτη, Ἰσθμία.

Στρ. Ἄϊξον, ᾧ σεμνοδότειρα Φῆμα,
ἐξ Κέον ἱεράν, χαριτώ-
νυμον φέρουσ' ἀγγελίαν,
ὅτι μάχας θρασύχειροσ' Ἀρ-
γεῖτος ἄρατο νίκαν· 5
Ἄντ. καλῶν δ' ἀνέμνασεν, ὅσ' ἐν κλεεννῶ
αὐχένι Ἰσθμοῦ ζαθέαν
λιπόντες Εὐξαντίδα νᾶ-
σον ἐπεδείξαμεν ἑβδομή-
κοντα σὺν στεφάνοισιν. 10
Ἐπ. Καλεῖ δὲ Μοῦσ' αὐθιγενῆς
γλυκεῖαν αὐλῶν καναχάν,
γεραίρους' ἐπινικίους
Πανθείδα φίλον υἷόν.

61. Δάχωνι, Κείω παιδί, σταδιεῖ, Ὀλύμπια.

- Στρ. Δάχων Διὸς μεγίστου
λάχε φέρτατον πόδεσσι
κῦδος ἐπ' Ἄλφειοῦ προχοαῖς [γάλ' αὔξων,]
δι' ὄσσα πάροινεν
ἀμπελοτρόφον Κέον 5
ἄεισάν ποτ' Ὀλυμπία
πύξ τε καὶ στάδιον κρατεῦ-
σαν στεφάνοις ἐθειρας
- Ἐντ. νεανίαί βροίθοντες.
Σὲ δὲ νῦν ἀναξιμόλπου 10
Οὐρανίας ὕμνος ἕκατι νίκας
Ἄριστομένειον
ὦ ποδάνεμον τέκος,
γεραίρει προδόμοις ἀοι-
δαῖς, ὅτι στάδιον κρατή-
σας Κέον εὐκλείξας. 15

Ε'. ΠΙΝΔΑΡΟΥ

62. Διθύραμβος.

- Ἴδετ' ἐν χορόν, Ὀλύμπιοι,
ἐπι τε κλυτὰν πέμπετε χάριν, θεοί,
πολύβατον οἷτ' ἄστεος ὀμφαλὸν θυόεντα
ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθάναις
οἰχνεῖτε πανδαίδαλόν τ' εὐκλέ' ἀγοράν· 5
ἰοδέτων λάβετε στεφάνων
τὰν ἐαρίδρεπτον λοιβάν Διόθεν τέ με σὺν ἀγλαΐᾳ
ἴδετε πορευθέντ' ἐς ἀοιδὰν δεύτερον
ἐπὶ τὸν κισσοδέταν θεόν.
Τὸν Βρόμιον Ἐριβόαν τε βροτοὶ καλέομεν, 10

γόνον ὑπάτων μὲν πατέρων μελλέμεν
 γυναικῶν τε Καδμειᾶν ἔμολον.
 Ἐναργέα τελέων σάματ' οὐ λανθάνει,
 φοινικισάνων ὀπότη' οἰχθέντος Ὠρᾶν θαλάμου
 εὐοδομον ἐπάγωσιν ἔαρ. Φυτὰ νεκτάρου 15
 τότε βάλλεται, τότε, ἐπ' ἀμβρόταν χθόν' ἔραται
 Ἴων φόβαι ῥόδα τε κόμαισι μίγνυται.
 Ἀχεῖτ' ὀμφαλὸν μελέων σὺν αὐλοῖς,
 ἀχεῖτε Σεμέλαν ἐλικάμπυκα χοροί.

63. Ὀλυμπιονίκης εἶδ'.

Ἄσωπιφ Ὀρχομενίφ παιδί, σταδιστῆ.

Στο. Καφισίων ὑδάτων λαχοῖσαι.
 ταί τε ναίετε καλλίπυλον ἔδραν,
 ὃ λιπαρᾶς ἀοίδιμοι βασιλειαί
 Χάριτες Ἐρχομενοῦ, παλαιογόνων Μινυᾶν
 ἐπίσκοποι,
 κλυτ', ἐπεὶ εὐχομαι σὺν γὰρ ὑμῖν τὰ τερο-
 πνὰ καὶ 5
 τὰ γλυκῆ' ἀνεταί πάντα βροτοῖς,
 εἰ σοφός, εἰ καλός, εἴ τις ἀγλαὸς ἀνὴρ.
 Οὐδὲ γὰρ θεοὶ σεμνᾶν Χαρίτων ἄτερο
 κοιρανέοντι χοροὺς οὔτε δαίτας· ἀλλὰ πάντων
 ταμίαι
 ἔργων ἐν οὐρανῷ, χρυσότοξον θέμεναι πάρα 10
 Πύθειον Ἀπόλλωνα θρόνους,
 αἰέναον σέβοντι πατρός Ὀλυμπίου τιμάν.

Ἄντ. ὦ ποτινὶ Ἀγλαΐα φιλησί-
 μολπέ τ' Εὐφροσύνα, θεῶν κρατίστου
 παῖδες, ἐπακοῦιτέ νυν. Θαλία τε 15
 ἐρασίμολπε, ἰδοῖσα τόνδε κῶμον ἐπ' εὐμενεὶ τύχῃ
 κοῦφα βιβῶντα· Λυδῷ γὰρ Ἀσώπιχον τρόπω
 ἐν μελέταις τ' αἰείδων ἔμολον,
 οὔνεκ' Ὀλυμπιονίκος ἂ Μινύεια
 σεῦ ἔκατι. Μελαντειχέα νῦν δόμον 20

N. Μπαξεβανάνι Ἑλληνες Λυρικοὶ ἔκδοσις ε'.

3

Περσεφόνας ἴθι, Ἄχοι, πατρὶ κλυτὰν φέροισ'
ἀγγελίαν,
Κλεόδαμον ὄφρ' ἰδοῖσ' υἱὸν εἴπης, ὅτι οἱ νέαν
κόλποισ παρ ἑνδόξοις Πίσας
ἔστεφάνωσε κυδίμων ἀέθλων περοῖσι
χαίταν.

5. **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ**

64. (6) **Εἰς Ἀρετήν.**

Ἀρετιά, πολύμοχθε γένει βροτείῳ,
θήραμα κάλλιστον βίῳ,
σᾶς πέρι, παρθένε, μορφᾶς
καὶ θανεῖν ζαλωτὸς ἐν Ἑλλάδι πότιμος
καὶ πόνους τλῆναι μαλεροῦς ἀκάμαντας· 5
τοῖον ἐπεὶ φρένα βάλλεις
ἄρπυν ἐς ἀθάνατον χρυσοῦ τε κρείσσω
καὶ γανέων μαλακαυγώποιο ἢ ὕπνου·
σεῦ δ' ἔνεχ' οὐκ Διὸς Ἡρακλῆς Λήδας τε κοῦροι 10
πόλλ' ἀνέτλαν σάν ἐπ' ἔργοις
ἀναγορεύοντες δύναμιν.
Σοῖς δὲ πόθοις Ἀχιλεὺς Αἴας τ' Αἶδαο δόμους
ἦλθον.
Σᾶς δ' ἔνεκεν φίλιου μορφᾶς καὶ Ἀταρνέος ἔντροφος
αἰλίου χήρωσεν αὐγᾶς·
τοιγὰρ αἰοίδιμος ἔργοις ἀθάνατόν τε μιν αὐξήσουσι
Μοῦσαι,
Μναμοσύνας θύγατρες, Διὸς ξενίου σέβας ἀσκοῦσαι 15
φιλίας τε γέρας βεβαίου.

Ζ'. ΥΒΡΙΟΥ

68. (28) **Στρατιωτικὸν ἔσιμα** (σκόλιον).

α'. Ἔστι μοι πλοῦτος μέγας δόρου καὶ ξίφος
καὶ τὸ καλὸν λαισῆιον, πρόβλημα χρωτὸς·

τούτω γὰρ ἀρῶ, τούτω θερίζω,
τούτω πατέω τὸν ἄδυν οἶνον ἀπ' ἀμπέλω·
τούτω δεσπότας μνοίας κέκλημαι. 5
β'. Τοὶ δὲ μὴ τολμῶντ' ἔχειν δόρυ καὶ ξίφος
καὶ τὸ καλὸν λαισήϊον, πρόβλημα χρωτός,
πάντες γόνυ πεπηῶτες ἄμὼν
ἄει σέβοντι προσκυνέοντί τε δεσπόταν
καὶ μέγαν βασιλῆα φωνέοντες. 10

Η'. ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ

66. (140)

Κλύτε, Μοῖραι, Διὸς αἶ τε παρὰ θρόνον ἀγχοτάτω θεῶν
ἐξόμεναι περιώσι' ἄφυκτά τε μήδεα
παντοδαπῶν βουλῶν ἀδαμαντίναισιν ὑφαίνετε κερκίσιν,
Αἴσα καὶ Κλωθὴ Λάχεσις τ', εὐώλενοι 5
κοῦραι Νυκτός,
εὐχομένων δ' ἔπακούσατ', οὐράνιαι χθόνιαί τε
δαίμονες ὧ πανδείμαντοι·
πέμπετ' ἄμιν ῥοδόκολπον
Εὐνομίαν λιπαροθρόνους τ' ἀδελφάς, Δίκαν
καὶ στεφανηφόρον Εἰράναν· πόλιν τε τάνδε βαρυφρόνων 10
λελάθοιτε
συντυχιῶν.

Θ'. ΜΕΣΟΜΗΔΟΥΣ

67. Ῥῆγνος εἰς Μοῦσαν.

Ἄειδε, Μοῦσά μοι φίλη, μολπῆς δ' ἐμῆς κατάρχου,
αὔρη δὲ σῶν ἀπ' ἀλσέων ἐμὰς φρένας δονεῖτω.
Καλλιόπεια σοφά, Μουσῶν προκαθαγέτι ιερπνῶν,
καὶ σοφὴ μυστοδότα, Λητοῦς γόνε, Δήλιε Παιάν, 5
εὐμενεῖς πάρεστέ μοι.

Ι'. ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ

68. Σεικίλου ἐπιτάφιον.

Ὅσον ζῆς, φαίνου·
μηδὲν ὄλωσ σὺ λυποῦ·
πρὸς ὄλιγον ἐστὶ τὸ ζῆν·
τὸ τέλος ὁ χρόνος ἀπαιτεῖ.

ΙV. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Α'. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ

69. Ἄδεσποτον.

Σᾶμα τόδ' Ἀρνιαδά Χάροπος, τὸν δ' ὄλεσεν Ἄρης
βαρνώμενον παρὰ νηυσὶν ἐπ' Ἀράθθοιο ῥοαῖσι,
πολλὸν ἀριστεύοντα κατὰ στονόφρῆσαν ἀφυτάν.

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ

70. (90) Ἐπὶ τῇ ἐν Μαραθῶνι νίκῃ.

Ἑλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι
χρυσοφόρων Μήδων ἐστόρεσαν δύναμιν.

71. (91) Εἰς Θερμοπύλας.

Μυριάσιν ποτὲ τῆδε τριακοσίαις ἐμάχοντο
ἐκ Πελοποννήσου χιλιάδες τέτορες.

72. (92) Εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις πεσόντας.

ὦ ξεῖν', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῆδε
κέιμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

73. (94) **Εἰς Μεγιστίαν.**

Μνήμα τόδε κλεινοῖο Μεγιστία, ὃν ποτε Μῆδοι
Σπερχεῖον ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι,
μάντιος, ὃς τότε κῆρας ἐπερχομένης σάφα εἰδῶς
οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.

74. (95) **Εἰς τοὺς μετὰ Λεωνίδα πεσόντας.**

Εὐκλέας αἶα κέκευθε, Λεωνίδα, οἱ μετὰ σεῖο
τῆδ' ἔθανον, Σπάρτης εὐρυχόρου βασιλεῦ,
πλειστον δὴ τόξων τε καὶ ὠκυπόδων σθένος ἴππων
Μηδεῖων τ' ἀνδρῶν δεξάμενοι πολέμῳ.

75. (96) **Εἰς τοὺς ἐν Σαλαμῖνι πεσόντας Κορινθίους.**

ᾠ ξεῖν', εὐδρόν ποκ' ἐναίομεν ἄστῳ Κορίνθου,
νῦν δ' ἄμ' Αἴαντος νᾶσος ἔχει Σαλαμῖς·
ἐνθάδε Φοινίσσας νῆας καὶ Πέρσας ἐλόντες
καὶ Μήδους ἱερὰν Ἑλλάδα ὀυσάμεθα.

76. (105) **Εἰς τοὺς ἐπ' Εὐρυμέδοντι πεσόντας.**

Οἶδε παρ' Εὐρυμέδοντά ποτ' ἀγλαὸν ὄλεσαν ἦβην
μαρνάμενοι Μήδων τοξοφόρων προμάχοις,
αἰχμηταί, πεζοί τε καὶ ὠκυπόρων ἐπὶ νηῶν,
κάλλιστον δ' ἀρετῆς μνημ' ἔλιπον φθιμένοι.

77. (100) **Εἰς τοὺς πεσόντας ἥρωας.**

Εἰ τὸ καλῶς θνήσκειν ἀρετῆς μέρος ἐστὶ μέγιστον,
ἡμῖν ἐκ πάντων τοῦτ' ἀπένευμε τύχη·
Ἑλλάδι γὰρ σπεύδοντες ἐλευθερίην περιθεῖναι
κείμεθ' ἀγεράντῳ χρώμενοι εὐλογίῃ.

78. (99) **Ὅμοιον.**

Ἄσβεστον κλέος οἶδε φίλῃ περὶ πατρίδι θέντες
κυάνεον θανάτου ἀμφεβάλλοντο νέφος·

οὐδὲ τεθνήσκει θανόντες, ἐπεὶ σφ' ἀρετὴ καθύπερθε
κυδαίνουσ' ἀνάγει δώματος ἐξ Ἄιδεω.

79. (111) **Εἰς Ἀρχεδίκην Ἰππίου.**

Ἄνδρὸς ἀριστεύσαντος ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ
Ἰππίου Ἀρχεδίκην ἦδε κέκευθε κόνις·
ἦ, πατρός τε καὶ ἀνδρὸς ἀδελφῶν τ' οὔσα τυράννων
παίδων τ', οὐκ ἤρθη νοῦν ἐς ἀτασθαλίην.

80. Ἄδεσποτον ἐκ Θηβῶν.

Ξεινοκράτης
Θεόπομπος
Μνασίλαος.

Ἄνικα τὸ Σπάρτας ἐκράτει δόρυ, τηνάκις εἶλεν
Ξεινοκράτης κλάρῳ Ζηνὶ τροπαῖα φέρειν,
οὐ τὸν ἀπ' Εὐρώτα δείσας στόλον, οὐδὲ Λάκαιναν
ἀσπίδα· Θηβαῖοι κρείσσονες ἐν πολέμῳ.
Καρύσσει Λεύκτροις νικαφόρα δουρὶ τροπαῖα,
οὐδ' Ἐπαμεινώνδα δεύτεροι ἐδράμομεν.

81. Ἄδεσποτον.

Εἶπερ ἴσην γνώμη ῥώμην, Δημόσθενες, εἶχες,
οὐποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδῶν.

82. (17) Ἀρχιλόχου.

Ἐψηλοὺς Μεγάτιμον Ἀριστοφρόντά τε Νάξου
κίονας, ᾧ μεγάλη γαῖ', ὑπέπερθεν ἔχεις.

83. Ἄδεσποτον.

Θεοφίλα χρηστὴ
χαῖρε.

Ἄδ' ἀρετὰν στέρξασα καὶ ἔνδικα λέκτρα ξυνεύνου,
Νικίου ἱμερτὰ παῖς, Ξένη, Θεοφίλα,
κεῖται ὑπὸ σκιερὰν Σύρου κόνιν ἄ βαρυπενθῆς
ὄρφανὸν ἐν ζωοῖς παῖδα λιποῦσα πατρός,
ὕστατιον τελέσσασα τὸν ἐγ Μοιρέων ἐνιαυτὸν,
πέμπτον ἐπὶ τρισσαῖς πλησαμένα δεκάσιν.
Τοῦνεκά μιν τὰν πρόσθε περίφρονα καὶ μακαριστὰν
Ἐστιαῖος φθιμέναν τῷδ' ὑπέθηκε τάφω.

84. Ἄδέσποτον.

Ἐσθλὸν τῆδ' ἱερῆα καὶ εὐσεβῆ ἀμφικαλύπτει
χθῶν ἥδε Κλειτοφῶντα τὸν Ἐρασισθένου(ς),
στήλην δ' ἔστησεν θυγάτηρ ἐπὶ σήμαιι τήνδε
αὔξουσα φήμην πατρός εὐκλεεῖ γραφῆ.

**Β'. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΑ, ΓΝΩΜΙΚΑ, ΣΚΩΠΤΙΚΑ,
ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ**

85. (140) Ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἐλευθερίου Διός.

Τόνδε πόθ' Ἕλληνας νίκας κράτει ἔργω Ἄρης,
εὐτόλμω ψυχᾶς λήματι πειθόμενοι,
Πέρσας ἐξελάσαντες, ἔλευθέρω Ἑλλάδι κοινὸν
ἰδούσαντο Διὸς βωμὸν Ἐλευθερίου.

86. (144) Εἰς ἀπόμαχον μελίαν.

Οὔτω τοι, μελία ταναὰ ποτὶ κίονα μακρὸν
ἦσο, πανομφαίω Ζηνὶ μένουσ' ἱερά.
ἦδη γὰρ χαλκός τε γέρον αὐτά τε τέτρυσαι
πυκνὰ κραδαινομένα δαίτῳ ἐν πολέμῳ.

87. (143) Εἰς τὰ τόξα τῶν ἠρώων.

Τόξα τάδε πτολέμοιο πεπανμένα δακρυόεντος
νηῶ Ἀθηναίης κεῖται ὑπορόφια,

πολλάκι δὴ στονόεντα κατὰ κλόνον ἐν δαί φωτῶν
Περσῶν ἵππομάχων αἵματι λουσάμενα.

88. (133) **Εἰς τὸ ἄγαλμα Πανός.**

Τὸν τραγόπουν ἐμὲ Πᾶνα, τὸν Ἀρκάδα, τὸν κατὰ Μήδων,
τὸν μετ' Ἀθηναίων, στήσατο Μιλτιάδης.

89. **Ἀνύτης.**

Ἔσταθι τᾶδε, κράνεια βροστοκτόνε, μηδ' ἔτι λυγρὸν
χάλκεον ἀμφ' ὄνυχα στάζε φόνον δαίτων·
ἄλλ' ἀνὰ μαρμάρεον δόμον ἡμένα αἰπὺν Ἀθάνας
ἄγγελλ' ἀνορέαν Κρητὸς Ἐχεκρατίδα.

90. **Ἴωνος.**

Εἰκόν' ἐὰν ἀνέθηκεν ἐπ' ἔργῳ τῷδ', ὅτε νικῶν
ναυσὶ θοαῖς πέρσεν Κεκροσιδᾶν δύναμιν
Λύσανδρος Λακεδαίμον' ἀπόρθητον στεφανώσας,
Ἑλλάδος ἀκρόπολιν, καλλίχορον πατρίδα.

91. **Ἀνύτης.**

Ξεῖν', ὑπὸ τὰν πετελέαν τετρουμένα γυῖ' ἀνάπαυσον·
ἀδύ τοι ἐν γλωροῖς πνεῦμα θροεῖ πετάλοις·
πίδακά τ' ἐκ παγᾶς ψυχρὸν πίε· δὴ γὰρ ὀδίταις
ἄμπαυμ' ἐν θερμῷ καύματι τοῦτο φίλον.

92. (169) **Εἰς Τιμοκρέοντα Ῥόδιον.**

Πολλὰ φαγὼν καὶ πολλὰ πιὼν καὶ πολλὰ κάκ' εἰπὼν
ἀνθρώπους κεῖμαι Τιμοκρέων Ῥόδιος.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΧΟΛΙΑ.

I.

Ὁ Καλλίνος ἦτο Ἴων ἐξ Ἐφέσου, ἀκμαίας ἐμπορικῆς πόλεως, ἀποικίας τῶν Σαμίων καὶ περιωνόμου διὰ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος.

Πότε ἐγεννήθη ἀκριβῶς δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν. Γνωρίζομεν μόνον ὅτι ἤκαμπε μετὰ τὴν ἀρχὴν τῶν Ὀλυμπιάδων (776 π. Χ.).

Ἡ καταγωγή αὐτοῦ καὶ ἐν γένει τὰ τοῦ βίου του εἶναι ἡμῖν ἄγνωστα. Ὡς πρὸς τὸ θάνατον αὐτοῦ. Βέβαιον ἔχομεν μόνον, ὅτι ὁ Καλλίνος εἶναι ὁ ἀρχαιότατος τῶν Ἑλλήνων ἐλεγεσιακῶν ποιητῶν, ὧν διεσώθησαν ποιήματα, ὡς ὁ Ὅμηρος εἶναι ὁ ἀρχαιότατος τῶν Ἑλλήνων ἐπικῶν, ὧν ἔχομεν τὰ ἔπη. Ὁ Καλλίνος ἄρα εἶναι ὁ πατὴρ τῆς ἐλληνικῆς ἐλεγεσιακῆς ποιήσεως, ὡς ὁ Ὅμηρος τῆς ἐπικῆς.

Σκοπὸς τῆς μόνης διασωθείσης ἐλεγεσίας αὐτοῦ ἦτο νὰ ἐξεγείρῃ τοὺς νέους τῆς πατρίδος αὐτοῦ εἰς ἄμυναν ὑπὲρ αὐτῆς κινδυνευούσης, ὥστε δικαίως αὕτη δύναται νὰ ὀνομασθῇ πολεμικὸν ἐγέρτηριον.

Στίφη βραδάρων, οἱ Κιμμέριοι καλούμενοι, ἤκρου ἐν Κριμαίᾳ καὶ περὶ αὐτὴν, δι' ἃ καὶ ὁ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Ἰπέναντι στερεᾶς πορθμῶς λέγεται Κιμμέριος Βόσπρος. Οἱ Κιμμέριοι οὗτοι ὑπὸ τῶν ἄλλων Σκυθῶν ἐξωθέντες (κατὰ τὸν ἦ' αἰῶνα π. Χ.) ἐπέδραμον τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ μάλιστα τὰς χώρας Λυδίας καὶ Φρυγίας, ἐλεηλάτησαν τὰς Σίρδεις, κατέστρεψαν τὴν Μιγνησίαν καὶ ἠτέλλουσαν πάσας τὰς ἐν Ἀσίᾳ ἐλληνικὰς ἀποικίας, ἐν αἷς καὶ τοῦ ποιητοῦ τὴν πατρίδα. Ἐν ᾧ δὲ τὸσον μέγας ἐπεκρέματο κίνδυνος, οἱ νέοι τῆς Ἐφέσου, ἐκτεθηλυμμένοι ὑπὸ τῆς τρυφῆς καὶ τοῦ πλοῦτου, ἠδιαφόρου. Τὴν ὀλιγωρίαν αὐτῶν

τάτην βλέπων ὁ Καλλίνος, φοβούμενος δὲ μὴ ἀπολεσθῆ ἢ πατρίς, συνέταξε τὴν ἐλεγείαν τὰν αὐτὴν, δι' ἧς, ὡς προσέπομεν, ἐπειράτο νὰ ἐξεγείρῃ τοὺς νέους, νὰ ἐμπνεύσῃ θάρρος εἰς αὐτοὺς κατὰ τῶν ἐπερχομένων Σκυθῶν καὶ νὰ προτρέψῃ αὐτοὺς εἰς ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς κινδουνοῦσας πατρίδος, ἣν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες πάντοτε μητρὸς τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτατον καὶ σεμνότετον καὶ ἀγιώτατον ἐθεωρήσαμεν καὶ θεωροῦμεν.

Σημειωτέον ὅμως, ὅτι τὸ ποίημα δὲν διεσώθη ἀκέραιον, οὐδὲ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἀσφαλῶς, ὅτι ἕλον εἶναι τοῦ Καλλίνου, διότι πλήν τῶν πρώτων στίχων αὐτοῦ (1—4 καὶ 7) οἱ λοιποὶ ἀποδίδονται καὶ εἰς τὸν Τυρταῖον, οἱ δὲ 5, 6, 8 καὶ 9, παρενεβλήθησαν ὑφ' ἡμῶν πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς ἐννοίας αὐτοῦ χάριν τῶν μαθητῶν.

Α'. Γραμματικά : Στίχ. 1. Μέχοις τεῦ : τὸ τεῦ εἶναι ἰωνικ. τύπος τῆς γεν. τῆς ἔρωτ. ἀντων. τίς, συνηρημένος, ἀντὶ τοῦ=τίνος. Ὁ σχηματισμὸς αὐτοῦ εἶναι τέο-τεῦ, ὡς σέο-σεῦ, ἐμέο-ἐμεῦ, ποίσομαι-ποιεῖμαι κ. λ.—κατάκεισθε : κείσθε κάτω, κοιμᾶσθε, ἀμελεῖτε. Μέχοις τεῦ κατάκεισθε=μέχρι τίνος κοιμᾶσθε, ἕως πότε θ' ἀδιαφορῆτε; —κότ' : =πότε. Οἱ Ἰωνες ἀντὶ τοῦ πότε ἔλεγον κότε, ὡς ἔλεγον κῶς ἀντὶ πῶς.—ἄλκιμος : ἐκ τοῦ ἀλκή (ἀνδρεία)=ἀνδρείος.—θυμός : ἡ ψυχὴ ἄλκιμος θυμός : ἀνδρεία ψυχὴ κότ' ἄλκιμον ἔξετε θυμόν ; =πότε θ' ἀποκτήσῃτε ἀνδρείαν ψυχὴν; πότε θὰ λάβῃτε θάρρος;— 2. αἰδεῖσθ' : αἰδεῖσθε· ἐνεστ. αἰδέσμαι-οὔμαι=ἐντρέπομαι.—οὐδ' : οὐδὲ (οὐ καὶ δέ). Τὸ οὐ=ἄχι, δέν· τὸ δέ=καί, ὥστε τὸ οὐδέ=καὶ δέν.—ἀμφιπερικτίονας : τοὺς γείτονας. Ἐκ τῆς ἀμφί-περὶ καὶ κτίων, τὸ αὐτὸ καὶ τὸ ἀμφικτίων, τὸ δὲ κτίων μετοχὴ τοῦ κτίω=κτίζω ὥστε ἀμφικτίων καὶ ἀμφιπερικτίων ὁ κτίων πέριξ τινὸς (ναοῦ συνίθως)=γείτων.— 3. μεδιέντες : μετοχ. ἐνεστ. τοῦ μεθίημι (ἀφήνω, ἀμελῶ)=ἀμελοῦντες, διότι ἀμελεῖτε.—λίην=λίαν, πολύ.—ᾧδε : ἐπιτ. τοῦ λίην=τόσον· ᾧδε λίην=τόσον πολύ.—δοκεῖτε=νομίζετε.— 4. ἦσθαι : ἀπαρέμφ. τοῦ ἦμαι (κάθημαι), δοκεῖτε δὲ ἦσθαι=νομίζετε δέ, ὅτι κάθησθε, ὅτι εὐρίσκασθε. Ποῦ;—ἀτάγ' : σύνδ. ἰωνικ. ἕσος τῷ ἀλλά, ὡς καὶ τὸ λατιν. at.—ἔχει=κατέχει. Τί;— 5. ᾧχετο : πρτ. τοῦ οἴχομαι μετὰ σημασίας ἀορίστου. οἴχομαι=ἀναχωρῶ, φεύγω, παρέρχομαι· ᾧχετο; Τί;—ἐρατῶν : ἐκ τοῦ ἐράω· ᾧ (ἄγαπῶ, ἐπιθυμῶ, πῶθῶ)=ἐπιθυμητῶν.— 6. δῶρα : ὑποκ. τοῦ β' ᾧχετο=παρηλθον τὰ δῶρα.—τὰ πολν=τὰ πρότερον.— γλυκερός : γλυκερός, ἡ, ὄν=γλυκός, εἶα, ὄ.— 7. ἐπὶ... ἔρχεται : τμησας=ἐπέρχεται. Τί ἐστι

τμησις;—δβρομοεργῶν : δβρομος (βαρὺς, φοβερός) καὶ ἔργον=τῶν ἐργα-
 ζομένων, ποιοῦντων φοβερά ἔργα.—δυσμενέωι=ἐχθρῶν.—τηλόθεν : ἐ-
 πίρρ.—μακρόθεν.—βορέω : γεν. τοῦ βορέας· ἐκ βορέω = ἐκ βορρᾶ·
 βορέας, ἕω καὶ ἕω=δ βορρᾶς.—9. πέρι: ἀναστροφή ἀντι περι=ὑπέρ.
 Τί λέγεται ἀναστροφή προθέσεως ; πάτρης πέρι=ὑπὲρ τῆς πατρίδος.—
 τῆσδε =αὐτῆς ἐδῶ—παρ' ἀλλήλοισι=πλησίον ἀλλήλων ἰστάμενοι, ὁ
 εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου. — 10. ἀποθνήσκων : ἐν ᾧ ἀποθνήσκει, καθ'
 ἣν στιγμὴν ἀποθνήσκει, φονεύεται.—ῥστατ' : ῥστατα=διὰ τελευταίαν
 φορὰν καὶ διὰ τῶν τελευταίων του δυνάμεων.— 11. τιμῆν : ὁ καὶ ἡ τι-
 μήεις, τὸ τιμῆν (ἐκ τοῦ τιμή)=τιμητικόν.—ἀγλαόν : ἐκ τοῦ ἀγάλλο-
 μαι=λαμπρόν, χαρᾶς πρόξενον, ἀγαλλιᾶσεως.—ἀνδρῖ : εἰς ἄνδρα.—
 Τί ; (τὸ μάχεσθαι=τὸ νὰ μάχηται).— 12. γῆς πέρι : ἀναστροφή ἀντι
 περὶ γῆς= ὑπὲρ πατρίδος.—παίδων=τέκνων. — ἄλοχος : (α ἄβρ. καὶ
 λέχος)=σύζυγος, γυνή τινος, ἡ μετέχουσα τοῦ λέχους, τῆς κλίτης αὐ-
 τοῦ.—κουριδίη : ἐκ τοῦ κούρη (κόρη), ἣν ἔλαβέ τις σύζυγον κόρην οὖ-
 σαν=νόμιμος. Ὡστε κουριδίης τ' ἀλόχου=καὶ ὑπὲρ τῆς νομίμου συ-
 ζύγου του.— 13. δυσμενέειν : πόθεν θὰ ἐξαρτηθῆ ἡ δοτικὴ αὐτῆ ; —
 μάχομαι δυσμενέειν=μάχομαι ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν.—ἔσσειται=θὰ συμ-
 βῆ, θὰ ἔλθῃ.—ὀκκότε κεν=ὀπόταν. — 14. ἐπικλώσσει : ἐπικλώθει ἡ
 Μοῖρα=κλώθουσα ὀρίζει.—δη=ἦδη.—ιδύς : ἐπίρρ.—κατ' εὐθείαν, ἐμ-
 πρὸς.—ἴτω=ἄς βαδίζῃ.— 15. ἀνασχόμενος : ἀόρ. τοῦ ἀνέχομαι=ὑψώνω,
 σηκῶνω ἐπάνω τὸ ὄπλον μου· ἔγχος ἀνασχόμενος=ἄφ' οὗ σηκῶνῃ ἐπά-
 νω τὸ δόρυ του.—ὑπ' ἀσπίδος=ὑποκάτω τῆς ἀσπίδος.— 16. ἔλσας :
 ἀόρ. τοῦ εἶλω=ὠθήσας. — ἦτορ : ἡ καρδία, τὸ στήθος· ἄλκιμον ἦτορ
 ἔλσας=ὠθήσας τὴν ἀνδρείαν καρδίαν του, συγκεντρῶσας, προφυλάξας,
 ἀσφαλίσας, τὸ ἀνδρεῖον στήθος του (κατὰ συνεκδοχὴν). — τὸ προῶτον=
 εὐθύς.—μυγνυμένον πολέμου = ὅταν ἀρχίζῃ ὁ πόλεμος, ἐν ἀρχῇ τῆς
 μάχης.— 17. οὐ . . . κως=οὐπως, οὐδαμῶς κατ' οὐδένα τρόπον.—εἰ-
 μαρμένον=πεπρωμένον Πρkm. τοῦ μείρομαι. Τί οὐκ ἔστιν εἰμαρμένον ;
 —γέ=βέβαια.— 18. ἄνδρ' : ἄνδρα· ὑποκ. τοῦ φυγεῖν=ν' ἀποφύγῃ ἄ-
 νήρ τις τὸν θάνατον.—εἰ . . . ἦ : ποιητικῶς ἀντι ἐὰν ἦ. οὐδ' εἰ ἦ =
 οὐδ' ἐὰν εἶναι, καὶ ἂν εἶναι, . . . δὲν δύνανται.—γένος : αἰτ. τοῦ κατὰ τι
 =κατὰ τὸ γένος.—προγόνων ἀθανάτων : κατηγορ.=ἐξ ἀθανάτων προ-
 γόνων, δηλ. οὔτε ἂν κατάγῃται ἐξ ἀθανάτων προγόνων, ἐκ θεῶν.— 19.
 πολλᾶκι=πολλάκις.—δηϊότης-τῆτος : (ἐκ τοῦ δήμος, δηῶ) σημαίνει τὴν
 σφαγὴν, τὸν φόνον, τὴν μάχην· φεύγω δηϊότητα = διαφεύγω τὴν σφα-

γῆν.—δοῦπος : λέξις πεποιημένη, ἐκ τοῦ δοῦπ=κρότος, κτύπος· δοῦπος ἀκόντων = ὁ κτύπος τῶν ἀκοντίων, τὰ κονταροκτυπήματα, ὁ ἀγὼν τῆς μάχης.—ἀκόντων : γεν. πληθ. τοῦ ἄκων, οντος, οὔ ὑποκορ. τὸ ἀκόντιον.— 20. οἴχεται=φεύγει, σφύζεται.—μοῖρα θανάτου : περιφραστικῶς ὁ θάνατος.—κίχεν : ἄρ. τοῦ κιχάνω=κκταλαμβάνω, φθάνω, εὐρίσκω. Τὸ κίχεν εἶναι ἄρ. τῆς συνηθείας=συνήθως· εὐρίσκει αὐτόν (ὁ θάνατος).— 21 ἀλλ' ὁ μὲν : ὁ διαφυγὼν καὶ σωθεὶς.— ἔμπης : =ὄμως, μ' ὄλα ταῦτα.—οὐ δῆμα φίλος : =δὲν εἶναι ἀγαπητός· εἰς τὸν λαόν.—ποθεινός : =ἐπιθυμητός.— 12. τὸν δ' : τὸν μείναντα καὶ ἀγωνισθέντα.— ὀλίγος καὶ μέγας : =μικρὸς καὶ μέγας.—στενάχει=στενάζει, θρηνεῖ.—ἦν τι πάθη : =ἦν πάθη τίποτε, κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ ἂν φονευθῆ.— 23. καρτερόφρων : (κατερός=φρήν) =κατερός τὰς φρένας, ἀνδρείος.—λαῶ σύμπανει πόθος : =σύμπας ὁ λαὸς ποθεῖ. Τί;— 24. θνήσκοντος : =ἔταν φονεῖται τοιοῦτος.— ζῶων : μετοχ. τοῦ ζῶω=ζῶν, ζωντανός ὢν, ἐν ὅσῃ ζῆ.—ἄξιος ἡμιθέων : =εἶναι ἀντάξιος, ἴσος πρὸς ἡμιθέους.— 25. μῖν : ἀντ. προσ. γ' προσ.=αὐτόν.— ὀρῶσι γάρμιν : =διότι βλέπουσιν αὐτόν.— 26. ἔρδει=πράττει.—μοῦνος : ἴων. μόνος, εἷς. μοῦνος ἔων=ἐν ᾧ εἶναι εἷς.

Β'. Πραγματικά : στίχ. 2. νέοι : Πῶ; φαντάζεται τούτους ὁ ποιητής ; καὶ διατί ἀποτείνεται πρὸς τοὺς νέους ;—7. Κιμμέριοι : ἄγριοι, βάρβαροι, δηρῶντες τὰ πάντα, ὀβριμοεργοί.— 9. παρ' ἀλλήλοισι : τὸ παρ' ἀλλήλοισι μένειν καὶ μὴ ἐγκαταλείπειν τὸν παραστάτην εἶναι τὸ καθήκον τῶν στρατιωτῶν, δι' ὃ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐφηβοὶ ὀρμίζόμενοι ἔλεγαν πλὴν ἄλλων καὶ τὸ «οὐκ ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην, ὅτω ἂν στοιχίσω».— 14. Μοῖραι : τρεῖς ἦσαν αὗται, ἡ Κλωθῶ (ἡ κλώθουσα τὸ νῆμα τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων), ἡ Λάχεσις (ἡ ἐξάγουσα τὸν λαχὸν καὶ ὀρίζουσα οὕτω τὸ μέλλον ν' ἀποθάνῃ πρόσωπον) καὶ ἡ Ἄτροπος (ἡ ἀνακώτρεπτος, ἡ κόπτουσα τὸ νῆμα αὐτοῦ). Τὸ πεπωμένον καὶ ἡμεῖς ὠσχύτως παραδεχόμεθα ἀποδίδοντες πολλὰ τῶν συμβαινόντων καὶ μάλιστα τὸν θάνατον εἰς τὴν μοῖραν καὶ λέγοντες «ἦτο γοαφτό του». Ὁ λαὸς ἔχει καὶ γνωμικὸν περὶ τούτου «χωρὶς τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα φύλλο ἀπὸ δένδρου δὲν πέφτει».— 15. ἔγχος : γνωστὸν ἐκ τοῦ Ὀμήρου. Ἦτο ὄπλον ἐπιθετικόν, τὸ δόρυ, ξύλον δηλ. μακρόν, συνήθως ἐκ μελιᾶς, ἔχον ἄνω μὲν λόγχην χαλκῆν (ἀίχμην), κάτω δὲ οὐράν (σχυρωτήρα, οὐρίαχον), ἵνα ἐμπηγνύηται κατὰ γῆς ὄρθιον. Ὁμοίον σχεδὸν ἦτο καὶ τὸ ἀκόντιον (κοντάρι), βραχύτερον ὄμως, ἵνα ῥίπτεται κατὰ τῶν πολεμίων.

— ἄσπις: Καὶ αὕτη γνωστὴ ὡς ὄπλον ἀμυντικόν, σχήματος φσειδοῦς δίσκου ἢ κυκλοτεροῦς, ἔξωθεν μὲν κυρτοῦ, ἔνδοθεν δὲ κοίλου, ἵνα καλύπτῃ τὸ στήθος τοῦ ὀπλίτου. Κατεσκευάζετο ἐκ δέρματος βοείου, τιθεμένου κατὰ στρώματτα ἐπὶ ξυλίνῳ σκελετοῦ καὶ κλυπτομένου ἔξωθεν ἢ κατὰ τὴν περιφέρειαν διὰ στρώματος χαλκοῦ. Ἐκρατεῖτο διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς εἰσερχομένης εἰς ἱμάντας ἐκ δέρματος (ὄχανα), οὗς ἔφερον ἔνδοθεν ἢ ἄσπις, καὶ κρατούσης λαβὴν ὑπάρχουσαν ἐν αὐτῇ ἐπίτηδες, ἵνα διευθύνηται κατὰ βούλησιν τοῦ ὀπλίτου. Ἡ ἄσπις εἶχε καὶ τελαμώνα (λωρίον), δι' οὗ ἐξηρατο ἀπὸ τοῦ τραχήλου καὶ τῆς ἀριστερᾶς ὤμοπλάτης τοῦ ὀπλίτου. — 18. προγόνων ἀθανάτων: τοιοῦτος ἦτο ὁ Σαρπηδῶν, υἱὸς τοῦ Διός, ὅστις ὅμως ἐπέπρωτο νὰ φονευθῇ ὑπὸ Πατρόκλου. Τοιοῦτοι ἦσαν καὶ οἱ πλείστοι τῶν ἡρώων, ὅθεν καὶ ἡμίθεοι λέγονται. Κυρία ἰδέα: Ἡ αὐτὴ καὶ παρὰ Ῥήγα τῷ Φεραλίῳ ἐν τῇ μιμήσει αὐτοῦ «Ὡς πότε παλληκάρια κ.λ.π.».

Γ'. Χαρακτηρισμὸς Καλλίνου: Ὁ Καλλίνος πραγματεύεται τὸ παρόν, ὡς πάντες οἱ λυρικοὶ ποιηταί, κατεχόμενος ὑπὸ ψυχικῶν παθῶν, ὑπὸ συναισθημάτων, τὰ ὁποῖα ζητεῖ νὰ μεταδώσῃ εἰς τοὺς νέους. Τοιαῦτα εἶναι ὁ περὶ πατρίδος φόβος, ἡ αἰδῶς ἢ ἐκ τῆς ὀλιγωρίας τῶν Ἐφεσίων νέων, ἡ φιλοτιμία καὶ τὸ θάρρος αὐτοῦ. Ὁ Καλλίνος ἄρα μορφώνει ἐξ ἑαυτοῦ διανοήματα καὶ συναισθήματα, τὰ ὁποῖα ζητεῖ νὰ μεταδώσῃ καὶ εἰς ἄλλους, ἔχει δ' ἀξιώσεις ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ τῷ πολιτικῷ βίῳ. Τοῦτο δ' ἔνεκα εἶναι λυρικός ποιητής. Ἐπειδὴ πρὸς τοῦτοις πάντα ταῦτα ἐκφέρει μετὰ ἠθους, δηλ. μετὰ μαλακῆς ψυχικῆς διαθέσεως, ὁ δὲ σάλος τῆς ψυχῆς αὐτοῦ εἶναι ἐλάχιστος, ὥστε ὁ ποιητὴς ἀπαγγέλλει μόνον, δὲν μελωδεῖ· δὲν καίεται ὑπὸ τοῦ πάθους, ἀλλὰ θερμαίνεται μόνον· δὲν ἐνθουσιᾷ ὀργαστικῶς· δὲν χορεύει, ἀλλὰ καὶ δὲν κόπτεται· δὲν θρηνεῖ· ζητεῖ ὅμως τὴν διὰ πολέμου ἄμυναν· διὰ πάντα ταῦτα ὁ Καλλίνος εἶναι λυρικός ἐλεγεϊακὸς ποιητής, πολεμικός, ἢ δὲ ποιητὴς αὐτοῦ εἶναι λυρική πολεμικὴ ἐλεγεΐα. Τῆς ἐλεγεΐας ταύτης ἐσωτερικὸς μὲν χαρακτήρ εἶναι ἢ ἐξ ὑποκειμένου ἐκφρασις συναισθημάτων, διανοημάτων καὶ παρατηρήσεων μετ' ἠθους (δηλ. μετὰ μαλακῆς ψυχικῆς διαθέσεως), ἀλλὰ καὶ μετὰ πολεμικῆς χροιάς, ἢ δ' ἐξωτερικὴ μορφή ὁμοιάζει πρὸς τὴν τοῦ ἔπους, διότι ἔχει γλώσσαν μὲν τὴν αὐτὴν πρὸς αὐτό, μέτρον δὲ μικρὸν διαφέρον τοῦ ἡρωϊκοῦ, συνιστάμενον ἐκ στροφῆς διστίχου, ἧς ὁ μὲν α' στίχος εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ ἡρωϊκὸν ἐξάμετρον, ὁ δὲ β' εἶναι τὸ ἐλε-

γειακόν πεντάμετρον, δηλαδή πάλιν τὸ αὐτό, κολοβόν κατὰ τὸ ἦμισυ τοῦ γ' καὶ ε' ποδὸς χάριν κινήσεως τοῦ πάθους (ἴδε καὶ Παράρτημα).

2.

Ὁ Τυρταίος, ζῶν ἐπὶ τοῦ δευτέρου Μεσσηνιακοῦ πολέμου, ἦτο κατὰ τὴν παράδοσιν Ἀθηναῖος (ἐξ Ἀφιδνῶν) χαλδῆ γραμματοδιδάσκαλος, ὃν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπεμψαν εἰς Σπάρτην κατὰ πρᾶκλλησιν τῶν Σπαρτιατῶν, αἰτησαμένων πρὸς αὐτῶν τῆ συμβουλῆ τοῦ ἐν Δελφοῖς μαντείου στρατηγόν· εἰκάζεται δ' ὅμως, ὅτι ὁ ποιητὴς ἦτο Ἴων ἐξ Ἀσίας καὶ μάλιστα Μιλήσιος ἐλθὼν εἰς Ἀφιδνας τῆς Ἀττικῆς καὶ ἐκείθεν ὕστερον μετοικήσας εἰς Στάρτην. Κατ' ἄλλους ὁ Τυρταίος ἦτο ἐξ Ἀφιδνῶν τῆς Λακωνικῆς. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι τὸ πιθανώτερον, διότι καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ εἶναι δωρικόν καὶ τὰ ποιήματά του ἐφάλλοντο ἐν Σπάρτῃ καὶ Κρήτῃ ὡς δωρικά προτόντα.

Διὰ τῶν ἐλεγείων αὐτοῦ ἐζήτησε νὰ ἐμβάλη θάρρος τοῖς ἠττωμένοις ὑπὸ τῶν Μεσσηνίων Σπαρτιάταις καὶ νὰ κατευνάτῃ τὰς ἐκ τῶν ἠττῶν γεννηθείσας μεταξὺ αὐτῶν στάσεις καὶ ταρχάς. Πρὸς τὸν τελευταῖον τοῦτον σκοπὸν ἔγραψε τὴν *Ἐδνομίαν* αὐτοῦ, ἐν ἣ περιεῖχεν, ὡς φαίνεται, εἰκόνα τοῦ λαμπροῦ τῶν Σπαρτιατῶν πολιτεύματος. Πρὸς παραθάρρῳσιν τῶν Σπαρτιατῶν συνέταξεν ὁ Τυρταίος τὰς *Ἐποθήκας* αὐτοῦ (δηλαδή Σύμβουλάς), αἵτινες ἤδοντο ἐν τοῖς συσπείροις τῶν Σπαρτιατῶν. Ἰδιαιτέρως χαρακτηριστικὰ ποιήματα αὐτοῦ ἦσαν τὰ καλούμενα *Ἐμβατήρια* ἀδόμενα πρὸς ἀλλὸν ἐν ἀρχῇ τῆς μάχης καὶ ἔχοντα ῥυθμὸν ἀνακπαστικόν (ἴδὲ Πρακτικόν Δ'), ῥυθμίζοντα τὸ βῆμα τῶν εἰς τὴν μάχην βαιόντων ὀπλιτῶν.

Τὰ ποιήματα τοῦ Τυρταίου ἦσαν πρὸς τοῖς Σπαρτιάταις ἐν μεγίστῃ τιμῇ, τὰ δὲ *Ἐμβατήρια* ἐχρησίμευον τρόπον τινὰ ὡς τις ἐθνικὸς ὕμνος κατὰ τὰς μάχας καὶ διὰ τοῦτο ἐποιήθησαν καὶ ἐν δωρικῇ διαλέκτῳ, ἕνα καταστῶσι δημοτικώτερα, ἐν ᾧ αἱ Ἐλεγεῖαι αὐτοῦ ἔχουσι γλῶσσαν Ἰωνικὴν ἐπιχῆν.

Α'. Γραμματικά: γάρ : ὁ σύνδεσμος οὗτος ἐνταῦθα δὲν εἶναι αἰτιολογικός, ἀλλ' εἶναι βεβαιωτικός, ἰσοδυναμῶν πρὸς τὸ βεβαίως, τῷ ὄντι, καί. Ὅτι ἡ ἀρχαιοτάτη σημασία τοῦ γάρ εἶναι βεβιωτική πασίγνωστον. Ἐν τῇ αὐτῇ ἀκριβῶς σημασίᾳ εὔρηται τὸ γάρ παρ' Ἡροδότῳ (VI, 11), ἐν ἀρχῇ λόγου καὶ ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ «τῷ ὄντι»· «Ἐπὶ

Ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, ἄνδρες Ἴωνες». — *Τεθνάνει* : ἀπαρ. = τεθνάναι, τὸ νὰ φονευθῆ τις. — *καλόν* : ὠραῖον πρᾶγμα. — *ἐνὶ προμάχοισι πεσόντα* : πεσὼν μεταξὺ τῶν προμάχων, μεταξὺ τῶν πρώτων. — 2. *ἄνδρ' ἀγαθὸν μαρνάμενον* : μαχόμενος ἀνδρείως. Χρονικὴ μετοχή. — *περὶ ἧ πατρίδι* : χάριν τῆς πατρίδος αὐτοῦ. — 3, 4. Ἡ οὐρα τοῦ λόγου εἶναι ἡ ἐξῆς· τὸ δὲ πτωχεύειν (τινὰ) προλιπόντα τὴν αὐτοῦ πόλιν κλ. ἐστὶν ἀνιηρότατον πάντων. — *πτωχεύειν* : ἐπαίτειν καὶ πτωχός ὁ ἐπαίτης. — *τρολιπόντα* : ἀφ' οὗ ἀφῆρη καὶ φύγη. — *πίνας* : τοὺς εὐφόρους. Τὸ θηλ. *πίναρα*. — 5. *πλαζόμενον* : περιπλανώμενος. — *φίλη* : τὸ ἐπίθ. τοῦτο παρ' Ὀμήρῳ καὶ ἐν γένει παρὰ τοῖς ἐπικοῖς καὶ λυρικοῖς ποιηταῖς τίθεται ἀντὶ τῆς κτητικῆς ἀνωνομίας τοῦ γ' προσώπου, καθ' ὅσον ὅ,τι ἀνήκει τινὶ εἶναι καὶ φίλον (ἀγαπητὸν) αὐτῷ. Τίθεται δὲ συνήθως ἐπὶ τῶν συγγενῶν (πατρὸς, μητρὸς, ἀδελφοῦ καὶ φίλων ἐταίρων) καὶ ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος (χειρὸς, γονάτων) καὶ τῶν ἐνδουμάτων ἔτι. — 6. *κουριδίη* : ἰδὲ ἀνωτέρω 1, 12. — 7. *ἐχθρός μὲν γάρ* : αἰτιολογεῖ τὸ διατὶ τὸ πτωχεύειν ἐστὶ πάντων ἀναρρότερον. Ὁ μὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐν τῷ 9 στίχῳ *τέ*, τὸ δὲ *ἐχθρός*, μισητός, διότι θὰ ἐνοχλῆ αὐτοὺς ἐπαίτων. — *τοῖσι μετέσσειαι* : ἔσεται μετὰ τοῖσι, ἔσται μεταξὺ τούτων. — *οὗς* : ἡ σύνταξις τοῦ ἴκνται μεθ' ἀπλῆς αἰτίας. ποιητικὴ ἀντὶ τοῦ πρὸς οὗς. Ἡ πρότασις ἀοριστολογικὴ. — 8. *χορημοσύνη* : ἡ παρ' Ὀμήρῳ *χοριώ*, *χρεῖα*, ἀνάγκη. — *εἰκων* : ὑπέικων. — *στυγερῆ* : μισητῆ, φοβερᾶ, φρικτῆ. — 9. *αἰσχύνει* : ὑποκ. ὁ τρέσας. — *ἐλέγχει* : ἀτιμάζει, καταισχύνει τμήσις. — *εἶδος* : τὴν λαμπρὰν μορφήν του. — 10. *ἀειμίη* : περιφρόνησις. — *κακότης* : δυστυχία. — *ἔπειτα* : τοῖς ἀνωτέρω κακοῖς· πλὴν τῶν εἰρημένων δηλαδὴ ἔπονται καὶ αὗται. — 11. *οὕτως* : ὡς ἀνωτέρω περιεγράφη. — *τοί* : βεβήτως. — *ῶρη* : φροντίς. — *ἀνδρός ἀλωμένου* : περὶ τοῦ περιπλανωμένου, ἐπαίτου. — 12. *αἰδώς* : σεβασμός. — *δτις* : προσοχή. — *ἔλεος* : γένους ἄρσ. — 13. *μαχόμεθα* : ὑποκ. παρὰ κλυτμ. — *θυμῷ* : ἐπιρρηματικῶς· *θαυραλέως*. — 14. *φυγέων* : τῆς ζωῆς ἡμῶν. — *μηκέτι φειδ.* : μὴ φειδ. πλέον. — 15. *ἀλλὰ μάχεσθε* : ὁ ἀλλὰ μετὰ προστακτ. ἐπὶ προτροπῆς. Σημειωτέα δὲ ἡ θέσις αὐτοῦ μετὰ τὴν κλητικὴν. Οὕτω καὶ παρ' Ὀμῆρ. ἐν Ἰλ. ρ, 645. «Ζεὺ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ρῶσαι κ.λ.». Ἡ δὲ μεταβολὴ τοῦ ἄ προσ. *μαχόμεθα*, *θνήσκωμεν*, εἰς β' *μάχεσθε*, εἶναι σημεῖον σφοδρότητος. — 16. *φυγῆς* . . . *ἀρχετε* : μηδὲ κάμνετε πρῶτοι ἀρχήν. — 17. *ποιεῖσθε* : μέτρον ποιεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς, λαμβάνετε. — *θυμόν* : θάρρος. — 18. *φιλοφυγεῖτε* : μηδὲ γίγνεσθε

φίλοι τῆς φυγῆς, δηλ. τῆς ζωῆς, φιλοτόωματοι· μηδὲ φείδεσθε τῆς ζωῆς.
 — μαρναμένοι : χρόν. μετοχή. — 19. παλαιότερους : γεροντοτέρους, τοὺς γηραιούς, ὡς ἐπεξηγεῖται κατωτέρω.—οὐκέτι : οὐχὶ πλέον, δὲν εἶναι πλέον. — 20. καταλείποντες φεύγετε : μὴ φεύγετε καὶ ἀφήνετε.— κείσθαι : ἐπεξηγήσεις τοῦ τοῦτο.— 23. κόρη : τὴν κόμην.— 24. θυμόν : τὴν ψυχὴν, τὴν ζωτικὴν δύναμιν, τὴν ζωὴν.— 25. ἔχοντα : κρατῶν μετὰ τῶν χειρῶν του αἱματόφουρα τὰ αἰδοῖά του.— 26. τὰ γ' : τὰ ὅποια βεβαίως.— αἰσχρά : εἶναι ἐντροπή.— νεμεσητά : ἀγανακτήσεως πρόξεννα.— ἰδεῖν : νὰ (τὰ) ἴδῃ τις. — 27. καὶ χροά : καὶ γυμνὸν τὸ σῶμα, κατὰ τὸ σῶμα.— πάντ' ἐπέοικεν : πάντα ἀρμόζουσιν.— 28. ὄφρ' ἔχη : ἕως ἂν ἔχη, ἐν ὅσῳ ἔχει, κατέχει. Ἡ ὑποτ. κατὰ παράλειψιν τοῦ κέν. Ὑποκ. τὸ ἄνθος. Οὕτω παρ' Ὀμρ. ἐν Ἰλ. σ. 515 : «ἀνέρες, οὓς ἔχε γῆρας».— 29. θνητὸς ἰδεῖν : ἄξιος θείας, ἀξιοθέατος· ὁ νέος δηλαδὴ. — ἐρατός : ἀγαπητός, ποθητός, ἀξίεραστος. — 30. ζωὸς εὐών : ἂν εἶναι ζῶν, ζωντανός.— πεσών : ἂν πέσῃ.— 41. εὐ διαβάς : ἀνοίξας τὰ σκέλη καλῶς, διασκελίσας.— ποσίν : στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς καὶ διὰ τῶν δύο ποδῶν, χάριν ἀσφαλείας.— 32. δακῶν : δαγκάσας, ἄφ' οὗ δαγκάσῃ.

Β'. Πραγματικά : Στίχ. 5. πλαζόμενον : Ὁ τρέσας καὶ ρίψασπις γενόμενος πάσχει τοῦτο, τὸ πάλαι δὲ μάλιστα ἔπασχεν ἐν Σπάρτῃ, ὅπου ἀποστρέφοντο αὐτὸν ἅπαντες, διότι κατὰ τὸν Νόμον ἔπρεπε «μαχόμενον νικᾶν ἢ ἀποθνήσκειν».— 9. Ἡ πενία καὶ τὸ πνεῦμα ἀμβλύνει καὶ τὸ σωματικὸν κάλλος ἀφανίζει, ὥστε πρέπει νὰ φροντίζωμεν νὰ διαφεύγωμεν αὐτὴν ἐργαζόμενοι.— 27. πάντ' ἐπέοικεν : ἀληθὲς τοῦτο, διότι ἡ ὄψις νεανικοῦ σώματος γυμνοῦ οὐ μόνον παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ἀλλὰ καὶ νῦν δὲν νομίζεται προσβλητικὸν καὶ μάλιστα ἂν τύχῃ τοῦτο πληγωμένον ἢ ἄλλως ἀκρωτηριασθὲν ἐν μάχῃ.— 31. Τὸ ἀνοιγμα τῶν σκελῶν χρησιμεύει εἰς καταβολὴν μείζονος δυνάμεως.— 32. Τὸ δάκνειν τὰ χεῖλη καὶ σήμερον εἶναι σημεῖον ἀντοχῆς καὶ καρτερίας πόνων.

***Ἐπιγραφή :** ἀμύνεσθε περὶ πάσης.

3.

Προτροπὴ εἰς ἀνδρεῖον ἀγῶνα.

Α'. Γραμματ. Στίχος 1. Ἄλλ' Ἡρακλῆος γὰρ : Ὁμαλῶς θὰ εἶχεν ἢ σύνταξις ὡδε : «Μὴ δειμαίνετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε· Ἡρακλ. γὰρ κλ.,

τὸ δὲ Ἡρακλῆος γενική τῆς καταγωγῆς. — γένος ἐστέ : Ἡρακλέους εἰσθε κατὰ τὸ γένος, ἀφ' Ἡρακλέους κατάγεσθε. — 2. θαρσεῖτ' : ἔχετε θάρρος. — οὐπω : ὄχι ἀκόμη. — αὐχένα λοξόν : δὲν ἔχει ἀποστρεφῆν ἀκόμη τὸ πρόσωπον. Ἡ λοξότης τοῦ αὐχένου δηλοῖ τὴν ἀποστρεφῆν τοῦ προσώπου ἀπὸ τινος καὶ ἐπομένως τὴν ἄρσιν τῆς εὐνοίας καὶ βοηθείας τινός. — δειμαίνετε : φοβεῖσθε. — φοβεῖσθε: τρέψασθε εἰς φυγὴν. — 4. ἰθύς δ' : ἀλλὰ κατ' εὐθείαν ἐμπρός. — ἐχέτω : ἄς κρατῆ. — 5. θέμενος : νομίσας. — ἐχθράν : μιστητήν. — ψυχὴν : τὴν ζωὴν. — 6. κῆρας : μοῖρας θ. τὸν θάνατον. — ὁμῶς ἀγαῖς : ὁμοίως ταῖς λάμψεσιν, ὥσπερ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. — 7. αἰδηλα : τὰ καταστρεπτικά, ὀλέθρια. — Ἄρηος : τοῦ πολέμου. — 8. ἐδάητ' : ἐδιδάχθητε, ἐμάθετε. — ὀργήν : τὴν μανίαν, παραφοράν. Προσωποποιήσις. — 9. καὶ πρὸς φευγόντων : καὶ πρὸς τὸ μέρος τῶν φευγόντων... ὑπήρξατε. Ἦτοι καὶ φευγοντες καὶ διώκοντες ὑπήρξατε. — 10. ἠλάσατε : προухωρήσατε, προσῆλθε μέχρι κόρου ἀμφοτέρων. — 11. οἱ μὲν γὰρ : ὅσοι μὲν δηλαδή. Ὁ γὰρ ἐπέε. — 12. αὐτοσχεδίη : ἡ ἐκ τοῦ συστάδιον μάχη. — 13. θνήσκουσι : φονεῦνται. — σαοῦσι : σφάζουσι. — δπίσω : εἰς τὸ μέλλον. — 14. τρεσάντων : ἐκ τοῦ τρέω (τρέμω, φεύγω τρέμων) τῶν δειλῶν, βίφασπιδων. Ἡ αὐτὴ καὶ παρ' Ὀμ. ἔννοια, ἐν Ἰλ. ε, 531 καὶ ὀμιλούμενων δ' ἀνδρῶν πλέονες σάοι ἢ ἐπέφανται· Φευγόντων δ' οὐτ' ἀρ' ἠλέος ὄρνυται οὔτε τις ἀλκή. — 15. ἀνύσειεν : ἤθελε τελειώσει, φθάσει εἰς πέρας. — λέγων : ἀπαριθμῶν, διηγούμενος ἕκαστα ταῦτα, ταῦτα καθ' ἑν. — 16. ἦν αἰσχροὶ πάθη : ἂν κατασχυρῆθῃ, ἂν ἐντροπισθῆ (τραπείς δηλ. εἰς φυγὴν). — 17. ὀυγαλέον : φοβερόν, φρικτόν. — δπισθε : ἀναφέρεται εἰς τὸ δαΐζειν ἐκ τῶν ὀπισθεν κόπτειν, σχίζειν, σπαράττειν. — μεταφρενον : ἡ ὀμπλάτη, τὸ ἄνω τῆς ῥάχως. — 18. δηῖω : καταστρεπτικῶς. — 19. ἰαῖσχος. . . κέκως : ἀσχημος, κατησχυρμένος. . . νεκρός. — κακκείμενος : κατακείμενος. Συγκοπέντος τοῦ α, ἀφωμοιῶθη τὸ τ πρὸς τὸ ἐπόμενον κ. — ἐν κοίησιν : εἰς τὰ χῶματα (κάτω). — 20. ἔλληλαμένος : πρην. τοῦ ἐλαύνωμαι τρυπημένος. — αἰχμῆ δουρός : λόγχη δόρατος, διὰ λόγχης δ. — 21. ἰδὲ 2, 31 καὶ 32. — 24. ἀσπίδος γαστροί : μεταφορικῶς διὰ τῆς κοιλότητος τῆς εὐρείας ἀσπίδος. — 25. δεξιτερῆ . . . χειροί : διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς χειρός. — ὄβομιον : τὸ σιταρόν. — ἔργος : δόρυ. — 26. ὑπέρ : ὑπεράνω. — 27. ὄβοιμα ἔργα : ἀνδρεία ἔργα, ἀνδραγαθήματα. — πελεμίζων : σείων, τινάσων (τὸ ἔργος). — 28. ἐπὶ βελῶν : ἐπὶ βολῆς. — 29. αὐτοσχεδόν : ἐκ τοῦ

Ν. Μπαξεβανίου "Ἑλληνες Λυρικοὶ ἔκδοσις ε' 4

συστάδην.— 30. δῆμιον ἄνδρα : πολέμιον.— ἐλέτω : ἄς φονεύσῃ, φωνευ-
σάτω.— [31. πάρ : κατ' ἀποκοπήν πλησίον.— ποδί : τοῦ πολεμίου.—
ἀσπίδος : ὠσαύτως.— ἀσπίδα : τὴν ἐσθλοῦ. Οὕτω καὶ τὰ ἐπόμενα.— 32.
ἐν δέ : συγχρόνως δέ.— 33. πεπλημένος : πρkm. τοῦ πελάζωι πλησιά-
σας.— 34. κόπην : λαβήν.— ἐλών : λαβών.— 35. γυμνήτες : ψилоί.—
ὑπ' ἀσπίδος : ὑποκάτω τῆς ἀσπίδος (ἐκάστου δηλ. ὀπλίτου).— 36. πτώσ-
σοντες : κρυπτόμενοι, προσφλαττόμενοι.— βάλλετε : κτυπάτε, λιθοβο-
λεῖτε.— χρομαδίοις : τὸ ὄργανον τῶν μεγάλων χειροπληθῶν λίθων, τρο-
χάλων.— 37. αὐτοῦς : τοὺς πολεμίους.— 38. πανόπλοισι : τοῖς ὀπλί-
ταις, πλησίον τῶν ὀπλιτῶν.

Β'. Πραγματικά : 1. Οἱ Σπαρτιάται ἦσαν Δωριεῖς, ὧν ἡγεμόνες οἱ
Ἡρακλεῖδαι κατὰ τὸν μῦθον, δι' ὃ καὶ ἡ μετανάστασις τῶν Δωριέων
λέγεται καὶ Ἡρακλεϊδῶν κάθοδος.— 17. Οἱ Σπαρτιάται ἐφείδοντα τῶν
ἡττωμένων καὶ φευγόντων οὔτε γενναῖον οὔτε ἐλληνικὸν κατὰ Πλούταρχ-
κον (Λυκ. 22) ἡγούμενοι κόπτειν καὶ φονεῦειν τοὺς ταιούτους.— 20.
Ἐν Σπάρτῃ τὸ νὰ φονευθῇ τις πληρωθεὶς ἐκ τῶν ὀπισθεν ἐνομιζέτο
αἰσχρὸν καὶ ἡ ταφή τοῦ τοιούτου ἐτελεῖτο ἐν σιγῇ, ἄνευ πομπῆς καὶ
θορύβου, ἅτε κατησχυμμένος ὄντος· τοῦναντίον συνέβαινε περὶ τὸν κα-
τάσθηθα πληρωθέντα καὶ πεσόντα. Οὗτος ἐτιμᾶτο μεγάλως καὶ μεγαλο-
πρεπῶς ἐθάπτετο καὶ ὁ θάνατος αὐτοῦ ἦτο καύχημα τοῦ οἴκου, εἰς ὃν
ἀνήκεν.— 34. Οἱ γυμνήτες ἔφερον σφενδόνην καὶ δόρυ ξεστὸν ἢ ἀκόν-
τιον ἢ βόραλον, ἦσαν δ' Ἐλλῶτες.— 38. Οἱ ψилоὶ ἐν τῷ στρατῷ τῶν
Σπαρτιατῶν ἕσταντο πλησίον τῶν ὀπλιτῶν, κρυπτόμενοι ὀπισθεν αὐτῶν
καὶ ἐκίθην ἐλιθοβόλουν ἢ ἡκόντιζον εἰς τοὺς πολεμίους· οἱ δὲ πάνο-
πλοι ἢ ὀπλίται ἦσαν οἱ βαρέως ὀπλισμένοι, φέροντες ἀσπίδα καὶ δόρυ
καὶ ξίφος καὶ τὰ ταιούτα.

Ἐπιγραφή : Θαροεῖτε !

1

4.

Α'. Γραμματικά. Στίχ. 1. μνησαίμην ἄν : ἤθελον μνημονεύσει, ἤθε-
λον ἀναφέρει.— ἐν λόφῳ . . . τιθείμην : ἤθελον λογαριάσει.— 2. ἀρε-
τῆς : γεν. τῆς αἰτίας· διὰ τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν του.— παλαισμοσύ-
νης : διὰ τὴν περὶ τὴν πάλην τέχνην, παλαιστικὴν δεινότητα.— 3 καὶ
4. Χιχιστόν. Τὸ μέγεθος καὶ ἡ βία ἀναφέρονται εἰς τὴν παλαισμοσύνην,
τὸ δὲ θέων εἰς τὴν ἀρετὴν τῶν ποδῶν.— Κυκλώπων : Ἐκ τοῦ κύκλος

καὶ ὄψις=στρογγυλόφθαλμος· κατ' ἄλλους ὅμως ἐκ τοῦ κυκλῶ + ὄ, κυκλώ και ὄψις = ὁ κυκλῶν τοῦς ὀφθαλμούς, συστρέφων, ἄτριος. — εἰ ἔχοι : ἂν ἤθελεν ἔχει. — μέγεθος : τὸ ἀνάστημα. — βίην : βίαν, δύναμιν. — νικῶν : ἤθελε νικᾷ. — θέων : τρέχων. — Θρηῖκιον : τὸν Θρακιόν, τὸν ἐκ Θράκης πνέοντά. — χαριώτερος : ὠραιότερος. — φύην : αἰτ. τῆς ἀναφ. = κατὰ τὸ σῶμα — 6. Μίδεω : διςύλλαθον κατὰ συνίζηριν. Οὔτω καὶ τὸ Κινύρωω τριςύλλαθον.—μάλιον : μάλλον. — 7. βασιλεύτερος : ἰσχυρότερος βασιλεύς.— Τανταλίδεω : τοῦ υἱοῦ τοῦ Ταντάλου. — 8. Ἀδρήστου : τοῦ Ἀδράστου. — μελιχόγηρον : γλυκείαν, γλυκύφωνον. Ἐκ τοῦ μελίχος (γλυκὺς) καὶ γῆρος (φωνή). — 9. πλὴν θ. ἀλικῆς : πλὴν τῆς πολεμικῆς ἀνδρείας. Τὸ ἄρσ. θουρος (ἐκ τοῦ θραύσκει) = ὀρμητικὸς, πολεμικὸς. — 10. ἀγαθός : ἀνδρείος· (δὲν ἀνδραγαθεῖ ἐν πολέμῳ). — 11. τετλαίη ὄσων : ἤθελε βλέπει μετὰ τόλμης, ἤθελε δύνασθαι νὰ βλέπῃ, ἤθελεν ὑπομένει νὰ βλέπῃ — μέν : ἀπόδοσις αὐτοῦ ὁ κατωτέρω καί. — φόνον αἵμα : ἀφθονον φονικὸν αἷμα. — 12. ὄσροισι : ἤθελεν ἐκτείνει ἑαυτὸν κατὰ τῶν πολεμίων (ἐνα φονεύσῃ αὐτούς), ἤθελε ζητεῖ νὰ ἐπιτόχη τῶν πολεμίων (νὰ κτυπήσῃ τοὺς πολεμίους) νοεῖται : τῷ δόρατι. — 13. ἦδ' : ἔλεις· τὸ τολμᾶν κ. λ. — ἀρετή : προτέρημα. — ἀεθλον : ἐθλον, βραβεῖον, ἀεθλος δὲ ἢ ἄθλος ὁ ἄγων. — 14. φέρειν : ἀναφορά· ὡς πρὸς τὸ φέρειν, τὸ νὰ φέρῃ αὐτό. Ἰδὲ καὶ 2, 29. — 15. ἐσθλόν δ' ἐσθλόν : κοινὸν κόσμημα. Τὸ ἐσθλὸν οὐσιαστικῶς. — πόλιι : τῇ πατρίδι. — δῆμω : τῷ λαῷ. — 16. ὄστις : ἐπεξ. τοῦ τοῦτο· ἐάν τις. — διαβάς : Πρβλ. 2, 31. — 17. πολεμέως : ἀδιαλείπτως. — ἐπὶ λάθηται : τμησίς· λησμονήσῃ. — πάγην : καθ' ὁλοκληρίαν. — 18. παρθέμενος : ἀντὶ παραθέμενος· διακυβεύων. — ψυχὴν : τὴν ζωὴν. — θυμὸν τλήμονα : τὴν καρτερικὴν, ἡρωϊκὴν ψυχὴν του. — 20. Ἰδὲ στίχ. 1ον. — 21. αἴψα : ταχέως. — δ. ἀνδρῶν : τῶν πολεμίων. — ἔροσσε : κόρ. τῆς συνηθείας ἢ γνωμικὸς· συνήθως τρέπει. — 22. τρηχείας : τὰς φριττοῦσας (ἐνεκα τῶν προτεταμένων δοράτων). — σπουδῆ : μετὰ σπουδῆς, τάχιστα. — ἔσσε : ἀναχατίζει. — κῦμα : τὴν ὀρμὴν. — 23. ὅς δ' αὐτ' : ὅστις δὲ πάντ. — φίλον θυμὸν : τὴν ζωὴν του. — 24. ἐνκλείσας : δοξάσας. — ἄστου : τὴν πατρίδα του. — λαούς : τὸ ἔθνος σου. — 25. πολλὰ : συνάπτεον τῷ ἐλληλαμένος· πολλὰ τραύματα λαθῶν. — διὰ στέροιο : διὰ μέσου τοῦ στήθους καὶ τῆς ὀμφαλωτῆς ἀσπίδος. Πρωτύτερον· ἀντὶ δι' ἀσπίδος καὶ στέροιο. — 26. πρόσθεν : ἔμπροσθεν· τοῦτο ἦτο τιμητικόν, τὸ δ' ὕπισθεν αἰσχρὸν καὶ σημεῖον δειλίας τοῦ φονευθέντος. — 27.

τὸν δ' : ἀπόδοσις τοῦ ὅς δ' αὐτ' = τοῦτον τότε. — *διλοφύρονται* : κλαίουσι, θρηνοῦσιν. Ἰδὲ καὶ 1,22. — 28. *κέκηδε* : πικρ. μετὰ σημ. ἐνεστ. τοῦ *κῆδομαι* ὡς ἀντικ. νοεῖται αὐτοῦ φροντίζει περὶ αὐτοῦ. — *ἀορ.* πόθω : μετὰ μεγάλου πόθου. — *πάσα . . . πόλις* : πάντα ἢ πατρίς. — 30. *ἀρίστημοι* : ἐπίστημοι, λίαν ἔνδοξοι, πασίγνωστοι. Ἐκ τοῦ ἀχωρίστου ἀρι τοῦ ἐπιτατικῆς καὶ σῆμα. — 31. *γένος ἐξοπίσω* : ἢ κατόπιν, ἢ μέλλουσα γενεά, οἱ ἀπόγονοι. — 32. *ὕπὸ γῆς περ ἐών* : καίπερ ὄν ὑποκάτω τῆς γῆς, νεκρός. — 33. *μαρνάμενον* : μαχόμενον. — 34. *γῆς πέρι* : ὑπὲρ πατρίδος. — 35. *εἰ δὲ φύγη* : ἐὰν δὲ διαφύγη. Ἰδὲ 1,24. — *κῆρα* : τὴν μοῖραν. — *τανηλεγέος* : ἐκ τοῦ *ταν* (τείνω) καὶ *ἀλεγ* (ἀλγεινός) τοῦ λίαν ἀλγεινοῦ. — 36. *αἰχμῆς . . . εὖχος* : πολεμικὴν δόξαν. — 37. *μῖν* : ἀντων. προσ. γ' προσώπου αὐτόν. — 38. *παθῶν* : ἀπολαύσας. — *ἔρχ. εἰς Ἄϊδην* : ἀποθνήσκει. — 39. *μεταπρέπει* : διαπρέπει μετὰ τῶν πολιτῶν, ἐξέχει. — 40. *αἰδοῦς . . . δίκης* : γεν. τῆς ἀναφορᾶς οὔτε ὡς πρὸς τὴν τιμὴν οὔτε ὡς πρὸς τὸ δίκαιον. Πρβλ. 2,7. — 41. *ἐν θόκοισιν* : ἐν ταῖς συνεδρίαις, τῇ ἐκκλησίᾳ. — *οἱ τε κατ' αὐτόν* : οἱ σύγχρονοι αὐτῷ, οἱ ἡλικιωταί. — 42. *εἶκουσ' ἐκ χώρης* : ὑποχωροῦσιν, ἐγείρονται ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν. — 43. *εἰς ἄκρον* : εἰς τὸν κολοφῶνα. — 44. *θυμῷ* : μετὰ θάρρους. — *μεθιείς* : ἀμελῶν, ἀπέχων.

Β'. Πραγματικά : *Κύκλωπες* : Λαὸς μυθικός, γιγαντιαίου ἀναστήματος καὶ ῥωμαλέος, ἄγριος καὶ βιαϊότατος, οἰκῶν ἐν Σικελίᾳ. Οἱ Κύκλωπες ἐμυθολογοῦντο ὅτι ἦσαν μονόφθαλμοι καὶ οὐδένα κοινωνικὸν δεσμὸν ἀνεγνώριζον, ἠγνόουν δὲ καὶ τὴν γεωργίαν. — 4. *Θρημίαον* : Ἡ Θράκη θεωρεῖτο ἔδρα τῶν ἀνέμων καὶ μάλιστα τοῦ Βορέου, ἐκεῖθεν τῷ ὄντι πνέοντος εἰς τὴν Ἑλλάδα. Χαρακτηριστικὸν τῶν ἀνέμων ἢ ταχύτης ὅθεν καὶ παρ' ἡμῖν ἐτι λέγεται ἐπὶ τῶν τάχιστα ἐξαφανιζομένων « ἄνεμος ἔγινε ». — 5. *Τιθωνοῖο* : Οὗτος ἦτο υἱὸς Λαομέδοντος, τοῦ βασιλέως τῆς Τροίας, παροιμιώδης διὰ τὸ κάλλος αὐτοῦ. — 6. *Ὁ Μίδας* ἦτο βασιλεὺς Φρυγῶν πλουσιώτατος, ὁ δὲ *Κινύρας* ἦρχε τῶν Κυπρίων. Παροιμιώδης καὶ οὗτος ὦν ἐπὶ πλούτῳ ἔκτισε τὴν Πάφον καὶ ἐχρημάτισεν ἱερεὺς τῆς ἐκεῖ λατρευομένης Ἀφροδίτης. — 8. *Ἀδρήστον* : Οὗτος ἦτο βασιλεὺς τῶν Ἀργείων, εἰς τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, φημιζόμενος ἐπὶ φυσικῇ εὐγλωττίᾳ. — 25. *ὄμφαλός* : ἐλέγετο ἢ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τῆς ἀσπίδος ἐξοχή.

Ἐπιγραφή : Ἀξία τῆς ἀνδρείας.

ὕβριστικῶς φερόμενοι, παρανομοῦντες, ἀδίκους ἔργμασι πειθόμενοι, ὡς εἶπεν ἐν 7, 14.—οὐ κατὰ κόσμον: οὐχὶ ἐν τάξει, ἀτάκτως.—11. πειθόμενος: ἴδε 7, 11.—οὐκ ἐθέλων: ἄκων, παρὰ τὴν θέλησίν του.—ἀγαμίσσεται: ἀετῶ, δηλ. τῷ πλούτῳ.—ἄτη: τιμωρία, βλάβη.—14. ἀοχλή: τῆς τιμωρίας (ἄτης). — ἐξ ὀλίγου: ἐκ μικροῦ. — ὡς τε πυρός: ὡς πυρός: ὡς δηλ. ἄρχεται τὸ πῦρ ἐκ μικρᾶς αἰτίας, μικρὸν κατὰ μικρὸν, οὕτω καὶ ἡ τιμωρία. Καλὴ ἡ εἰκὼν αὕτη τῆς παρομοιώσεως τῆς ἀρχῆς τῆς θείας δίκης πρὸς τὴν τοῦ πυρός, καλλίστη δ' ὅμως καὶ λαμπροτάτη ἡ ἐπομένη παραβολὴ αὐτῆς πρὸς τὴν ἑαρινὴν θύελλαν (ἰδὲ στίχ. 18 καὶ ἐξῆς). — 15. φλαύρη: ἀσήμαντος. — ἀνηρόη: ἀνιαρὰ δὲ κατανεῖ ἐπὶ τέλους, πρόξενος ἀνίας, λύπης, στενοχωρίας. — 16. δὴν: κατηγορ. ὡς καὶ ἐν 6, 7=πολυχρόνια. Τὰ ἔργα τῆς ὕβρεως οὐ πέλει (δὲν τυγχάνουσι) δὴν (πολυχρόνια) τοῖς θνητοῖς, δὲν διαρκοῦσιν ἐπὶ πολὺ. Εἰς τὸ αὐτὸ καταλήγομεν καὶ ἂν ἔτι τὸ δὴν ἐκληφθῆ ἀπλῶς ὡς ἐπίρρημα, τοῦ πέλει ἐρμηνευομένου τότε διὰ τοῦ ὑφίστανται. Κοινῶς λέγομεν ἀνεμομαζώματα διαβολοσκορπίσματα.—17. ἐξαπίνης: ἐπίρρ.=ἐξαίφνης, αἰφνιδίως.—18. ὥστ' ἀνεμος . . . διεσκέδασεν: ὡς ἀκριβῶς ἄνεμος (θύελλα)... συνήθως διασκορπίζει.—αἶψα: ἰδὲ 6, 2. Τὴν ἀπόδοσιν τῆς παραβολῆς ἔχεις ἐν στίχῳ 25. — 19. ἡρινός: ἑαρινός: ἐκ τοῦ ἔαρ, οὐ γὰρ ἔαρος, εἶαρος καὶ ἦρος.—πολυκύμομος: πολυκυμάντου, πολλὰ κύματα ἔχοντος.—πόντου: πελάγους.—ἀτρογέτοιο: ἐκ τοῦ α στερητικοῦ καὶ τρογέω=ξηραίνω, ὅθεν ἀτρογέτος=ἀστείρευτος. — 20. πυροφόρον: τὴν φέρουσαν πυρός, σιτοφόρον, ἐν ᾧ ὁ φέρων πῦρ λέγεται πυροφόρος.—21. καλὰ ἔργα: τοὺς ὀραίους ἀγρούς, τοὺς καλλιεργημένους ἀγρούς.—ἰκάνει: φθάνει, ὁ ἄνεμος. Ἡ λογικὴ σειρὰ θὰ εἶχεν ὥδε: ὥστε δ' ἄνεμος ἐξαπίνης νεφέλας διεσκέδασεν... ὅς... ἰκάνει θεῶν ἔδος, αἰπὸν οὐρανόν, ἔθηκεν δ' αὐτίς ἰδεῖν αἰθρίην· λάμπει δ.μ. ἡέλιοιο.... ἀτὰρ οὐδὲν ἔτ' ἐστὶν ἰδεῖν νεφῶν τοιαύτη κ.λ.—ἔδος ἄντικ. τοῦ ἰκάνει κατ' ἐπικὴν συνήθειαν: παραλειπομένης τῆς προθέσεως =εἰς τὴν ἔδραν, κατοικίαν τῶν θεῶν.—αἰπὸν... οὐρανόν: ἐπεξήγ. τοῦ ἔδος (δηλαδὴ τὸν ὕψηλόν οὐρανόν).—22. αἰθρίην: αἰθρίαν (καλωσύνην, ὡς λέγομεν κοινῶς, ζακτερία).—ἔθηκεν ἰδεῖν: ἔκαμε νὰ ἴδωμεν. Οὕτω καὶ παρ' Ὀμρ. ἐν Ἰλ. ζ, 6: «φῶς ἐτάροισι» κ.λ.—23. ἡέλιοιο μένος: περιφρ. = ὁ ἥλιος.—κατὰ πύονα: ἀνά τὴν παχσίαν, τὴν εὐφορον γῆν. Ἐνταῦθα τὸ πύον δικατάληκτον, ἀλλ' ἔχει καὶ θηλ. πύονα, ὡς πέπων - πέπειρα.—24. καλόν: ὄρατα.—ἀτὰρ νεφῶν: τῶν δὲ νεφῶν τὸ ἀτὰρ σύνδεσ-

μος ἰσοδύναμος ἐνταῦθα τῷ δέ.—οὐδὲν ἔτ' : οὐδὲν πλέον.—ἐστὶν ἰδεῖν : εἶναι δυνατόν νά ἴδῃ τις. — 25. τοιαύτη : ἡ ἀπόδοσις τῆς παραβολῆς εἶναι αὕτη.—τίσις : ἡ ἐκδίκησις.—πέλεται : ἐστί, τυγχάνει.—ἐφ' ἐκάστω : οὐδέτερον νόησον ἀδίκω ἔργω δι' ἕκαστον ἀδίκημα.—26. ὀξύθυμος : ὀξύθυμος ὁ Ζεὺς δηλαδὴ (ὁ Θεός) ἤτοι δὲν ὀργίζεται εὐθύς δι' ἕνα κακὸν ἀδίκημα ἡμῶν, ἀλλὰ βραδύνει νά ἐκδικηθῇ ἡμᾶς, δὲν λησμονεῖ ἡμῶς. — 27. οὐ ἔ λέληθε : δὲν διαφεύγει αὐτόν, τὴν προσοχὴν αὐτοῦ. Τὸ εἶναι ἡ αἰτιατικὴ τοῦ γ' προσώπου τῆς προσωπικῆς ἀνωμίας ἐγκεκλιμένη, τὸ δὲ λέληθε πρκμ. τοῦ λανθάνω μετὰ σημασίας ἐνεστώτος. — διαμπερές : ἐπιτατικὸν τοῦ αἰεί = αἰώνιος, πέρα πέρα. — ἀλιτροὺν θυμόν : ἀμαρτωλὴν ψυχὴν. Τὸ ἀλιτροὺς ἐκ τοῦ ἀλιταῖνω, ἡλιτοῦ = ἀμαρτάνω, ἡμαρτον.— 28. ἔχῃ : κατὰ παράλειψιν τοῦ ἄν. — ἐς τέλος : μέχρι τέλους.—ἐξεφάνη : γνωμ. ἄορ. = συνήθως γίνεταί φανερός, ἔρχεται εἰς τὸ φανερόν.— 29. ὁ μὲν : ἄλλος μὲν.— ἔτισεν : ἄορ. τοῦ τίνω = συνήθως πληρώνει. = εἰ δὲ φύγωσιν : τὸ εἰ μεθ' ὑποτ. ἐπικῶς ἐάν δὲ διαφύγωσιν αὐτοί.— 30. μηδέ : καὶ δέν.—κίχῃ : ἄορ. τοῦ κίχάνω = προλάβῃ, προσθάσῃ (αὐτοῦς).—θεῶν μοῖρ' : ἡ ἀπόφασις τῶν θεῶν ὡς καὶ ἐν 7, 2 «Διὸς... αἴσαν». — 31. ἤλυθε π. αὐθις : ἐξ ἄπαντος ἔρχεται πάλιν. Τὸ ἤλυθε ἐπικ. ἀντὶ ἤλθε.—ἀναίτιοι : ἀβῆφοι.— ἔργα : τὰς κακὰς πράξεις, τὰ κακὰ ἔργα, τὰ κακουργήματα (τῶν ἀμαρτόντων).— 32 : παῖδες : τὰ παιδιὰ των. — γένος ἐξοπίσω : ἡ κατόπιν, ἡ μέλλουσα γενεά, οἱ ἀπόγονοι. Πρβλ. 4, 30.

Β'. Πραγματικά : στ. 1. Μνημοσύνης : αὕτη ἦτο ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν, θεὰ τῆς μνήμης.— 2. Μοῦσαι : ἦσαν 9 τὸν ἀριθμόν, θεαὶ τῆς ψῆδης καὶ τῆς ποιήσεως, ἐμπνέουσαι τοὺς ποιητὰς καὶ παρέχουσαι αὐτοῖς χάριν καὶ ἡδονήν. Τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἦσαν : Κλειώ, Εὐτέρπη, Θάλεια, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ἐρατώ, Πολύμνια, Οὐρανία, Καλλιόπη. — Πιερίδες : ἡ Πιερία ἦτο ἡ περὶ τὸν Ὀλυμπον Μακεδονικὴ χώρα.— 5. Μία τῶν μεγίστων ἠθικῶν ἀρχῶν τῶν ἡμετέρων προγόνων ἦτο αὕτη, τὸ εὐεργετεῖν μὲν τοὺς φίλους πάσῃ δυνάμει, τιμωρεῖσθαι δὲ τοὺς ἐχθροὺς παντὶ σθένει. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐξημέρωσε κατὰ τοῦτο τὴν νεωτέραν κοινωνίαν ὑπαγορεύων τὴν καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἀγάπην. Φυσικῶς μόνον τὸ πρὸς τοὺς ἀσπόνδους πολεμίους τοῦ ἔθνους ἡμῶν μίτος σήμερον ἐπιτρέπεται, οὐχὶ δ' ἡμῶς καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν τοὺς ἀτομικούς.

Ἐπίδρασις τῆς μοίρας ἐπὶ τὰς τύχας τῶν ἀνθρώπων.

Α'. Γραμματικά. Στίχ. 1. *θητοί* : οἱ ἄνθρωποι. — *ὄδε* : ὡς ἔξῃς. — *νοεῦμεν* : νοοῦμεν, κρίνομεν, σκεπτόμεθα. — *ὁμῶς* : ὁμοίως, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ τῆς ἄνω. *ὁμός* = ὁ αὐτός. — 2. Ἡ σειρά εἶναι : ἕκαστος ἔχει δόξαν εὐθηνεῖν αὐτός· δηλ. ἕκαστος νομίζει ὅτι αὐτός προοίπτει, προσδεύει, εὐτοχεῖ. — 3. *τότε* : ὅταν πάθῃ. — *τούτου* : τοῦ παθεῖν. — 4. *τερόμεθα* : χορταίνομεν, διασκεδάζομεν (διὰ κενῶν ἐλπίδων). — 5. *χῶσις* : κράσις· ἀντὶ καὶ ὄσις. — *ν. ὑπ' ἀργαλέοι* : ὑπὸ βρειῶν νόσων. — 6. *κατεφράσατο* : γνομ. ἀόρ. = συνήθως σκέπτεται, πολυσκέπτεται. — *τοῦτο* : τὸ ὡς ἕγιγς ἔσται, τὸ πῶς θὰ γίνῃ καλὰ, πῶς θὰ θεραπευθῇ· ὥστε ἡ πρότασις αὕτη πλαγία ἐρώτησις. — 7. *ἀγοήμων* : ἄνευ χρημάτων, ἀκτήμων. — *μὴν* : αἰτία. τῆς τριτοπρ. ἄνω. = αὐτόν. — *βιάται* : ἀρχαιότερος τύπος τοῦ *βιάζομαι*· πιέζει, ἀναγκάζει. — *ἔορα περιῆς* : περιφρ. ἢ πενία. Ἐνταῦθα παραβάλλεται ἡ πενία πρὸς τὴν νόσον, ὡς δ' ὁ νοσῶν σκέπτεται πάντοτε πῶς θὰ θεραπευθῇ, οὕτω καὶ ὁ πένης διανοεῖται πῶς τῆς πενίας θ' ἀπαλλαγῇ. — 8. *δοκεῖ* : νομίζει, ἐλπίζει· νοεῖται : ἐαντιῶ. — 9. *σπεύδει* : εἰς τοῦτο (δηλ. τὸ κτήσθαι), εἰς τὴν κτήσιν· ἀσχολεῖται. — *ἄλλοθεν ἄλλος* : ἄλλος κατ' ἄλλον τρόπον. Τὸ τοπικὸν ἐπίρρημα μεταπίπτει εἰς τροπικὸν ἕνεκα τῆς σημασίας τοῦ *σπεύδει*. — *ὁ μὲν* : εἰς τοῦτον ἀποδίδεται ἔπειτα τὸ κατ' ἐπανάληψιν λεγόμενον ἄλλος, ἄλλος, παρλαειπομένου τοῦ *δέ*. — *ἄλλαι* : *πλανᾶται* (ἀνά τὸ πλήρες ἰχθύων πέλαγος)· ὥστε τὸ ἐν τριχῷ 11 *ἰχθυόεντα συναπτεόν πρὸς τὸ πόντον*. — 10. *χρηζῶν* : χρεῖαν ἔχων, ζητῶν. — 11. *φορεῦμενος* : ἰων. ἀντὶ *φορούμενος* = φερόμενος τῆδε κἀκείσε, παρατυρόμενος. — *ἀργαλέοισιν* : ὑπὸ τῶν φοβερῶν (ἀνέμων). Ἡ λέξις ἐκ τοῦ *ἔορον*, ὃ δηλοῖ τὸ δυσχερές καὶ ἐπίπνον. — 12. *φ. οὐδ. θέμενος* : περιφραστ. = οὐδαμῶς φεισάμενος. — *ψυχῆς* : τῆς ζωῆς. — 13. *ἄλλος* . . . *λατρεύει* : ἄλλος ὑπηρετεῖ ἐπὶ μισθῷ. — *τέμων* : τῷ ἀρότρῳ· ἀροτριῶν, γεωργῶν. — *γ. πολυδένδρεον* : τὴν πολυδενδρον γῆν. — *εἰς ἐνιαυτόν* : ἐνιαυσίως, ἑτησίως. — 14. *τοῖσιν* : οἰσιν, οἷς (μέλει), ὅσοι φροντίζουσιν, ὅσοι ἀσχολοῦνται περὶ τὰ κ. ἄροτρα. Ὁ πληθυντ. κατὰ σύνεσιν, νοουμένων τῶν γεωργῶν. — *Ἀθηναίαις* : Ἀθηνᾶς (τῆς Ἐργάνης). — *πολυτέχνεω* : κατὰ συνίτησιν τετρασύλλαβον· πολυτέχνου,

(πολυτεχνίτου καθ' ἡμᾶς), νοοῦνται δ' οἱ μεταλλουργοὶ μάλιστα διὰ τοῦτων. — 16. δαεῖς : διδασχθεῖς· παθ. ἀόρ. τοῦ δαίω, οὗ ἡ ρίζα δα- σημαίνει τὸ καίειν καὶ φωτίζειν. — βίωτον : βίον, τὰ πρὸς τὸ ζῆν. — χ. ξυλλέγεταί : συλλέγει ἑαυτῷ διὰ τῶν χειρῶν, ἐστὶν ἀποχειροβίωτος. — 17. ἄλλος : νοεῖται «ξυλλέγεται βίωτον» ἀπὸ κοινοῦ. — Ὀλ. Μ. πάρα : ἀναστροφή ἂντι «παρ' Ὀλ. Μ.», ἀπὸ μέρους τῶν Ὀλ. Μουσῶν. — δῶρα : τὰ δῶρα αὐτῶν (δηλ. τὴν ποίησιν καὶ ᾠδὴν). — 18. ἱμεροτῆς : ἐπιθυμητῆς. — σοφίης : τῆς ποιήσεως. — μέτρον : τὸ προσῆκον, πλήρης μέτρον, τὴν τελείαν σοφίαν. — 19. ἔθνηκεν : κατέστηκεν, ἀνέδειξεν, ἔκαμην. — ἐκάεργος : (ἐκ τοῦ ἐκάς καὶ ἔργον) ὁ μακρόθεν ἐνεργῶν (λάμπων). Πρβλ. καὶ τὸ ἐκηβόλος (ἐκάς - βάλλω), ὁ μακρόθεν βάλλων (τὰς ἀκτίνας δηλὸν ὅτι), ἐπομένως ὁ μακρόθεν λάμπων καὶ, ἐπειδὴ αἱ ἀκτίνες παραβάλλονται πρὸς βέλη, ὁ τοξότης. — Ἀπόλλων : ἐκ τῆς ἀπό καὶ ἔλλω καὶ σημαίνει τὸν ἀπελαύνοντα τὸ κακόν, τὸν ἀλεξίκακον. — 20. ἔργω : συνήθως δὲ παρατηρεῖ, βλέπει, προμαντεύει. — ἐργ. ἄνδρῳ τιμῶθεν : ἐρχόμενον κατ' ἀνδρὸς μακροθεν. Ὑποκείμενον ὁ τοιοῦτος, ὁ μάντις. — 21. ᾧ . . . συνομαρτήσωσι : ἀοριστολ. πρότασις κατὰ παράλειψιν τοῦ ἄν. ᾧ ἂν συνακολουθήσωσι, συμπράξωσι, βοηθήσωσιν, ἐπομένως, ὅταν βοηθήσωσιν αὐτῷ. — τὰ . . . μόροισμα : τὰ πεπρωμένα. — ὄυεται : ἀναχαιτίζει (δύναται ν' ἀναχαιτίσῃ, ν' αποσοδήσῃ). — πολυφαρμάκου : τοῦ πολλὰ φάρμακα εἰδότος. — 24. ἱητροί : νόησον εἰσί. — καὶ τοῖς : καὶ τούτοις. — τέλος : ἀσφαλές τέλος, ἀσφάλεια, καὶ οὗτοι δηλαδὴ δὲν ὀδηγοῦσιν εἰς ἀσφάλειαν. — 25. ὀδύνης : πόνου. — ἄλγος : ταλαιπωρία. — 26. κοῦκ ἂν τις λ. : καὶ δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ καταπαύσῃ τις αὐτὴν, τὴν ταλαιπωρίαν. — ἡλια : πρᾶντικᾶ. — 27. τὸν δέ : ἄλλον δέ· ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐν τῷ 25 στίχῳ. — κακοῦμενον : βασανιζόμενον. — 28. τίθησ' : κάμνει. — ἀράμ. χειροῖν : ἀφάμενος διὰ τῶν χειρῶν, δι' ἀπλῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ὥστε ἡ Τύχη τὸ πᾶν. — 29. Μοῖρα : ἡ Μοῖρα, ἡ Τύχη. — τοι : βεβαίως. — 30. ἀφρικτα : ἀναπόφευκτα. — 31. πᾶσι . . . ἐπ' ἔργμασιν : εἰς πάντα τὰ ἔργα (ὑπάρχει κίνδυνος). — οὐδὲ τις οἶδεν : καὶ δὲν ἠξεύρει κανεὶς. — 32. ἦ : ποῖ (ποῦ). — σχήσειν : νὰ σταματήσῃ, νὰ σταθῇ, νὰ καταλήξῃ. — χορήματος ἀχομένου : ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔργου ἀποδοτέον εἰς τὸ οἶδεν. — 33. εὖ ἔρδειν πειρώμενος : ἐν ᾧ προσπαθεῖ νὰ κατορθώσῃ καλῶς (νὰ φέρῃ εἰς καλὸν πέρας) τὸ ἔργον (οὐ ἤρξατο). — οὐ προνοήσας : χωρὶς νὰ ὑποπτεῖσθαι αὐτό. — 35. τῷ δέ . . . ἔρδοντι : τῷ δέ κα-

κῶς ἐνεργοῦντι. — *περὶ πάντα* : ἢ *περὶ* δηλοῖ ἀναφορὰν ἐν σχέσει πρὸς πάντα, ἐν γένει. — 36. *συνευχίην ἀγαθὴν* : καλὴν ἐπιτυχίαν. — *ἐκλυοῖν* : ἀπαλλαγίην. — *ἀφροσύνης* : ἀπὸ τῆς ἀνοησίας του. Ὁ θεὸς δηλαδὴ ἀνακληροῖ β,τι ὁ ἄνθρωπος ἀφρόνως φερόμενος ἐκτελεῖ κακῶς καὶ ἐλλιπῶς.

Β'. Πραγματικά : 22. *οἰωνός* : σημεῖον (προφητικόν) ἐκ τῆς πηγῆς τῶν πτηνῶν λαμβανόμενον. — *ἱερά* : τὰ σημεῖα τὰ ἐκ τῶν σπλάγχων τῶν θυμάτων καὶ γενικῶς τὰ σφάγια. — 23. *Παιῶνος* : Παιῶν, ὁ παρ' Ὀμήρῳ Παιήων, ὁ ἰατρὸς τῶν θεῶν, συγγεόμενος παρὰ τοῖς ὕστερον πρὸς αὐτὸν τὸν Ἀπόλλωνα.

10.

Τὰ δέκα στάδια τοῦ ἀνθρωπίνου βίου.

Τὴν ἐλεγεῖαν ταύτην πολλοὶ ἐκήρυξαν νόθον οὐχὶ ἀδίκως, διὰ τε τὸ περὶ τῆς γλώσσης αὐτῆς καὶ διότι ἀντιφάσκει περὶ τὸ τέλος πρὸς ἄλλην γνώμην τοῦ Σόλωνος (Πρὸβλ. 20 τῆς στερ. Anthol. Lyg. Th. Bergk), καθ' ἣν οὗτος πρὸς Μίμνερμον ἀποστεινόμενος λέγει «ὀγδωκονταετῆ μοῖρα κίχοι θανάτου».

Α'. Γραμματικά. *νήπιος* : (ἐκ τοῦ νῆ καὶ ἔπος) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὀμιλήσῃ. — *ἔρκος ὀδόντων* : τὴν σειρὰν τῶν ὀδόντων, τὴν ὀδοντοστοιχίαν. Ἡ λέξις ἔρκος κυρίως σημαίνει *φραγμὸν, περίβολον, τόπον περιπεφραγμένον*, ἢ *σειρὰ* δὲ τῶν ὀδόντων πράγματι τοιοῦτον ἀποτελεῖ. — 2. *ἐκβάλλει* : ἀλλάσσει. — *ἐν ἑπτ' ἔτεσιν* : ἐντός ἑπτὰ ἐτῶν. — 3. *ὄτε δή* : μεθ' ὅπου. *ἀντι ὄταν* = ὄταν ἦδη. — 4. *ἐκφαίνει* : δεικνύει. — *σήματα* : σημεῖα. — *γεινομένης* : ἐπικῶς = γεννωμένης, ἀρχομένης. Κατ' Ἀριστοτέλην ὁ ἄνθρωπος καὶς μέχρι 14 ἐτῶν, ἔπειτα δ' ἔφηθος. — 5. *τῆ τριτάτῃ* : τῆ τρίτῃ (ἐβδομάδι ἐτῶν). — *γένειον λαγοῦται* : τριχοῦται τὸ γένειον, φύεται. — *ἀξομένων* : ἀξομένων, ἀξανάοντων ἔτι. — *γυῖων* : τῶν μελῶν τοῦ (σώματος). — 6. *χρῶις* : τῆς χροῖας, τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου. — *ἀμειβομένης* : ἀποβαλλούσης, χανούσης. — *ἄνθος* : τὴν χάριν, τὴν γλυκύτητα (τὴν παιδικήν). — 7. *τῆ δὲ τετάρτῃ... ἐν ἐβδομάδι* : ἢ *σειρὰ* εἶναι «ἐν τῇ τετάρτῃ δὲ ἐβδομάδι» = διαρκούσης δὲ τῆς δ' ἐβδομάδος (ἦτοι τῶν 28 ἐτῶν). — *μέγ' ἄριστος* : τὸ μέγα ἐπιτατικόν τοῦ ἄριστος. — 8. *ἰσχύν* : αἰτ. τοῦ κατὰ τὴν δυνάμιν (τῆς Ν. Μπαξεβανάκι "Ἑλληνες Λυρικοὶ ἔκδοσις ε'". 5

σωματικήν).—σήματ' : ἀντί ἐνικοῦ.—ἀρετῆς : ἀνδρείας. — 9. πέμπτη: ἑβδομάδι· ἦτοι, ὅταν εἶναι τις 35 ἐτῶν.—ὄριον : νόησον ἐστί· εἶναι δηλαδὴ ὥρα, καιρός.—μεμνημένον εἶναι : περιφρ. ἀντί μεμνησθαι = νὰ ἐνθυμηταί, νὰ ἐνθυμηθῆ τις.— 10. εἰσοπίσω : εἰς τὸ μέλλον, χάριν τοῦ μέλλοντος.— 11. περὶ πάντα : ἰδὲ 9, 35.—καταστύεται : ὠριμάζει.— 12. οὐδ'...ἔθ'...θέλει : οὐκέτι δὲ θέλει=δὲν θέλει πλέον. — ὁμῶς : ὁμοίως (ὡς καὶ πρότερον).— ἀπάλαμνα : ἀμύχανα, ἀδύνατα.—13. ἐπιτὰ δὲ ἐν ἑβδομασίην : ἐντὸς τῶν 7 ἑβδομάδων (ἦτοι τῶν 49 ἐτῶν). — μέγ' ἄριστος : ἰσχυρότατος (τὸν νοῦν καὶ τὴν γλῶσσαν).—15. δύναται : ἀπολύτως=ἔχει δύναμιν.—μαλιώτερα : ἐκ τοῦ μάλιον=καλύτερα, καταλλήλοτερα. — 16. πρὸς μεγ. ἀρετήν : πρὸς ἔξοχα ἔργα, πρὸς μεγάλα κατορθώματα. — 18. οὐκ ἄν...ἔχοι : ἡ σειρά εἶναι· «ἔχοι ἄν μ. θ. οὐκ ἄωρος ἐών»· τὸ δὲ μ. θανάτου περιφρ. ἀντί θάνατον, ἦτοι : δύναται ν' ἀποθάνῃ οὐχὶ ἄωρος ὢν, χωρὶς νὰ εἶναι ἄωρος.

11.

Φωκυλίδης ὁ Μιλήσιος ἤκματε περὶ τὸ 540 π. Χ. Τὰ ποιήματ' αὐτοῦ ἦσαν ἐλεγειαὶ καὶ ἔπη, ἀπετέλουσαν δὲ σειράν παραινέσεων καὶ γνωμῶν καὶ εἶχον χαρακτηριστικὸν ὅτι ἤρχοντο συνήθως διὰ τῆς φράσεως «καὶ τότε Φωκυλίδεω», ἐκαλοῦντο δὲ Κεφάλαια. Ἐπειδὴ ἐν αὐτοῖς διαφαίνεται ὑγιῆς νοῦς καὶ κρίσις, ἀνεγινώσκοντο λίαν ὑπὸ τῶν παλαιῶν, ὁ δὲ Φωκυλίδης ἐνομιζέτο ὁ πρῶτος τῶν γνωμικῶν ποιητῶν. Δυστυχῶς ὀλίγοι μόνον στίχοι τῶν ἔργων αὐτοῦ διεσώθησαν.

Ἐν τῷ α' διστίχῳ τῷ ὑπ' ἡμῶν παρατιθεμένῳ περιέχεται ἡ περὶ Λερίων γνώμη τοῦ ποιητοῦ, ἐν δὲ τῷ β' ἡ περὶ ἐνομομουμένης πόλεως· τὸ γ' τέλος διστίχου παραινεὶ ν' ἀποφεύγωμεν δάνειον ἄγενοῦς ἀνθρώπου, ἵνα μὴ οὕτως ἡμᾶς ἀνιᾶ πικρὰ καιρὸν ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα.

Τὸ μέτρον τοῦ μὲν α' ἐλεγειακόν, τῶν δ' ἄλλων σακτυλικόν, ἅτε ἀνηκόντων τούτων εἰς τὰ ἔπη τοῦ ποιητοῦ.

α'. Φωκυλίδεω : πανταχοῦ κατὰ συνίξην τετρασύλλαθον.—ὁ μὲν, ὁς δ' οὐ : οὗτος μὲν (ναί, κακῶς δηλαδὴ), ἐκεῖνος δὲ ὄχι.— Προκλέους : δισύλλαθον κατὰ συνίξην.

β'.) ἐν σκοπέλῳ : ἐπὶ βράχου.—κατὰ κόσμον : κοσμίως, ἐν ἐνομίᾳ, ἐν τάξει.—οἰκεῦσα : ἰών. οἰκοῦσα. — σμικροῖ : συναπτέον τῷ πόλις.—κρείσσων : κρείστων, ἀνωτέρα, καλυτέρα.—Νίνου : τῆς Νίνου ἢ Νινευί,

θηλαδὴ μερίστης καὶ ἀχανοῦς. — ἀφραινούσης : ἀνοηταινούσης, ἀνοήτως αφερομένης.

γ'.) χοήστης : (ἐκ τοῦ κίχραμαι = θανείζομαι) χρεώστης. — ἔμμεναι : ἐπικ. τύπος τοῦ εἶναι. — φεύγειν : ἀντι προστακτ. φεύγε = ἀπόφυγε. — ἀνίση : λυπήση. — παρὰ καιρόν : παρακαίρως, ἀκαίρως, ἐν οὐχὶ καταλλήλῳ ὄρῳ. — ἀπαιτέων : τρισύλλαβον κατὰ συνίζησιν ζητῶν ὀπίσω τὰ ὀφειλόμενα.

12.

Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Ἑλεατικῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Περὶ τοῦ χρόνου τῆς γεννήσεως καὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ δὲν ἔχομεν δόστως ἀκριβεῖς καὶ ὠρισμένας μαρτυρίας. Ἐκ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ ἐξάγομεν μόνον, ὅτι πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτῶν ἔφυγεν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος καὶ ἐπὶ 67 ἔτη περιώδευεν ἀνὰ τὰς Ἑλληνικὰς χώρας, ὥστε ἔζητε πλεόντων 92 ἐτῶν, μακροβιώτατος γενόμενος. Φαίνεται δ' ὅτι ἔζη καὶ ἔδρα κατὰ τὸ δ' ἡμῖν τοῦ θου π. Χ. αἰῶνος τελευτήσας πρὸ τοῦ 475 καὶ μετὰ τὸ 500 π. Χ., ἐπομένως ὅτι ἐγεννήθη περὶ τὸ 580—576.

Ὁ Ξενοφάνης ἐφημιζετο ὡς ἐξέχων ἐπὶ πολυμαθεῖα καὶ ἐτάσσετο ἐν ἴσῃ μοίρᾳ πρὸς τὸν Ἡσίοδον καὶ Πυθαγόραν. Τοῦτο οὐδαμῶς θυμαστόν, ἂν ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι ὁ ποιητὴς οὗτος ἦτο τέκνον τῆς Ἰωνίας, τῆς μητρὸς τῆς πολιτικῆς καὶ διανοητικῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐστίας πάσης τέχνης καὶ ἐπιστήμης, τῆς πατρίδος τῆς ποιήσεως, τῆς μουσικῆς, τῆς φιλοσοφίας, καὶ ὅτι ἐγεννήθη ἐν πόλει ὀνομαστῇ διὰ τε τὸν πλοῦτον αὐτῆς καὶ τὴν δυνάμιν καὶ τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν.

Τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος Κολοφῶνος ἐξελθὼν καὶ τὴν Ἑλλάδα περιερχόμενος ὁ Ξενοφάνης καὶ τὰ ἑαυτοῦ ποιήματα ῥαφιδῶν ἐκῆρυνεν ἐν ποιητικῷ ἐνθουσιασμῷ τὰς ὑψηλὰς θεολογικὰς, ἠθικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ πεποιθήσεις. Τίς ἢ αἰτία τῆς ἐκ τῆς πατρίδος ἀπομακρύνσεως αὐτοῦ, ἀδηλον· εἰκάζεται δ' ὅμως ὅτι φέγων διὰ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ τὸν ἐκδεδιχημένον βίον τῶν ἑαυτοῦ συμπολιτῶν ἐπεσπάσατο τὴν δυσμένειαν αὐτῶν καὶ οὕτως ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπη τὴν πατρίδα. Διέτριψε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν Γάγκλῃ καὶ Κατάνῃ τῆς Σικελίας, μάλιστα δὲ ἐν Ἑλέᾳ τῆς Ἰταλίας, ἧς καὶ τὴν κτίσιν ἐξόμνησε καὶ ἐν ἧ ἱδρυσε τὴν ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς κληθεῖσαν Ἑλεατικὴν φιλοσοφικὴν Σχολήν· φαίνεται

δ' ὅμως ὅτι καὶ τὰς Ἀθήνας ἐπεσκέφθη ἐπὶ Πεισιστρατιδῶν καὶ τοῦ Συρακούσας ἐπὶ Ἰέρωνος.

Τὰ ποιήματα τοῦ Εὐνοφάνους ἦσαν ἔπη, ἐλεγείαι καὶ ἵαμβοι, τὸ δὲ περιεχόμενον αὐτῶν ἦτο ἐν γένει θεολογικόν, φιλοσοφικόν καὶ ἠθικόν, διὸ καὶ ἀνάγεται οὗτος εἰς τοὺς διδακτικοὺς ποιητάς.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 12 ἐλεγεία εἶναι περιγραφή συμποσίου.

Τὸ συμπόσιον (ὁ πότος) ἤρχετο πρῶτα παλαιοῖς μετὰ τὸ δεῖπνον. Ἀφ' οὗ δηλαδὴ εἰσιτιῶντο πρῶτον καλῶς οἱ κεκλημένοι, ἀπεύροντο τὰ φαγητά, σαρωνόμενον ἐκχαρίζετο τὸ ἔδαφος ἀπὸ τῶν διαφόρων λειψάνων τοῦ δείπνου (ὁσῶν π. χ. καὶ τῶν τοιούτων), τῶν ῥιπτομένων κάτω ὑπὸ τῶν ἐστιωμένων, ἐνίπτοντο αἱ χεῖρες ἀπάντων καὶ ἐκαθαρίζοντο ἀπὸ τοῦ λίπους τῶν ἐδεσμάτων (διότι οἱ παλαιοὶ ἔτρωγον διὰ τῶν δακτύλων τῶν χειρῶν), ἐπλύνοντο αἱ κύλικες (τὰ ποτήρια), παρτίθεντο τὰ ἐπιδόρπια, παρεσκευάζοντο ἐν γένει τὰ πάντα καὶ τότε, ἐκλεγομένου ἢ ὀριζομένου ἑνὸς τῶν συμποσιῶν βασιλέως ἢ συμποσιάρχου, ἤρχετο τὸ συμπόσιον παρατεινόμενον μέχρι βραθείας νυκτὸς ἢ καὶ μέχρι ὄρθρου. Καὶ αἱ συνήθειαι δὲ προπόσεις μετὰ τὸ τέλος τῶν φαγητῶν αἰετοῦ ἐγίνοντο, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Ὅμηρος πολλαχῶς μαρτυρεῖ. (1) Συνήθειον δ' οἱ παλαιοὶ Ἕλληνας νὰ στεφανῶνται ἐν τοῖς συμποσίοις διὰ στεφάνων μύρτων καὶ ῥόδων ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, νὰ ἀλείφονται διὰ μύρου, νὰ κἀίωσι λιβανωτῶν ἐν τῇ δι' ἀνθέων κεκοσμημένῃ τῆς οἰκίας βωμῷ, νὰ σπένδωσιν εἰς τοὺς θεοὺς καὶ μετὰ ταῦτα νὰ πίνωσιν οἶνον κεκραμένον (ὄθεν τὸ ἡμέτερον κρασί) διὰ τριῶν ἢ δύο τοῦλάχιστον μερῶν ὕδατος, τῆς ἀκρατοποσίας ἐν γένει βαρβάρου θεωρουμένης. Περιεφέρετο δὲ τὸ ποτήριον ἐπὶ δεξιᾷ, τοῦ πρώτου δηλαδὴ πίνοντος προσφέροντος αὐτὸ πρὸς τὸν δεξιὰ αὐτοῦ καθήμενον, πλὴν ἂν ἐγίνετο πρόποσις, ὅτε τοῦτο προσεφέρετο τῷ ὑπὲρ οὗ ἢ πρόποσις. Τὴν δὲ εὐθυμίαν κατὰ τὸ συμπόσιον προεκάλλουν μουσική, ἄσματα, χορός, διάφοροι ἀστεῖσμοὶ καὶ χαριεντισμοί, παίγνια καὶ εὐφρεῖς συνδιαλέξεις, μεταξὺ δὲ σπουδαίων ἀνδρῶν ἐγίνοντο καὶ σπουδαῖαι συζητήσεις.

Α'. Γραμματικά. Στίχ. 1. *Nῶν γὰρ δὴ* : *Nῶν ἦδη*, τῷ ὄντι (πράγματι). *Περὶ τοῦ γὰρ* ἰδὲ 2, 1.—*ζάπεδον*: τὸ δάπεδον (πάτωμα): ὑπὸ τῶν

(1) Ἰλ. α, 469. Ὁδ. α, 150 κτλ.

δούλων δηλαδή ἢ παιδῶν.— 2. κύλικες : τὰ ποτήρια.— πλεκτοῦς : πεπλεγμένους.— ἀμφιτιθεῖ : περιτίθῃσι, περιβάλλει στεφάνους (τὴν κεφαλὴν ἢ τὸν τράχηλον τῶν συμποσῶν).— 3. ἄλλος : παῖς, δούλος.— ὁ δ' : ἄλλος ἢ τὸν τράχηλον τῶν συμποσῶν).— 4. εὐφροσύνης: εὐθυμίας, οἴνου ὁ οἶνος ἐλέγετο εὐφροσύνη ὡς αἷτιος αὐτῆς· οὕτω παρ' ἡμῖν λέγεται «καλὴ καρδιά».— 5. ἄλλος δ' οἶνος : πλὴν τοῦ ἐν τῷ κρατήρι.— οὐκοτε : οὐποτε, οὐδέποτε· συναπτέον τῷ προδώσειν=ἔτι οὐδέποτε θὰ προδώσῃ ἡμᾶς, θὰ ἐκλίπῃ. Προσωποποιεῖται ὁ οἶνος χάριν ἐμφάσεως.— 6. μείλιχος : γλυκός.— ἐν κεράμοις : ἐντὸς κεραμεῶν, πηλίνων ἀγγείων, πίθων.— ἄνθεος δζόμενος : ἀναδίδων ὄσμην ἄνθους, ἀνθοσμίας, μοσχάτος. Ἡ γεν. ἄνθεος, διότι τὸ δζόμενος εἶναι αἰσθήσεως σημαντικόν.— 7. ἐν δὲ μέσοις : ἐν τῷ μέσῳ δ' ἡμῶν (τῶν συμποσῶν).— ἴησιν : ἀναπέμπει, ἀναδίδει.— 8. ἔστιν : ὄπαρχει, πάρεστιν.— 9. πάρεκρινται : παρᾶκρινται, ἔχουσι παρατεθῆ.— γερασὴ.. τράπεζα : σεβαστὴ, μεγαλοπρεπὴς, ἀξία λόγου τράπεζα. Νοεῖται ἡ δευτέρα καλοῦμένη τράπεζα, τὰ τραγήματα.— 10. ἀχθομένη : κατάφορτος, πλήρης.— 11. ἄν : κατ' ἀποκοπὴν ἀντὶ ἀνά.— πελώχασται : πρμ. τοῦ πυλάζομαι = εἶναι πυκνῶς κεκαλυμμένη, κατεσκευασμένη.— πάντῃ : καθ' ὅλοκληρίαν.— 12. ἀμφὶς ἔχει : πληροῖ πανταχόθεν.— μολή : ἕσμα.— θαλίη : χαρά.— 13. Χορὴ δὲ : πρέπει λοιπόν.— εὐφρονας ἄνδρας : οἱ φρόνιμοι ἄνδρες, οἱ εὐθυμοῦντες.— 14. εὐφήμεις μῦθοις : διὰ καλῶν, ἡθικῶν, εὐλαθῶν διηγημάτων καὶ καθαρῶν λόγων. Ὁ μῦθος σημαίνει μυθικὸν διήγημα, ὁ δὲ λόγος ἀληθής.— 15. εὐξαμένους : ἐπειδὴν διὰ προσευχῆς αἰτήσονται, ἀφ' οὗ προσευχηθέντες ζητήσῃσι.— δύνασθαι : νὰ καθιστῶνται ἱκανοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.— 16. πρήσσει : πράττειν, πράττειν.— γὰρ ὦν : γὰρ οὖν· διότι βεβαίως, διότι φυσικῶς.— ταῦτα : τὸ πράττειν τὰ δίκαια.— προχειρότερον : πρότερον (καθῆκον).— 17. οὐχ ἔβρις πίπειν : δὲν εἶναι ἔβρις τὸ νὰ πίνης. Τὸ β' πρόσ. ὅτε λαμβανομένου τοῦ πράγματος γενικῶς, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν.— ἀφίκοιό κεν : ἤθελεν εἶναι δυνατόν νὰ φθάσῃ, θὰ ἤδυνασο νὰ φθάσῃ.— 18. οἴκαδ' : εἰς τὴν οἰκίαν σου.— προπόλου : ὄπρ-ρέτου.— μὴ π. γηραλέος : (ὦν) ἂν δὲν εἶσαι πολὺ γέρον.— 19. αἰνεῖν : ἐννοεῖται χορῆ.— πίων : ὅταν πίη.— ἀναφαίνει : φέρει εἰς φῶς.— ἐσθλά : ἀγαθὰς σκέψεις.— 20. ὡς οἱ μνημοσύνη : ἐπεξήγησις τῶν ἀνωτέρω ὅτι ἔστιν αὐτῷ μνήμη, ὅτι δηλαδή μέμνηται τῆς ἀρετῆς τῆς καὶ πονεῖ (κοπιᾶζει) ὑπὲρ αὐτῆς.— 21. διέπειν : ἐκ τοῦ χορῆ· οὐδαμῶς χορῆ διέπειν οὐχὶ νὰ διηγῆται τις καθόλου μάχας κ. λ., οὐδαμῶς δηλαδή πρέπει τοῦτο ἐν

συμποσίῳ.—*Τιτήνων* : συναπτέον τῷ μάχας, ὡς καὶ τὰλλα δύο τὰ ἐπόμενα· *Τιτανομαχίας*, οὐδὲ *Γιγαντομαχίας* κ. λ.— 22. οὐδ' αὖ *Κενταύρων* : οὐδὲ κενταυρομαχίας πάλιν (ἀφ' ἑτέρου).— *τῶν προτέρων* : αἰδῶν.— 23. *σφεδαράς* : σφοδράς.— *τοῖς* : οὐδέτερον· τούτοις (τοῖς προσηρημέναις δηλ. πᾶσι).— *χρηστόν* : ὕψελος.— 24. *ἀγαθόν* : τὸ ἔχειν προμηθεῖην = τὸ σέβεσθαι τοὺς θεούς, τὸ μετὰ σεβασμοῦ φέρεσθαι πρὸς τοὺς θεούς.

Β' Πραγματικά : στ. 2. *στεφάνους* περιβάλλοντο καὶ ἀπὸ τοῦ τραχήλου πρὸς τὸ στήθος, ὡς ἀποτρεπτικούς τῆς μέθης, καλοῦντες αὐτοὺς τότε *ὑποθυμίδας*. — 3. *ἐν φιάλῃ* : ἡ φιάλη (ἴδε εἰκόνα ἐν τέλει τοῦ βιβλίου) ἦτο ἀγγεῖον ἀνοικτόν, ἀθαβές, κυκλικόν, ὅμοιον πρὸς τὰς σημερινὰς ξυλίνας ῥωσσικὰς κιάσκας, δι' ὧν οἱ πενήτεροι Ρῶσοι πίνουσι τὸ τέϊον ἢ τὸ γάλα· ὥστε κακῶς λέγεται σήμερον φιάλη παρ' ἡμῖν ὑπὸ πολλῶν ἢ παρὰ Γάλλοις *bouteille* (ἰταλιστὶ *bottiglia*), ἐν ᾧ οὐδὲν ἄλλο εἶναι αὕτη ἢ *λήκυθος*.— *μόρον* : τὸ μόρον ἐχρησίμευσεν οὐ μόνον εἰς ἀλειψιν, ἀλλὰ καὶ εἰς πόσιν μετὰ τοῦ οἴνου ἀναμιγνυόμενον. — 4. *κρητήρ* : κρατήρ· μέγα ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἐκικνᾶτο ὁ οἶνος μεθ' ὕδατος, ἐξ αὐτοῦ δ' ἐλάμβανον διὰ τῆς οἰνοχότης καὶ ἔχσον εἰς τὰ ποτήρια. Ἴδε καὶ τοῦτου τὴν εἰκόνα ἐν τέλει τοῦ βιβλίου.— 7. *ἀγνήν* : διότι ὁ λιθανωτὸς ἐχρησίμευσεν, ὡς καὶ σήμερον, εἰς τὴν λατρείαν τοῦ θείου καὶ μάλιστα εἰς τὰς θυσίας.— 11. *βωμός* : ὁ κατὰ τὸ μέσον τῆς αἰθούσης χάριν τῶν σπονδῶν κείμενος. — 18. *Εἰς τοὺς γέροντας* ἐπετρέπετο διὰ τὴν ἡλικίαν ἢ χρῆσις ὑπηρετοῦ, ὅστις νὰ ὑποβαστάξῃ αὐτοὺς, ἵνα μὴ πίπτωσιν· ὥστε ἡ ἔλλειψις ὑπηρετοῦ ἀπὸ τῶν νέων ἀναχωρούντων ἀπὸ συμποσίου οἴκαδε ἦτο σημεῖον ἐγκρατείας, ἐν Σπάρτῃ δὲ καὶ νόμος ὑπῆρχε κατὰ Πλούταρχον (ἐν *Λυκ.* 12) λέγοντα : «πίοντες ἀπίασι δίχα λαμπάδος· οὐ γὰρ ἔξεσι πρὸς φῶς βαδίζειν». — 21. *Οἱ Τιτᾶνες* ἦσαν παῖδες τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, ἐξ τὸν ἀριθμόν, Ἰκεανός, Κοῖος, Κρείος, Ὑπερίων, Ἰαπετός, Κρόνος. Οὗτοι ἐπαναστάντες κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἐξεθρόνισαν αὐτόν, καταλαβόντες τὴν βασιλείαν τοῦ Κρόνου· μετ' οὐ πολὺ ὅμως ὁ Κρόνος κατεκρήμνισεν αὐτοὺς εἰς τὸν Τάρταρον. Τοῦτου ἕνεκα ὀργισθεῖσα ἡ Γῆ ὑπεκίνησε τὸν υἱὸν τοῦ Δία, ὅστις ἐκθρόνισας τὸν πατέρα καὶ ῥίψας αὐτὸν εἰς τὸν Τάρταρον ἔλαβε τὴν βασιλείαν. Αἱ τιτανομαχίαι ἄρα ἦσαν μάχαι μετὰξὺ συγγενῶν, ὁ δὲ Ξενοφάνης διὰ τοῦτο ἀπὸ ἠθικῆς ἀρχῆς ἀπαγορεύει τὴν κατὰ τὰ συμπόσια ἐξιστόρησιν αὐτῶν. Ἰεσήμενον δ' οἱ Τιτᾶνες τὰς βιαίας φυσικὰς δυνά-

μεις, τὰς μεταβαλλούσας καὶ μεταποιούσας τὸν κόσμον. — *Γιγάντων*. Καὶ οὗτοι ἦσαν κατὰ τὸν μῦθον υἱοὶ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, τεράστια ἀνθρώπινα ὄντα τὸ τε ὕψος καὶ τὴν δύναμιν, ἔχοντες πόδας ὄφιοειδεῖς. Ἐπαναστάντες καὶ οὗτοι ἀσεβῶς κατὰ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν ἐκεραυνώθησαν πάντες ὑπὸ τοῦ Διός, βοηθοῦντος καὶ τοῦ Ἡρακλέους. Κατὰ τοὺς νεωτέρους εἶναι καὶ οἱ Γίγαντες σύμβολα τῶν ἀκαταδαμάστων ἀγρίων δυνάμεων τῆς φύσεως. — 22. *Οἱ Κένταυροι* ἦσαν λαὸς θεσσαλικός, οἰνοπότης, ἄγριος, μεταξύ Πηλίου καὶ Ὀσσης οἰκῶν, ἐκδιωχθεὶς δ' ἐκείθεν ὑπὸ τῶν γειτόνων Λαπιθῶν. Ἦσαν θηριώδεις, μεγαλόσωμοι, ὀρσεῖθιοι (θῆρες, φῆρες, ὀρσεκῆφι), ἔχοντες κατὰ τὸν μῦθον πόδας ἵππου, ὅπερ ἐδήλου τὴν περὶ τὴν ἵππασίαν ἐμπειρίαν αὐτῶν, ἔπειτα δὲ ἐπλάσθησαν ὡς τέρατα ἔχοντα προτομὴν μὲν ἀνθρώπου, τὸ δ' ἄλλο σῶμα ἵππου. Διὰ τὰς ἀγρίας αὐτῶν πράξεις ἀπαγορεύει ὁ Ξενοφάνης καὶ τὸν περὶ αὐτῶν λόγον ἐν συμποσίῳ.

13.

* Ἐνταῦθα παραπονεῖται ὁ Ξενοφάνης, ὅτι αἱ σωματικαὶ ἀσκήσεις προτιμῶνται τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς ἀσκήσεως.

Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν εὐρίσκομεν καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ πανηγυρικοῦ τοῦ Ἰσοκράτους (α', 1—3).

Α'. Γραμματικά. 1. *εἰ μὲν*: ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐκτείνεται μέχρι τοῦ 6 στίχου ἐπαναλαμβανομένη πάλιν διὰ τοῦ ἐν τῷ 10 στίχῳ «εἴτε καὶ ἵπποισιν», ἡ δ' ἀπόδοσις ἀρχεται διὰ τοῦ ἐν τῷ 6 στίχῳ «εἴτε κ' εἴη κ.λ. ἐπαναλαμβανομένη διὰ τοῦ ταῦτά κε πάντα λάχοι ἐν τῷ 10 στίχῳ.—*εἰ... ἄροῖτο*: ἂν ἤθελεν ἄρει νίκην, ἂν ἤθελε νικήσει.— *ταχυτῆτι ποδῶν*: διὰ τῆς ταχύτητος τῶν ποδῶν του, τρέχων.— 2. *πειταθλεύων*: ἀγωνιζόμενος πένταθλον ἦν δὲ τοῦτο δρόμος, ἄλμα, δίσκος, ἀκόντιον, πάλη.— *ἐνθα... τέμενος*: ὅπου ὑπάρχει τὸ τέμενος (ἄλσος) τοῦ Διός (δηλαδή ἡ ἱερά περιοχὴ, ἐν ἣ ὁ ναὸς τοῦ Διός, ἡ καλουμένη Ἄλτις).— *πάρ*: κατ' ἀποκοπὴν ἀντὶ παρὰ.— *πάρ . . . ὄης*: πλησίον τῶν βρυμάτων.— *Πίσσο*: τοῦ Πίσσου (ποταμοῦ).— *παλαίων*: νοεῖται «νίκην ἄροῖτο».— 4. *ἔχων*: εἰδώς, γινώσκων, ἐμπειρος ὢν.— *πυκτοσύνην*: τὴν πυγμαχίαν, πυγμῆν.— *ἀλγινόεσσαν*: τὴν πλήρη ἀλγους, ἀλγεινὴν.— 5. *ἄεθλον*: ἔχων (ὡς ἀνωτέρω). Σημειωτέα ἡ χρῆσις τοῦ οὐδετέρου ἄεθλον ἀντὶ τοῦ ἀρσενικοῦ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀγῶνος διότι συνήθως

ὁ ἀγὼν λέγεται ἄθλος, ἄθλον δὲ τὸ βραβεῖον τοῦ ἀγῶνος.—παγκράτιον: πᾶλη καὶ πυγμή.— 6. ἀστοῖσιν κ' εἶη: ἡ ἀπόδοσις τοῦ ὑποθετικοῦ = ἤθελεν εἶναι μεταξύ τῶν ἀστών, θὰ ἐφαίνετο εἰς τοὺς ἀστούς. — κυδρότερος: (ἐκ τοῦ κῦδος) ἐνδοξότερος· ὁ β' ὄρος τῆς συγκρίσεως νοεῖται «παντός ἄλλου». — προσορᾶν: ἐκ τοῦ κυδρότερος = τὸ πρόσωπον, ὥστε νὰ προσβλέπωσι, νὰ θεωρῶτιν αὐτόν.— 7. καὶ κε . . . ἄροῖτο: καὶ ἤθελεν ἄρει ἑαυτῷ, ἤθελεν ἀξιωθῆ.— ἐν ἀγῶσιν: ἐν καιρῷ ἀγῶνων.— 8. καὶ κεν... εἶη: νόσι «ἐκυτῷ» καὶ ἤθελεν εἶναι αὐτῷ — σῖτα: σίτησις (ἐν πρυτανείῳ). — δ. κτεάνων: ἐκ δημοσίων κτημάτων, δημοσίᾳ.— 9. ἐκ πόλιος: ἐκ μέρους τῆς πόλεως (τῆς πατρίδος). — ὁ οἶ... εἶη: τὸ ὅποιον ἤθελεν εἶναι εἰς αὐτόν κειμήλιον, τὸ ὅποιον δηλαδὴ ἤθελε φυλάττει οὗτος ὡς κειμήλιον. — 10. εἶτε καὶ ἵπποισιν: νοεῖται πάλιν «νίκην τις ἄροῖτο», ἂν ἤθελεν νικήσει καὶ δι' ἵππων, ἐν ἵπποδρομίᾳ ἢ ἄρματοδρομίᾳ.— ταῦτά κε... λάχοι: ἤθελε τύχει τούτων (τῶν τιμῶν, δηλ. προεδρίας, ἀτελείας, ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως). — 11. οὐκ εὐόν: ἐν ᾧ δὲν εἶναι ἔναντ. μετοχή.— ἐγὼ: εἰμὶ δηλαδὴ.— ὁώμης: τῆς σωματικῆς δυνάμεως. — ἀμείνων: ὑπερτέρα, ὠφελιμωτέρα.— 12. σοφίη: ἡ ποιητικὴ δηλαδὴ καὶ φιλοσοφική.— 13. εἰκῆ μάλα νομίζεται: λίαν ἀλογίστως τοῦτο συνηθίζεται, λίαν ἀλόγιστος (ἄτοπος) συνηθεια εἶναι αὕτη. — τοῦτο: τὸ τιμὰν τοὺς νικητάς.— 14. προκρίνειν: προτιμᾶν. — τῆς ἀγαθῆς σοφίης: τῆς σωτηρίου σοφίας (δηλ. ποιήσεως καὶ φιλοσοφίας). — 15. εἰ... μετεῖη: ἂν ἤθελεν ὑπάρχει μεταξύ τῶν λαῶν.— πύκτης ἀγαθός: δεξιός, καλὸς πυγμάχος.— 16. πενταθλεῖν ἐκ τοῦ ἀγαθός· ὡς καὶ τὰ κατωτέρω παλαισμοσύνην καὶ ταχυτῆτι ποδῶν· σημειωτέα δ' ἡ ποικιλία αὕτη τῆς συντάξεως τοῦ ἀγαθός, πενταθλεῖν ἀγαθός= καλὸς εἰς τὸ πένταθλον.— παλαισμοσύνην: δεξιὸς εἰς τὴν πᾶλην.— 17. οὐδὲ μὲν: οὐδὲ μὴν = οὐδὲ μάλιστα· ἐξαιρεται ὁ δρόμος, ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν ἀγών.— εἰ ταχ. ποδῶν: ἂν ἤθελεν ὑπάρχει τις ἀγαθὸς κατὰ τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν, ἀγαθὸς δρομέας, δεξιὸς εἰς τὸν δρόμον. — τόπερ: ὕπερ. — πρότιμον: προτιμότερον πάντων δηλ. τῶν ἔργων, ὅσα πέλει ἔργα βώμης ἀνδρῶν ἐν ἀγῶνι.— 19. τοῦνεκέν: τούτου ἕνεκα.— δῆ: δά.— 20. χάσμα: χάρᾳ, ὄφελος.— ἐπὶ τῷ: ἐπὶ τούτῳ. — 21. εἴ τις... νικῶ: ἐπεξήγησις τοῦ ἐπὶ τῷ ἂν τις ἤθελε νικᾶ, ἤθελεν εἶναι νικητής. Τὸ νικῶ γ' πρόσ. ἐνεστ. εὐκτ.= νικῶν. Ἡ ἐπανάληψις αὕτη τῆς ὑποθέσεως εἰρωνική.— ἀεθλεύων: ἀγωνιζόμενος.— 22. οὐ πιαίνει: μεταφορικῶς· δὲν πληροῦσι, δὲν γεμίζουσι. — μυχὸς πόλιος: τὰ ταμεία τῆς πατρίδος.

Β'. Πραγματικά : στ.1. Τίθεται πρῶτον τὸ ἀγώνισμα τοῦ δρόμου ὡς τὸ ἀρχαιότατον καὶ ὁ κατ' ἐξοχὴν ἀγών. Πρβλ. καὶ Τυρτ.4 (12), 2.—3. Ὁ Πίσσης ἦτο παραπόταμος τοῦ Ἀλφειοῦ παρὰ τὴν Ὀλυμπίαν βέων.— 7. Οἱ Ὀλυμπιονῆκαι πλὴν τοῦ στεφάνου, οὗ ἤξιούοντο, εἶχον καὶ ἄλλας τιμάς, οἷαι ἢ ἐν πρυτανείῳ σίτησις, ἀτέλεια, προεδρία (τὸ δικαίωμα δηλ. τοῦ νὰ κάθηται ἐπὶ τῶν ἐδωλίων τῆς α' σειρᾶς ἐν θεάτροις ἢ ἐν ἀγῶσι) κ. λ. Ἐνταῦθα τοιαύτην προεδρίαν νοεῖ.

14.

Θεόγνις, ὁ κυρίως ἀντιπρόσωπος τῆς γνῶμικῆς ἐλεγείας, ἤκμασε περὶ τὸ 544 π. Χ., καθ' ὃν χρόνον μεγάλαι πολιτικαὶ μεταβολαὶ συνέβησαν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, τοῖς βοιωτικοῖς Μεγάροις, Ἡ πόλις δηλ. αὕτη ἀπὸ τῆς καθόδου τῶν Ἡρακλειδῶν εἶχε δῶριον πολίτευμα καὶ ἀπὸ τῆς ἀποστάσεως αὐτῆς ἀπὸ τῆς Κορίνθου διφικεῖτο ὑπὸ δῶρικῆς ἀριστοκρατίας, ἣτις σὺν τῷ χρόνῳ κυρία γενομένη τῆς γῆς καὶ προνομιόχως κατεπίεζε δεινῶς τὸν ἀκτῆμονα λαόν. Τὴν δυσἀρέσκειαν τοῦ πιεζομένου πλήθους ἐκμεταλλευθεὶς πρὸ τοῦ Σόλωνος ἤδη ὁ Θεαγένης ἐγένετο τύραννος· μετὰ τὴν πτώσιν δ' ὅμως αὐτοῦ οἱ ἀριστοκρατικοὶ ἐπεκράτησαν πάλιν καὶ τὰ Μέγαρα κατέστησαν θέατρον ἀγρίων κομματικῶν ἀγῶνων. Μετ' ὀλίγον ἐπεσον ἡ ἀριστοκρατία καὶ δημοκρατία ἀχαλίνωτος εἰσῆλθη. Ὁ δῆμος κατεδίωξε τοὺς εὐγενεῖς ἀγριώτατα καὶ τὰ κτήματ' αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους τὸ πλῆθος διένειμαν. Καὶ κατώρθωσαν μὲν καὶ πάλιν οἱ ἀριστοκρατικοὶ νὰ ἐκδιώσωσι ἀποκατάστασιν τινα αὐτῶν εἰς τὰ πρῶτην δικαίωματα, ἀλλ' εὐθὺς μετ' ὀλίγον ὁ δῆμος ἐπεκράτησε πάλιν, οἱ εὐγενεῖς ἐξωρίσθησαν καὶ μόλις βραδύτερον ἐπῆλθε φιλικὸς τις συμβιβασμός.

Εἰς τοὺς χρόνους τῆς πολιτικῆς ταύτης ἀνατροπῆς πίπτει ὁ βίος τοῦ Θεόγνιδος, ἐξ αὐτῆς δὲ καὶ αἱ ἐν τοῖς ποιήμασι μανιώδεις ἐκφράσεις αὐτοῦ (κακοὶ καὶ δειλοὶ κ. λ.) κατὰ τῶν δημοκρατικῶν. Ἀνήκεν οὗτος εἰς ἀριστοκρατικὴν οἰκογένειαν, ἀπώλεσε τὴν κτηματικὴν αὐτοῦ περιουσίαν καὶ ἐγκατέλιπε τὴν πατρίδα κατ' ἀνάγκην ὡς πολιτικὸς φυγάς. Μετὰ μακρὰν περιπλάνησιν ἀνὰ τὴν Εὐβοίαν καὶ Σπάρτην ἀφίκετο εἰς τὰ σικελικὰ Μέγαρα, ὅπου καὶ ἐκτίηται τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, μετὰ ἔτη δέ, γέρων ἤδη, κατήλθεν εἰς τὴν πατρίδα, ἣν, ὡς αὐτὸς λέγει ἐν τοῖς ποιήμασι, προετίμα πάσης ἄλλης πόλεως, εἰ καὶ πανταχοῦ διὰ τὴν σοφίαν αὐτοῦ ἦτο εὐπρόσδεκτος.

Αί πλείσται αὐτοῦ ἐλεγεῖαι ἀπληθύνοντο πρὸς νέον τινὰ Μεγαρέα, Κύρνον Πολυπαΐδην, ἀριστοκρατικόν, ὃν ὁ Θέογνις ἐζητεῖ ν' ἀναθρέψῃ, ὡς πατήρ καὶ νὰ διατηρήσῃ ἐν αὐτῷ τὸ φρόνημα καὶ τὸν χαρακτηρη-
τῶν εὐγενῶν αὐτοῦ προγόνων. Ἐν γένει διὰ τῶν ἐλεγεῖων τοῦ Θεόγνι-
δος πνέει ἀριστοκρατικὴ πνοή. Μισεῖ οὗτος τοὺς δημοκρατικούς, δι' ἃ
ἐπαθεν ὑπ' αὐτῶν κακὰ, καὶ εὐχεται νὰ πῆγῃ τὸ αἷμα τῶν λέγων «τῶν εἴη
μέλαν αἷμα πιεῖν». Οὕτω φανατικὸς ἀριστοκρατικὸς ἦτο, ὥστε κατ' αὐ-
τὸν προσωπικὴ ἰκανότης δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνον ἐν τῇ ἀριστοκρατίᾳ·
οἱ εὐγενεῖς μόνον ἐσθλοί, πάντες δ' οἱ λοιποὶ δειλοὶ καὶ κακοί, ἀμαυ-
ρουμένης τῆς ἠθικῆς σημασίας τῶν λέξεων τούτων. Ἡ διοίκησις τῆς
πολιτείας ἀνήκει μόνον τοῖς ἀριστοκρατικοῖς, ὁ δὲ δῆμος ὀφείλει νὰ
κύπτῃ τὸν ἀγένα. Οὐδὲ πρέπει ὁ εὐγενὴς νὰ συναναστρέφεται τοῖς δι-
αφθείρουσι τὰ ἔθνη δημοκρατικοῖς, ἀλλὰ νὰ μένη ἐν τῇ κοινωνικῇ αὐ-
τοῦ τάξει.

Πλὴν τῶν πρὸς Κύρνον ἐλεγεῖων ὁ Θεόγνις ἐποίησε καὶ συμποτικὰς
ἐλεγεΐας, πρὸς δὲ καὶ πρὸς ἄλλους φίλους ὑποθήκας.

Ἡ μεγάλη ἠθικὴ ἀξία τοῦ Θεόγνιδος ἀρχαιότατα κατενόηθη, διὰ
τοῦτο αἱ ἐλεγεΐαι αὐτοῦ ἤδοντο τὸ πάλαι ἐν συμποσίοις πρὸς ἀλλόν, οἱ
δ' Ἀθηναῖοι, καίπερ ὄντες δημοκρατικοί, πρῶτῳμῳ εἰσῆγαγον τὸν Θεό-
γνιν, ὡς καθαρῶς διδασκτικὸν ποιητήν, εἰς τὰ σχολεῖα τάξαντες αὐτὸν
μετὰ τοῦ Ἡσιόδου καὶ Ὀμήρου. Ἐγράψε δ' ὁ Θεόγνις, καίπερ Δωρι-
εὺς, ἐν ἰωνικῇ μορφῇ καὶ διαλέκτῳ, διότι ἡ γλῶσσα τῆς ἐλεγεΐας ἦτο ἡ
ἐπικὴ ὡς Μεγαρεὺς ὅμως ἔχει καὶ τινὰς ἑωρισμούς.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 14 ἀπόσπασμα εἶναι ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα, προσίμιον
συμποτικῆς ἐλεγεΐας, ἀδομένης ἐν ὥρᾳ σπονδῆς (ἰδὲ 12). Καὶ ναὶ μὲν
οἱ ἀρχαιότατοι ὕμνοι ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἔπος (ὡς οἱ Ὀμηρικοί) ἔχοντες
μέτρον δακτυλικὸν ἐξάμετρον, σὺν τῷ χρόνῳ δ' ὅμως ἐγράφησαν τοιοῦ-
τοι καὶ ἐν ἡρωελεγεΐῳ ὑπὸ τῶν ἐλεγεΐακῶν ποιητῶν.

Α'. Γραμματικά. 1. Ὡ ἄνα : κλητ. τοῦ ἄναξ· ἐπὶ τῶν θεῶν ἔχει
τοῦτο κλητικὴν διττὴν ἄνα καὶ ἄναξ, ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων δὲ μόνον ἄναξ.
— *Ἰὸς τέκος* : τέκνον, γόνε τοῦ Διός. — *οὔποτε σείο λήσομαι* : οὐδέποτε
θά σε λησμονήσω· διότι ὁ Ἀπόλλων ἦτο καὶ προστάτης τῆς μουσικῆς
(καὶ ποιήσεως) καὶ πολιούχος τῶν Μεγάρων, τῆς πατρίδος τοῦ ποιητοῦ.
— 2. *ἀρχόμενος* : τῆς ᾠδῆς καὶ τοῦ συμποσίου. Ἡ μετοχὴ χρονικὴ ὄ-
ταν ἀρχωμαι, ἐν ἀρχῇ. Ὡσαύτως καὶ τὸ *ἀποπανόμενος* = οὐδὲ κατὰ τὸ
τέλος. — 3. *σέ* : ἀντικ. τοῦ *ἀείσω* θά σε ὕμνω. — *πρῶτον* : ἐν ἀρχῇ τοῦ

συμποσίου).—ἄστατον: καὶ περὶ τὸ τέλος.—ἐν τε μέσοισιν: καὶ ἐν τῷ μέσῳ.—4. οὐδὲ μοι κλύθι: Πρβλ. 8, 2.—ἐσθλά: εὐτοχίαν.—5. Φοῖβε: ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος, πιθανῶς σημαίνει τὸν φωτεινὸν (ἐκ τοῦ φάος, φάως, φῶς). Δὲν ἐκθλίβεται, διότι ἡ ἐπομένη λέξις εἶχεν ἐν ἀρχῇ δίγαμμα.—πότνια: ἡ σεβασμία, ἡ δέσποινα.—6. φοίνικος...ἐφαψαμένη: ἐγγίσασα, ἐναγκαλισαμένη τὸν φοίνικα. — ῥαδινῆς χειρῶν: διὰ τῶν ῥαδινῶν (εὐλουργίστων, κομφῶν) αὐτῆς χειρῶν.—7. κάλλιστον: ὠραιότατον ἕνεκα τῆς αἴγλης τοῦ φωτός. — ἐπλ...λίμνη: πλησίον τῆς τροχοειδοῦς (κυκλοτεροῦς) λίμνης.—8. ἀπειρεσίη: ἡ κυκλοτερέης.—9. ὁδμῆς ἀμβροσίης: θείας ὁσμῆς, θείας εὐωδίας· δηλωτικὸν τοῦτο τῆς κατὰ τὰς πρωΐας (περὶ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου) ἐν τε τῇ Δήλῳ καὶ ταῖς περὶ αὐτὴν νήσοις διαχουμένης ἐκ τῶν ἀγρίων ἀνθέων ἀθανάτου τῶ ὄντι εὐωδίας.—ἐγέλασσε: δηλωτικὸν τῆς ἐκ φωτός παραγομένης ἐντυπώσεως, διότι τὸ φωτιζόμενον μέρος τῆς γῆς φαίνεται πράγματι ὅτι γελᾷ.—πελώρη: ἡ πελωρία.—10. πόντος: τὸ πέλαγος.— ἄλὸς πολιῆς: τῆς λευκίζουσης θαλάσσης.

Β'. Πραγματικά. Ὁ Ἀπόλλων ἦτο ὁ θεὸς τοῦ φωτός (ὁ φωτοδότης καὶ ζωογόνος ἥλιος), υἱὸς Διὸς καὶ Λητοῦς (δηλ. τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ σκοτίου τῆς νυκτός, διότι πράγματι ὁ ἥλιος ἀνατέλλει εἰς τὸν οὐρανὸν διαλύων τὸ πρὸ αὐτοῦ νυκτερινὸν σκότος). Ὁ καλλίτερος αὐτοῦ τύπος ἦτο Ἀπέλλων (ἔθεν καὶ τὰ ὄνόματα Ἀπελλᾶς, Ἀπελλῆς, Ἀπελλικῶν καὶ ὁ μὴν Ἀπελλαῖος). Οἱ Θεσσαλοὶ μάλιστα ἔλεγον αὐτὸν Ἀπλῶν ἢ Ἀπλων, ἐν Ἰταλίᾳ δ' οἱ Τυρρηνοὶ Apellun, Apulu καὶ Aplu. Τὸ Ἀπέλλων (ἐκ τῆς ἀπὸ καὶ ἔλλων) ἰσοδυναμεῖ τῷ ἀπελαῦνων (ἀπειργων, ἀπομακρύνων τὰ κακά), ἣν ἰδιότητα ἔχει τὸ ἡλικὸν φῶς, ὁ ἥλιος· ὥστε ὁ Ἀπόλλων ἦτο θεὸς ἀλεξίκακος καὶ εὐεργετικός.—6. Ἐμυθολογεῖτο, ὅτι ἡ Λητώ ἔτεκε τὸν Θεὸν ἐν Δήλῳ ὑποκάτω φοίνικος, οὗ τὸν κορμὸν ἐνηγκαλίσθη, ἵνα ἀντίσχη εἰς τὰς ὠδίννας.—7. τροχοειδέϊ λίμνη: Ἡ λίμνη αὕτη σφίζεται ἐν Δήλῳ μέχρι σήμερον, οὕσα ἀκριβῶς τροχοειδῆς.

15.

Εὐχὴ εἰς Ἄρτεμιν, ὅπως προστατεύσῃ αὐτῇ τὸν ποιητήν.

Α'. Γραμματικά. 1. Θηροφόνη: ἀντὶ τοῦ σονήθους θηροφόνε· ὁ εἰς ἡ τύπος εὐχρηστος ἐπὶ θεαινῶν· οὕτω καὶ «Ἡρῆ ἡνιόχη» κ. λ. —2. εἰ—

σαθ' : εἴσατο (ἐκ τῆς ῥίζης ἐ, ὅθεν καὶ τὸ Ἔζω) = ἔδρυσεν. — εἰχομένορ μοι κλυθι : Πρβλ. 8, 2. — ἀπό... ἄλαλκε : τμήσις, ἀπομάκρυνον. Τῶ ἄλαλκε εἶναι ἄορ. β' τοῦ ἄλέξω. — κακάς... κῆρας : τὸν κακὸν θάνατον. Ἡ λέξις κῆρ κυρίως σημαίνει τὸν θάνατον καὶ τοὺς ποικίλους αὐτοῦ τρόπους. — 4. σμικρόν : ἐστὶ μῆδαιμόν. — μέγα : σπουδαῖον.

Β'. Πραγματικά. Ἡ Ἄρτεμις εἰκόνιζε τὴν σελήνην, ἐνομιζέτο δὲ καὶ θεὰ τῆς θήρας, ἀδελφὴ τοῦ Ἀπόλλωνος. — 2. Ὁ λόγος ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς θεᾶς ἀναφέρεται εἰς τὸ ἄγαλμα αὐτῆς, ὃ ἔδρυσεν ὁ Ἀγαμέμνων, διότι ἡ Ἄρτεμις ἔσωσε τὴν κόρην αὐτοῦ Ἰφιγένειαν ἀπὸ τῆς θυσίας ἐν Ἀλλίδι ἀναρπάσασα αὐτὴν, ἀντ' αὐτῆς δὲ καταπέμψασα ἔλαφον.

16.

Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο εἶναι ἐπίκλησις πρὸς τὰς Μούσας καὶ Χάριτας. Καὶ περὶ μὲν Μουσῶν ἰδὲ 8, 2, αἱ δὲ Χάριτες ἦσαν θεαὶ τῆς χάριτος καὶ τῶν θελητήρων, θυγατέρες Διὸς καὶ Εὐρυνόμης, τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, Ἀγλαΐα, Εὐφροσύνη, Πασιθέα.

Α'. Γραμματικά. 2. ἀείσατ' : ἤσατε, ἐτραγῳδῆσατε, τραγῳδοῦσα εἶπατε. — καλόν : ὠραῖον. — 3. ὅτι : ἐπικῶς = ὅ, τι. — φίλον : ἀγαπητόν. — οὐ καλόν : ὄχι ὠραῖον, ἄσχημον. — 4. τοῦτ' ἔπος : οὗτος ὁ λόγος. — ἦλθε : ἐπέρασσε διὰ μέσου ἀθανάτων στομάτων, ἐλέχθη ὑπ' ἀθανάτων στομάτων.

Β'. Πραγματικά. Κάδμω : Οὗτος ἦτο υἱὸς Ἀγήνορος, τοῦ βασιλέως τῶν Φοινίκων, καὶ ἀδελφὸς τῆς Εὐρώπης, ἣν ζήτην κατὰ τὸν μῦθον ὑπὸ τοῦ Διὸς ἀρπαγεῖσαν ἦλθεν εἰς Ἑλλάδα καὶ ἔκτισεν ἐν Βοιωτίᾳ τὰς Θήβας, ὧν ἡ ἀκρόπολις ἀπ' αὐτοῦ ὠνομάσθη *Καδμεία*. Οὗτος εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰ γράμματα. Ἐνομφεῖθη τὴν Ἀρμονίαν, θυγατέρα Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης, εἰς τοὺς γάμους δ' αὐτοῦ παρέστησαν ἅπαντες οἱ θεοί, ἐν οἷς καὶ αἱ Μούσαι καὶ Χάριτες προσήνεγκαν, δ' ἕκαστος δῶρα, ἄλλοι ἄλλα, αἱ δὲ Μούσαι καὶ Χάριτες ἐτραγῳδῆσαν καὶ ἐχόρευσαν, τότε δ' εἶπον καὶ τὸ ἐν τῷ 3 στίχῳ ἀναφερόμενον, ὅπερ ἀπέδη παροιμιῶδες.

17.

Α'. 1. πω : μέχρι τοῦδε. — 2. ὅταν... ἄδη : ὅταν γίνῃ ἀρεστὸν τοῖς κακοῖς, ὅταν θελήσωσιν οἱ κακοί. Τὸ ἄδη εἶναι ἄορ. τοῦ ἀνδάνω. — 3.

δήμον τὸν λαόν.—φθείρωσι: διαφθείρωσι, παραπλανῶσι.—δικας: τὰς δίκας, τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν.—δίδωσιν: ἀναθέτουσιν.— 4. εἵνεκα: ἔνεκα, χάριν.—οἰκείων κερδέων: ἀτομικῶν συμφερόντων· τὸ κερδέων κατὰ συνίτησιν.—κράτεος: ὑπερισχύσεως.— 5. ἔλλεο μὴ: μὴ ἔλλιψε, μὴ νόμιζε.—ἀτρεμειῖσθαι: ὅτι θὰ μείνη ἡσυχος.—δηρὸν: πολὺν χρόνον.— 7. εὐτ' ἂν: ὅταν.—φίλα... ταῦτα γένηται: γένωνται ταῦτα ἀρεστά.— 8. δημοσίῳ σὺν κακῷ: μετὰ δημοσίας συμφορᾶς, μετὰ τῆς καταστροφῆς τοῦ λαοῦ.— 9. στάσιες: γίνονται.—ἔμφυλοι: ἐμφύλιοι· ἀναφέρεται ἀπὸ κοινοῦ καὶ εἰς τὸ στάσιες.— 10. μούραχοι: κατ' ἔκτασιν ἀντὶ μούραχοι=τύρανοι.—μήποτε... ἄδοι: εὐχὴ· εἴθε μηδέποτε νὰ γένωνται ἀρεστά, εἴθε νὰ μὴ ἀγαπήσῃ ποτέ.

Τίς ἢ κυρία ἰδέα:—

18.

Διὰ τῶν ἐν τῷ ἀποσπασματι τούτῳ ὁ ποιητὴς ἀποτρέπει τὸν Κόρνον τοῦ νὰ προσλαμβάνῃ συμβούλους δημοκρατικούς.

A'. 1. Μήποτε: μηδέποτε· τὸ μὴ τίθεται, ἐπειδὴ ἡ πρότασις εἶναι ἐπιθυμία.—βούλευε: κάμνε συμβούλιον.—κακῷ...σὺν ἀνδρῶι: μετὰ κακοῦ ἀνδρός (δημοκρατικοῦ).—πίσυνος: (ἐκ τῆς ῥίξεως πίθ- τοῦ πίθω) =πεπειθώς, δίδων πίστιν εἰς αὐτόν.— 2. εὐτ' ἂν: ὅταν.—τελέσαι: νὰ ἐκτελέσῃ.— 3. μετ' ἐσθλὸν ἰών: πορευθεὶς πρὸς χρηστόν (ἀριστοκρατικόν).—πολλὰ μογήσας: πολλὰ κοπιήσας.— 4. καὶ...ἐκτελέσας: καὶ διανύσας, βαδίσας.

19.

Σπάνιον ὁ πιστὸς φίλος.

A'. 1. Παύρους: (συγγεν. τῷ paulus, paucus, φλαῦρος, φαῦρος, φαῦλος)=ὀλίγους. Καὶ ἄλλαχού λέγει ὁ ποιητὴς τοιαῦτα:

«Εὐ μὲν ἔχοντος ἐμεῦ, πολλοὶ φίλοι· ἦν δέ τι δεινὸν συγκύρση, παῦροι πιστὸν ἔχουσι νόον».

Πολυπαῖδη: πατρωνυμικὸν ἐκ τοῦ Πολυπαῖς-ιδος (πολυπάμων = πολυκτῆμων). Ἡ λήγουσα συστέλλεται, διότι ἔπεται φωνῆν.—εταίρους: συντρόφους, φίλους.— 2. ἐν χ. πρήγμασι: ἐν δυστυχίαις, συμφοραῖς.—πιστοῦς: κατηγορούμενον.— 3. ἂν τολμῶεν: θὰ ἐτόλμων.—δμ. θν-

μόν: τὴν αὐτὴν γνώμην.— 4. ἴσον: παρὰ ποιηταῖς ἐκτείνει τὸ ἴωτα.
— 5. δήμες: μέλλων (ἐκ τοῦ da)=θά εὐρης.— διζήμενος: ζητῶν, ἀν
ζητήης.— οὐδ' ἐπὶ π. ἀνθρώπους: οὐδὲ καθ' ἕλγην τὴν γῆν.— 6. οὐς...
μή... ἄγοι: ὥστε δὲν ἤθελε περιλάβει αὐτούς.— 7. οἷσιν: σχῆμα καθ'
ἕλον καὶ μέρος· ὦν ἐπάνω εἰς τὴν γλώσσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπάρχει
(ἐπικίθηται) αἰδώς.— 8. οὐδ' αἰσχροῖν: ἢ σειρὰ εἶναι ἢ ἐξῆς: οὐδ'
ἄγει (αὐτοὺς τὸ) κέρδος ἐπὶ αἰσχροῖν χρήμα· δηλαδή: οὐδ' ὀδηγεῖ αὐτούς
τὸ κέρδος, τὸ χρήμα, εἰς διάπραξιν αἰσχροῦ πράξεως.

20.

Περὶ χρήματος.

Α'. Γραμματικά. 1. Πλήθει: ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ πλήθους, ἐν
τῇ κρίσει τοῦ ἀπαιδευτοῦ λαοῦ.— μία γίγνεται: μία ὑπάρχει.— ἦδε: δει-
κτικῶς· ἢ ἐξῆς (ὁ πλοῦτος).— 2. πλουτεῖν: ἐπεξῆγ. τοῦ ἦδε — ἦν ἄρ':
ἦτο λοιπόν· ἦτο, ὡς φαίνεται.— 3. οὐδ' εἰ σωφρ. μὲν ἔχοις: οὐδὲ σύ-
νεσιν τοῦ δικαίου (δικαιοσύνην) μὲν ἀν ἤθελες ἔχει.— Ῥαδ. αὐτοῦ:
αὐτοῦ τοῦ Ῥαδαμάθυος.— 4. εἰδείης δέ: ἤθελες δὲ ἡξέουρι.— Αἰολί-
δεω: τοῦ υἱοῦ τοῦ Αἰόλου· προενεκτέον τὸ ὄνομα κατὰ συνίζτην.— 5.
ἴστε: ὁ ὅποιος, ὡς γνωστόν.— Αἶδεω: συνίζησις.— πολυιδρύησιν:
(ἐκ τοῦ πολυίδρις, πολυ-ἴδρις=πολυμαθής) διὰ τῶν πανορριῶν αὐτοῦ.
— αἰμυλίωσι λόγοις: διὰ κολακευτικῶν, ἀπατηλῶν λόγων.— 7. βροτοῖς:
τοῖς θνητοῖς.— παρέχει: προσενει.— νόοιο: γενική τῆς ἀναφορᾶς. Πρὸλ.
4, 40. Αἱ ψυχαὶ ἐν Ἄδου ἐνομίζοντο ὅτι ἦσαν ἀπλᾶ εἶδωλα τῶν ἀπο-
θανόντων ἀνευ νοῦ καὶ φρενῶν.— 8. οὐπω τις: οὐδεὶς μέχρι τοῦδε.—
ἐπεφράσατο: διανοήθη.— 9. ἀμφικαλύψη: περικαλύψη.— 10. σκοτεινόν:
ἀποφθιμέων: τῶν νεκρῶν.— 11. παραμείψεται: ὑποκ.
ἵστις: εἶναι δ' ὑποτακτική συνεσταλμένη = παρέλθη, περᾶση, διαβῆ.
Πρὸλ. 6, 9.— κυανέας: (ἐκ τοῦ κύανος) τὰς μύρας.— αἴ τε: Πρὸλ.
στίχ. 5.— 12. εἰργουσι: κωλύουσι νὰ ἐξέλθωσιν.— ἀναιρομένας: ἀρ-
νομένας, ἀνθισταμένας.— 13. ἀλλ' ἄρα: ἀλλ' ἀληθῶς.— πάλιν ἦλυ-
θε: ἐπέστρεψεν ὀπίσω, ἐπανήλθεν.— σφῆσι πολυφροσύναις: διὰ τῶν
πολυτροπιῶν, μηχανορραφιῶν του.— 15. ψεύδεα: ψεύδη.— 16. ἀγα-
θήν: καλήν, εὐχάριστον, γλυκεῖαν· ὅθεν παρ' Ὁμήρῳ ὁ Νέστωρ ἦδυ-
επής— Ν. ἀντιθέου: τοῦ ἰσοθέου Νέστωρος. Περὶ αὐτοῦ λέγει ὁ Ὅμη-

ρος (ἐν Ἰλ.α, 249) : τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέειν αὐδῆ.
 — 17. ὠκύτερος δ' εἶηθα : ταχύτερος δὲ θά ἦτο. — πόδας : κατὰ
 τοὺς πόδας.— ταχεῶν Ἀρπυιῶν : ὁ β' ὄρος τῆς συγκρίσεως εἰς τὸ ὠ-
 κύτερος=ταχύτερος τῶν ταχειῶν Ἀρπυιῶν. Τὸ ταχεῶν ἀντι ταχειῶν
 κατὰ συστολήν.— 18. παίδων Βορέω : τῶν υἱῶν τοῦ Βορέου· τὸ Βορέ-
 ω δισύλλαβον κατὰ συνίλησιν ἐλέγοντο δ' οὔτοι Ζήτης καὶ Κάλαις. —
 τῶν : ὦν.— ἄφαρ εἰσι πόδες : ἐν τῷ ἄμα, πτερωτοὶ εἶναι οἱ πόδες. —
 19. πάντα : πάντες.— αὐτῆ : οὕτω.— γνώμην καταθέσθαι : νὰ νομί-
 ζωμεν, νὰ φρονῶμεν.— 20. ὡς : ὅτι δηλαδὴ ὁ πλοῦτος.— πᾶσιν : πα-
 ρὰ τῷ πλήθει, ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ πλήθους.

Β'. Πραγματικά : στ. 3. *Ῥαδάμανθυς* : υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ Εὐρώ-
 πης, ἀδελφὸς Μίνως τοῦ βασιλέως τῶν Κρητῶν, δικαιοτάτος καὶ πά-
 σης κολακείας ἐχθρὸς. Μετὰ θάνατον μυθολογεῖται ὅτι ἔγινε κριτῆς ἐν
 Ἄδου, ὡς καὶ ὁ Μίνως.— 4. *Σίσυφος* : ὁ κτίστης τῆς Ἐφύρης (Κορίν-
 θου). Ἦτο περιθώητος διὰ τὴν πανουργίαν του καὶ φιλοκέρδειαν, ἐκ
 τούτου δὲ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὅπερ δηλοῖ τὸν παρὰ πολὺ σοφὸν καὶ
 πανοῦργον (Σι-ἡ ῥίζα τοῦ σιός=θεός - καὶ σύφος= σοφὸς αἰολιστί· ὅ-
 θεν Σίσυφος= θεόσοφος, παρὰ πολὺ σοφός). Περὶ αὐτοῦ ἐμυθολογεῖτο,
 ὅτι προσέειπε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μυστικά τῶν θεῶν καὶ ὅτι κατώρθωσε
 νὰ ἐξαπατήσῃ καὶ νεκρὸς ἐν Ἄδου τὴν Περσεφόνην. Ζῶν δηλ. ἔτι πα-
 ρήγγειλεν εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Μερόπην νὰ ἀφήσῃ αὐτὸν ἀποθανόντα
 ἄταφον· ὅτε δὲ ἦλθεν εἰς Ἄδου, παρεπονείτο διὰ τοῦτο καὶ ἔπεισε διὰ
 τῶν πολυτροπιῶν καὶ πανουργιῶν αὐτοῦ τὴν Περσεφόνην νὰ ἐπιτρέψῃ
 αὐτῷ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν γῆν, ἵνα δῆθεν τιμωρήσῃ τὴν ἀσεβῆ σύζυγον.
 ἀλλ' ἀναθῆς δὲν ἤθελε πλέον νὰ καταβῆ πάλιν εἰς Ἄδου καὶ ἐπέμφθη
 ὁ Ἑρμῆς, ὅστις κατεβίβασεν αὐτὸν διὰ τῆς βίας. Διὰ πάντα ταῦτα ἐτι-
 μωρήθη νὰ κυλίῃ ἐν Ἄδου πρὸς τὴν κορυφὴν λόφου πέτραν (μέγαν βρά-
 χον) «λάχων ἄνω ὡθεσκε ποτὶ λόφον» καθ' Ὅμηρον, ἥτις ὅμως εὐθύς,
 ὡς ἔφθανεν εἰς τὴν κορυφὴν ἐκφεύγουσα κατεκυλίετο πάλιν καὶ οὕτως ὁ
Σίσυφος διετέλει ἕσασι βασιλευζόμενος. — 5. *Περσεφόνην* : τὴν θυγατέ-
 ρα τῆς Δήμητρος καὶ γυναῖκα τοῦ Πλούτωνος.— 17. *Αἱ Ἀρπυιαὶ* ἦσαν
 προσωποποιήσεις τῶν ἀρπακτικῶν καὶ ὀλεθρίων θελλῶν καὶ δαίμονες
 τοῦ ταχέος καὶ αἰφνιδίου θανάτου. Ὄνόματα αὐτῶν φέρονται Ποδάρχη,
 Ἀελλόπους ἢ Ἀελλῶ, Θύελλα, Ὠκυπέτη.—

Ο καλὸς φίλος.

Α'. 1. *Εἰ τις ἐπαινίση σε* : τὸ εἰ μεθ' ὑποτακτικῆς ἐπικῶς· εἰάν τις σ'ἐπαινέσῃ. — ὅσον ὀφείης : ὅσον ἤθελες βλέπει αὐτὸν (ὅσον δηλ. θὰ ἦτο ἐνώπιόν σου). — 2. νοσησθεῖς δ' ἄλλη : ἀπομακρυνθεῖς δ' εἰς ἄλλο μέρος, ὅταν δ' ἀπομακρυνθῇ εἰς ἄλλο μέρος. — γλώσσαν ἱῆσι κακίην : λέγει κακοῦς λόγους, κακολογίην. — 3. τοί : βεβαίως, ἀληθῶς. — εταῖρος ἀνὴρ : σύντροφος. — φίλος οὐ τοι μάλ' ἐσθλός : δὲν εἶναι διόλου πολὺ καλὸς φίλος. — 4. ὅς κ' εἶπῃ : ὅς ἂν εἶπῃ, ὅστις δήποτε εἶπῃ. — γλώσση : διὰ τῆς γλώσσης, διὰ τοῦ στόματος. — λῶα : λῶια· ἀγαθὰ, καλά. — φρογῆ δ' ἔτερα : σκέπτεται δὲ διάφορα, ἐναντία. — 5. ἀλλ' εἶη : εὐχὴ· ἀλλ' εἶθε νὰ ἔχω. — 6. φέροι : ὑποφέρει, ἀνέχεται (καὶ βαρὺν ὄντα κατὰ τὴν ὀργήν). Οὕτω σχεδὸν καὶ ἡμεῖς λέγομεν : ἀγάπηε τὸν φίλον σου μὲ τὸ ἐλάττωμά του. — 7. ἀντὶ κασιγνήτου : ὡς ἀδελφόν. — 8. νὶ θ. φράξω : θέτε εἰς τὸν νοῦν σου, ἐνθυμοῦ. — 8. καὶ ποτ' ἐμεῦ μνήσεται : καὶ θὰ μ' ἐνθυμηθῆς καμμίαν φοράν. — ἐξοπίσω : εἰς τὸ μέλλον.

Δημοκρατικοὶ καὶ εὐγενεῖς.

Α'. 1. Δειλός : κακοῦς, χυδαίους. — εὐ ἔροδοι : τῷ εὐεργετοῦντι (χυδαίους). — ματ. χάρις δοτίν : ἡ εὐεργεσία ἀποδίδει ματαιοτάτη· ματαιοποιεῖ δηλ. ὁ χυδαίους εὐεργετῶν. — 2. ἴσον : Πρβλ. 19, 4. — πόντον : Πρβλ. 14, 10. — 3. βαθὺ λίθον : βαθὺ σπαρτόν. — ἀμῶς ἂν : εὐκτ. τοῦ ἀμῶ : ἤθελες θερίζει, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ θερίσης. — 4. εὐ ὄρων : εὐεργετῶν. — εὐ π. ἀντιλάβοις : ἤθελεν εἶναι δυνατόν νὰ λάβῃς ὡς ἀντάλλαγμα πάλιν εὐεργεσίαν, νὰ ἀντεεργετηθῆς. — 5. κακοί : οἱ δημοκρατικοί. — ἀμώτης : μὴ δώσης. — 6. ἐκκέχεται : ἔχει λησμονηθῆ, εἶναι λησμονημένη, λησμονεῖται. — φιλότης : ἡ φιλία. — 7. οἱ δ' ἀγαθοί : οἱ εὐγενεῖς. — ἐλαφρίζουσι : ἐν ἐλαφρῷ ποιοῦνται, θεωροῦσιν ἐλαφρόν, οἱ εὐγενεῖς. — μικρὸν πρᾶγμα. Ἄλλη γραφή εἶναι ἀπὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι· τότε ἐρμηγευτέον : τὰ μέγιστα ἐντροφῶσιν, εὐχαριστοῦνται. — παθόντες (εὐ) = εὐεργετηθέντες, ὅταν εὐεργετηθῶσιν. — 8. μνήμα : μνήμη. — ἀγαθῶν : τῶν εὐεργεσιῶν. — χάριν : εὐγνωμοσύνην. — ἐξοπίσω : Πρβλ. 21, 8.

23.

Οἱ κακοί.

Α'. 1. *Τοί* : δωρικόν καὶ ἐπικόν=οί.—ἐκ γαστροῦ : ἐκ τῆς μητρικῆς κοιλίας, ἐκ γενετῆς. — 2. *συνθέμενοι* : συνάφαντες. Ἐνθυμητέον τὴν παροιμίαν : «φθειρουσιν ἦθη χρήσθ' ὀμιλίαι κακαί». — 3. *δειλ'* : ἀχρεία.—ἔπη δύσφημα : κακολογίας. — 4. *ἐλπόμενοι* : νομίζοντες. — πάντα λέγειν ἔτιμα : ὅτι πάντα ἔλεγον ἀληθῆ ὅτι πάνθ' ὅσα ἔλεγον, ἦσαν ἀληθῆ.

24.

Φιλία κακοῦ ἀνδρός.

Α'. 1. *Μήποτε ...ποιῆσθαι* : τὸ ἀπαρέμφ. ἀντὶ προστ.=μηδέποτε κάμνε.—*τοί* : βεβαιῶς.—*φίλον ἐταῖρον* : φίλον.— 2. *φεύγειν* : νὰ φεύγῃς, φεῦγε.—*ᾧστε* : ὡς ἄν.

25.

Εὐσέβεια, πλοῦτος, δικαιοσύνη.

Α'. 1. *Βούλεο* : προτίμα.—*εἰσεβέων* : εὐσεβῶν, εὐσεβῶς ζῶν.—*οἰκεῖν* : νὰ ζῆς.— 2. *ἡ πλουτιεῖν* : β' ὄρος τῆς συγκρίσεως εἰς τὸ βούλεο.—*πασάμενος* : Πρβλ. 8, 7.—3. *ἴτιν* : ἔπαθεν ἀφαίρεσιν, διότι προηγείται συλλαβὴ μακρά.— 4. *ἀγαθός* : ἐστί.—*εἶόν* : ἂν εἶναι (δίκαιος).

26.

Οἱ ἐνάρετοι.

Α'. 1. *δαίμων* : ὁ Θεός.— 2. *ὀλίγοις ἀνδράσι* : εἰς ὀλίγους ἀνδρας (τοὺς ἀριστοκρατικούς).—*μοῖο* ἔπεται : μερικιδιον ὑπάρχει ὀλίγοι δηλαδὴ μετέχουσιν αὐτῆς.

27.

Α'. 1. *Μήποτε* : μηδέποτε. Πρβλ. 18, 1. — *τοί* : Πρβλ. 24, 1. — *θύμοφθόρον* : τὴν φθειρουσάν τὴν ψυχὴν, τὴν ζωὴν.—*χολωθεῖς* : ὅταν
N. Μπαξεβανάκι "Ἕλληνες Λυρικοὶ ἔκδοσις ε'. 6

χολωθῆς, ὀργισθῆς. — 2. ἀγορημοσύνην : ἀκτημοσύνην, ἀχρηματίαν. — οὐλομένην : μέσ. ἀόρ. β' τοῦ ἄλλυμι = τὴν κατηραμένην. — προφθοεῖ : ὀνεΐδιζε. — 3. τὸ τάλατον : τὸν ζυγόν, τὴν πλάστιγγα. — ἐπιωρέπει : ἀφῆγει νὰ κλίνη. Τίνα ἐπιγραφὴν δυνάμεθα νὰ θέσωμεν ; —

28.

Α'. 1. ἀγορᾶσθαι : ἀντιπροστατ. = μηδέποτε λέγει ὁ ἐνεστ. ἀγοράομαι. — 2. ὅτι τελεῖ : πλαγ. ἐρώτ. = τί θὰ φέρῃ. — νῦξ χημέρη : νύξ καὶ ἡμέρα, δηλαδή ἡ πάροδος τοῦ χρόνου διότι κατὰ τὴν ἡμετέραν παροικίαν « ἡ νύκτα γεννᾷ ἐπίσκοπον κ' ἡ ἀγὴ μητροπολίτην ». Ἡ κορία ἰδέα ; —

29.

Ἦ πενία.

Α'. 1. Πάντων μάλιστα : ὑπὲρ πάντα ἄλλα. — δάμνησι : γ' ἐνικ. πρὸς. τοῦ δάμνημι = δαμάζει, καταβάλλει. — 2. γήρωσ : νοεῖται μᾶλλον καὶ τοῦ γήρατος περισσότερον. — ἠλιάλου : πάλιν νόησον τὸ μᾶλλον εἶναι δ' ἠλιάλος ὁ ἐπιτάλτης, ὁ καθ' ὕπνου πιέζων τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὸν λαιμὸν καὶ παραλύων πάντα αὐτοῦ κίνησιν, ὁ κοινῶς λεγόμενος βρογχιτῆς, ἐκ τοῦ ὅτι ἐπιφέρει βράγχος εἰς τὸν ὕπν' αὐτοῦ πιεζόμενον καὶ κωλύει οὕτω τὴν χρῆσιν τῆς φωνῆς. — φεύγοντα : ἀποφεύγων τις. — βαθυκίητα : τὸν βαθύκοιλον, βαθύκολπον. — ἐκ τοῦ βαθύς καὶ κῆτος = χάσμα, κοιλότης, ὅθεν καὶ ἡ Λακεδαιμίων παρ' Ὀμήρω κητώεσσα = πλήρη; σχισμῶν τοῦ ἐδάφους, χαραδρῶδης. Τὸ κῆτος καὶ κητώεσσα συγγενέουσι, φαίνεται, τοῖς Καιάδας, Καιάτας, Κεάτας (τόπος ὀρυγματώδης), Καίαια (ὀρύγματα, ὑπὸ σεισμῶν καταρραγέντα χωρία) καὶ τῷ ῥήματι κεάζειν (σχίζειν), διὸ καὶ τὸ κητώεσσα ἰσοδυναμεῖ τῷ καιεάεσσα. Ἴδε Γ. Χατζιδάκιν ἐν « Ἄστει » τῆς 22 Νοεμβρίου 1889. — πόνητον : Πρὸλ. 14, 10. — 4. ὄπιτεῖν : ἑαυτὸν νὰ ῥίπτῃ τὸν ἑαυτὸν του, νὰ πίπτῃ. — ἠλιβάτων : τῶν ἀποτόμων, ἀποκρήμων. — πετρῶων : πετρῶν, βράχων. — κατ' : κάτω, ἀπὸ τῶν βράχων δηλαδή. — 5. δεδημημένος : καταβεβλημένος. — 6. οὔτ' ἔρξαι : οὔτε νὰ πράξῃ, νὰ ἐνεργήσῃ. — γλῶσσα δέ οἱ δέδεται : ἡ δὲ γλῶσσι αὐτοῦ εἶναι δεδεμένη. Οὔτω καὶ ἡμεῖς λέγομεν : « τὰ γρόσια κάνουν τὰς δουλείας » καὶ « ἔχεις λιλιὰ ; ἔχεις μιλιὰ ».

30.

Α'. 1. πάντων : ἐκ τοῦ ἄριστον.—ἐπιχθονίοισιν : τοῖς ἀνθρώποις, τοῖς ἐπὶ χθονὶ οὐσί.— 2. εἰδεῖν : νὰ ἴδωσι, νὰ αἰσθανθῶσιν.—αὐγὰς : τὸ φῶς, τὰς λάμπεις.—ὀξέος : τοῦ καυστικοῦ, διαπεραστικοῦ. — 3. ὀπως ὀκίστα : ὡς τάχιστα.—περῆσαι : νὰ περάσῃ.— 4. γῆν : χθὸν, χθῆμα.—ἐπιεῶσάμενον : ἀόρ. τοῦ ἐπιέννυμαι, ἐφέννυμαι = ἐνδύομαι ἐπάνωμου, περικαλύπτομαι.—Ἐπιγραφῆ ;—

31.

Ἡ μνήμη τοῦ Κόρνου.

Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο φαίνεται ὅτι ἀπετέλει τὸ τέλος τῶν πρὸς τὸν Κόρνου ἐλεγείων τοῦ ποιητοῦ.

Α' Γραμματικά. 1. πτέρ' ἔδωκα : ἔδωκα πτερὰ (διὰ τῆς ποιήσεως). — σὺν οἷς : δι' ὧν. — ἐπ' ἀπείρονα πόσιον : ὑπεράνω τοῦ ἀπεράντου πελάγους. Τὸ ἀπείρων ἐκ τοῦ ἄ στερ. καὶ πείρας, πέρας.— 2. ποιήσῃ : μέλλ. τοῦ ποιεῖσθαι = πέτομαι : θὰ πετάξῃς.— καὶ γῆν πᾶσαν : ἐπὶ πᾶσαν ξηράν, ὑπεράνω πάσης ξηρᾶς. Ἡ γῆ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν πόσιον. — ἀειράμενος : ἀρθείς, ἀνυψωθείς.— 3. ῥηιδίως : ῥαδίως, εὐκόλως. — θοίνης : ἡ σειρὰ εἶναι : παρῆσθῃ δὲ ἐν πάσει θοίνης καὶ εἰλαπίνῃσι = θὰ εἶσαι δὲ παρῶν (θὰ παρευρίσκεσαι δὲ) εἰς πάντα τὰ γεύματα καὶ τὰ συμπόσια διότι ἐν τοῖς συμπόσις ἤδοντο αἱ ἐλεγείαι. Πρὸλ. ὁ 11. κ. 217 «αἰ δ' ἐν δαίτησι καὶ εἰλαπίνῃσι παρῆσται». — 4. ἐν στόμασιν : εἰς τὰ στόματα πολλῶν, τ. ἔ. ὑμνούμενος ὑπὸ πολλῶν. — 5. σὺν αὐλ. λιγυφθόγγοις : δι' ὀξυφῶνων ἀλλίσκων ὑποκοριστικῶς πρὸς δῆλων τῆς χάριτος τοῦ ὄργανου οὕτω καὶ ἡμεῖς λέγομεν «μὲ τὰ παγιαυλάκια τῶν». Γνωστὸν δὲ ὅτι αἱ ἐλεγείαι ἤδοντο πρὸς αὐλόν. — 6. ἐν κώμοις ἐρατοῖς : ἐν τοῖς ποθητοῖς κώμοις, κατὰ τοὺς ἀγαπητοὺς κώμους.— καλὰ τε καὶ λιγέα : σύστοιχ. ἄντικ. τοῦ ἔσσονται σε' δηλαδὴ καλὰ τε καὶ λιγέα ἔσματα = θὰ σε ἐγκωμιάσωσιν ἄδοντες ὠραία καὶ ὀξυφωνα ἔσματα.— 7. καὶ ὅταν ... βῆς : καὶ ὅταν καταβῆς, ὅταν ὑπάγῃς.— πολυκ. .. δόμοις : εἰς τὰς πολυστενάτους (πλήρεις στεναγμῶν) κατοικίας τοῦ Ἄδου, εἰς τὰ πολυστένακτα βασιλεία τοῦ Ἄδου.— ἐπὶ κεῦθεσι : (ἐκ τοῦ κεῦθω = κρύπτω) ὑποκάτω εἰς τὰ βᾶθη. — δροφ. γαίης : τῆς ζοφερᾶς

(σκοτεινῆς) γῆς.— 9. θανόν : ἀποθανόν, νεκρός.— ἀπολείς κλέος : θάχασης τὴν δόξαν σου. — μελήσεις... ἀνθρώποις : θά εἶσαι μέλημα τῶν ἀνθρώπων, θά φροντίζωσι (θά ὀμιλῶσι) περὶ σοῦ οἱ ἄνθρωποι.— 10. ἀφθιτον αἶεν : αἰωνίως ἀφθαρτον. — 11. στρωφόμενος : περιφερόμενος.— καθ' Ἑλλάδα γῆν : ἀνά τὴν Ἑλληνικὴν ἥπειρον.— ἡδ' ἀνά νήσους : καὶ ἀνά τὰς Ἑλληνικὰς νήσους.— 12. ἰχθ. περῶν λόγιον ἐπ' : περῶν ὑπεράνω τοῦ πλήρους ἰχθύων πελάγους.— ἀτρούγετον : τοῦ ἀστειρέτου.— 13. οὐχ. . . ἐφήμενος : οὐχὶ καθήμενος ἐπάνω εἰς ἴππους κ. λ. — πέμψει : θά σε πέμψωσι, θά σε διαπεραιώσωσι. — 14. Μ. Ἰσπεφάνων : τῶν Ἰσπεφάνων (τῶν φερουσῶν στεφάνους ἐξ ἴων) Μουσῶν.— 15. αἰοιδῆ : ἡ οἰσιρὰ ἔσται ἡ ἐξῆς : ἔσση γὰρ αἰοιδῆ ὁμῶς πᾶσι οἷσι μέμηλε (ταῦτα τὰ Μουσῶν δῶρα, ἡ ποιήσεις) καὶ ἔσομενοισιν—διότι θά εἶσαι ὑποκείμενον ᾠδῆς (ἐγκωμίου) ὁμοίως εἰς πάντας, ὅσοι φροντίζουσι περὶ αὐτῶν (τῶν δῶρων) νῦν καὶ ὅσοι θά γεννηθῶσιν ἐν τῇ μέλλοντι τοιοῦτοι (ποιηταὶ δηλαδῆ).— 16. ὄφρ' ἄν : νοεῖται ἢ= ἐν ὅσῳ θά ὑπάρχη (ἡ γῆ καὶ ὁ ἥλιος). Τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἔνοιαν εὐρίσκομεν καὶ ἐν τῇ προοίμιῳ τοῦ Ἰσοκράτους Εὐαγόρου.

Β'. Πραγματικά : στ. 6. Ὁ κῶμος ἦτο συμπόσιον πανηγυρικὸν μετὰ μουσικῆς, ᾠδῆς καὶ ὀρχήσεως, γινόμενον ἐν ἑορτῇ τινι, ὅθεν καὶ ἡ ἐν τοιοῦτῳ κῶμῳ ᾠδῆ ἐλέγετο ἐγκώμιον· ἐπειδὴ δὲ τὰ τοιαῦτα συμπόσια κατέληγον καὶ εἰς ἀνά τὰς ὁδοὺς περιφορὰς καὶ περιπλανήσεις τῶν εὐθυμούντων, δηλ. εἰς πατινάδας, διὰ τοῦτο καὶ αἱ τοιαῦτα πομπαὶ ἢ πατινάδες ἐλέγοντο κῶμοι.

32.

Ἡ ἐλεγεία αὕτη ἀπευθύνεται πρὸς τινὰ Σιμωνίδην, ἀνήκει δ' εἰς τὰς γραφεῖσας ἐν τῇ μέσῳ τῆς πολιτικῆς τῶν Μεγάρων ἀνατροπῆς· τούτου ἕνεκα ὁ Θεόγνης ὀμιλεῖ ἐν αὐτῇ ἀλλογορικῶς διὰ τὸν φόβον τῶν ἀντιπάλων. Ἀπολέσας τὴν περιουσίαν αὐτοῦ καὶ ἀκτῆμων γενόμενος δὲν τολμᾷ πλέον νὰ διδῇ συμβουλὰς τοῖς ἀριστοκρατικοῖς εὐχάριστως αὐτοῖς ἀναστρεφόμενος. Εἰκονίζεται δ' ἐναυθα τὸ σκάφος τῆς πολιτείας ἐν τρικυμίᾳ. Πρβλ. καὶ 48.

Α'. 1. *Εἰ μὲν ἔχοιμι :* ἂν μὲν ἤθελον ἔχει.— *χοίματα :* περιουσίαν, κτήματα.— *ὅσα πάρουθεν :* ὅποια εἶχον πρότερον.— 2. *οὐκ ἂν ἀνώμην :* (τοῦ ἀνάομαι) δὲν θά ἐλυπούμην.— *τοῖς ἀγαθοῖσι συνῶν :* τοῖς

ἀριστοκρατικοῖς συναναστρεφόμενος (καὶ λέγων, ἐννοεῖται, αὐτοῖς πολλὰ).— 3. νῦν δέ: ἀλλὰ τώρα.— παροχεταιί με: ἀπροσώπως = παραλείπω αὐτά.— γινώσκοντα: ἂν καὶ τὰ γνωρίζω.— 4. χορημοσύνη: ὑπὸ ἀνάγκης.— γρούς περ: καίπερ γινώσκων (πολλῶν ἄμεινον).— 5. οὐνεκα: διότι.— καθ'...βαλόντες: (τριῆσις) καταβαλόντες, καταρρίψαντες· ἐντεῦθεν ἄρχεται ἡ ἀλληγορία.— 6. Μ. ἐκ πόντου: οὕτως ὀνομάζεται τὸ Αἰγαῖον πέλαγος.— νύκταδιὰ δροφερίην: διὰ νυκτὸς σκοτεινῆς. Πρβλ. Ἰλ. κ, 83: «νύκτα δι' ὄρφναίην».— 7. ἀντλεῖν: νὰ ἀντλώωι (τὸ εἰσρέον δηλ. εἰς τὸ σκάφος ὕδωρ).— ὑπερβάλλει: ὑπερτερεῖ καὶ τῶν δύο τοίχων, ὑπερπηδᾷ καὶ τοὺς δύο τοίχους (τοῦ πλοίου): τοῖχοι δ': αἱ πλευραὶ αὐτοῦ.— 8. ἦ: ἀληθῶς.— μάλα χαλεπῶς: πολὺ δύσκολα (σφίζεται τις).— 9. οἷ': ὅπως πράττουσιν, ὅπως φέρονται· ἐπεξηγεῖται δὲ τοῦτο διὰ τοῦ κυβερνήτην μὲν κ. λ.— 10. ἐσθλόγ: τὸν ἱκανόν.— ὅτις: ὅστις.— φυλακὴν εἶχεν: ἐφύλαττε (τὸ πλοῖον).— ἐπισταμέως: ἐπιστημένως, τεχνικῶς.— 11. χορήματα δ': τὰ δὲ πράγματα (κτῆματα).— βίη: βιαιώς, διὰ τῆς βίας.— κόσμος: ἡ τάξις, ἡ πειθαρχία.— 12. δασμός: (ἐκ τοῦ δαίω) διανομή. Ὑπὸ τὴν ἀλληγορικὴν ἐννοιαν τῆς διανομῆς τῶν κερδῶν τοῦ πλοίου δηλοῦται ἡ διανομὴ τῆς γῆς ἢ γενομένη ἐν Μεγάρους ὑπὸ τῶν δημοκρατικῶν ἅμα τῇ ἐπικρατήσει αὐτῶν.— οὐκέτ' ἴσος γίγνεται: δὲν γίγνεται πλέον δικαία.— εἰς τὸ μέσον: ἐξ ἴσου, ἀμερολήπτως.— 13. φορητοί: οἱ ἀχθοφόροι.— ἄρχουσι: εἶναι ἄρχοντες, κυβερνῶσι.— κακοί: οἱ χυδαῖοι, ὁ ὄχλος (εἶναι ὑπεράνω, ὑπέρτεροι).— ἀγαθῶν: τῶν εὐγενῶν.— 14. δειμαίω: φοβοῦμαι.— κατὰ κῆμα λίη: (τριῆσις) καταπήη τὸ κῆμα.— 15. ἠρίχθω: αἰνιγματωδῶς εἰρήσθω, ἔστρωσαν εἰρημένα.— μοι: ὑπ' ἐμοῦ.— κεκρυμμένα κεκρυμμένως, σκοτεινῶς πως.— 16. γινώσκοι δ' ἄντις: δύναται τις ὅμως νὰ ἐννοήσῃ ταῦτα.— καὶ κακός: καὶ χυδαῖος (δημοκρατικός).— ἦν σοφὸς ἦ: ἂν εἶναι νοήμων, ἂν ἔχῃ νοῦν.

33.

Προσευχὴ εἰς Ἀπόλλωνα.

Α'. Γραμματικά. 1. Φοῖβε: δὲν ἐκθλιβεται, διότι τὸ ἄναξ εἶχε δίγαμμα.— αὐτὸς μὲν: σὺ αὐτὸς μὲν, σὺ ὁ ἴδιος· ἢ ἀπόδοσις ἐν στίχῳ β αὐτὸς δὲ=σὺ αὐτὸς δὲ.— ἐπύργωσας: ὠχύρωσας διὰ πύργων, ἔκτισας.

— πόλιν ἄκρην : τὴν ἀκρόπολιν.—3. ὄβριστην : τὸν βίαιον, ἀγέρωχον. ἀπέρκε ἀπότρειπε, ἀπομάκρυνε. — 4. τῆσδε πόλεως : ταύτης ἐδῶ τῆς πόλεως τὸ εὖ συναιρεῖται εἰς εὖ, ὡς θέρουσ κ.λ.—τοι : σοι.—ἐν ἐσφροσύνῃ : ἐν εὐθυμίᾳ, ἐν χαρᾷ. — 5. ἦρος : ὅτε ἐπέρχεται τὸ ἔαρ, ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔαρος.—πέμπωσ' : σοὶ πέμπωσι.—κλειτάς : λαμπράς.—ἐκατόμβας : θυσίας.— 6. τερόπομοι : διασκεδάζοντες.—κιθάρη : διὰ τῆς κιθάρας.—ἠδ' ἔρατῃ θαλίῃ : καὶ διὰ ποθητῆς εὐωχίας.— 7. παιάνων τε χοροῖς : καὶ διὰ χορῶν παιάνων, διὰ μουσικῶν χορῶν, χορῳδιῶν.—λαχῆσι : λαχαῖς=διὰ φωνῶν, ἀλαλαγμῶν.— 8. ἦ γάρ : αἰτιολογία τοῦ ἀπέρκε διότι ἀληθῶς.—ἔγωγε : ἐγὼ τοῦλάχιστον. — ἀφραδίην : (ἐκ τοῦ ἀφραδῆς, ὃ ἐκ τοῦ α στερ. καὶ φράζομαι)=τὴν ἀνοησίαν βλέπων, τὴν ἀφροσύνην παρτηρῶν.—9. καὶ στάσι...λαοφθόρον : καὶ τὴν φθείρουσαν τὸν λαόν, τὴν ὀλεθρίαν τῇ λαῶ ἐσωτερικῆν διαίρεσιν (τῶν Ἑλλήνων).— 10. Ἰλαος : εὐμενής.—ἡμετέρον . . πόλιν : τὴν ἡμετέραν πατρίδα. — ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε : διότι μετέστην (δῆγον) μὲν ἐγὼ τοῦλάχιστον.—εἰς Σ. γαίαν : εἰς Σικελίαν ὅτε δηλ. ἔφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος.— 12. ἀμπελόεν πεδίον : εἰς τὴν πλήρη ἀμπελῶν (κατάφυτον ἀμπέλων) πεδιάδα.— 13. Σπάρτην τ' : καὶ εἰς τὴν Σπάρτην (ἦλθον). — ἀγλαὸν ἄστν : (κατὰ παράθεσιν προσδ. τοῦ Σπάρτην) τὴν λαμπρὰν πόλιν.— δονακοτρόφον : (δόναξ - τροφῶ) τοῦ καλαμοτρόφου, τοῦ τρέφοντος πλήθος καλάμων· γνωστὸν τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ ὅτι οἱ παῖδες τῶν Σπαρτιατῶν ἐκοιμῶντο ἐπὶ καλάμων, οἷς ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Εὐρώτα συνέλεγον.— Εὐρώτα : δωρικός τύπος.— 14. μ' ἐφίλευν : μ' ἐφίλευον, μ' ἐφιλοξένοῦν.—προσφρόνως : προσθύμως, μετὰ χαρᾶς.—ἐπεροχόμενον : ὅτε διέθεινον, ὁσάκις διέθεινον ἐκείθεν. — 15. οἷ τις...τέροντις : οὐδεμίᾳ εὐχαρίστησις ἐκείνων (τῶν φιλοξένων περιποιήσεων).—ἐπὶ φρένας : εἰς τὴν καρδίαν μου.— 16. οὐδὲν ἄρ' : οὐδὲν, ὡς φαίνεται, ἄλλο.— φίλτερον πάτρης : ἀγαπητότερον τῆς πατρίδος. Πρβλ. Ὀδ. ι, 33 «οὐδὲν γλύκιον ἢς πατρίδος οὐδὲ τοκῆων» καὶ στίχ. 28' αὐτοὶ ἐγὼ γέ' Ἡς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι».

Β'. Πραγματικά. στίχ. 1. ἐπύργωσας : Ὁ Θεόγνης ἀναφέρεται εἰς τὸν μῦθον τὸν περὶ ὀχυρώσεως τῶν Μεγάρων, καθ' ὃν ὁ Ἀπόλλων ἐβοήθησε τὸν Ἀλκίβουον εἰς ὀχύρωσιν τῆς ἀκροπόλεως κηθαρίζων, κινῶν δηλ. διὰ τῆς περὶ τὴν κιθάραν τέχνης αὐτοῦ τοῦ λίθου. Ὁ μῦθος προφανῶς ἤθελε νὰ σημάξη τὴν μεγίστην δύναμιν τῆς μουσικῆς καὶ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς οὐ μόνον ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτὰ τὰ ἄφω-

χα. Παράδειξε καὶ τὰ περὶ Ὀρφείως μυθολογούμενα. — Τὰ Μέγαρα εἶχον δύο ἀκροπόλεις, τὴν μίαν καρικὴν (κτισθεῖσαν δηλ. ὑπὸ τῶν Καρῶν), ἔχουσαν τὸ μέγαρον τῆς Δήμητρος (πρὸς τὰ ἄνω), τὴν δ' ἄλλην νεωτέραν (πρὸς τὴν θάλασσαν) μετὰ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ταύτην, φαίνεται, ἔκτισεν ὁ Ἀλκίθεος βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ καθηγμένου ἐπὶ τοῦ βράχου, ὅστις ἠχηρὸς διὰ τοῦτο γενόμενος ἐδεικνύετο ὕστερον ὑπὸ τῶν Μεγαρέων πρὸς τοὺς ἀφικνουμένους ξένους. — 2. Ἀλκαθῶφ: ἐξ Ἡλιδος ἐλθὼν οὗτος καὶ φονεύσας τὸν ἐπὶ τοῦ Κιθαριῶνος λέοντα, ὅστις εἶχε σπαράξει τὸν υἱὸν τοῦ Μεγαρέως, ἀντημείψθη λαβῶν παρ' αὐτοῦ τὴν θυγατέρα του εἰς γάμον καὶ τὸν θρόνον τῶν Μεγαρέων. — 3. Μήδων: ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀκουόμενας τότε παρασκευὰς τοῦ Δαρείου ἢ Ξέρξου, διότι καθ' Ἡρόδοτον (Ζ, 112) «τέως ἦν τοῖσι Ἕλλησι καὶ τοῦνομα τῶν Μήδων φόβος ἀκούσαι». — 4. Αἱ ἐορταὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐτελοῦντο ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ ἔαρ, διότι τότε ἐπιστεύετο, ὅτι ὁ θεὸς ἐπέστρεφεν εἰς Ἑλλάδα ἐκ τῶν Ὑπερβορείων (Σκυθῶν), ὅπου διεχείμαζε. — Ἡ Εὐβοία μέχρι σήμερον εἶναι ἀμπελοεὶς καὶ πολυστάφυλος. Τὸ πολυστάφυλον αὐτῆς τὸ πάλαι δηλοῖ καὶ τὸ λεγόμενον, ὅτι ἐν τῇ Εὐβοικῇ Νύσῃ ὑπῆρχε θαυμαστὸν κλῆμα, ὅπερ τὴν μὲν πρωΐαν ἤνθει, περὶ τὴν μεσημβρίαν εἶχεν ὄμφακας, περὶ δὲ τὴν ἑσπέραν ὀρίμους σταφυλάς!

34.

Ἑλπίς.

Α'. Γραμματικά. 1. μόνη: μόνη. — θεός: θεά. — εὐθλή: ἀγαθὴ, εὐεργετικὴ. — ἐνεστίν: ὑπάρχει μετὰ τῶν ἀνθρώπων. — 2. ἐκπρολιπόντες: τοὺς ἀνθρώπους: φυγόντες καὶ ἀφίσαντες, ἐγκαταλιπόντες. — ἔβαν: ἀνεχώρησαν. — 3. ὄρχετο: ἀνεχώρησεν, ἐξέλιπεν. — ἀνδρῶν σοφροσύνη: ἡρωφροσύνη, ἡ φρόνησις τῶν ἀνθρώπων. — ἔλιπον: ἐγκατέλιπον. — 4. γένος: ἡ γενεά. — ἔφθιτο: ἀόρ. β' τοῦ φθίνω = κατεστράφη, ἀπώλετο. — θέμιστας: νόμος, δίκαιον. — 5. οὐκέτι γινώσκουσ': δὲν γινώσκουσ' πλέον, δὲν ἔχουσι φιλοδικαίους διαθέσεις. — οὐδὲ μὲν: οὐδὲ μὴν, ἀλλ' οὐδέ. — εὐνομίας: τοὺς τρόπους τῆς καλῆς διοικήσεως, τῆς τηρήσεως τῶν νόμων. — 6. ὄφρα ζῶει: ἐν ὄσφ ζῆ. — 7. περὶ θεούς: ἀναφορικῶς πρὸς τοὺς θεούς, περὶ τὰ θεῖα εὐσεβῶς φερόμενος. Τὸ θεοὺς κατὰ συνίτην μονοσύλλαβον. — 8. ἐρχόμενος: ὅταν προσεύχεται. — καίων:

ὅταν καίη.— ἀγλ. *μηρία*: ἔξοχα, λαμπρὰ *μηρία*.— *μηρία*: *μηρός*. — ἀγλ. *μ. καιών*: ὅταν θυσιάζῃ, ὅταν προσφέρῃ θυσίαν.— 10. *θυέτω*: ἄς θύῃ.—*τε πρώτη καὶ πυμάτη*: ὑπερθάτον, ἀντί: πρώτη τε καὶ πυμάτη, καὶ πρώτη καὶ τελευταία (καὶ ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει τῆς θυσίας).—11. *φραζέσθω*: τοῦ φράζομαι=σκέπτομαι, προσέχω=ἄς προσέχη.— *σκολιὸν λόγον*: τὸν ἀπατηλόν, ἐπίθουλον λόγον. — 12. *οὐδέν*: οὐδένα. — *ἀπιζόμενοι*: ἐκ τοῦ *ἄπις*= προσέχοντες, σεβόμενοι, φοβούμενοι.— 13. *αἰὲν καὶ αἰεὶ*=αἰεὶ πάντοτε.— *ἐπέχουσι*: διευθύνουσι. — *ρόημα*: τὸν νοῦν, τὰς σκέψεις αὐτῶν. — *ἐπ' ἄλλοτρίοις κτεάνοις*: εἰς τὰ ἄλλότρια κτήματα, εἰς τὴν περιουσίαν τῶν ἄλλων.—*κτεάνον*=κτῆμα.— 14. *θηγάμενοι*: ἐπιθέσαντες, ἀφ' οὗ θέσωσι συνήθως.— *ἐσθλά σύμβολα*: καλὰς λέξεις, ὠραία ὀνόματα εἰς κακὰ ἔργα, λ. χ. ἀναδασμὸν ἀντί νά εἴπωσι δήμενοι, σεισάχθειαν ἀντί νά εἴπωσιν ἀυθαίρετον ἀπόσβεσιν *χοεῶν* κ. τ. λ.

Β'. Πραγματικά: στ. 1. Ἐλπίς: Οἱ ἐξόριστοι καὶ πολιτικοὶ φυγάδες ζῶσι τρέφοντες πάντοτε τὴν ἐλπίδα τῆς καθόδου εἰς τὴν πατρίδα. Ἄλλὰ καὶ γενικῶς ἡ ἐλπίς ἐπιτεύετο καὶ πιστεύεται, ὅτι μόνη αὐτὴ παραμένει τοῖς ἀνθρώποις ἐν ταῖς δυστυχίαις τοῦ βίου. Ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς προσωποποιεῖ τὴν ἐλπίδα, ὡς καὶ κατωτέρω τὴν πίστιν, σωφροσύνην καὶ τὰς χάριτας.— 3. Αἱ Χάριτες ἐσήμεινον τὴν ἡθικὴν τῶν πραγμάτων διάταξιν, τὴν ἁρμονίαν καὶ ὁμόνοιαν, ἢ ἀπουσία δ' αὐτῶν τὸναντίον τὴν ἀγριότητα καὶ ἀνοσμίαν.

35.

Βουλαὶ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Α'. Γραμματικά. Στίχ. 1. *ἄτης*: (ἐκ τοῦ *ἀάω*)=ζημίαις· κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ κέρδος.— *Κύρον*: ἰδὲ τὰ περὶ Θεόγγιδος ἐν σελ. 77—78.—2. *δώτορες*: δοτήρες.—3. *ἐν φρεσὶν εἰδώς*: γινώσκων ἐνδομύχως, ἐν γνώσει ὄν.—4. *ἐς τέλος*: μέχρι τέλους. — *γίνεται*: ἀποβαίνει (ἐκείνο, τὸ ὅποιον ἐργάζεται). — *ἀγαθόν-κακόν*: ἀντί ὀδισιατικῶν. — 5. *δοκέων*: δοκῶν, ἐν ᾧ νομίζει. — *θήσειν*: ὅτι θὰ κάμῃ.—6. *καὶ τε δοκῶν*: καὶ πάλιν, ἐν ᾧ νομίζει.—7. *παράγινεται*: ἔρχονται: ὑποκείμενον τὸ ὄσο' ἐθέλῃσι.—*ὄσο' ἐθέλῃσι*: κατὰ παράλειψιν τοῦ ἂν συνήθη τοῖς ποιηταῖς: ὅσα ἂν θέλῃ.—8. *ἴσχει γάρ*: διότι ἐμποδίζουσι.—*χαλεπὴς πείρα*: ἀμηχανίης: κατὰ προσωποποιήσιν=τὰ δίκτυα τῆς σκληρᾶς ἀδυναμίας αὐτοῦ

(ὡς ἀνθρώπου ἀδυνατοῦ), δηλ. ἡ σκληρὰ ἀδυναμία, ἢ (ἂν τὴν λέξιν ἐκλάβωμεν ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πέρατα) τὰ ὄρια, τὰ ὅποια ἐπιβάλλει αὐτῷ ἡ σκληρὰ αὐτοῦ ἀδυναμία.—9. μάταια νομίζομεν: ματαιοδοξοῦμεν, ματαιοφρονοῦμεν. Πρβλ. 9, 31-36. — 10. κατὰ σφέτερον νόον: κατὰ τὰς σκέψεις αὐτῶν, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν. Ἡ κατὰ σημαίνει συμφωνίαν, ὅπως δηλ. αὐτοὶ θέλουσι. — τελεῦσι: τελοῦσιν, ἐκτελοῦσι. — θεοί: μονοσυλλάβως κατὰ συνίζησιν.

Β'. Πραγματικά. Ἡ ἐλεγεῖα αὕτη εἶναι μεμψιμοιρία, οὕτως εἰπεῖν, κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας. Οὕτω καὶ ὁ Ξενοφῶν ἐν Κύρ. παιδ. I, 6, 19 λέγει «ἀνθρώποι μὲν αἰροῦνται πράξεις εἰκάζοντες, εἰδότες δὲ οὐδέν, ἀπὸ ποίας ἔσται αὐτοῖς τάχθόν». Ἄλλα μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ θεὸς κελεύει. Οὕτω καὶ ἡμεῖς σήμερον φρονοῦμεν λέγοντες: «ἄλλα λογαριάζουν τὰ βόδια καὶ ἄλλα ὁ ζευγάς».

36.

Ἀρχίλοχος ὁ Τηλεικλέους ἔζη περὶ τὸ 700 π. Χ. Ἐξ εὐγενοῦς ἱερατικοῦ οἴκου τῆς Πάρου καταγόμενος ἀπῆλθε μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἄλλων ἀποίκων Παρίων εἰς Θάσον, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι ἔμελλεν ἀποφύγη τὴν ἐν τῇ πατρίδι πεινίαν ἢ ἀποικίαν δ' ὅμως αὕτη περιπλοκείσα εἰς πόλεμον πρὸς τοὺς ἐγγχωρίους κατοίκους τῶν θρακικῶν παραλίων (Σατύου) καὶ πρὸς τοὺς προτέρους Ἑλληνας ἀποίκους ἐδυστύχησεν, ὁ δ' Ἀρχίλοχος ἐν τινὶ μάχῃ πρὸς τοὺς Σατύου, ὅπως σοθῆ, κατ' ἀνάγκην καὶ ἀκουσίως ῥίψασπις γενόμενος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα. Ἐν Πάρῳ στενὰς ἔχων σχέσεις πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Λυκάμβου ἠράσθη τῆς νεωτέρας θυγατρὸς αὐτοῦ Νεοβούλης, ἣν καὶ ἐμνηστεύθη· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Λυκάμβου ὕστερον παρέβη τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ, οὕτω πικρῶς ἐπέτεθῆ κατ' αὐτοῦ διὰ τῶν ποιημάτων ὁ Ἀρχίλοχος, ὥστε λέγεται ὅτι ἔφερον αὐτὸν τε καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ εἰς τὴν δι' ἀγχόνης αὐτοκτονίαν. Τέλος ὁ ποιητὴς ἔπεσεν ἐν τινὶ μάχῃ τῶν Παρίων πρὸς τοὺς Ναξίους φονευσθεὶς ὑπὸ τινος Ναξίου λεγομένου Καλλώνδα.

Ὁ Ἀρχίλοχος δὲν ἦτο μόνον ἐλεγειακὸς ποιητὴς, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐξοχὴν ἱαμβογράφος. Τὰ δημώδη σκώμματα παραλαβὼν πρῶτος αὐτὸς διεμόρφωσε τεχνικῶς εἰς ποίησιν ἰδίου μέτρου καὶ ῥυθμοῦ, τὴν σατυρικὴν ἱαμβικὴν, ἀναγκαζὼν ἅμα αὐτὴν εἰς ἀνυπέριθτον ἐντέλειαν.

Μέχρι τῶν χρόνων αὐτοῦ ἐγινώσκετο μόνον τὸ σεμνὸν δακτυλικὸν ἑξάμετρον. Ὁ Ἀρχίλοχος ἐγκαταλιπὼν αὐτὸ ἐδημιούργησε μέτρα ἐκ

τοῦ καλουμένου διπλασίου ῥυθμικοῦ γένους, δηλ. τὸν Ἰαμβον καὶ τροχαίον· ἐπειδὴ δ' ὁ μὲν ἰαμβικός στίχος αὐτοῦ συνέκειται ἐκ τριῶν διπλασίων, ὁ δὲ τροχαϊκὸς ἐκ τεσσάρων, ὁ μὲν πρῶτος ἐκλήθη *τρίμετρον*, οὗτος δὲ *τετράμετρον*. Ἐπενόησε πρὸς τούτους καὶ τὴν παρακαταλογίην, δηλαδή νέον εἶδος ἀπαγγελίας τῶν ποιημάτων μετὰ ῥυθμοῦ μὲν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ μέλους, ὑπὸ τὸν ἦχον μουσικὸν ὄργανον, ἰαμβόκης καλουμένου.

Τὰ ποιήματα αὐτοῦ ἦσαν ἐλεγειαί, Ἰαμβοί, τροχαϊκὰ τετράμετρα, ἐπῳδοὶ καὶ ὕμνοι ἅπαντα δ' ὅμως πλὴν τινῶν ἀποσπασμάτων δυστυχῶς ἀπώλοντο. Καὶ αἱ μὲν ἐλεγειαὶ ἦσαν χαρακτηῖρος πολεμικοῦ καὶ παραμυθητικοῦ, ἐν δὲ τοῖς ἰάμβοις ὁ ποιητὴς ἐξεδήλου ὀργὴν καὶ πικρίαν. Τὰ τροχαϊκὰ τετράμετρα σκωπτικὰ ὄντα καὶ πικρῶς σαρκαστικά περιέχουσι ἅμα καὶ διδασκαλίαν καὶ παραίνεσιν, οἱ δ' ἐπῳδοὶ εἶναι στίχοι ἰαμβικοὶ βραχύτεροι τιθέμενοι μετ' ἄλλους μακροτέρους κατὰ κανονικὴν σειρὰν, ἐνίσταται δὲ καὶ προηγούμενοι αὐτῶν ὡς προφῳδοί. (πρβλ. 41).

Γλῶσσαν ὁ Ἀρχιλόχος μετεχειρίσθη τὴν ἐπ' αὐτοῦ καθαρὰν ἰωνικήν. Εἶχεν ἀκρίθειαν, πάθος καὶ πικρίαν, μάλιστα δ' ἰὸν σκορπιώδη, ἀλλὰ καὶ εὐστοχον ἀστεϊσμόν.

Τὰς ὑποθέσεις ἐλάμβανεν ἐκ τοῦ κοινοῦ βίου καὶ προσέβαλλε πᾶν διάστροφον, καταβάλων οὕτω τὰ θεμέλια τῆς κωμωδίας, ὁμολογεῖται δ' ὑπὸ τῶν παλαιῶν ὡς εἰς τῶν μεγίστων ποιητῶν καὶ θεωρεῖται ἴσος πρὸς τὸν Ὅμηρον. Τὴν μεγίστην ἀξίαν τοῦ Ἀρχιλόχου διεκήρυξε καὶ αὐτὸ τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν· διότι τὸν φονέα αὐτοῦ, ἐλθόντα νὰ ἐπερωτήσῃ τὸν θεόν, διέταξεν ἢ Πυθία νὰ ἐξελεθῇ τοῦ ναοῦ ὡς ὄντα φονέα τοῦ θεράποντος τῶν Μουσῶν, οἱ δὲ Πάριοι ἐτίμων τὸν ποιητὴν ὡς θεόν. (Περὶ τῶν μέτρων τοῦ μὲν 36 ἰδὲ Παράρτημα ἐν Β', τοῦ δὲ 37—40 ἐν κεφ. Γ'.)

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 36 ἀποσπάσματι ὁ ποιητὴς κηρύττεται ὑπὲρ τῆς ἀθαμείας ἢ ἀπαθείας πρὸς τὰ ἐν τῷ κόσμῳ μέγιστα.

Α'. Γραμμικὰ. 1. *Ὁῦ μοι... μέλει* : δὲν με μέλει, δὲν φροντίζω. — *τὰ Γύγω* : ὄποκ. τοῦ μέλει, διότι ἐνταῦθα προσωπικῶς = τὰ πράγματα, ὁ πλοῦτος Γύγω. — *τοῦ πολυχρόσου* : τοῦ πλουσίου. — 2. *οὐδ'... κῶ* : ἰων. = οὐδέπω, οὐδ' ἀκόμη μέχρι τοῦδε. — *εἶλε* : κατὰ προσωποποίησιν χάριν ἐμφάσεως· κατέλαθέ με. — *Ἐῆλος* : ζηλοτυπία, ζήλεια. — *ἀγαόμαι* : θκυμάζω, ὀρέγομαι. — 3. *θεῶν ἔργα* : τὰ δημιουργήματα τῶν θεῶν (τοῦ θεοῦ τὰ πράγματα, ὡς λέγομεν κοινῶς, δηλ. τὸν ἥλιον, τοὺς ἀστέρους,

τὸν κόσμον). Τὸ θεῶν κατὰ συνίτησιν, ὁ δὲ β' πὸς τριῶραχος ἀντὶ
 ἰάμβου.—ἐρώω : κατὰ συνίτησιν ἰων. ἀντὶ ἐρώω = ἐρῶ, ἐπιθυμῶ.—4.
 ἀπόπροθεν : μακράν, πολὺ μακράν.

Β'. Πραγματικά : Τὸ Γύρωσιν δισύλλαβον κατὰ συνίτησιν ἦτο δ'
 ὁ Γύγης βασιλεὺς Λυδῶν, σύγχρονος Ἀρχιλόχου, παροιμιώδης ἐπὶ
 πλούτῳ, ὡς καὶ ὁ Κροίσος.

37.

Ἔλπιζε καὶ πίστευε εἰς τὸν Θεόν.

Α'. 1. τιθεῖν : ἀπαρέμφ. ἀντὶ προστ.= ἀνάθετε. — ἐκ κακῶν : ἐκ
 δυστυχημάτων.—2. ὀρθοῦσι : ἀνορθοῦσιν, ἐγείρουσιν ὀρθίους, κάμνουσιν
 εὐτυχεῖς.—μελ. ἐπὶ χθονί : κειμένους κατὰ γῆς, δυστυχήσαντας.—3.
 ἀνατρέπουσι : ἀναποδογυρίζουσι.—καὶ...ἐπιτίους κλίνοσ' : καὶ βίπτου-
 σιν ὀπίτους.—μῆλ' εὖ βεβηκότας : ἐν ᾧ πολὺ καλῶς (ἀσφαλῶς) ἕσαν-
 το.—4. γίγνεται : ἐπέρχονται, συμβαίνουσι.—6. καὶ...πλανᾶται : ὁ ἀνὴρ
 δηλαδὴ τοῦτο νοεῖται ἐκ τοῦ προσηρημένου ἀνδρα. — χροῖμη : χρεῖα,
 σπάνει, δι' ἔλλειψιν, δι' ἀπορίαν ἐπομένως ἄπορος.—βίου : τῶν πρὸς
 τὸ ζῆν, τροφῆς.—καὶ νόου παρήγορος : καὶ παράφρων, ἔξω φρενῶν. —
Β'. Τὸ παρήγορος (παρὰ-ἀείρω) λέγεται ἐπὶ τῶν ἔπνων τοῦ ἄρματος καὶ
 δηλοῖ τὸν ἔξω τοῦ ζυγοῦ περιελάνοντα.

38.

Α'. 1. Οὐ φιλέω : συνίτησις δὲν ἀγαπῶ.—μέγαν : (τὸ ἀνάστημα)
 = ὄψηλόν.—διαπεπλεγμένον : πρkm. τοῦ διαπλίσσομαι (πλίξ = βῆμα,
 δωριτοῖ)= μεγάλα βηματίζοντα, μεγάλα βήματα κάμνοντα. — 2. γαῦ-
 ρον : γαυριῶντα, κομπάζοντα.—βοστρώχοισι : ἐπὶ τοῖς βοστρώχοις, διὰ
 τὰ μακρὰ σγοῦρά μαλλιά του, μὲ τὰ μακρὰ κατσαρὰ μαλλιά του.—ὑπε-
 ξευρημένον : ὀλίγον ξευρημένον (τὰς παρεῖας ἢ τὴν μύστακα μόνον) μισο-
 ξευρισμένον, ἵνα φαίνεται ἀγριώτερος (κατὰ τὸ ὑποπεπωκῶς = μισομε-
 θυσιμένος).—3. ἀλλὰ μοι...εἶη : ἀλλ' ἔστω μοι, ἀλλ' ἄς εἶναι. — σμι-
 κρός τις : κοντός. — περὶ κνήμας ἰδεῖν : ὡς πρὸς τὴν ὄψιν τῶν κνη-
 μῶν.—4. ὄοικός : στραβοπόδης (οὐ αἰ κνήμαι κάμπτονται πρὸς τὰ ἔξω).

— ασφαλῆως : συνίζητις. — βεβηκῶς : πατῶν ἀσφαλῶς πατῶν διὰ τῶν ποδῶν του. — πλέος : πλήρης. — καρδίας : καρδιάς, ἀνδρείας.

Ποία ἡ κυρία ἰδέα ; — Ἐπιγραφή :—

39.

Ἀυτεμψύχως.

Α'. 1. Θυμῆ, θυμ' : παραλείπεται τὸ κληρικὸν ἐπιφώνημα, διότι δηλοῦται ψυχικὸν πάθος, οὗ ἕνεκα καὶ ἡ ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως = ψυχῆ, ψυχῆ. Τὸ πρὸς ἑαυτὸν ἀποτείνεσθαι σύνθησις καὶ παρ' Ὀμήρῳ καὶ παρ' ἄλλοις. Πρὸς τὸ «τέτλαθι δὴ κραδίη». — κυκώμενε : συνταρασσομένη ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῶν θυελλῶν ταρασσομένης θαλάσσης. — ἀμηχ. κήδεσιν : ὑπὸ ἀμηχανῶν, εἰς ἀμηχανίαν φεροσῶν θλίψεων. — 2. ἀναδύειν : ἀναδύου, ἀναθάρρει, ἀναλάμβανε θάρρος. Ἡ μεταφορὰ πάλιν ἀπὸ τῶν ὑπὸ τῶν κυμάτων δεινῶς κατακλυζομένων καὶ πάλιν ἀναδυομένων. — ἀλέξεν : ἀμόνου, ὑπεράσπιζε σεαυτὸν. — προσβαλῶν : διεσθύνας, στρέψας. — ἐναντίον : ἀτέναντι (τῶν θλίψεων δηλ. ὡς ἐχθρῶν). — 3. στέρονον : τὸ στήθος. — ἐν δοκίῃσιν : ἐν ταῖς ἐνέδραις, εἰς τὸς ἐνέδρας. — πλησίον κατασταθεὶς ἀσφαλῆως : πλησίον στάσις λαθῶν ἀσφαλῆ. — 4. ἀσφαλῆως : συνίζητις. — νικῶν : ὅταν νικᾷς. — ἀμφάδην : τὸ αὐτὸ πρὸς τὰ ἀμφοδίην, ἀμφοδὸν καὶ ἀμφοδὰ = ἀναφανδέν, ἀγερώχως. — ἀγάλλω : ἀγάλλου, χαίρει. — 5. νικηθεὶς : ὅταν νικηθῆς. — ὀδύροο : ὀδύρου, κλαίει. — 6. χαροῖσιν : διὰ τὰ χαρμῶσυνα, τὰ χαρὰς ἄξια, τὰ εὐχάριστα. — κακοῖσιν : διὰ τὰ κακά, τὰ δυστυχήματα. — ἀσχάλα : (προστ. τοῦ ἀσχαλάω [ἀσχάλλω] καὶ ἐπικ. ἀσχαλώω) = λυποῦ. — 7. μὴ λίην : οὐχὶ πολὺ. — οἶος ὄνημός : ἴων. ἀντὶ οἶος ὄνημός = ὁποῖος τρόπος, ὁποῖος χαρακτήρ, ὁποῖον ἔθος. — ἔχει : δευθύνει, κυβερνᾷ.

40.

Ὁ Ἀρχίλοχος ποιεῖ τὸν Λυκάμβαν ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἡλικίης τινος ἐκλείψεως μεμψιμοιροῦντα διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ δι' ὀδυστικῶν ποιημάτων ἀνέλπιστον προσβολὴν τῆς θυγατρὸς Νεσοβούλης.

Α'. 1. *χορημάτων* : τῶν πραγμάτων. — οὐδέν ἐστιν ἄελπτον : οὐδὲν εἶναι ἀνέλπιστον. — ἀπώμοτον : μεθ' ὄρκου ἀρνήσιμον, ὃ θὰ ἡδύνατό τις

ν' ἀρνηθῆ μεθ' ὄρκου.—2. θαυμάσιον : θαυμαστόν.—3. ἔθηκε νύκτ' ἑκάμε νύκτα.—5. ὠχρόν δέος : φόβος, πρόξενος ὠχριάτσεως. Ὡς πρὸς τὸ μέτρον ἀπεδείχθη ὅτι καὶ ἐν ταῖς περιτταῖς χώραις ἀντὶ τροχαίου δύναται νὰ τεθῆ σπονδεῖος, σπανίως δ' ὅμως. —ἢλθ' ἐπ' ἀνθρώπους κατέλαθε τοὺς ἀνθρώπους.—5. ἐκ δὲ τοῦ : ἀπὸ τοῦδε ἀκριβῶς.—πιστά : πιστευτά.—κἀπίεπτα : (καὶ-ἐπίεπτα)= καὶ ἐλπιστά.—6. μηδεὶς ἔθ' : μηδεὶς πλέον.—εἰσοοῶν : παρατηρῶν.—7. ὅταν...ἀνταμείψωνται : ὅταν ἀνταλλάξωσιν ἐν θαλάσῃ κατοικίαν πρὸς τοὺς δελφίνας τὰ θηρία (τοῦ ἀγροῦ).—8. σφίν : αὐτοῖς, εἰς αὐτά.—ἤξεντα : συστολῆ ἀντὶ ἡχῆεντα τὰ ἡχηρά, τὰ θορυβώδη.—9. φίλτερον ἡλείρον γένηται : γένονται ἀγχητότερα τῆς ἡρᾶς.—τοῖσι δ' : οἷςπερ, εἰς τὰ ὅποια ἀκριβῶς.—ἡδὺ ἦν : εὐχάριστον, ἀγαπητὸν ἦτο (τὸ ὄρος). Ἡ χασμωδία ἐπιτρέπεται, διότι τὸ ἡδὺ δὲν ἐκθλίβεται.

41, 42, 43.

Ἄλωπηξ καὶ ἀετός.

Τὰ ὑπ' ἀριθ. 41, 42 καὶ 43 ἀποσπάσματα ἀπετέλουν μέρη ἐνὸς ὅλου μῦθου κατὰ Λυκάμδα, οὗ ἐπιμύθιον ἦτο, ἧτι οἱ ἐπίορκοι τιμωροῦνται. Ἐν αὐτῷ ἡ μὲν ἀλώπηξ ὑποδηλοῖ αὐτὸν τὸν Ἀρχιλόχον, ὁ δ' ἀετός τὸν ἐπιορκήσαντά καὶ παραδάντα τὴν περὶ Νεοβούλης ὑπόχεσιν αὐτοῦ Λυκάμδαν. (Πρὸλ. ἐν 36 βίον Ἀρχιλόχου). Ὁ μῦθος οὗτος ὑπόκειται ὡς βᾶσις τοῦ πρώτου Αἰσωπείου ἔχοντος ὡδε :

« Ἀετός καὶ ἀλώπηξ φιλεῖν ἀλλήλους συνθέμενοι πλησίον ἐαυτῶν οἰκεῖν διέγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας τὴν συνθήθειαν ποιούμενοι. Καὶ δὴ ὁ μὲν ἀναβάς ἐπὶ τι περίμηκες δένδρον ἐνεοστοποίησατο ἡ δὲ εἰσελθοῦσα εἰς τὸν ὑποκείμενον θάμνον ἔτεκεν. Ἐξελθοῦσης δὲ ποτε αὐτῆς ἐπὶ νομῆν, ὁ ἀετός ἀπορῶν τροφῆς, καταπτάς εἰς τὸν θάμνον καὶ τὰ γεννήματα ἀναρπάσας μετὰ τῶν αὐτοῦ νεοττῶν κατεβοινήσατο. Ἡ δὲ ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα, ὡς ἔγνω τὸ πραχθέν, οὐ μᾶλλον ἐπὶ τῷ τῶν νεοττῶν θανάτῳ ἐλυπήθη, ὅσον ἐπὶ τῷ τῆς ἀμύνης ἀπόρῳ· χερσαία γὰρ οὕσα πετηνὸν διώκειν ἡδυνάτει. Διὸ πόρρωθεν σταῶσα, ὁ μόνον τοῖς ἀσθενέσι καὶ ἀδυνάτοις ὑπολείπεται, τῷ ἐχθρῷ κατηράτο. Συνέβη δὲ τῷ ἀετῷ τῆς εἰς τὴν φιλίαν ἀσεβείας οὐκ εἰς μακρὰν δίχην ὑπελθεῖν· θυόντων γὰρ τινῶν αἶγα ἐπ' ἀγροῦ, καταπτάς ἀπὸ τοῦ βωμοῦ σπλάχνον ἐκ πυ-

ρὸς ἀνήνεγκεν· οὗ κομισθέντος εἰς τὴν καλιάν, σφοδρὸς ἐμπεσὼν ἀνε-
μος ἐκ λεπτοῦ καὶ παλαιοῦ κάρφους λαμπρὰν φλόγα ἀνήψε· καὶ διὰ
τοῦτο οἱ καταφλεχθέντες νεοτοὶ (καὶ γὰρ ἦσαν ἔτ' ἀπειήνες, ἀτελεῖς)
ἐπὶ τὴν γῆν κατέπεσον. Καὶ ἡ ἀλώπηξ προσδραμούσα ἐν ὕψει τοῦ ἀετοῦ
πάντας αὐτοὺς κατέφαγεν».

Περὶ τοῦ μέτρου ἴδὲ Παράρτημα ἐν Β'.

41. 1. *Αἶνος* : μῦθος. Παρὰ παλαιοῖς ὁ αἶνος ἢ μῦθος ἦτο συμβό-
λική, πλαστή, διήγησις ἢ παραβολή, ἐξ ἧς ἐξάγεται κανὼν τις τοῦ βίου
καὶ χωρὶς νὰ εἶναι ἐκπεφρασμένος δι' ἐπεξηγήσεως (ἐπιμυθίου). Ἐρμη-
νευτέον δὲ ὧδε : Ἵπάρχει μῦθος τις ἀνθρώπων, ὁ ἐξῆς. — ὡς ἄρ' : ὅτι
δηλαδή. — καίετός : (καί-αίετός) = καὶ αἰετός. — ξυνωσίην : ἰων. κοινω-
σίαν, φιλίαν. — 3. ἔμιξαν : συνήψαν.

42. 1. Ὀρῶς : ὁ αἰετός σκώπτει τὴν ἀνωφελῶς ὀργιζομένην ἀλώ-
πεκα δεικνύων τὴν ὑψηλὰ κειμένην φωλεάν αὐτοῦ. — ἴν' ἔστ' : ὅπου
εἶναι, πού εἶναι. — πάρος : βράχος. — 2. τραχύς : τραχὺς, ἀνώμαλος. —
παλίγκοτος : (πάλιν-κότος) ἐνεργητικῶς ἐνταῦθα = ὁ ἀνανεῶν τὴν ὀρ-
γῆν, τὸ μίσός σου. — 3. ἐν ᾧ : ἐφ' οὗ. — ἐλαφροῖζον : ἀτήμυκτον θεωρῶν.
Πρβλ. 22, 7.

43. 1. Ἡ ἀλώπηξ ἀναφέρει τὰ παράπονα αὐτῆς πρὸς τὸν Δία, βί-
πτουσα, ὡς λέγομεν κοινῶς, τὸν αἰετὸν εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὸ διαπραχθῆν
ἀνοσιούργημα. — σὸν μὲν... κράτος : σὸν μὲν ἔστι τὸ κράτος τοῦ οὐρανοῦ,
σὺ μὲν κρατεῖς (ἄρχεις) ἐν οὐρανῷ. — 2. ἐπ'... ὀρῶς : ἐφορᾷς, ἐπιβλέ-
πεις· τμήσις. — 3. λεωργά : κακοῦργα, ἀθέμιτα, ἀδίκια. — θεμιστά : θε-
μιτά, δίκαια. — σοὶ δὲ... μέλει : σὺ φροντίζεις καὶ περὶ τῆς ὕβρεως τῶν
θηρίων καὶ τῆς τιμωρίας αὐτῶν ὥστε τὸ θηρίον εἶναι γενικὴ ὑποκειμε-
νικὴ μὲν εἰς τὸ ὕβρις, ἀντικειμενικὴ δὲ εἰς τὸ δίκη.

44.

Ἀπόσπασμα ἐπιφῶδων ἀναφερομένων εἰς τὴν ὑπὸ Λυκάμβα ἀναίρεσιν τοῦ
λόγου αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν γάμον τῆς Νεοβούλης μετὰ τοῦ Ἀρχιλόχου.

Α'. 1. ποῖον ἐφράσω τόδε : τὸ πλήρες θὰ ἦτο· «ποιόν ἔστι τόδε, ὃ
ἐφράσω ;» = ποῖος συλλογισμὸς εἶναι οὗτος ἐδῶ, τὸν ὅποιον ἔκαμες ;
Πρβλ. τὸ Ὅμηρ. «ποιόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων ;» — 2. σὰς πα-
ρήριε φορένας : (παρᾶίρω, ὅθεν καὶ τὸ παρήρορος ἐν 37, 5) = σ' ἐξε-
μάλισσε, διέστρεψε τὰς φρένας σου. — 3. ἦς : δι' ὧν. — τὸ πρῖν : πρό-

τερον.—*ἠρόρησθα* : (ὑπερσ. τοῦ ἀραρίσκω) = ἦσο ἀρμοδίως ἐφωδιασμένος.—*πολύς* : γέλωσ : πολὺ γελῶσις. — 4. *φαίναςαι* : φαίνεσαι.

45.

Ὁ Σημωνίδης οὗτος, ὁ ἱαμβογράφος καλούμενος κατ' ἀντιδιαστολήν πρὸς τὸν νεώτερον Σημωνίδην τὸν μελοποιόν, κατήγγετο ἐκ Σάμου ἐπειδὴ δ' ὅμως ὁ πατήρ αὐτοῦ περὶ τὴν 20 Ὀλυμπιάδα ἤγαγεν εἰς Μινώαν τῆς Ἀμοργοῦ ἀπαίκιαν, ἣν οἱ Σάμιοι ἔπεμπον εἰς τὴν νῆσον ταύτην, τούτῳ δὲ παρηκολούθησε καὶ αὐτὸς καὶ ἐν Ἀμοργῷ ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου ἔζησεν, ὠνομάσθη Ἀμοργίνος. Ἦτο νεώτερος σύγχρονος Ἀρχιλόχου (ἀκμᾶσας περὶ τὸ 664 π. Χ.) καὶ ὅμοιος αὐτῷ κατὰ τὸ πνεῦμα, διότι καὶ τούτου ἡ ποίησις ἦτο, ὡς ἐκείνου, σατυρική ἱαμβική, εἰ καὶ συγχρόνως ἔχει αὐτῇ καὶ χροϊὰν παραινετικὴν καὶ γνωμικὴν.

Ὁ Σημωνίδης ἰσοῦται πρὸς τὸν Ἀρχιλόχον κατὰ τὴν σατυρικὴν δόξοτητα καὶ πικρίαν, κατὰ τάλλα δ' ὅμως εἶναι κατώτερος αὐτοῦ ἐπειδὴ δ' ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει πάντοτε σκῶμμα, χρησιμεύουσι ταῦτα ὡς ἀπόδειξις, ὅτι ἡ παλαιότερα ἱαμβικὴ ποίησις δὲν ἐνέμενεν ἀναγκάτως ἐν τοῖς σκώμμασι. Γλῶσσαι αὐτοῦ εἶναι ἡ καθαρὰ ἰωνική· τὰ τοῦ μέτρου δ' ὄρα ἐν Πραρτ. Β'.

Τὸ *ὑπ' ἀριθ. 45 ἀπόσπασμα εἶναι παραίσεις τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν «περὶ ματαιότητος τῶν ἀνθρωπίνων σκέψεων καὶ ἐνεργειῶν».*

Α'. Γραμματικά. 1. *Ω παῖ* : οἱέ μου.—*τέλος* : τὴν ἔχθασιν.—*βαρύκευπος* : ὁ βαρέως κτυπῶν, ὁ βαρέως (ἰσχυρῶς) βροντῶν. Πρὸλ. τὰ Ὀμηρικὰ *εὐρίγδουπος*, *εὐριβρομέτης* κτλ.—*δο' ἔστι* : ὅσα ὑπάρχουσιν (ἐν τῷ κόσμῳ).—*ὄκη, θέλει* : ἰων. ὅπως θέλει.— 3. *ροῦς* : ἐννοεῖται Διός· = ἡ διάνοια, ἡ σκέψις αὐτοῦ. — *οὐκ ἐπ' ἀνθρώποισι* : οὐκί φανερά, ἀφανῆς τοῖς ἀνθρώποις.—*ἐπήμεροι* : ἰων. = ἐφήμεροι.— 4. *ἄ δὴ βοτά* : οἷα δὴ βοτά = ὡς ζῆφ πράγματι.— *οὐδὲν εἰδότες* : οὐδαμῶς εἰδότες. — 5. *ὄκως* : ἰων. ἀντὶ *ὄπως* = πῶς. — *ἐκτελευτήσει* : ἢ ἀποπερατώσει (τί τέλος θὰ δώσῃ).— 6. *καπιπειθείη* : καὶ ἐπιπειθείη = καὶ ἡ πεποιθήσις. — 7. *ἀπορηκτον ὁρμαίνοντις* : ἄνευ ἀποτελέσματος διαλογιζομένουσιν. — 8. *μένονσιν* : περιμένουσιν.—*ἐτέων περιτροπᾶς* : περιόδους ἐτέων. Πρὸλ. τὸ ἐν Πλ. ψ, 834 «*περιπλομένουσιν ἐνιαυτούς*». Τὸ *ἐτέων* κατὰ συνίζησιν.— 3. *νέωτα* : (νεο-Γέτα) τὸ νέον ἔτος. — *οὐδεὶς βροτῶν* : οὐδεὶς

ὕπαρχει ἐκ τῶν ἀνθρώπων.—ὅστις οὐ δοκεῖ : (ἑαυτῷ)· ὅστις δὲν νομίζει. — 10. ἴξεσθαι φλέων : ἕτι θά ἔλθῃ πλήρης. Τὸ φλέων εἶναι μετοχή τοῦ ῥήμ. φλέω= γέμω, εἶμαι πλήρης ἐξ ἀφθονίας τινός, κατάμεστος, φορτωμένος.— πλούτω τε κἀγαθοῖσιν : ἀπὸ πλοῦτον καὶ ἀγαθὰ ἕτι δηλαδὴ θά κτήσῃται χρήματα καὶ ἀγαθὰ. — 11. φθάσει... λαβόν : προφθάσει καὶ καταλαμβάνει. — ἄζηλον : τὸ ἀζήλευτον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ζηλεύει.— 12. πρὶν τέρμ' ἵκηται : πρὶν φθάσῃ εἰς τὸ τέρμα (τῶν πόθων αὐτοῦ).— δύστηνοι...νοῦσαι : ἀποτρόπαια νόσοι. — 13. τοὺς δ' ἄρεαι δεδμημένους : ἄλλους δὲ κταβεβλημένους ὑπὸ τοῦ Ἄρεως. — 14. μελαίνης ὑπὸ χθονός : ὑποκάτω τῆς μαύρης γῆς.— 15. οἱ δ' ἐν... θνήσκουσιν: ἄλλοι ἀποθνήσκουσιν ἐν θαλάσῃ. Πρὸλ. 9, 9.—λαίλαπι: ὑπὸ λαίλαπος, ἀνεμοστροβίλου.— κλονεῦμενοι : κλονούμενοι, ἄνω καὶ κάτω φερόμενοι.— 16. πορφυρῆς ἁλός : τῆς κυματινομένης θαλάσσης ἐκ τοῦ πορφυρό=σφόδρα κινεῖσθαι, κυμαίνομαι.— 17. εὐτ' ἄν... νοήσονται : ὅταν ἐνοήσῃσιν ὅτι κατέστησαν ἴκανοί. — εὐ ζώειν : νὰ ζῶσι καλῶς, ἀνεκτῶς.— 18. ἀγχόνην ἄφαντο : κυρίως=ἀγχόνην χάριν ἑαυτῶν ἔδεσαν, ἀπέθανον ἀγχόνην ἀναρτήσαντες, ὅ=ἀπήγγεσαν.— δυστήνω μόρφῃ : προσδιορίζει τὸ ἀγχόνην ἄφαντο, διότι τοῦτο ἰσοδυναμεῖ μὴ λέξει ἀπήγγεσαντο=ἀπήγγεσαντο ἀπαισιῶ θανάτῳ, ἀπαγχονισθέντες ἀπέθανον ἀπαισιον θάνατον.— 19. καυτάγροτοι : (καυ-αυτάγροτοι, ὅ ἐκ τοῦ αὐτὸς-ἀγροῶ) =αὐθαιρέτως, ἐκουσίως, ἐκόντες.— λείπουσι : καταλείπουσι.— 20. κακῶν ἅπ' οὐδέν : οὐδὲν τῶν κακῶν ἄπεισι, λείπει. — μυρίαί : ἄπειροι, ἀναρίθμητοι.— 21. κῆρες : τρόποι θανάτου. — κἀνεπίφραστοί : (καυ-ἀνεπίφραστοί)=καὶ ἀπροσδόκητοι.— δῦαι : (δύη)· δυστυχίαι.— 22. πῆματ' : παθήματα, συμφοραί.— ἐστίν : ὑπάρχουσι.— πιθόιατο : πίθοντο ἂν ἤθελον πεισθῆ εἰς ἐμὲ (οἱ ἄνθρωποι). — 23. οὐκ ἄν...εὐρῶμεν : δὲν ἠθέλομεν ἀγαπᾶ, δὲν ἠθέλομεν ἐπιθυμεῖ σφοδρῶς, δὲν ἠθέλομεν ἐπισύρει (κακά). Ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα συγκαταλέγει καὶ ἑαυτὸν, διότι καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος. — 24. οὐδ'...ἀκλιζόμεθα : οὐδ' ἠθέλομεν βασανίζεσθαι, οὐδὲ θά ἐβασανίζόμεθα.— ἔχοντες θυμόν : στρέφοντες τὸν νοῦν.— ἐπ' ἄλλεσιν κακοῖς : εἰς ἐπιμύχθους φροντίδας.

46.

Ὁ Σόλων ἐνταῦθα εἰράζει ἀντιπολιτευόμενόν τινα δημαγωγόν, μεμφόμενον αὐτὸν ὡς ἀνόητον, διότι, ἐν ᾧ τηλικαύτην ἐκτίσαστο πολιτικὴν

δύναμιν ὡς νομοθέτης, δὲν ἐγένετο τύραννος. Περὶ τοῦ μέτρου ἰδὲ Παράρτημα ἐν Γ'.

Α' Γραμματικά. 1. οὐκ ἔφην : δὲν ἐπλήσθη ἐκ φρονέως.—βαθύφρονον : (ἐκ τοῦ βαθύς καὶ φρήν) συνεισότης.—βουλήεις : νοήμων.—2. δίδοντας : ἔναντι. μετοχή· ἐν ᾧ εἶδιδεν.—εὐθλόα : ἀγαθὰ.—3. περιβαλών : περι- κλείσας (διὰ δικτύου). Ἡ εἰκὼν ἀπὸ τῶν αἰεσίων.—ἄγρον : νοεὶ τὴν τυραννίδα.—ἀγασθεῖς : ἐκπλαγείς.—ἐπέσπασεν : ἔστυρεν ἐπάνω.—4. ἀποσφαλείς θυμοῦ τε καὶ φροσύνης : ἀποσπών (γάσας) τὸ θάρρος καὶ τὸν νοῦν του. Μετὰ γενικῆς, ὡς ἀπομακρύνσεως σημαντικόν, ἐπειδὴ τὸ ἀποσφάλλω σημαίνει κυρίως ἀπομακρύνω, παρασύρω· τινὰ τῆς ὁδοῦ. —ἀμασση : συγχρόνως.—5. ἠθέλον γὰρ κεν : ὡς ὑπόθεσιν νόησον τὸ «εἰ μοι δυνατόν ἦν».—κρατήσας : ἀφ' οὗ ὑπερισχύω, γίνω κύριος.—λαβόν : ἀφ' οὗ λάβω. Ἀσυνδέτως, διότι ἡ μία μετοχὴ προσδιορίζει τὴν ἄλλην.—τυρανεύσας : καὶ γίνω τύραννος.—μόνον : μόνον.—7. ἀσκός. ..δεδάσθαι : νὰ εἶμαι δεδαρμένος ἀσκός, νὰ ἐκδαρῶ, νὰ γίνω ἀσκός (ἢ δορὰ μου δηλαδὴ). Τὸ κατηγ. ἀσκός κατὰ πρόληψιν, ὡς λέγεται καὶ ποιῶ τινα ταμίην, διδάσκω τινα ἰππέα κ.λ.—καπιτεροῦσθαι γένος : καὶ νὰ ἐξαφανισθῶ κατὰ τὸ γένος, νὰ ἐξαφανισθῆ ἡ γενεὰ μου.—8. γῆς... πατριίδος : συναπτὰ ταῦτα τῆς γῆς τῶν πατέρων μου. τῆς πατριδικῆς μου γῆς, τῆς πατριδος.—9. β. ἀμειλίχον : ἀμειλίχτου, σκληρῆς βίας.—10. οὐ κατηγάμην : δὲν ἤγμισα, δὲν ἔκαμον χρῆσιν. Σημειώτεον τὸ οὐ ἐπὶ ὑποθέσεως.—μιάνας : τῷ καθάψασθαι ὅτε ἠθέλον μιάνει (εἰ κατηγτέμην δηλαδὴ).—11. αἰδεῦμαι—κίδομαι, ἐντρέπομαι, μετανοῶ. —δοκέω : συνίζησις. Νόησον ἐμαυτῶ—νομίζω.—πλέον : περισσότερον, μάλ- λον.—νικήσειν : τῷ κλέσει.

Ποία ἡ κυρία ἰδέα ; — Ἐπιγραφή ; —

47.

Ἐνταῦθα ἀπαριθμεῖ ὁ Σόλων τὰ ποτελέσματα τῆς νομοθεσίας αὐτοῦ, ἕνα φιμώσῃ τοὺς κατ' αὐτοῦ λέγοντας. Περὶ τοῦ ἐκμυθικοῦ αὐτοῦ μέτρου ἰδὲ Παράρτημα ἐν Β'.

Α' Γραμματικά. 1. Τῶν μὲν οὐνεκα : ὧν μὲν ἔνεκα, ὅσων μὲν χάριν ἢ ἀπόδοσις εἰς τὸ τούτων τοῦ τίχου 2.—2. τί : ἀντικ. τοῦ τυχεῖν, ὃ σημαίνει κατορθοῦν· τί πρὶν τυχεῖν ἐπαυσάμην ; τί πρὶν νὰ κατορθώσω ἡσόχασα ; Ἡ ἀπόκρισις εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην εἶναι οὐ· οὐκ ἐπαυσάμην.

Ν. Μπαξεβανάκι Ἑλληνες Δυρκεῖοι ἔκδοσις ε'

7

δηλαδή, πριν τυχεῖν πάντων· δὲν ἤσυχασα, πριν νὰ κατορθώσω πάντα.
 Ἐποδείξεις δὲ τούτου τὰ ἐξῆς.— *συμμαρτυροίη*... ἄν : δύναται νὰ μαρ-
 τυρῇ σὺν ἐμοί.— *ἐν δ. χρόνου* : ἐν τῷ δικαστηρίῳ τοῦ χρόνου, δηλαδή
 ἐν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου, ἐν ὅσῳ παρέρχεται ὁ χρόνος. — 4. Ὀλυμ-
 πίων : τῶν Ὀλυμπίων θεῶν. — 5. Γῆ : ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς θεᾶς ἐννοεῖ-
 ται ἅμα καὶ ἡ καθ' αὐτὸ γῆ, ὁ τόπος.— *τῆς : ἧς*. — 6. ἀνεῖλον : ἀφή-
 ρεσα, ἐσῆκωσα.— *ὄρους* : τὰς στήλας ἢ λίθους τῶν ὑποθηκῶν.— *πεπη-
 γότας* : οἵτινες εἶχον πηχθῆ, στηθῆ πολλαχοῦ (διότι τὸ πλήθος τῶν
 Ἀθηναίων ἦτο κατάχρεων).— 7. πρόσθεν : χρονικόν πρότερον.— *δου-
 λείουσα* : δούλη οὖσα (διὰ τὰ χρέα καὶ τὰς ὑποθήκας), ἐν ᾧ πρότερον
 ἦτο δούλη.— 8. θεόκτιστον : (θεὸς-κτίζω)=θεόκτιστον.— 9. προθέτας :
 ἀέρ. τοῦ πιπράσκω παθητικῶς· πωληθέντας, οἱ ἐπωλήθησαν.— *ἐκδίκως* :
 ἐξω δίκης, ἀδίκως. — 10. ἀναγκαίης ὑπὸ χροεῖδος : ἐξ ἐπιτακτικῆς
 ἀνάγκης. Ἡ ὑπὸ τὸ ἀναγκαστ. αἴτιον.— 11. φερόντας : γενομένους φε-
 γάδας (ἵνα μὴ καταστῶσι δούλοι διὰ τὰ χρέα). — *οὐκέτ'...λέντας* : μὴ
 ἐμιλοῦντας πλέον τῆν Ἀστικὴν γλώσσαν.— 12. ὡς ἄν...πλανωμένους.
 αἰτιολογικόν· οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν νῦν λέγεται τὸ «ἄν ἔντι τοῦ διότι
 λέγομεν π. χ. «ἄν πτωχὸς ἔπου εἶναι, δὲν τὸν καταδεχεται» ἀντιδι-
 ὄτι εἶναι πτωχός». — 13. δουλίην : συνεσταλμένον χάριν τοῦ μέτρου.
 — *ἀεικέα* : ἐπνείδιστον.— *ἐνθάδ' αὐτοῦ* : ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις. —
 14. τρομευμένους : τρέμοντας. φοβουμένους.— *ἤθη* : τοὺς τρόπους. —
 15. ἔθηκα : κατέστησα.— *κράτει νόμου* : διὰ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου.—
 16. βίην τε καὶ δίκην : τὴν βίαν καὶ τὸ δίκαιον. — *συναρμόσας* : συν-
 δυάσας.— 17. διήλθον : ἐπετέλεσα.— 18. θ. ἔργαίᾳ : νόμους ἐγραψα.
 — *τῷ κακῷ τε καγαθῷ* : ὑπὸ πολιτικὴν ἔνοιαν, ὡς καὶ παρὰ Θεό-
 γνιδι, κείνται αἱ λέξεις αὐταί· *τῷ κακῷ* = τῷ δημοκρατικῷ, τῷ πενητι,
 τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ λαοῦ· *καγαθῷ* = τῷ ἀριστοκρατικῷ, πλουσίῳ, τῷ εὐγε-
 νεῖ.— 20. κέντρον : κυρίως μὲν τὸ βούκεντρον, ἐνταῦθα δ' ὅμως με-
 ταφορικῶς δηλοῖ τὸν οἶακα τῆς πολιτείας.— *λαβῶν* : ὑποθ. μετοχή.—
 21. κακοφροδῆς : κακὰ μελετῶν, κακόδοσλος. — 22. ἦνδανε : ἦσαν
 ἄρεστά. — 23. τοῖσιν : κατὰ τούτων. — *ἄτεροι* : οἱ ἕτεροι, τὸ ἕτερον
 κόμμα.— *φρασαίατο* : φράσαιντο ἤθελον σκεφθῆ, διανοηθῆ.— 24. ἐχη-
 ρώθη ἄν : ἤθελε στερηθῆ· πολλοὶ δηλ. θά ἐφονεύοντο.— 25. ἀλκήν...
 ποιούμενος : ἀμνόμενος· διότι τῶν κομμάτων αἱ ἀπαιτήσεις ἀπειροχ
 — 27. ὡς : ἀποδοτέον εἰς τὸ λύκος.— *κυσίν* : ἐν μέσῳ κυνῶν.

Β'. Πράγματικά : στ. 6. ὄρους : Οἱ παλαιοὶ δι' ἔλλειψιν ὑποθη-

κοφολακείων ἐσυνήθιζον εἰς τὰ ἐνυπόθηκα κτήματα (ἀγρούς, οἰκίας) νά στήνωσι στήλας ἢ καὶ ἀπλοῦς λίθους, ἐνεπιγράφους, εἰς οὓς ἦτο ἀναγεγραμμένον τίνι καὶ ἄντι πόσου χρηματικοῦ ποσοῦ ἦτο ὑπόθηκωμένον τὸ κτήμα. Οἱ λίθοι οὗτοι ἐλέγοντο ὄροι, διότι ἰδρύνοντο εἰς τὰς γωνίας τῶν οἰκιῶν ἢ ἀγρῶν, ὡς καὶ τὰ ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀγροῖς ὄρια. Τούτους ἀφῆρασεν ὁ Σόλων διὰ τῆς σεισασχθείας.— 11.φυγόντας : Γνωστόν, ὅτι πρὸ τοῦ Σόλωνος οἱ ὀφειλέται καθίσταντο δοῦλοι τῶν δανειστῶν (ἂν μὴ εἶχον νὰ πληρώσωσιν) καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ἔφευγον.

48.

Τῶν ἀρχαιοτάτων ἀντιπροσώπων τῆς Αἰολικῆς μελικῆς ποιήσεως, ὃ ἔστι τῆς κατ' ἐξοχὴν μελικῆς, τοῦ ἔσματος, εἶναι ὁ Μυτιληναῖος Ἀλκαῖος, οὗ τὰ ποιήματα ῥίπτουσιν ἡμᾶς εἰς τὴν ἀνεμοζέλλην τοῦ κόσμου καὶ τὴν ταραχὴν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

Οὗτος ἤκμασε περὶ τὰ 625 π. Χ. ἀνήκων εἰς ἀριστοκρατικώτατον τῆς Μυτιλήνης οἶκον, ἀλλ', ὡς ἐκ τῶν σωζομένων ἀποσπασμάτων τῶν ἔργων αὐτοῦ καταφαίνεται, ἔζησε βίον πολυτάραχον καὶ πολυπαθῆ. Μετὰ τῶν ἀριστοκρατικῶν, συμμαχοῦντος αὐτοῖς καὶ τοῦ εἰς τοὺς ἑπτὰ σοφοῦς τῆς Ἑλλάδος ὕστερον καταταχθέντος Πιττακοῦ, ἐπολέμησε πρὸς τοὺς δημοκρατικούς, ἀλλ' ἠττηθεὶς ἐξωρίσθη καὶ ἠναγκάσθη νὰ ζήσῃ ἐπὶ τινα χρόνον ἐν τῇ ξένη βίον πλάνητα διαπλεύσας τὴν τρικουμῶδη θάλασσαν μέχρι Αἰγύπτου. Ἐν τῇ μεταξὺ ὁ Πιττακὸς ἐξελέγη ὑπὸ τῶν Μυτιληναίων αἰουμένητης (δηλον ὅτι δικαιοτῆς, κριτῆς, ἀρχων), ὁ δ' Ἀλκαῖος δυσαρεστηθεὶς διὰ τοῦτο κηρύσσεται μετὰ τῶν ἄλλων εὐγενῶν κατ' αὐτοῦ καὶ πολεμεῖ πρὸς τὸν ἄλλοτε φίλον ὡς πρὸς τύραννον οὐ μόνον διὰ τοῦ ἕτιφορος, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς λύρας· ἀλλ' ὁ Πιττακὸς σοφὸς καὶ μέτριος ὢν παρέσχεν αὐτῷ συγγνώμην. Τὰ ὄπλα τοῦ ποιητοῦ ἐδοκίμασε καὶ ὁ Μυρτίλος, πλὴν τούτου δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, πρὸς οὓς οἱ Μυτιληναῖοι ἐπολέμησαν περὶ Σιγείου, διότι τοῦ πολέμου τούτου μετέσχε καὶ ὁ ποιητής. Ἦτο λοιπὸν ὁ Ἀλκαῖος ἀνὴρ οὐ μόνον τῆς λύρας, ἀλλὰ καὶ τῶν ὄπλων.

Ποιήματα ἔγραψεν εἰς 10 βιβλία, ὕμνους, πολιτικά (στασιωτικά), ἔρωτικά, συμποτικά ἢ παροϊνὰ τῶν τελευταίων τούτων μάλιστα θεωρεῖται εἰς τῶν κυρίων ἀντιπροσώπων.

Ὁ Ἄλκαϊος ἐπενόησε τὴν σεμνὴν καὶ μεγαλοπρεπῆ ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν ἀλκαϊκὴν στροφὴν, χαρακτηριστικὸν δ' αὐτοῦ εἶναι τὸ πάθος, ὅπερ ἔχουσι κοινὸν καὶ οἱ ἄλλοι Αἰολεῖς Λυρικοὶ· πλὴν τούτου δ' ὅμως ὁ ποιητὴς ἔχει μεγαλοφυΐαν, βραχύτητα, ἠδύτητα μετὰ δεινότητος καὶ ἀκριβεῖς καὶ πλήθος εἰκόνων, ἐν γένει δὲ κατὰ τὴν ποιητικὴν ἀξίαν παρὰβάλλεται πρὸς τὸν Ὀμηρον.

Γλῶσσα αὐτοῦ εἶναι ἡ Αἰολικὴ τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ἣτις δι' αὐτοῦ καὶ τῆς Σαπφούς ἀπέβη τὸ ὄργανον τῆς μελικῆς ποιήσεως.

Τὸ ἐπ' ἀριθ. 48 ἀπόσπασμα εἰκονίζει τὸ σκάφος τῆς πολιτείας ἐν τριουμῳ. Πρβλ. 32, 5.

Α'. Γραμματικά. Στίχ. 1. Ἄσυνέτημ...στάσιν; τὸ μὲν στάσιν = ἐπανάστασιν, τὸ δὲ ἀσυνέτημ εἶναι ὁ αἰολικὸς τόπος τοῦ ἀσυνετώ = ὁ συνέτημ, δὲν ἐνωσῶ. Ὁ μεταπλασμὸς οὗτος τῶν συνηρημένων ῥημάτων κατὰ τὰ εἰς-μί, ἀρχαιότατα ἐν τῇ Αἰολικῇ διαλέκτῳ ἀρξάμενος, εἶναι ἐν τῶν σπουδαιωτέρων χαρακτηριστικῶν τῆς γλώσσης τῶν Αἰολέων. Πλὴν αὐτοῦ γενικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Αἰολικῆς καθόλου εἶναι καὶ τὰ ἐξῆς:

α') Μεταχειρίζεται αὕτη χειλόφωνα ἀντὶ ὀδοντοφώνων, ἂν ταῦτα προῆλθον ἐξ ἀρχαίων ὀρανισκόφωνων καὶ ἔκτεινον ἐν ἀρχῇ λέξεως, εἶπετο δὲ μετ' αὐτὰ τὸ ε ἢ η' π. χ. φῆρ ἀντὶ θῆρ, πέτταρες ἀντὶ τέτταρες, βελφῖν ἀντὶ δελφῖν.

β') Ἡ Αἰολικὴ ἀφομοιοῖ τὰ τελικὰ σύμφωνα τῶν προθέσεων (ἀποκοπτομένων) πρὸς τὸ ἀρκτικὸν τῆς ἐπομένης λέξεως π. χ. καδδύναμιν, κάμμορε, ὄββάλλειν.

γ') Ποιεῖται χρῆσιν τοῦ ο καὶ υ (=ου) ἀντὶ τοῦ α καὶ ο καὶ μάλιστα τοῦ ορ, ρο ἀντὶ αρ, ρα π. χ. στροτός, ἀολῆς, ἄλλνθις, ὄνυμα, βύθος κ. λ.

δ') Ἔχει ε ἀντὶ α ἐν τισὶ λέξεσι π. χ. κρέτος, θέροος.

ε') Μεταπλάσσει πολλὰ συνηρημένα ῥήματα εἰς τὰ εἰς μί καὶ τὴν μετοχὴν τοῦ ἐνεργ. παρακμ. κατὰ τὴν βαρύτονον τοῦ ἐνεστώτος, οἷον ὄρημι ἀντὶ ὄρω, πεπληρωκόonta ἀντὶ πεπληρωκότα.

ς') Ἔχει ὀστικ. πληθ. τῶν τριτοκλίτων εἰς-εσσιν.

ζ') Ἔχει πατρωνομικὰ εἰς ιος ἀντὶ γενικῆς π. χ. Φίλων Νικίαιος, πλὴν τῶν εἰς-δας.

Τῆς δὲ ἐν μικρῇ Ἀσίᾳ Αἰολικῆς, εἰς ἣν ὑπάγεται καὶ ἡ τῆς Λέσβου (ἢ γλῶσσα δηλαδὴ τοῦ Ἄλκαϊου καὶ τῆς Σαπφούς), χαρακτηριστικὰ εἶναι τὰ ἐξῆς :

α') Ἐχει τὸ βαρότονον: *θέος, θῆμος, πόταμος.*

β') Ἐχει αἰ καὶ οἰ ἀντὶ μακροῦ α καὶ ω (ἤ ου), ὅπου συνέβη ἀγτέ-
κτασις πρὸ τοῦ νο: *παῖσα, λέγισα.*

γ') Ἐχει τὴν ψίλωσιν, δηλαδὴ τὴν ἀπώλειαν τοῦ δαπέου πνεύματος:
ἄμμες, ἵππος, ἴστος.

δ') Διέσωσε τὸ ὑποτακτικὸν φωνήεν τῆς ἀρχαίας διφθόγγου *υι:*
λυίω, φνίω, πήλυι, ἐν τισὶ δὲ καὶ τὸ ὑποτακτικὸν *υ* τῆς *αι* καὶ *ευ:*
ναῖος, ἔχενε.

ε') Διέσωσε τὰ διπλᾶ ὄγγρα ἢ ἔρρινα, ἂν ταῦτα προήλθον ἐξ ἀφο-
μοιώσεως ἔρρινου ἢ ὄγρου καὶ ἡμιφώνου (σ, j) καὶ τάνάπαλιν ἐξ ἀφο-
μοιώσεως τοῦ σ ἢ j πρὸς ὄγρον ἢ ἔρρινον: *ἔστειλα, ἄεθροω, ἐφθεορα,*
ἰμέροει κ. λ.

ς') Διέσωσε τὰ *τι, πι, σσ*, ἂν προήλθον ἐξ ἀφομοιώσεως προηγου-
μένου δ πρὸς ἐπόμενον τ ἢ π: *ὅτι, ὀππος* ἢ καὶ ἐκ τῆς συγχωνεύ-
σεως τ καὶ j, *ὅσσην κ. λ.*

ζ') Ἐτήρησε τὸ σδ ἀντὶ ζ: *συρίσδες, Σδεύς.*

η') Ἐχει τὴν πρόθεσιν ἀπὸ ἀντὶ τῆς ἀπὸ καὶ τὸ ἴα ἀντὶ *μία.*

θ') Τρέπει τὸ βραχὺ α εἰς ο οἶον: *ὄν=ἄν=ἀνά, ὄνω=ἄνω.*

Πλεῖω περὶ τῶν Ἑλληνικῶν διαλέκτων εὗρίσκει ὁ βουλόμενος ἐν
τοῖς Ἀκαδημειοῖς Ἀναγνώσμασι τοῦ κ. Γ. Κ. Χατζιδάκι, ὅθεν καὶ
ἡμεῖς ταῦτα παρελάβομεν.

Στίχ. 2. τὸ μὲν γάρ: διότι ἄλλο μὲν.— *ἐνθεν*: ἀπ' ἐδῶ. — 3. τὸ
δ': ἄλλο δέ.— *ἄμμες*: (αἰολ.) ἡμεῖς.— *ὄν*: ἄν=ἀνά.— 4. *φορήμεθα*:
φερόμεθα.— *ναῖ...σὺν-μελαίνα*: σὺν μελαίνῃ νηϊ.— 5. *χειμῶσι*: ἀντὶ
χειμῶνι=ἐν τρικυμίας (πολὴ μεγάλης).— *μοχθεῦντες*: *μοχθοῦντες*, ὑπο-
φέροντες.— 6. *περ...ἔχει*: (ἐμῆσις)=περιέχει, περικαλύπτει.— *ἄντλος*:
κυρίως τὸ ἀκάθαρτον ὕδωρ τὸ ὑπάρχον ἐν τῷ κύτει τοῦ πλοίου, ἔπειτα
δὲ καὶ αὐτὴ ἡ θάλασσα ἢ ἐν τρικυμίᾳ εἰσορμῶσα καὶ πληροῦσα τὸ κύ-
τος τοῦ πλοίου.— *ἰστοπέδαν*: τὴν ἰστοπέδην· εἰναῖα δ' αὐτὴ ἢ ἐν τῷ βά-
θει τοῦ κύτους ὀπή, εἰς ἣν εἰσέρχεται τοῦ ἰστοῦ ὁ πούς πρὸς στερέωσιν.
— *λαῖφος*: τὸ ἰστιόν, τὸ πανί. *πάν*: πᾶν, ὅλον.— *ζάδηλον*: διάδηλον
=διαφανές, διερρηγμένον, καθ' ὅλοκληρίαν ἐσχισμένον.— *λαῖκιδες*: λα-
κίδες, *ράκη* νοεῖται *εἰσίν*.— *κατ' αὐτό*: κατ' αὐτό, εἰς αὐτό.— 9. *χό-
λαισι*: =*χάλαντι*=*χαλωσι*=*χαλαροῦνται*. Τὸ *χαλάω* τίθεται καὶ σὺδε-
τέρως καὶ παθητικῶς.— *ἄγκυλαι*: αἱ ἀγκύλαι=τὰ σχοινία (δι' ὧν εἶναι

δεδεμέναι ἐπὶ τοῦ ἰσοῦ αἱ κεφαλαί).— Τὸ μέτρον βλέπε ἐν Παραρτ. Ε'.
— Πῶς ἐκφράζεται ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ ὁ ποιητής καὶ διατί ἀρά γε;—

49.

Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο, καίπερ λελωδημένον, εἶναι κάλλιστον συμπο-
τικὸν (παροίνιον).

Α'. 1. *Υεῖ : βρέχει. Περὶ τοῦ πνεύματος παράβαλε 48, 1 (σημ.).—
ἐκ δ' ὀράνω : ἐξ οὐρανοῦ δέ.— 2. χεῖμων : χειμῶν (γίγνεται). — πε-
πάγαισιν : ἔχουσι παγώσεις.— ὕδατων ὕοαι : τὰ ρεύματα τῶν ὕδατων, τὰ
ὑδατα.— 3. κάββαλε : κατάβαλλε, κατάπαυσον.— ἐπὶ μὲν τίθεισι : (τιμή-
σις) = ἐπιτιθείς μὲν, ἀφ' ἑνός μὲν ἐπιθέτων.— 4. ἐν δὲ κέρναισι : (τιμή-
σις) = ἐγκιρνάς δέ, ἐγκεραννός δέ ἀφ' ἑτέρου δέ κερνῶν ἐ. τῷ κρα-
τῆρι).— 5. μέλιχρον : μελιχρόν, γλυκύν.— αὐτιάσ : δέ.— ἀμφὶ κόρσα :
περὶ τὸν κρόταφον (περὶ τὴν κεφαλὴν).— 6. μάλθακον : μαλθακόν, μα-
λακόν. Περὶ τοῦ τόνου πρβλ. 48, 1 (σημ.).— γνάφαλλον (ἐκ τοῦ γνάμ-
πιω, κνάμπιω, ὅθεν καὶ γναφός) = κνάφαλλον, ἔριον, μαλλὶ καὶ τὸ ἐξ
αὐτοῦ προσκεφάλαιον. Τὸ μέτρον ἰδὲ ἐν Παραρτ. Ε'. + Τί λέγει ἐν
περιλήψει ἐνταῦθα ὁ ποιητής : — Ἐπιγραφή ; —

50.

Ὁ οἶνος πρυσίλυπος.

1. Οὐ χοῆ ἐπιτρέπειν : Δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπωμεν, νὰ παραδίδω-
μεν. Τὸ ἐπιτρέπειν αἰολιστὶ ἀντὶ ἐπιτρέπειν. — κάκοισι θῆμον : εἰς τὰ
κακά (εἰς τὰς λύπας) τὴν ψυχὴν ἡμῶν. Περὶ τοῦ τόνου πρβλ. 48, 1
(σημ.).— 2. προκόφομεν... οὔδεν : διότι οὔδεν θὰ ὠφεληθῶμεν, οὔδεν θὰ
κερδίσωμεν.— ἀσάμενοι : = ἀτώμενοι = λυπούμενοι.— 3. Βόκχι : Βάκχιε.
Ἡ ὄνομα. Βόκχις = Βάκχις, Βάκχος.— 4. ἐνεικαμένοις : (ἀόρ. τοῦ φέ-
ρομαι) νοεῖται ἡμῖν = ἀφ' οὗ φέρωμεν, ἀφ' οὗ ἐναποθηκεύσωμεν (πρὸς
ἡμετέραν χρῆσιν).— μεθύσθην : = μεθύσθηναι = νὰ μεθύθῶμεν. Περὶ
τοῦ μέτρου ἰδὲ 49, 6 (σημ.).

51.

Σύγχρονος τῷ Ἀλκαίῳ, νεωτέρα δ' ὁμοίως αὐτοῦ κατὰ τι (περὶ τὰ

600 π. Χ.) ἦτο ἡ μεγίστη τῆς Ἑλλάδος ποιήτρια Σαπφῶ (αἰολιστὶ Ψάπρα) ἡ Σκαμνδρωνόμου, ἡ Λεσβία ἀηδῶν καὶ δεκάτη Μούσα καὶ θεὰ ἐπικληθεῖσα.

Ἐξ ἐπιφανοῦς οἴκου τῆς Λέσβου καταγομένη αὕτη εἶχεν ὑπανδρευθῆ πλούσιόν τινα ἐξ Ἄνδρου καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔτεκε τρυφερωτάτην, ὡς αὕτη ἔν τιμ ποιήματι λέγει, καὶ ὁμείαν πρὸς ἄνθος θυγατέρα Κληΐδα (Κλειδα) ὀνομασθείσαν. Ἄλλ' ὁ ἐν τῇ γυναικωνίτιδι κτηνώδης βίος τῶν τότε γυναικῶν δὲν ἐφάνετο λογικῶς οὐδ' ἀνθρώπινος εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῆς, τῆς σπουδαιότατα μὲν πνευματικῶς ἀνεπτυγμένης, πρὸς τὰ καλὰ δὲ καὶ τὰς Μούσας ἐνθουσιώσης, ὅθεν καταλύσασα αὐτὸν καὶ μεταβαλοῦσα τὴν κατοικίαν αὐτῆς εἰς μουσοπόλων οἰκίαν ἐγένετο διδάσκαλος τῶν συγχρόνων αὐτῇ παρθένων (τῆς τε Λέσβου καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος) καὶ ἐμπνέουσα εἰς αὐτάς τὴν εἰς τὰ γράμματα καὶ καθόλου πρὸς πᾶν ὕψηλον καὶ εὐγενές κλίσειν ἐδίδασκεν αὐτάς τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ποίησιν ἐν σχέσει μάλιστα πρὸς θρησκευτικὰς τινὰς λατρείας, ἀποβάσῃ ἐν Μυτιλήνῃ ὅ,τι ὑστερώτερον ἐν Ἀθήναις ὁ Σωκράτης.

Τοῦτο ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὕστερον κωμικοὺς ποιητὰς, ὅπως δυσφημήσωσιν αὐτὴν· ἀλλ' ὅμως πάντα τὰ κατ' αὐτῆς διαδοθέντα εἶναι ἀπολύτως ψευδῆ, ὡς ἀποδείκνυται καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ γνωρίσαντος αὐτὴν Ἀλκίαιου, ὅστις ὀνομάζει αὐτὴν Ἀγνήν.

Πλὴν τούτων οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἡμῖν ἀσφαλῶς γνωστὸν οὔτε περὶ τοῦ βίου οὔτε περὶ τοῦ θανάτου αὐτῆς· πιθανολογεῖται μόνον, ὅτι ἀπέθανεν ἤδη ἐξηκοντοῦτις.

Περὶ τὴν ποίησιν καὶ τὴν μουσικὴν ἡ Σαπφῶ ἀσχολουμένη ἐγραφεν ὕμνους, ἐρωτικὰς ᾠδὰς (ὕμνιαίους, ἐπιθαλάμια γαμήλια), ἐλεγείας καὶ ἰάμβους εἰς 9 βιβλία, ἀλλὰ κυρίως διακρίνεται ὡς ἐσοχωτάτη ἀντιπροσωπος τῆς ἐρωτικῆς μελικῆς ποιήσεως (τῶν ἐρωτικῶν ἄσμάτων).

Ἐν ταῖς ᾠδαῖς αὐτῆς ἔχει βαθύ, πύρινον πάθος, τρυφερότητα καὶ μεγίστην χάριν. Ἡ γλῶσσα αὐτῆς εἶναι ἀνθηρὰ καὶ εὐφανος αἰολικῆ. Ὁ ῥόθμος μιλικὸς καὶ χαρίεις. Ἀπ' αὐτῆς δ' ὀνομάσθη καὶ ἡ Σαπφικὴ στροφή. Παράβαλε Παραρτ. κεφ. Ε'.

Διὰ τὰς ἀρετὰς ταύτας ἡ Σαπφῶ ἐδοξάσθη καὶ ἐτιμήθη τὰ μέγιστα. Τὰ ἄσματα αὐτῆς ἤδοντο ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, ὁ δὲ σοφὸς τῶν Ἀθηναίων νομοθέτης Σόλων, σύγχρονος αὐτῇ γενόμενος, λέγεται ὅτι, ὡς ἤκουσέ ποτε ἐν τινι συμπόσιῳ ἕσμά τι αὐτῆς ἀδόμενον, οὕτω κατεθέληθη, ὥστε ἠθέλησε ν' ἀπομνημονεύσῃ αὐτό, πρὶν ν' ἀπαθῆναι, πράγ-

ματι δὲ καὶ ἀπεμνημόνευσεν. Τέλος οἱ Μυτιληναῖοι τιμώντες αὐτὴν ἀπετύπωσαν τὴν μορφήν αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν καὶ χαλκῶν αὐτῶν νομισμάτων, χαλκὴν δ' αὐτῆς εἰκόνα ἔστησαν ἐν τῷ πρυτανεῖῳ. Καὶ ἐπὶ γλυπτῶν δ' ἔτι λίθων ἦτο ἡ Σαπφῶ ἀπεικονισμένη.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 51 ποίημα αὐτῆς εἶναι ἤδη εἰς Ἀφροδίτην ἐρωτικὴν ἔχουσα ὑπόθεσιν.

4. **Γραμματικά.** Στίχ. 1. ποικιλόθρον': ἐπὶ πεποικιλμένον θρόνον κειθιμένη.— Ἀφροδίται: αἰολιστὶ ὁ τόνος ἀναβιβάζεται. Πρβλ. 48, 1 (σημ.). — 2. παῖ Διός: θύγατερ Διός.— δολόπλοκε: = δολοπλόκε = ἡ δόλους πλέκουσα, πανοῦργε' οὕτως ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν παλαιῶν καὶ ὁ Ἔρως ψυχράτης, φρενοληστής, φρενοκλόπος.— λίσσομαι: παρακαλῶ, ἱκετεύω.— 3. μὴ με...δάμνα...θῆμον: μὴ κατάβαλλε (βασάνιζε) τὴν ψυχὴν μου. Τὸ δάμνα εἶναι προστ. τοῦ δαμνάω = δαμάζω, ὅπερ ἔχει καὶ τὸν ὀδύνην.— ἄσαισι: δοτ. πληθ. τοῦ ἄση=διὰ στενοχωριῶν.— ὀνίαισι: ἀνίαισι, δι' ἀνίων, λυπῶν. Περὶ τῆς τροπῆς τοῦ α εἰς ο πρβλ. 48, 1 (σημ.). — 4. πότνια: (θηλ.) τοῦ πότις, πόσις)=δέσποινα.— 5. τυτδ': = τῆδε=ἐνταῦθα (τοπικῶς).— αἶ ποτα=ἄν ποτε.— κἀτέρωτα: κρᾶσις)=καὶ ἐτέρωθι: =καὶ ἀλλοῦ.— 6. τᾶς ἔμης αἰδώς: τῆς ἐμῆς αἰδώς, τῆς φωνῆς μου.— αἰοῖσα: αἰουσα=ἀκούουσα.— πῆλυι: ἐπίρρ.=τηλοῦ=μακρᾶν. Τὸ υ προεφέρετο ὡς ου (πήλυι). — 7. ἔκλυες: εἰσήκουσας.— πάτρος: τοῦ πατρός σου.— δόμον: τὴν κατοικίαν.— λίλοισα: λιπούσα. = ἐγκαταλιπούσα.— 8. χρῶσιον... ἄρη': χρῶσιον ἄρημα.— 9. ὑπασθεύξαισα: = ὑποθεύξαισα.— κάλοι... δὲ ὄκειες στρουθοί: καλοὶ δὲ, ὡκεῖες στρουθοί = ὠραῖοι δὲ, ταχέεις στρουθοί.— σ' ἄρον: ἤγρον σε, σὲ ὠδήγουν, ἔσυρον τὸ ἄρημα σου.— 10. περὶ γᾶς: ὑπὲρ γῆς=ὑπεράνω τῆς μελ. γῆς. Πρβλ. 54 δίς, 3.— 11. πύκνα πτέρ': πυκνὰ πτερά.— δίνεντες: =δυνέοντες= ταχέως κινούντες.— ἀπ' ὀράνω: ἀπ' οὐρανοῦ.— 12. αἰθερος διὰ μέσσω: διὰ μέσου τοῦ αἰθέρος.— 13. αἶψα: ταχέως.— τυ: σύ.— μάκαιρα: μακαρία.— 14. μειδάσαισ': μειδάσασα' τὸ σύνθημα ἐπίθετον τῆς Ἀφροδίτης παρ' Ὁμήρῳ εἶναι φιλομειδής, ὡς φαῖδρας καὶ φιλαρέσκου.— ἀθ. προσώπω: διὰ τοῦ ἀθαν. προσώπου σου.— 15. ἦρε': ἤρεο=ἠρώτησας.— ὅτι...πεπονθα: =τί ἔχω πάθει.— δηῦτε: (δὴ αὐτε)=εἰς πάλιν.— κῶτιι: (καὶ ὅτι)=καὶ τί, καὶ διατί.— 16. κάλημι: ἄλλος τύπος τοῦ καλέω νοεῖται σὲ = σὲ καλῶ. Πρβλ. 48, 1 (σημ.).— 17. κῶτιι ἔμω: (συνίησις) = καὶ ὅτι ἐμῷ. Τὸ κῶτιι συναπτέον τῷ θέλω=καὶ τί θέλω.— γένεσθαι: γενέσθαι=

νά γίνῃ (νά κάμῃς).—18. ἔμο...μαινόλα θύμω: τῇ ἐμῇ περιπαθεῖ ψυχῇ, εἰς τὴν περιπαθῆ ψυχῇ μου.—τίνα: τὰ ἐν τοῖς εἰσαγωγικοῖς εἰσι λόγοι τῆς Ἀφροδίτης· εἶναι δὲ το τίνα ἀντικ. τοῦ ἄγην, οὗ ὑποκείμενον ἡ αὐτ. Πείθω: ὥστε ἡ σειρὰ ἔστα: ἦδε: τίνα...μαῖς ἄγην Πείθω ἐς σάν φιλότατα = τίνα πάλιν ἐπιθυμοῖς νά ὀδηγῇ (ὀδηγήσῃ) ἡ Πείθω εἰς τὴν φιλίαν σου, εἰς τὸν ἔρωτά σου;—19. μαῖς: μαῖς=ἐπιθυμοῖς, θέλεις; τοῦ μέμαα.—ἄγην: ἄγειν.—20. Ψάφω: Ψάφω (αἰολιστί=Σαπφοί). Ὀνομαστ. Ψάφω καὶ Σάφω.—ἀδικῆει: ἀδικεῖς=ἀδικεῖ.—21. αἰ φεύγει=εἰ φεύγει=ἄν σε ἀποφεύγῃ.—διώξει: θά σε κυνηγήσῃ.—22. αἰ μὴ φίλει: εἰ μὴ φίλει=ἄν μὴ σ' ἀγαπᾷ.—24. κωῶκ: (κράσις) καὶ οὐκ (ἐθέλουσαν)= καὶ χωρὶς νά θέλῃς.—25. ἴδσον: ἀπάλλαξόν με. - χαλεπᾶν... μεριμνᾶν: χαλεπῶν μεριμνῶν=δυσχερῶν φροντίδων.—26. ὄσα: ὄσα. Ἐπειρὰ εἶναι: τέλεσον δέ μοι ὄσα μοι θῆμος ἱμέρρει τέλεσσα=ἐκτέλεσον μοι δὲ ὄσα ἡ ψυχῇ μου ἐπιθυμεῖ νά ἐκτελέσῃ. —27. ἱμέρρει: ἱμεῖρει.—αὐτα: = αὐτή.—28. ἔσσο: προστ. τοῦ εἰμί=ἔστο, ἔσθι.

Πραγματικά: 9. Οἱ στρουθοὶ ἦσαν ἱερά πτηνὰ τῆς Ἀφροδίτης ὡς καὶ αἱ περιστέραι.—18. Πείθω: προσωποποιήσις τῆς πειθοῦς, ἣν εἶχεν ἡ Ἀφροδίτη καὶ δι' ἣς ἔπειθε τοὺς ἀνθρώπους.

52.

Ὁ Ἴθυκος, ἐκ Ῥηγίου τῆς Ἰταλίας, ἦτο σύγχρονος τοῦ τυράννου τῆς Σάμου Πολυκράτους, ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ ὁποίου καὶ ἔζησεν ἐπὶ τίνα χρόνον. Ἡ ἀκμὴ αὐτοῦ τίθεται περὶ τὸ 528 π. Χ., ὁ δὲ θάνατος καὶ ἡ μυθικὴ διήγησις περὶ τῶν γεράνων, ὑπὸ τῶν ὁποίων προυδόθησαν οἱ φονεῖς αὐτοῦ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἰσθμίων, εἶναι γνωστά, ὅθεν καὶ ἡ παροιμία «αἱ Ἰβόκου γέρανοι» τὸ εἰς αὐτὸν ὄμως ἐπίγραμμα λέγει, ὅτι ἀπέθανεν ἐν τῇ πατρίδι του.

Τὰ ποιήματ' αὐτοῦ ἦσαν διηρημένα εἰς 7 βιβλία καὶ δωριστὶ γεγραμμένα, ἀλλὰ δὲν διεσώθησαν, εἰμὲν μόνον ἀποσπάσματα. Τὰ πλείστα τῶν ποιημάτων τούτων ἦσαν ἐρωτικά, περίφημά διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς μέγα ἐρωτικὸν πῦρ καὶ τὸ ὑπέρμετρον πάθος. Δείγμα τούτου εἶναι τὸ κατωτέρω ἀπόσπασμα.

Α'. Γραμματικά στίχ. 1. ἦροι: δοτ. χρόν.=ἐν ἔαρι, ἐν καιρῷ τοῦ ἔαρος, κατὰ τὸ ἔαρ.—Κυδ. μαῖλδες: κυρίως αἱ κυδῶναι μῆλαι, κυδωνίες. Ἐνταῦθα τὸ δένδρον ἀντὶ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ καρποῦ=τὰ μικρὰ κυδῶ-

νια. Ἰδὲ κατωτέρω οἰνανθίδες.—2. ἀρδόμεναι : ποτιζόμενα (πίνοντα).—
 ῥοῶν Ἑσπερίδων : γενική τοῦ ἀρδόμεναι=ἐκ τῶν βεβρυμένων τῶν Ἑσπε-
 ρίδων.—3. ἴνα : τοπικ.=ὄπου.—παρθένων κήπος : (ἐστὶ)=ὄπου εἶναι
 ὁ κήπος τῶν παρθένων (Ἑσπερίδων).—ἀκήρατος : ἀθικτος (ὄπου ποτὲ
 κανεῖς δὲν ἐπάτησε). — 4. οἰνανθίδες : ὑποκορ. τοῦ οἰνάνθη. Κυρίως
 τὰ πρῶτον βλάστημα (μπουμπούκι) τοῦ κλήματος τῆς ἀμπέλου, τὸ ὁποῖον
 περικλείει φύλλα καὶ ἄνθη. Ἐνταῦθα τὰ ἄνθη τῆς ἀμπέλου, τὰ σταφύ-
 λια.—5. ἔρος : βλαστὸς — σκιεροῖς οἰναροῖς ἐφ' ἔροισιν : ὑποκἀτω
 τῶν σκιερῶν φυλλοφόρων κλάδων τῆς ἀμπέλου. — 6. θαλέθοισιν : =
 θαλέθουσι, θάλλουσιν.— ἔρος : ποιητ. ἀντὶ ἔρωος.—κατάκοιτος : οὐδε-
 μίαν ὥραν (ἐποχὴν) κοιμάται, ἡσυχάζει.—ἄθ' : ἄτε=ὡς (ὡς θρηκτικὸς
 βορρᾶς).—φλέγων : τὸ φλέγω σημαίνει καίω, ἀλλ' ἐπὶ ἀνέμου=γίνομαι
 σφοδρὸς, σφοδρόνομαί. Ὑπὸ στεροπῆς φλέγων : σφοδρυνόμενος(ὁ ὁποῖος
 πνεεὶ σφοδρότατα) ἐξ αἰτίας τῶν ἀστραπῶν. Ὁ ἐνικ. στεροπῆς ἀντὶ
 πλήθους. — 8. ἀίσων : (ἕσων, ἕτων) = πηδῶν, ἐξορμών. — παρὰ
 Κύπριδος : ἐκ τῶν κόλπων τῆς Κύπριδος. — ἀζαίεος : ξηραντικὸς,
 καυστικὸς ἀζαίεαις μαριναῖσι : μετὰ μανιῶδους καυστικότητος (διότι
 ὁ σφοδρὸς βορρᾶς ξηραίνει καὶ καίει τὰ φυτὰ). — 9. ἐρεμνός : (ἐ-
 ρεθός) σκοτεινός. — ἀθαμβίς : ἀφοβός (ἀφόβως). — πεδόθεν : ἐκ
 πέδου, ἐκ θεμελίων, βαθύτατα.—ἐγκρατέος : δυνατά. — ἄμ. φρένας :
 τὸν νοῦν μου.

Β'. **Πραγματικά :** μαλὶς : μηλὶς, μηλίτσα. — Κυδώναι : ἐκ τῆς
 πατρίδος τῶν Κυδωνίας τῆς Κρήτης. — 2. Ἑσπερίδων : αὗται ἦσαν
 θυγατέρες τοῦ Ἑσπερου καὶ τῆς νυκτὸς κατοικοῦσαι κατὰ τὸν μῦθον
 ἐπὶ τινος νήσου τοῦ Ὠκεανοῦ πρὸς τὴν ἐσπερίαν (δυτικὴν) ἄκρην τοῦ
 κόσμου καὶ φυλάττουσαι τὸν περίφημον κήπον τῶν χρυσῶν μήλων. Ἐλέ-
 γοντο ὅ τὸν ἀριθμόν. Κατ' ἄλλους ὁμοίως ἦσαν θυγατέρες τοῦ Ἄτλαν-
 τος, Ἰ τὸν ἀριθμόν. Τὰ χρυσαῖα μήλα τῶν Ἑσπερίδων ἦσαν τὰ κυδώνια,
 τὰ ὁποῖα ἡ Γῆ ἐχάριζεν εἰς τὸν Δία καὶ τὴν Ἥραν κατὰ τοὺς γάμους
 αὐτῶν τελεσθέντας εἰς τὰς δυτικὰς ἐσχατίας τῆς γῆς. — 5. οἰναροῦν
 ἔρος : ὁ φυλλοφόρος βλαστὸς τῆς ἀμπέλου (ἐκ τοῦ οἰναρον = φύλλον
 ἀμπέλου).—6. ὑπὸ στεροπῆς φλέγων : ἔχει παρατηρηθῆ, ὅτι, ὅταν ἀσ-
 τράπη, ὁ βορρᾶς γίνεται σφοδρότατος. — 8. Κύπρις : ἡ Ἀφροδίτη ὡς
 λατρευομένη ἐν Κύπρῳ. Ὁ ἔρος ὡς ὑπηρετῆς αὐτῆς παρίσταται ὑπὸ
 τοῦ ποιητοῦ, ὅτι ἐξορμᾷ ἐκ τῶν κόλπων αὐτῆς. Ἐκπορίζεται δὲ συνή-
 θως αὐτός ὡς πᾶσι ὠραῖος, πτερωτός (ἀγγελάκι), φέρων τζέον καὶ φα-

ρέτραν μετὰ βελῶν ἢ κρατῶν ἀνημμένῃν δάδα ὡς καίων τὰς καρδίας.

Γ'. Τίς ἡ ἔννοια τοῦ ποιήματος ; — Ποίαν εἰκόνα φέρει ἐνταῦθα ὁ ποιητής ; — Ἐπιγραφή ; —

53.

Ψάλτης τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ οἴνου ἦτο καὶ ὁ Ἴων λυρικός Ἀνακρέων ὁ Τήϊος. Παῖς ἔτι ὢν, ὅτε ὁ στρατηγὸς τοῦ Κύρου Ἄρπαγος ὑπέτασσε τὰς ἐν Ἀσίᾳ Ἑλληνίδας πόλεις, κατέφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Τηέων εἰς Ἀθήνα τῆς Θράκης (περὶ τὸ 547 π. Χ.), ἐκείθεν δὲ μετέβη ὕστερον εἰς Σάμον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ τυράννου Πολυκράτους, ἐνθα διέτριψε μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, συμβάντος τῷ 522. Μετὰ τοῦτο προσεκλήθη εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τοῦ Πεισιστρατιδῶν ἱεπάρχου, ὅστις ἠγάπα νὰ ἔχῃ περὶ ἑαυτὸν τοὺς ἐπισημοτάτους τῶν ποιητῶν καὶ λογιῶν, ἀλλὰ μετὰ τὸν φόνον αὐτοῦ καὶ τὴν ἐξωσιν τῶν Πεισιστρατιδῶν ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθηνῶν ὁ ποιητής διαγαγὼν τὸ λοιπὸν τοῦ βίου, ὡς φαίνεται, ἐν Τέφῳ καὶ ἀποθανὼν ἐκεῖ ἐν ἡλικίᾳ 85 ἐτῶν τῷ 476 π. Χ.

Ἐγράψεν ὕμνους, ἔρωτικά, παροιμία, ἰάμβους, τροχαίους καὶ ἐλεγεία· ἀλλὰ κυρίως εἶναι ἀδελικός ἐρωτικός ποιητής.

Τῶν ἔργων αὐτοῦ ὀλίγα διεσώθησαν φέρονται δ' ὅμως πλὴν αὐτῶν καὶ 65 ἄλλα ποιήματα, τὰ ὅποια ἔκ τε τοῦ λίαν παιγνιώδους αὐτῶν καὶ τῆς μεταγενεστερᾶς γλώσσης νόθα δικαίως ἐθεωρήθησαν καὶ διακρίνονται ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀνακρεόντεια.

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 53 ἱκετεύει τὴν Ἄρτεμιν ὁ ποιητής γονυκλινῆς νὰ παραστῇ αὐτῷ εὐμενῆς. Τὸ μέτρον αὐτοῦ ἰδῆ ἐν Παραρτ. κεφ. Ε'. 53.

Α'. Γραμματικά. 1. Γονυῶμαι : (γονυόομαι, ἐκ τοῦ γόνυ) = γονυκλινῆς ἱκετεύω σε. — ἐλαφροβόλε: ἔλαφος-βάλλω = (ἐλαφοκτόνε, θηρεύτρια τῶν ἐλάφων. — 2. καὶ Λιός : πρὸς. 51, 2 καὶ 15, 1. — ἀγρίων : ἡ σειρά εἶναι : Ἄρτεμι, δέσποινα ἀγρίων θηρῶν. — 3. θηρῶν : θηρίων. — 4. ἱκεν : ἱκου = ἔλθε. — ἐπὶ Αἰθ. δίνῃσι : παρὰ τὰ βέρυματὰ τοῦ Ληθαίου. — 5. θρασυκαρδίων : τολμηρῶν. — 6. ἔσκατόρα : (εἰσκαθόρα) = ἐπίελεπε. — χαίρουσ' : χαίρουσα, εὐμενῆς. — ἀνημέρους : ἀγρίους. — 8. πολίτας : πολίτας.

Β'. Πραγματικά : π. 3. Αἰθαῖος : εἶναι παραπόταμος τοῦ ἐν Ἴωνίᾳ ποταμοῦ Μαιάνδρου παρὰ τῇ Μαγνηρίᾳ, ἥτις καὶ νῦν εἶχεν Ἀρτέμι-

δος ἐπίσημον, οὗ τὰ ἐρεΐπια σφίζονται. Ὡστε πόλις νοσιταὶ ἡ Μαγνησία αὕτη.

54.

Ἐν τῇ φθῆ ταύτῃ θρηνεῖ ὁ ποιητὴς διὰ τὸ ἐπερχόμενον γῆρας. Τὸ μέτρον ἰδὲ ἐν Παραρτ. κεφ. Ε', 54.

Α'. 1. ἡμῖν: ἡμῖν=ἡμῶν. — κόρη: ἡ κόμη (κατὰ μετωνυμίαν). — 2. ἤβη: νεότης. — οὐκέθ'...πάρα: οὐκέτι πάρεστι, δὲν εἶναι παρούσα πλέον. — γηραλέοι: τρισύλλαβον κατὰ συνίζησιν, νοσιταὶ δὲ εἰσίν. — 3. γλυκεροῦ...βίβιον: τοῦ δὲ γλυκέος βίου, τῆς δὲ γλυκείας ζωῆς. — πολ-
λός: πολὺς. — οὐκέτι...λέλειπται: δὲν ἔχει ὑπολειφθῆ πλέον. — 4. ἀναστα-
λύζω: ἀναστενάζω, κλαίω. — θαμά: συχνά. — δεδοικώς: ἐπειδὴ φοβοῦμαι
(τὸν Τάρταρον). — 5. ἐστὶ δεινὸς μυχός: (διότι) εἶναι φοβερός μυχός
(ὁ Τάρταρος). — Αἰδεω: τοῦ Ἄδου. Πρόφερε κατὰ συνίζησιν. — ἀργα-
λέη: (συνίζησις)=δυσχερής. — 7. κάθοδος: κατὰβάσις. — καὶ γὰρ ἐτοι-
μον: (ἐστὶ)=διότι εἶναι ἐτοιμὸν αἰτιολογεῖ δὲ τὸ ἀργαλέη. — καταβά-
ντι: ὅταν καταβῆ τις. — μὴ ἀνχβῆναι: γὰ μὴ ἀνχβῆ. Τὸ μὴ κατὰ συ-
νίζησιν μετὰ τῆς ἐπομένης συλλαβῆς.

54 δις.

Καθ' ὃν χρόνον ἀνεφάνη ἡ αἰολικὴ λυρική, δηλ. τὸ ἄσμα, ἀνεπτύσσ-
αστο καὶ ἡ δωρικὴ λυρική, δηλ. τὸ μετὰ χοροῦ ἄσμα, ἐν ταῖς δωρικαῖς
πόλεσι. Μετεχειρίζοντο δὲ τὸ ἄσμα τοῦτο αἱ βῆβεισαι πόλεις ἐν καιρῷ
ἐορτῶν καὶ πανηγύρεων, καθ' ὅς χορὸς ἀκούμενος ἔψαλλε πρὸ τοῦ βο-
μοῦ τοῦ θεοῦ χορεῶν ἄμα. Κατὰ τὴν καταγωγὴν αὐτῆς ἡ ποιήσις αὕτη
ἔχει καὶ τὴν γλῶσσαν δωρικὴν.

Τῆς δωρικῆς μελικῆς, τοῦτ' ἐστὶ τῆς χορικῆς λυρικῆς ποιήσεως,
ἀρχαιότατος ἀντιπρόσωπος εἶναι ὁ περὶ τὰ 650 π. Χ. ἀκμάσας Ἄλ-
κμάν. Οὗτος καίπερ ἐκ Σάρδεων τῆς Λυδίας λεγόμενος ἦτο ὁμῶς Λάκων
ἐκ Μεσσήας. Λεπτομερείας περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ δυστοχῶς δὲν ἔχομεν
τοῦτο μόνον γινώσκουμεν, ὅτι ὁ Ἄλκμάν διεκόσμησε τεχνικῶς ἐν Σπάρτῃ
τὴν μουσικὴν καὶ ὀρχηστικὴν πρῶτος αὐτὸς εἰσαγαγὼν εἰς τὰ μετ' ὀρ-
χίσεως ποιήματα τὴν τροφήν. (Ἰδὲ Παραρτ. Ε'). Ἐν ταῖς ποιήσιαις
τοῦ μέλους μορφαῖς ὁ ποιητὴς οὗτος ῥηξικέλευθος γενόμενος ἔγραψεν
ἔμνονα, παιάνας, παρθένεια, προσόδια κλπ. ἐν ἑξ' ἐν ὄλφ βιβλίαις. Τοῦ-

των τὰ παρθένεια ἴσαν ἄσματα ἀδόμενα ὑπὸ παρθένων ἐχουσῶν τὴν ποιητὴν χορηγὸν καὶ χοροδιδάσκαλον, τὰ δὲ προσόδια ἤδοντο πρὸς ἀλλόν, καθ' ἣν ὥραν προσήρχοντο οἱ παλαιοὶ εἰς τοὺς ναοὺς ἢ βωμοῦς ἐν ἑορταῖς.

Χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ εἶναι ὅτι εἶχε μικρὰς στροφάς, ὡς οἱ Αἰολεῖς ποιηταί, ὅτι εἶχεν αἰολισμοὺς ἐν τῇ δωρικῇ αὐτοῦ διαλέκτῳ πρὸς μάλαξιν τῆς σκληρότητος αὐτῆς καὶ ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῶν ποιημάτων αὐτοῦ ἦτο ἐν πολλοῖς ἐρωτικῇ· τὰ ποιήματα δ' αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἴσαν ἀπεικόνισις τοῦ εὐθύμου ἰδιωτικοῦ βίου, ἐγένοντο ἐθνικὸν κτῆμα καὶ διατηροῦντο ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἔθνους ἐπὶ δύο αἰῶνας ζωηρά.

Ἐν τῷ ἐπ' ἀριθ. 54 δις ἀποσπασματικῶς περιγράφεται ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ

ἡ ἡρεμία τῆς νυκτός.

1. *Εὐδουσίην* : προσωποποιήσας χάριν ζωηρότητος. — 2. *πρόωγες* : (πρώην=πᾶν τὸ προέχον καὶ μάλιστα εἰς τὴν θάλασσαν)=ἀκρωτήρια.— 3. *φύλα θ' ἑορπετά* : καὶ φύλα ζῴων, πλήθη ζῴων ἢ λέξις ἑορπετὸν σημαίνει πᾶν ἐμφυχον καὶ κινούμενον, πᾶν ζῴον. Πρβλ. Ὅδ. β, 418 «ὄσα' ἐπὶ γαίαν ἑρπετὰ γίνονται»=ὄσα ζῴα ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.— τόσσα : ὄσα.— *μέλαινα γαῖα* : ἡ μέλαινα γῆ. Πρβλ. 45, 14 καὶ 37, 2. — 4. *θῆρες τ' ὄρεσικῶοι* : καὶ θηρία τὰ φωλεούοντα ἐν τοῖς ὄρεσι (τὰ ὄρεσικοῖτα). — *μελισσᾶν* : (δωριστί) τῶν μελισσῶν. — 5. *κνώδαλ'* : τὰ ζῴα.— *ἐν βένθεσσι* : εἰς τὰ βάθη.— *πορφυρέας ἁλός* : τῆς ταραχώδους θαλάσσης. Πρβλ. 45, 16. Χαρακτηριστικὸν τῆς δωρικῆς διαλέκτου εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ α ἀντὶ τοῦ η. — 6. *οἰωνῶν φύλα ταυνοπερίωγων* : τὰ πλήθη τῶν τὰς πτέρυγας ἐκτεινόντων ὀρνέων, τῶν πετώντων ὀρνέων, τῶν πτηνῶν. Τὸ μέτρον ἰδὲ ἐν Παραρτ. κεφ. Ε', 54 δις.

55.

Στησίχορος ὁ ἐξ ἡμέρας τῆς Σικελίας ὑπῆρξεν εἰς τῶν σπουδαιωτάτων ποιητῶν τῆς χορικῆς λυρικῆς. Πότε ἀκριβῶς ἔζη, δὲν δυνάμεθα νᾶ εἰπωμεν, φαίνεται ὅμως, ὅτι ὁ βίος αὐτοῦ πίπτει μεταξὺ τοῦ 660 καὶ 580 π. Χ. Γνωρίζομεν μόνον, ὅτι ἔζησεν 85 ἔτη καὶ ὅτι πρότερον ἐλέγετο *Τεισίας*, μετωνομάσθη δὲ *Στησίχορος*, διότι πρῶτος ἔστησε κιβαρφοδικὸν χορὸν.

Τὰ ποιήματ' αὐτοῦ ἦσαν ἀκόμη ὅμοια πρὸς τὸ ἔπος καὶ φέρουσιν ὀνόματα « Ἰλίον λέροισ», « Συνοθήραι», « Ἀρογοναῦται», « Νόστοι», « Γηρουνηίς» κ.λ. Ὑποθέσεις δ' ἐλάμβανεν μύθους ἐκ τοῦ τραγικοῦ καὶ θεατρικοῦ κύκλου. Διὰ τὸ θαυμαστόν καὶ μεγαλοπρεπές τῶν ὑποθέσεων τούτων ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἐκλήθη *λυρικός Ὅμηρος*. Ἡ διάλεκτος αὐτοῦ ἦτο ἐπική μετὰ δωρισμῶν, τὰ δὲ ποιήματα αὐτοῦ ὁ Σησιχόρος φαίνεται ὅτι εἶχε γράψει εἰς στροφάς, ἀντιστροφάς καὶ ἐπιδούς, ὅθεν καὶ ἡ παροιμία «οὐδὲ τὰ τρία Σησιχόρου γιγνώσκειν». Διὰ τὴν ὥραιαν ἐκλογὴν τῶν μύθων καὶ τὰς λαμπρὰς εἰκόνας ὁ Σησιχόρος ἤγαπᾶτο πολὺ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἀποτελούντων 26 βιβλία, ὀλίγα μόνον ἀποσπάσματα ἐσώθησαν.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 55 ἀπόσπασμα εἶναι ἐκ τῆς «Γηρουνηίδος». Ὁ Ἡρακλῆς, ὡς γνωστόν, εἶχε διαταχθῆ ὑπὸ τοῦ Εὐρύπιδος πλὴν ἄλλων νὰ φέρῃ καὶ τὰς βοῦς Γηρουόνου. Ἦτο δὲ ὁ Γηρουόνης τρικέφαλον ἀνθρωπόμορφον τέρας οἰκοῦν ἐν Ἐρυθραίᾳ, νήσῳ κειμένη ἐν ταῖς δυτικαῖς ἐσχατιαῖς τῆς γῆς. Βαδίζων ὁ Ἡρακλῆς πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἐφθασεν εἰς τὰ ὄρια Λιβύης καὶ Εὐρώπης, ὅπου ἐσθίησε τὰς φερωνόμους αὐτοῦ στήλας (πλησίον τῶν Γαδεΐρων)· ἐπειδὴ ὅμως ἐφλέγετο ὑπὸ τοῦ κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη λίαν καυστικοῦ ἡλίου, ἠπειλήθη τὸν ἥλιον διὰ τοῦ τόξου. Ὁ Ἀπόλλων τότε θαυμάσας τὴν ἀνδρείαν τοῦ ἥρωος ἔδωκεν εἰς αὐτὸν χρυσοῦν δέπας, διὰ τοῦ ὁποῖου ὁ Ἡρακλῆς διεπέρασε τὸν Ὠκεανόν. Ἀφ' οὗ δ' ἐφάνευσεν τὸν Γηρουόνην καὶ ἔλαθε τὰς βοῦς αὐτοῦ, ἐπανελθὼν εἰς ἡρακλείους στήλας ἀπέδωκε τὸ δέπας εἰς τὸν θεόν.

Α'. Ἀέλιος : ἡέλιος, ἥλιος. — Ὑπεριονίδας : Ὑπεριονίδης, ὁ υἱὸς τοῦ (τιτάνος) Ὑπεριονος (ἐκ τῆς ὑπὲρ καὶ τῆς ῥίξης *ι* τοῦ εἶμι) = τοῦ ἐπουρανίου = ὁ ἐπουράνιος. — δέπας : γεν. δέπας· ποτήριον (χρήσιμον εἰς σπονδάς). Ἐνταῦθα τὸ χρυσοῦν ποτήριον, ἐν ᾧ, ὡς ἐν λέμβῳ, διέπλεον ὁ ἥλιος τὸν Ὠκεανὸν ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός. — ἐσκατέβαινε : κατέβαινε μέσα (εἰς τὸ δέπας). — 2. ὄφρα... ἀφίκοιθ' : διατὶ εὐκτικῆ· — ποτὶ βένθεα : πρὸς τὰ βάθη. — ἐρομῶς : σκοτεινῆς. — 4. κουριδιᾶν τ' ἄλοχον : καὶ τὴν κουριδίην ἄλοχον, τὴν νόμιμον σύζυγον. — παῖδας : παιδας. — 5. ὁ δέ : ἐκεῖνος δέ. — πάϊς Διός : ἐπεὶ τοῦ ὁ δέ = ὁ υἱὸς τοῦ Διός, ὁ Ἡρακλῆς. — ἔβα : ἔβη = ὑπήγεν, εἰσῆλθεν. — ποσάι : περὶ. — ἐς ἄλλος : εἰς τὸ ἱερόν διόσος (ὅπου ἦσαν οἱ βόες).

55 δς.

Ποιητής τῆς καθολικῆς ποιήσεως καὶ εἰς τῶν μεγίστων καὶ πολυμερεστάτων λυρικῶν ἦτο Σιμωνίδης ὁ Κεῖος. Υἱὸς Λεωπρέπου, περὶ τὸ 55 ἰ π. Χ. ἐν Ἰουλίδι τῆς Κέως γεννηθεὶς, πρῶτόχρησε νὰ ἴδῃ τὰς μεγαλοπρεπεστάτας τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας σκηνάς, τὰ Μηδικά, καὶ μάλιστα τὴν ἀποβῆ ὁ κατ' ἐξοχὴν ὕμνητὴς αὐτῶν καὶ ὁ λιγυφθογγότατος κήρυξ.

Τὴν ποιητικὴν καὶ μουσικὴν παιδείαν ἐπαίδευσθῆ τὸ πρῶτον ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, ἐν τῷ χορηγεῖν τῆς ἑτέρας τῆς Κέως πόλεως, Καρθαίας, ὅπου ἦτο ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος· ἀλλ' ὅμως ἔπειτα ἐγένετο βαθύτατος γνώστης πάντων τῶν εἰδῶν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ ποιητῆς σπουδαιότατος ἀνεδείχθη.

Τῆς ἀξίας αὐτοῦ ἀνά τὴν Ἑλλάδα γνωστῆς γενομένης, ἐκαλεῖτο εἰς τὰς ἀσπὰς τῶν φιλομούσων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τυράννων· οὕτω διέτριψεν ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Πεισιστρατίδῃ ἱππάρχῳ ἐπὶ τινα ἔτη, μετὰ δὲ τὸν φόνον αὐτοῦ μετέβη εἰς Θεσσαλίαν πρὸς τοὺς Ἀλευάδας καὶ Σκοπάδας. Ἐκεῖθεν ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, ἐνίκησε δ' ἐν ἀγωνί τὸν Αἰσχόλον διὰ τῆς εἰς τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεσόντας ἐλεγεσίας αὐτοῦ καὶ ὕμνησεν ἔπειτα καὶ τοὺς ἄλλους πρὸς τοὺς Μήδους ἀγωνίας δι' ἐλεγείων καὶ ἐπιγραμμάτων. Μετέβη μετὰ ταῦτα εἰς Σικελίαν πρὸς τὸν Ἰέρωνα· ἐκεῖ δὲ διέτριψε μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, εἰς ὃν ἐνενηκοντούτης (περὶ τὸ 466) ὑπέκυψε.

Τὰ ἔργα αὐτοῦ ἦσαν ἐλεγείαι, ἐπιγράμματα, ἐπίνοιαι, ἐγκώμια, ὕμνοι, θρήνοι, διθύραμβοι, σκόλια καὶ μικρότερα ἄλλα μελικὰ ἔσματα· διεσώθησαν δὲ τῶν μὲν ἐπιγραμμάτων πολλὰ, τῶν δὲ μελικῶν αὐτοῦ ποιημάτων ἀποσπάσματα· ἀλλ' ἐν ἅπασι καταφαίνεται ἡ μεγίστη τοῦ ποιητοῦ φιλοπατρία, ἡ θαυμάσιή τέχνη καὶ ἡ περὶ τὴν ποίησιν εὐχέρεια, ὀξύτης καὶ γλαφυρότης.

Ὁ Σιμωνίδης ἴσκει τὴν ποίησιν οὐχὶ ἐξ ἀπλοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλ' ὡς τέχνην ἐπὶ χρέμασι, διὸ καὶ ὁ Σωκράτης περὶ αὐτοῦ ἔλεγεν ὅτι ἐξύμνει τοὺς τυράννους οὐχ ἑκὼν, ἀλλ' ἀναγκαζόμενος· ἦτο δ' ὅμως μνημονιώτατος, πρῶτος μνησθεὶς περὶ πάντα τὰ εἶδη τῆς λυρικῆς καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ δοῦς εἰς τὴν ἐλεγείαν τὸν λυπηρὸν αὐτῆς χαρακτήρα.

Τούτου ἕνεκα καὶ διὰ τὴν πρακτικὴν αὐτοῦ σοφίαν ἀνεγινώσκето πολὺ ὄψ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος, ἐτιμήθη, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος, ὅπ' αὐτῆς καὶ ἀπέβη ὁ τῶν Ἑλλήνων ἐθνικὸς μελοποιός.

Ἡ γλώσσα αὐτοῦ εἶναι μικτή, ἔχουσα βάσιν τὴν ὁμηρικὴν, μεμειγμένη δ' ὅμως μετὰ τύπων αἰολικῶν καὶ δωρικῶν.

Τὸ ὄπ' ἀριθ. 55 δις ἄσμα εἶναι ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμοπόλεις πεσόντων.

Περὶ τοῦ μέτρου ἴδὲ Παραρτ. κεφ. Ε', 55 δις.

1. θανάτων : φονευθέντων, πεσόντων. — 2. εὐκλείης μὲν ἂ τύχαι : περίφημος μὲν ἢ τύχη, ὅτι δηλ. ἔπεσον ὑπὲρ πατρίδος. — καλὸς δ' ὁ πότμος : ὠραῖος δὲ ὁ θάνατος. Πρβλ. Ὑ, 1. — 3. βωμός : διότι ἐπ' αὐτοῦ ἐτελοῦντο θυσίαι εἰς τοὺς πεσόντας ὡς εἰς ἕρωας. — πρὸ γόων : ἀντιθρήνων. — κῆσις : μνήσις = μνήμη. — οἶκος : ἢ λύπη. — ἐπαίτος : νοσῖται γίνεται. — 4. ἐπιτάφιον : σάβανον. — 5. ὁ πανδαμάτωρ : ὁ τὰ πάντα δαμάζων, καταστρέφων. — ἀμαυρώσει : θά ἀμαυρώσῃ, δύναται νὰ ἀμαυρώσῃ, νὰ ἐκμηδενίσῃ. — 6. σακός : σηκός, ἱερὸς τόπος περίφρακτος, ἱερὸν περίφραγμα, ἱερὸν, ἐνταῦθα δ' ὁ τάφος. Εἶναι δὲ βραχυλογία ἀντι τοῦ : ὅδε ὁ σακός, σακός ὢν ἀνδρῶν ἀγαθῶν (ἀνδρείων), οἰκέταν εἴλετο εὐδοξίαν Ἑλλάδος. — οἰκέταν : οἰκέτην = κάτοικον. — 7. εἴλετο : ἐκτίσατο. — εὐδοξίαν Ἑλλάδος : τὴν δόξαν τῆς Ἑλλάδος ἐν αὐτῷ δηλαδὴ κατόκησεν ἢ δόξα τῆς Ἑλλάδος. — 8. λελοιπώς : ὅστις ἔχει καταλίπει. Γνωστὸν δ' ὅτι ἐκεῖ εἶχε ταφῆ καὶ ὁ Λεωνίδα. — 9. ἀέναόν τε κλέος καὶ αἰώνιον εὐκλείαν, αἰώνιον δόξαν, αἰώνιον ὄνομα.

56.

Τὸ ἄσμα τοῦτο ἀπευθύνεται, καθ' ἃ λέγει ὁ Πλάτων ἐν Πρωταγόρᾳ (XXVI), πρὸς τὸν τύραννον Σκόπαν, τὸν Κρέοντος υἱὸν τοῦ Θεσσαλοῦ δυστυχῶς δ' ὅμως παρεδόθη ἡμῖν οὐχὶ πλήρες. Ἐν τοῖς σφισομένοις στίχοις αὐτοῦ διδάσκει ὁ Σιμωνίδης, ὅτι δύσκολον εἶναι τῷ ὄντι νὰ γίνῃ τις ἀνὴρ ἀγαθός.

Τὸ μέτρον βλέπε ἐν Παραρτ. κεφ. Ε', 56.

Α'. Γραμματικά. 1. ἀλαθέως : ἀληθῶς = τῇ ἀληθείᾳ, ἀληθῶς. Κατὰ Σωκράτη παρὰ Πλάτωνι (ἐν Πρωταγόρᾳ) τὸ ἀλαθέως εἶναι ὑπερβατὸν καὶ ἀναφέρεται εἰς τὸ χαλεπὸν ὥστε ἡ λογικὴ σειρά τῶν λέξεων ἔσται ἢ ἐξῆς : ἀλαθέως ἐστὶ χαλεπὸν ἄνδρα ἀγαθὸν γενέσθαι = τῇ ἀληθείᾳ εἶναι δύσκολον νὰ γίνῃ τις ἀνὴρ ἀγαθός. — μὲν : ἢ ἀπόδοσις αὐτοῦ ἦτο ἐν τοῖς κατὰ τὸν δευτέρου στίχον, ἃ δυστυχῶς ἐν διεσώθησαν. Ὅτι δὲ πράγματι ὑπάρχει χάσμα μετὰ τὸν στίχον τοῦτον, μαρτυρεῖ τὸ παρὰ

Πλάτωνι λεγόμενον, ὅτι ὁ νῦν 3 στίχος ἤρχετο προϊόντος τοῦ ἄρματος ὀλίγον. Ἐλεγε δ' ἡ ἀπόδοσις αὐτῆ (πάλιν κατὰ Πλάτωνα) τάδε : οἷόν τε μέντοι ἐπὶ γε χρόνον τινά γεινέσθαι τινά ἀγαθόν· γενόμενον δὲ διακρίνεται ἀδύνατον.— 2. τετραγώνον : μεταφορικῶς=τετράγωνος, τέλειος.— χερσίν : καὶ κατὰ τὰς χεῖρας καὶ κατὰ τοὺς πόδας καὶ κατὰ τὸν νοῦν (ὕπὸ πᾶσαν ἐποψίν).— τετυγμένον : (παθ. πρκμ. τοῦ τεύχω)=κατεσκευασμένος, πεπλασμένος.— ἄνευ νόου : ἄφορος. — 3. οὐδὲ...νέμεται : οὐδὲ νομίζεται, οὐδὲ ἔχει.— μοι : κατὰ τὴν γνώμην μου.— ἐμμελέως : ἐμμελῶς, ὀρθῶς.— τὸ Πιττάκειον : τὸ ῥήτὸν τοῦ Πιττακοῦ. Περὶ Πιττακοῦ πρὸλ. βίον Ἀλκαίου ἐν 48.— 4. καίτοι : μετὰ μετοχῆς ποιητικῶς ἀντὶ καίπερ.— σοφοῦ παρὰ φωτός : πρᾶ σοφοῦ φωτός, ἀνδρός· ἐκ μέρους σοφοῦ ἀνδρός. — φαί' : κατὰ μὲν Πλάτωνα=φαίτο=ἔφατο=εἶπεν (ὁ Πιττακὸς δηλαδὴ)· κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους=φατί=φησί=λέγει. Ὅπως ἂν ἔχη, ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐξάγεται.— 5. θεός : ἡ σειρὰ εἶναι : θεὸς μόνος ἔχει ἂν τοῦτο γέρας (προνόμιον). Πρὸλ. καὶ τὸν Εὐαγγ. Ματθαίου λεγόμενα ὅτι εἶπεν ὁ Χριστός (ἐν κεφ. 10', 17) : «Τί με λέγεις ἀγαθόν ; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός». — ἀνδρα δ' : ὑποκ. τοῦ ἐμμεναι = ἀνὴρ δὲ (ἄνθρωπος δέ . Ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ θεός.— οὐκ ἔστιν : δὲν εἶναι δυνατόν.— μὴ οὐ...ἐμμεναι : μὴ οὐκ εἶναι=νὰ μὴ εἶναι. Ὁ πλεονασμὸς τῆς ἀρνήσεως διὰ τὸ ἀρνητικὸν οὐκ ἔστιν=ἀδύνατον. Προφέρεται δὲ κατὰ συνίτησιν μὴ οὐ.— κακόν : =κακός (κατηγορούμενον). — 6. ὄν ...καθέλη : =ὄν ἂν καθέλη=ὄντινα ἂν καταβάλη.— ἀμάχανος συμφορὰ : ἀμήχανος συμφορὰ, καθ' ἣς οὐδεμία μηχανή, οὐδεὶς ὑπάρχει τρόπος ἀπαλλαγῆς.— 7. πράξεις γὰρ εὐδ' : διότι ἂν ἤθελεν εὐτοχήσει (νὰ παιδευθῆ καλῶς). — ἀγαθός : ἔστιν.— κακός δ' : ἔστιν.— εἰ κακῶς : πράξεις = ἂν ἤθελε δυστοχήσει (νὰ μὴ παιδευθῆ καλῶς). — 9. τοῦ πλείστον : τὸ ἐπὶ πλείστον=ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον. — ἄριστοι : εἰσίν. — τοὺς κε : εὖς ἂν=ἕσους ἂν. — 10. φιλέωντι : θεοὶ φιλῶσιν, ἀγαπῶσιν. Τὸ θεοὶ=θεοὶ καὶ τὸ φιλέωντι=φιλέωντι. — 11. τοῦτεκεν : τοῦτου ἔνεκα.— οὔ ποτ' ἐγὼ...διζήμενος : οὐδέ ποτ' ἐγὼ ζητῶν. — τὸ μὴ γενέσθαι δυνατόν : (ὑπερβατὸν) ἀντὶ : τὸ μὴ δυνατόν γενέσθαι=τὸ μὴ δυνατόν νὰ γένηται (τὸ ἀδύνατον), δηλαδὴ πανάμωμον ἄνθρωπον.— 12. κενεῖν...μοῖραν αἰῶνος βαλέω : κενὴν μοῖραν βίου βαλῶ = θὰ ρίψω (θὰ καταναλώσω) μέρος τοῦ βίου (μου) κενὸν (ἀσκόπως). Ὅστε τὸ κενεῖν εἶναι κατηγ. κατὰ πρόληψιν. Τὸ βαλέω κατὰ συνίτησιν βαλέω. — εἰς ἄπραντον ἐλπίδα : εἰς ματαίαν ἐλπίδα (μάτην ἐλπίζων). — 12. πανά-

Ν. Μπαξεβανάκι Ἑλληνες Λυρικοί, ἔκδοσις ε'.

8

μοιον ἄνθρωπον : ἐπεξήγ. τοῦ ἐλπίδα· μάτην δηλαδή ζητῶν παράμωμον (πάντη ἄφογον) ἄνθρωπον.— ὄσοι : ἐν πᾶσιν, ὅσοι=μεταξὺ πάντων, ὅσοι.— αἰνόμεθα : λαμβάνομεν, δρέπομεν, τρώγομεν. Πρβλ. ἰλ. ζ, 142 «βροτῶν, οἱ ἀρούρης κερπὸν ἔδουσι». — εὐφροδέος... χυθρός : (εὐφρὸν - ἔδος)=τῆς εὐφροχώρας γῆς. — 13. ἐπὶ τ' ὑμῖν... ἀπαγγελέω : (εἰρωνικῶς)=ἠκολούθως εὐθύς, ἔπειτα εὐθύς θὰ ἀναγγείλω ὑμῖν, ὅταν εὐρω. — 14 ἐπαίνημι : αἰολ. ἐπαινῶ. Πρβλ. 48, 1 (σημ.). — φιλέω : φιλῶ=ἀγαπῶ.— 15. ἐκὼν ὅστις ἔρῳη : ἢ σειρὰ εἶναι : ὅστις μὴδὲν ἔρῳη αἰσχρὸν ἐκὼν= ὅσοι ἂν μὴδὲν αἰσχρὸν ἐρῳωσιν ἐκόντες· ὁ ἐνικός δηλ. ἐτέθη ἀντὶ τοῦ πληθ. = ὅσοι ἂν μὴ πράττωσι κανὲν αἰσχρὸν ἐκουσίως. Ὁ Σωκράτης παρὰ Πλάτωνι τὸ ἐκὼν ἀναφέρει εἰς τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἐπαίνημι καὶ φιλέω ἐγώ· τοῦτο δ' ὅμως προδήλως πράττει οὗτος πρῶτον μὲν, ἵνα σκωπτικῶς παρκατήχη, ὅτι ὁ Σιμωνιδῆς καὶ ἀκούσιως ἐπήγει καὶ ἐφίλει τινὰς καὶ μάλιστα τοὺς τυράννους ἀναγκάζομενος ὑπὸ χρημάτων, ἃ παρ' αὐτῶν ἐλάμβανεν, ἔπειτα δέ, ἵνα ὑποστηρίξη τὴν γνώμην, ἣν εἶχεν, ὅτι οὐδεὶς ἐκὼν ἀδικεῖ οὐδ' ἐξαμαρτάνει, ἀλλὰ πάντες κακὰ ποιοῦσιν ἄκοντες δι' ἀμαθίαν καὶ κακὴν ἀνατροφήν. Τὸ φυσικὸν ἄρα εἶναι : ν' ἀποδοῦη τὸ ἐκὼν εἰς τὸ ἔρῳη καὶ νὰ ἐρμηνευθῆ : ὅστις δὲν πράττει ἐκουσίως κανὲν αἰσχρὸν. — ἀνάγκη : κατὰ δὲ τῆς ἀνάγκης οὐδ' οἱ θεοὶ μάχονται· ὅταν δηλ. ἀναγκάζηται τις νὰ πράξῃ αἰσχρὸν τι, καὶ θεὸς ἂν εἶναι, δὲν δύναται νὰ πράξῃ ἄλλως. — 17. Ὁ στίχος οὗτος εἶναι ἐλλειπής καὶ μόνον τὸ τέλος αὐτοῦ διεσώθη· πρὸ αὐτοῦ μάλιστα ὑπάρχων ἀπώλετο καὶ ἄλλος στίχος, ὡς τὸ μέτρον μαρτυρεῖ τῆς στροφῆς. Κατὰ Πλάτωνα ἡ ἔννοια αὐτῶν ἦτο ἡ ἐξῆς : Οὐ ψέγω δὲ τὸ Πιττάκειον, ὅτι εἰμι φιλόσοφος· ἐπεὶ ἔμοιγε ἐξαρκεῖ (ἐξαρκεῖ γ' ἐμοί) ὃ κε μὴ κακός κλ.— ἐξαρκεῖ γ' ἐμοί : εἰς ἐμὲ τοῦλάχιστον εἶναι πολὺ ἀρκετόν.— 18. ὃ κε μὴ κακός : ὅς ἂν μὴ κακός (ἦ)— ὅστις δὲν εἶναι κακός.— μὴδ' ἄγαν ἀπάλαμνος· μὴδ' ὑπερβολικῶς ἄπορος, ἀμύηχνος, εἰς ἀμύηχνα φέρων.— εἰδώς γ' ὀνασίπολιν δίκαιον : μὴ ἄγνοω, πράγματι τὸ τὰς πόλεις ὠφελῶν δίκαιον, τὴν δικαιοσύνην ἀτίκων. Τὸ δὲ ὀνασίπολιν ἐκ τοῦ ὀνήνημι καὶ πόλις.— 19. ὑγιῆς ἀνὴρ : Φυσικώτερον εἶναι νὰ νοσηθῆ ἐνταῦθα τὸ ἐστί = ὑγιῆς ἐστὶν ἀνὴρ (ὁ τοιοῦτος δηλαδή)· τότε δ' ὅμως ἀνάγκη νὰ γραφῆ ἄνω στιγμὴ μετὰ τὸ ἐξαρκεῖ γ' ἐμοί· ἢ δ' ἔννοια ἀπὸ τοῦ 17 στίχου ἔσται ἡ ἐξῆς : Οὐ ψέγω δὲ τὸ Πιττάκειον, διότι εἰμι φιλόσοφος· ἐπεὶ ἔμοιγε ἐξαρκεῖ (ἐξαρκεῖ γ' ἐμοί) καὶ ὁ μέτρος ἢ μέτρος ἀνθρώπου· ὃ κε μὴ κακός μὴδ' ἄγαν ἀπάλαμνος, εἰδώς γ' ὀνασίπολιν δι-

καν, ὑγιής ἐστιν ἀνὴρ. Το δὲ ὑγιής=καθός.—οὐδὲ μὴ μιν ἐγὼ μωμάσομαι : (ἐλλειπτικῶς)=οὐδὲ θεός ἐστὶ μὴ ἐγὼ μωμήσωμαι αὐτόν=οὐδὲ φθός εἶναι, μήπως ἐγὼ ψέξω αὐτόν· δηλαδὴ οὐ μιν ἐγὼ μωμήσωμαι=δὲν θὰ ψέξω αὐτόν. Τὸ μωμάσομαι εἶναι ἀόρ. ἔσοτ. τοῦ μωμάομαι συνεσταλμένος χάριν τοῦ μέτρου. — 20. τῶν γὰρ ἀλιθίων : τῶν γὰρ ἡλιθίων=διότι τῶν ἡλιθίων, τῶν ἀνοήτων, τῶν μωρῶν. Αἰτιολογεῖ τὸ οὐδὲ μωμάσομαι, συμπληρωτέον δὲ ὡδε : οὐδὲ...μωμάσομαι·οὐ γὰρ εἰμι φιλόμωμος· τῶν γὰρ ἀλιθίων ἀπειρῶν γενέθλα ὥστ' εἴ τις χαίρει ψέγων, ἐμπλησθεῖθ' ἂν ἐκείνους μεμφόμενος.— 21. ἀπειρῶν : ἐπικῶς = ἀπειρος.—γενέθλα : ἡ γενέθλη, ἡ γενεά.— 22. πάντα τοι καλά : πάντα λοιπὸν εἶναι ὠραία (ἐντιμὰ).— τοῖσι : = οἷσι=εἰς ὅσκι.—αἰσχρὰ μὴ μέμικται : δὲν εἶναι ἀναμειγμένα αἰσχρὰ, ἄσχημα. Ὡστε ὁ Σιμωνίδης καὶ τὰ μέσα, τὰ μέτρια, ἀποδέχεται.

Β'. Πραγματικά : στ. 4. χαλεπὸν...ἐσθλὸν ἔμμεναι : Τοῦτο ἦτο τὸ ῥητὸν τοῦ Πιττακοῦ, τὸ πιττάκειον ἀπόφθεγμα χαλεπὸν ἐστὶν εἶναι τινα ἀγαθὸν=δύσκολον εἶναι νὰ εἶναι τις ἀγαθός, νὰ διατελῇ τις ὡν ἀγαθός. Λέγεται δ' ὅτι εἶπε τοῦτο ὁ Πιττακός, ὅτε ἔμικθεν, ὅτι Περίανδρος ὁ Κορίνθιος, ὁ πρόφην ἦπιος καὶ δημοφιλῆς, ἐγένετο σκληρός.

57.

Ὁ Σιμωνίδης ἐνταῦθα εἰκονίζει τὴν ἀρετὴν οἰκοῦσαν ἐπὶ ὑψηλῶν δυσκναβάτων πετρῶν.

1. Ἔστι τις λόγος : ὑπάρχει λόγος τις (λέγεται). — 2. τὰν Ἄρκαίειν : ὅτι ἡ ἀρετὴ κατοικεῖ.—ἐπὶ πέτραις : ἐπάνω εἰς βράχους.—δυσκναβαίτοις : δυσκναβάτους. Πρβλ. 56.— 3. ἀγνὰν δέ μιν θεάν : ἐπειδὴ δ' αὐτὴ εἶναι ἀγνὴ θεά.— ἀμφέπειν : διατρίβειν περὶ τι ἐννοεῖται δὲ φασί : =λέγουσιν, ὅτι διατρίβει περὶ (τόπον ἀγνόν).— 4. οὐδὲ...ἔσοπιος : (ἐστίν)=οὐδὲ εἶναι ὄρατῆ. — βλεφάροις : εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. — πάντων θνατῶν : πάντων τῶν ἀνθρώπων. — 5. ᾧ μὴ... μόλη : ᾧ ἂν μὴ μόλη=εἰς ὅτινα δὲν ἔλθῃ.—δακέδνυμος ἰδρώς : ἰδρώς δάκνων, πικραίνων τὴν καρδίαν. Πρβλ. 56.— 6. ἔκη τ' : (ἐννοεῖται μὴ) =καὶ μὴ ἔκη οὗτος (ὁ ἀνθρώπος)=καὶ δὲν φθάσῃ οὗτος.— εἰς ἄκρον ἀνδρείας : εἰς τὸ ἀνώτατον ὄριον τῆς ἀνδρείας. Τί διδασκόμεθα ἐκ τοῦ ποιήματος ; — Ἐπιγραφή ; —

Ἄδελφίδος Σιμωνίδου, ἀνεψιὸς δὴλον ὅτι (ἐξ ἀδελφῆς) αὐτοῦ, ἦτο ὁ Βακχολίδης. Οὗτος ὁμοτέχνος τῷ θεῷ καὶ ὁπαδὸς ἅμα αὐτοῦ γενόμενος ἐζήτη, ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν Συρακούσαις, ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Ἰέρωνος, πρὸς ὃν εἶχε γνωρισθῆ διὰ τοῦ Σιμωνίδου· μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ τυράννου ἐπανετλήθη εἰς τὴν πατρίδα Κέων, ἐξ ἧς καὶ πάλιν ἀπεδήμησεν εἰς Πελοπόννησον.

Ἐγραψε δωριτικὰ παιᾶνας, ἐπινίκους, διθυράμβους, ἐρωτικά, ἐπιγράμματα κ.λ. Χαρακτηριστικὸν δ' αὐτοῦ ἦτο, ὅτι ἐστερεῖτο τοῦ ὕψους τῶν ἰσθμῶν καὶ τοῦ βᾶθους τῶν αἰσθημάτων, ἐν σχέσει πρὸς τὸν Σιμωνίδην καὶ Πίνδαρον, ἀλλὰ διεκρίνετο πάλιν ἐξ ἄλλου διὰ τὴν χάριν καὶ γλαφυρότητα.

Τῶν ἔργων αὐτοῦ μέχρι πρό τινας ὀλίγα μόνον ἀποσπάσματα εἰχομεν πρὸ ὀλίγων δ' ὅμως ἐτῶν ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἄλλα, ἐν οἷς καὶ ἀκέραια ἄσματα.

Τῶν νεωστὶ ἀνεκκαλυφθέντων εἶναι τὸ ὑπ' ἀριθ. 58 ὑφ' ἡμῶν καταχωριζόμενον.

Α'. Γραμματικά : βραχύς ἐστιν αἰὼν : ὀλίγος, σύντομος εἶναι ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου. — 2. δολόεσσα : πλήρης δόλου, δολερά, ἀπατηλή. — ὑπὸ κέαρ : ὑπὸ τὴν καρδίαν. — δέδουκεν : ἔχει εἰσδύσει. — 3. ἐφαιμερίων : τῶν ἐφημερῶν, τῶν ἀνθρώπων. — 4. ἐκαβόλος : ἐκηβόλος = τοξότης. — Φέροτος υἱί : τῷ υἱῷ τοῦ Φέρητος, εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Φέρητος. — 5. θναίων εὐντα : θνητὸν ἐόντα = ἄφ' οὗ εἶται θνητός. — ἀέξειν : νὰ τρέφῃς. — διδύμους γνώμας : δύο γνώμας. — 6. αἴριον μοῦνον : αἴριον μόνον. — ὄψαι : ὄψει = θά ἴδῃς. — 7. αἰλίον φάος : τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. — 8. χῶτι : καὶ ὅτι. — πενήκοντα : ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Μίμνερμον καὶ τὸν Σόλωνα, ὧν ὁ μὲν ἔλεγεν ὅτι 80 ἐτῶν πρέπει νὰ ἀποθνήσκῃ ὁ ἄνθρωπος, ὁ δὲ Μίμνερμος 60. — 9. ζωάν : ζωὴν. — τελεῖς : (μέλλων) = θά διανύτῃς, θά ζήτῃς. — 10. ὄσια δρῶν : ὄσια ἔργα πράττων, ὁσῶς φερόμενος. — θυμόν : τὴν ψυχὴν, τὴν καρδίαν σου. — 12. φρονέοντι : πρὸς φρονέοντα, πρὸς φρόνιμον ἄνθρωπον. — συνετὰ γαρούω : φρόνιμα λέγω, φρόνιμα ὁμιλῶ. Τὸ γαρούω = γηρῶ, ἐκ σου γῆρος. — 13. αἰθήρ : τὰ ἀνώτατα τοῦ ἀέρος στρώματα, τὰ πέραν τῶν νεφῶν. — ἀμίαντος : κατηγορ. = εἶναι ἀμίαντος. — 14. σάπεται : σήπεται. — εὐχρῶσάτα : (εὐ - χρῶα) = εὐχρῶα = καλὸν χρῶμα· ἀντὶ τοῦ ἐπιθέτου εὐχρῶος = εὐ-

χρους δὲ (πάντοτε) εἶναι ὁ χρυσός, καθρέος, οὐδέποτε σκωριών. Διὰ πάντων τούτων θέλει νὰ δείξῃ ὁ ποιητὴς τὸ ἀφίχτητον καὶ αἰώνιον τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου. — 15. ἄνδρὸς δὲ οὐ θέμις : τῷ ἀνθρώπῳ δ' ὅμως δὲν εἶναι θεμιτὸν (ἐπιτατραμμένον). — παρόντα : (παρήμι) = ἀφ' οὗ ἀφήση (τὸ πολὺν γῆρας). — 16. ἀνακομίσοι : (ἀνακομίσαι) = ν' ἀναλάβῃ (πάλιν). — θάλειαν... ἤβαν : τὴν θαλερὰν ἡβὴν, τὴν θάλλουσαν νεότητα. — 17-18. ἀρετὰς γε μὲν : ἀρετῆς γε μὴν = ἄλλ' ὅμως τῆς ἀρετῆς βεβαίως. — φέγγος : ἡ λάμψις, ἡ δόξα. — οὐ μινύθει : δὲν φθίνει, δὲν ἐλαττοῦται, δὲν χάνεται. — βροσιῶν... σώματι : σὺν τῷ σώματι, μετὰ τοῦ σώματος τῶν θνητῶν. — 19. Μοῦσά νιν τρέφει : τρέφει αὐτὴν ἡ Μοῦσα, δηλ. ἡ ποίησις, ἡ ὁποία ὕμνεϊ καὶ ἐγκωμιάζει δι' ἄξιμάτων τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας.

Β'. Πραγματικά : στ. 4. Ὁ Φέρης ἦτο θεμελιωτὴς τῶν Φερῶν τῆς Θεσσαλίας, υἱὸς δ' αὐτοῦ ἦτο ὁ Ἄδμητος, βυκλιεστῆς καὶ οὗτος ἐν Φεραῖς, παρ' ᾧ διέτριψεν ὁ Ἀπόλλων ὡς παιμὴν ἐπὶ 9 ἔτη ἕνεκα μεγάλης πρὸς αὐτὸν ἀγάπης. Κυρία ἰδέα ; — Ἐπιγραφή ; —

59.

Ἡ εἰρήνη.

Ἐν τῷ ἀποσπάσματι τούτῳ (παιάνι) ὁ ποιητὴς ἐγκωμιάζει τὴν εἰρήνην ἐξαιρῶν τὰ γαθὰ αὐτῆς.

Α'. Γραμματικά : Στίχ. 1. θνατοῖσιν : θωρ. ἀντι θνητοῖσιν. Οὕτω καὶ εἰράνα ἀντι ; — μεγάλα : κατηγορ. = μεγάλα ἀγαθὰ, μεγάλα πράγματα. — 2. μελιγλώσσωσιν ἀοιδῶν : θηλ. θωρ. ἀντι μελιγλώσσωσιν ἀοιδῶν (φῶδῶν) = γλυκεῶν φῶδῶν γλυκέων, εὐχαρίστων ἄξιμάτων. — ἄνθεα ἀοιδῶν : ἄνθη ἀοιδῶν (φῶδῶν) = ἄριστα ποιήματα. Πρβλ. Πινδ. Ὀλ. 9, 48 : ὕμνων ἄνθεα. — 3. αἰθεσθαι : τὸ ἀπαρέμφ. ἐκ τοῦ νοουμένου ἀντι τοῦ τίκτει ῥήματος ποιεῖ = κάμνει νὰ καίωνται, γίνεται αἷτια νὰ καίωνται. — δαιδάλεων ἐπὶ βωμῶν : ἐπὶ καλλιτεχνικῶν βωμῶν. Τὸ δαιδάλεος (ἐκ τοῦ δαίδαλος) = τεχνικός, πεποικιλμένος, καλλιτεχνικῶς ἐξεργασμένος. — θεοῖσιν : χριστ. δοτ. = χάριν τῶν θεῶν. Δισύλλαβον κατὰ συνίτησιν. — βοῶν μῆρα : μῆροί βοῶν. — 4. ταυτροίχων τε μῆλων (μῆρα) : καὶ μακρομάλλων προβάτων (μῆροί). — 5. γυμνασίῳν τε μέλειν γέοις : τὸ ἀπαρέμφ. πάλιν ἐκ τοῦ νοουμένου ποιεῖ. (Ἡ εἰρήνη ποιεῖ, γίνεται αἰ-

τία, νὰ φροντίζωσιν οἱ νέοι περὶ γυμνασίων, νὰ καταγίνωνται εἰς γυμνάσια κ. λ.).—*ἀλῶν τε καὶ κώμων* : ἐκ τοῦ μέλειν=καὶ περὶ μουσικῆς καὶ ἄσματων.—6. *σιδαροδέτοις* : (ἐκ τοῦ σίδηρος-δετός)=διὰ σιδήρου δεδεμένος.—*αἰθῶν ἀραχνῶν* : ὄψρ. ἀντὶ αἰθῶν ἀραχνῶν=μαύρων ἀραχνῶν. Ἐὸ αἰθὸς (τῆς αὐτῆς ρίζης πρὸς τὸ αἶθω, αἰθίωψ)=μαύρος.—7. *ἀραχνῶν ἴστοι* : ἴστοι ἀραχνῶν, ἀράχνια.—*πέλονται* : γίνονται, ὑπάρχουσιν.—8. *ἔργεά τε...ξίφεά τε* : δισύλλαθα κατὰ συνίζησιν.—*λογχατά* : (λόγχη)=ὀξέα, μυτερά.—*ἀμφάκεια* : ἀμφήκης, ἄμφηκας (ἐκ τῆς ἀμφὶ καὶ ἀκῆ)=δίστομος, ὁ ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένος, δίκωπος, ἀμφίστομος. δάμναται εὐρώς : δαμάζει, κατατρώγει ἢ (μοῦχλα καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς) σκωρία.—9. *χαλκεῶν σαλπίγγων* : χαλκῶν σαλπίγγων.—*κύπος* : ἦχος. — 10. *σουλᾶται* : ἀφαιρεῖται, διακόπτεται.—*μελίφρων* : ὕπνος : ὁ γλυκὸς ὕπνος. Ἐκ τοῦ μέλι-φρῆν καθ' ἑτεροίωσιν *μελίφρων*.—11. *δς θάλλει* : ὁ ὁποῖος τέρπει, θερμαίνει, παρηγορεῖ.—*ἀμὸν κέαρ* : τὴν ἡμετέραν καρδίαν, τὴν καρδίαν ἡμῶν. — 12. *συμποσίων ἐρατῶν* : Πρβλ. 1, 5. — *βρίθοντ'* : βρίθονται (δωρικῶς)=βρίθουσι.—*φλέγονται* : καίονται, ἀκμάζουσιν, εὐρίσκονται ἐν ἀκμῇ.

Β'. Πραγματικά : στ. 5. *πόρπαξιν* : πόρπαξ ἐλέγετο ἡ λαβὴ τῆς ἀσπίδος, ἡ καὶ ὄχανον καλουμένη. Ἡ ἀσπίς ἦτο κυρτὴ πρὸς τὰ ἐξω καὶ συνίστατο ἐκ πολλῶν πτυχῶν βοείου δέρματος κεκαλυμμένων ἄνωθεν διὰ μεταλλίνου (χαλκοῦ) ἐλάσματος. Ἡ περιφέρεια αὐτῆς (ἄνωξ) ἦτο μεταλλίνη (χαλκῆ), ἡ δ' ἀσπίς αὐτὴ πολλάκις ἐκοσμεῖτο ἐξωθεν δι' ὀμφαλῶν, ὧν εἷς ἔκειτο ἐν τῷ κέντρῳ κατὰ κορυφὴν τῆς κυρτώσεως (κατ' ἐξοχὴν ὀμφαλός), ἡ δ' ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τῆς ἀσπίδος εἶχε πολλάκις καὶ ἀνάγλυφα. Ἡ ἀσπίς ἐφέρετο ἀπὸ τῶν ὤμων ἐξηρτημένη δι' ἱμάντος (ἐπειδὴ ἦτο βαρεῖα), καλουμένου τελαμῶνος, πρὸς χειρισμὸν δ' αὐτῆς ἐχρησίμευεν ἡ ἐσωθεν αὐτῆς λαβὴ (πόρπαξ). Ἡ μικρὰ καὶ ἐλαφρὰ ὄμως ἀσπίς ἐφέρετο μόνον διὰ δύο κανόνων, ὧν ὁ μὲν ἐστήριζεν αὐτὴν εἰς τὸν ἀριστερὸν βραχίονα, ὁ δ' ἄλλος ἐκρατεῖτο ὑπὸ τῆς ἀριστερᾶς χειρός. Ἴδὲ καὶ 1, 15.

Τὸ ποίημα τοῦτο, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, εἶναι παιάν. Οἱ παιᾶνες ἢ ἐφάλλοντο ὡς ἐπιτραπέζιος προσευχή, ἢ ἦσαν ὕμνοι εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν, ἢ ἐμβατήρια, ἄδόμενα πρὸ τῆς μάχης εἰς τὸν Ἄρη, ἢ ἐπινίκιοι καὶ εὐχαριστήριοι ὕμνοι εἰς διαφόρους θεοὺς ἐπὶ σωτηρίᾳ.

60.

Τοὺς νικητὰς τῶν διαφόρων παγελληνίων ἀγώνων συνήθιζον οἱ παλαιαὶ

νά ἐξυμνώσι· καὶ νά τιμῶσι παντοιοτρόπως. Μία τῶν πολλῶν τιμῶν τῶν ἀποδιδωμένων εἰς αὐτούς ἦτο καὶ ἡ ἑορτή, ἣτις ἐτελεῖτο ἐν τῇ πατρίδι τοῦ νικητοῦ ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ τῆς νίκης ἢ ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ εἰς αὐτὴν ἐκ τοῦ τόπου τῶν ἀγῶνων. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νικητὴς ἐπανηγύριζε μετὰ τῶν φίλων αὐτοῦ τὴν νίκην. Κατὰ τὰς πανηγύρεις ταύτας χορὸς ἡσκημένος ἐψάλλον ἄσμα ἐπιτύχες εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον πεποιημένον. Τὸ ἄσμα τοῦτο ἐλέγετο ἐπινίκιον ἢ ὕμνος ἐπίνικος. Τοιοῦτος ἐπίνικος εἶναι καὶ ὁ ἐνταῦθα ἐρμηνεύμενος. Οὗτος ἐποιήθη ὑπὸ Βακχυλίδου εἰς τιμὴν Κείου παιδός, Ἀργεῖου ὀνομαζομένου, νικήσαντος πυγμαχίαν ἐν Ἴσθμῳ.

Α'. Γραμματικά. ἄϊζον : προστ. ἀορ. τοῦ ἀΐσσω = πηδῶ, τρέχω = τρέξει. — σεμνοδότεια : (σεμνός-δίδωμι) = ἡ δίδουσα τὰς σεμνάς ἀγγελίας, ἡ φέρουσα τὰς σπουδαίας εἰδήσεις. — χαριτώνημος : ὁ χαριτωμένος ἔχων ὄνομα. — χαριτών. ἀγγελίαν : χαριτωμένην ἀγγελίαν, λίαν εὐχάριστον. — ὅτι Ἀργεῖος : ὅτι ὁ Ἀργεῖος. — θρασύχειρ : τριτόκλιτον (ἐκ τοῦ θρασύς — χεῖρ). Ἐνταῦθα ἡ γενικὴ ἀποδοτέα εἰς τὸ μάχας. Ἡ σειρά : ὅτι Ἀργεῖος ἄρατο νίκαν θρασύχειρος μάχας. — μάχα : τὸ ἀγώνισμα· μάχη θρασύχειρ, τὸ ἀπαιτοῦν θρασεῖας χείρας, ὅσα ἡ πυγμαχία. — ἄρατοι : ἤρατο, ἐκέρδιζεν. — β. καλῶν : τῶν ἐνδόξων νικῶν. — ἀνέμνασεν : ἀνέμνησεν = ἐνεθόμισεν, ἔφερεν εἰς τὸν νοῦν μας τὰς ἐνδόξους νίκας, τὰ ἐνδοξὰ κατορθώματα. — ὅσ' ἐπεδείξαμεν : ὅσα ἐπεδείξαμεν. Ὁ πληθ. διότι λέγουσι ταῦτα οἱ φίλοι τοῦ νικητοῦ. — κλειενῶ : κλειενῶ ἐνδόξῳ. — ἐν. . . ἀθγέτι Ἰσθμοῦ : ἐν τῷ λαίμῳ τοῦ Ἰσθμοῦ, ἐν Ἰσθμῳ. — ζαθέαν : (ζα-ἐπιτατικόν-καὶ θεῖος) = τὴν θειστάτην. — Εὐξ. νᾶσον : Εὐξαντίδα νήσον, τὴν Κέω. — ἐβδ. σὸν στεφάνοισιν : προσδ. τοῦ ὄργανου = διὰ τῶν 70 στεφάνων νικῶν) ἡμῶν. Ὁ στέφανος ἀντὶ τῆς νίκης μετωνομικῶς. — 11. ἀθγιγενής : (ἐκ τοῦ αὐθι-γίγνομαι) καὶ αὐτιγενής (ἰων.) = ἰθαγενής, ἀτόθων, ἐντόπιος. — Μοῦσ' ἀθγιγενής : ἡ ἰθαγενής Μοῦσα, δηλ. ὁ Βακχυλίδης. — γαναχάν = τὸν ἦχον. — γεραῖρουσ' : τιμῶσα, ἐξυμνοῦσα. — Πανθείδα : ὄνομα = τοῦ Πανθείδου. — ἐπινικίσις : (ἄσμασι) = δι' ἐπινικίων ἄσματων.

Β'. Πραγματικά : Κέον : ποιητ. ἀντὶ Κέων Κέως ἢ νῶν Τζιά, ἡ γνωστὴ τῶν Κυκλάδων, ἐξ ἧς ἦτο καὶ ὁ Βακχυλίδης. — Εὐξαντίδα νᾶσον : νήσος Εὐξαντίς ἐλέγετο ἡ Κέως ἀπὸ Εὐξαντίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Μίνως (τῆς Κρήτης) καὶ τῆς Κεῖας νόμφης Δεξιθέας.

Γ'. Μετρικῶς τὸ ποίημα σύγκειται ἐκ στροφῆς (1—5), ἀντιστρο-

φής (6 - 10) καὶ ἐπιφθοῦ (11—14). Περὶ στροφῆς ἰδὲ Παράρτημα ἐν Ε'. Ἐναντιστροφή εἶναι ἐπανάλυσις μιᾶς στροφῆς. Ἐπιφθοῦς δὲ (στροφῆ) ἡ μετὰ τὴν ἀντιστροφήν ἐρχομένη, μεθ' ἣν τελευτᾷ τὸ μουσικὸν τμήμα.

61.

Καὶ οὗτος ὁ ἐπὶ νίκῃς εἰς τιμὴν συμπολίτου παιδὸς τοῦ ποιητοῦ ἐποιήθη, Λάχωνος ὀνομαζομένου, νικήσαντος ἐν Ὀλυμπίᾳ τῷ 452 π. Χ. εἰς τὸν δρόμον (στάδιον). Ἐκ τῶν λεγομένων κατακρίνεται, ὅτι τὸ ἄσμα τοῦτο ἐψάλλη πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ νικητοῦ.

Α'. Γραμματικά. Λάχων... λάχε: ὁ Λάχων ἔλαχεν (ἔτυχεν, ἐπέτυχεν). Οὕτως ἔχομεν καὶ σχῆμα παρονομαστίας.—φύριστατον κῦδος: μεγίστην δόξαν.—Διός: παρὰ τοῦ Διός.—πόδεσσι: διὰ τῶν ποδῶν του.—3. ἐπ' Ἄλφ. προχοαῖς: πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἄλφειοῦ.—καλ' αἰῶν: ἀξίων τὰ καλά, τὰς νίκας ἰδὲ καὶ ἀνωτέρω (60) «καλῶν δ' ἀνέμνασεν.—4. πάροιδεν: πρότερον.—Ὀλυμπία: ὄνομα τοῦ τόπου. Ὁ τόπος Ὀλυμπία ὁ ἀγὼν καὶ ἡ ἐορτὴ Ὀλύμπια.—5. ἄεισαν: ἐτραγώδιον, ἔψαλλον.—κρατεῦσαν: κρατοῦσαν, νικῶσαν.—7. πύξ τε καὶ στάδιον: εἰς τὴν πυγμαχίαν καὶ τὸν δρόμον.—βρόνοντες: φορτωμένοι (μὲ στεφάνους), βριθόντες.—8. εθεῖρας: τὰς κόμας: Ἐθεῖρα κυρίως ἡ θορῆ.—10. ἀναξιμόλοπον: (ἀνάσσω-μολπή)=τῆς ἀναστροφῆς τῆς μολπῆς, τῆς βραχυλίστης τοῦ ἄσματος.—ἔκαι νίκας: ἔνεκα τῆς νίκης.—12. Ἄθ. ὦ ποδ. τέκος: ἀντί: ὦ Ἀριστομένειον ποδάνεμον τέκος= ὦ ταχύρον τέκνον τοῦ Ἀριστομένου.—13. ποδάνεμος: ὁ ταχύς τοῦ ποδῶς ὡς ἄνεμος.—προδόμοις αἰδαῖς: δι' ἄσμάτων ἄδομένων ἐν τῷ προδόμῳ τῆς οἰκίας, εἰς τὰ πρόθυρα.—15. οἶ: διότι.—κρατήσας νικήσας.—16. ἐδικλείξας: ἠρόκλειστας, ἐδόξαστας.

Β'. Πραγματικά: στ. 1. Διός μεγίστον: διὰ τὸ τοῦτο καὶ οὐχὶ ἄλλου θεοῦ;—5. ἀμπελοτρόφον: διὰ τὸ τρέφειν τὴν ἀμπελον. Καὶ νῦν οὕτω δύνανται νὰ ὀνομαστήῃ ἡ Κέως, διότι καὶ οἶνον μέλανα παράγει οὐχὶ ἐλαταπρῶνητον.—9. νεανίαι: οἱ ἀποτελοῦντες τὸν χορόν.—11. Οὐρανίας: αὕτη ἦτο μία τῶν 9 Μουσῶν. ἰδὲ καὶ σχόλια εἰς δ.—12. Ἀριστομένης: ἦτο ὁ πατὴρ τοῦ νικητοῦ.—15. στάδιον: εἰς τὸ ἀγώνισμα τοῦ ἀπλοῦ δρόμου. Τὸ ἀγώνισμα τοῦτο ἦτο τὸ ἀρχαιότατον πάντων, ὁ δὲ νικῶν κατ' αὐτὸ ἦτο ὁ κυρίως Ὀλυμπιονίκης.

α'. Περὶ Πινδάρου.

Κατὰ τὸ ὄψος τῆς ἐκφράσεως καὶ τὸ βάθος τοῦ ἤθους, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ σκοτεινὸν καὶ δυσνόητον ὑπερβαίνει πάντας τοὺς Ἕλληνας λυρικοὺς Πινδάρου ὁ Διῦφάντου καὶ Κλεοδίκης ἐκ τῶν παρὰ ταῖς Θήβαις Κυνὸς Κεφαλῶν καταγόμενος. Ὁ χρόνος τοῦ βίου αὐτοῦ πίπτει εἰς τὴν λαμπροτάτην περίσθον τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, μεταξύ τοῦ 521 καὶ 441 π. Χ., ἣ δὲ οἰκία αὐτοῦ ἦτο ἐκτὸς τῶν τειχῶν τῶν Θηβῶν, πλησίον τῆς πηγῆς Δίρκης· εἶχεν ὅμως καὶ ἄλλην ἐντὸς τῆς πόλεως, ἣ ὁποία μετεβλήθη ὕστερον εἰς πρυτανεῖον.

Εἰ καὶ αὐτοὶ οἱ Βοιωτοὶ (ἀπὸ βορρᾶ ποτε ἐλθόντες) ἐστεροῦντο τῆς πνευματικῆς κινήσεως τῶν προτέρων κατοίκων τῆς χώρας (Καδμείων, Θρακῶν, Μινυῶν), ὅμως πολλὰ τῶν ἀρχαίων γενῶν εἶχον μείνει ἐν αὐτῇ μετὰ τῆς θρησκείας καὶ τῶν μύθων αὐτῶν. Καὶ ὁ Πίνδαρος κατήγετο ἐκ τίνος τούτων τῶν γενῶν, τῶν Αἰγιδῶν, ὁ πατὴρ δ' αὐτοῦ ἦτο μουσικός (ἀθλητής).

ὑπὸ μουσικῶν ἐξόχων, οἷος Λάτος ὁ Ἑρμιονεύς, παιδευθεὶς ὁ Πίνδαρος ἤρκτηεν ἐνωρὶς τὸ ποιητικὸν αὐτοῦ τάλαντον. Ἰδιαιτέρην ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτοῦ ἔσχεν ἡ ἐκ Τανάγρας ποιήτρια Κόριννα. Αὕτη ἐδίδοξεν αὐτὸν νὰ μὴ παρεμβάλλῃ εἰς τὰ λυρικά αὐτοῦ ποιήματα μύθους καὶ παραδόσεις ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὡς ἐποίει κατ' ἀρχὰς ὁ Πίνδαρος· διότι, ὡς ἔλεγε, «δεῖ τῇ χειρὶ σπείρειν, οὐχὶ τῷ θυλάκῳ». Οὕτως ὁ Πίνδαρος ἤρκτηθη νὰ σχετίσῃ τὰς μουσικὰς τάτας παρεμβολὰς ὡς ἄριστα πρὸς τὴν δεδομένην ὕλην καὶ νὰ ἐκφράσῃ ἐν αὐταῖς τὰς ἠθικὰς αὐτοῦ ἀρχὰς.

Κατὰ τὰς διαφόρους πανηγύρεις ὁ Πίνδαρος ἔγραψε καὶ τὰ χορικά αὐτοῦ ἄσματα. Ἦτο δὲ περιζήτητος πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἦτο ἐπίσης ἐπιφανὴς ἐν ταῖς ἐλευθέραις πολιτείαις, ὡς καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν ἡγεμόνων καὶ τυράννων. Ὁ Ἀλέξανδρος τῆς Μακεδονίας, οἱ Ἀλεξάνδριαι τῆς Θεσσαλίας, ὁ Ἀρκεσίλαος τῆς Κορήνης, ἐν τῇ Σικελίᾳ ὁ Ἴερων καὶ Θήρων, ἐτίμων αὐτὸν πολὺ καὶ ἐκαλοῦν εἰς τὰς αὐλὰς αὐτῶν. Τῷ 474 π. Χ. ὑπήκουσεν εἰς τὴν ἐπανεπιλημμένην πρόσκλησιν τοῦ Ἴερωνος καὶ διέτριψεν, εἰ καὶ (ὡς φαίνεται) ὀλίγον χρόνον, ἐν Σικελίᾳ. Ἀνὴρ σταθεροῦ χαρακτῆρος ὁ Πίνδαρος ἐγίνωσκε νὰ διατηρῇ ἑαυτὸν ἀνεξάρτητον καὶ οὐδέποτε ἐγίγνετο κόλας τῶν ἰσχυρῶν.

Μεγαλοπρέπεια είναι τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν ποιημάτων αὐτοῦ, ταῦτα ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιότητι τὰ μάλιστα θαυμάσθησαν.

Ὁ Πίνδαρος διέπρεπεν εἰς διθυράμβους, παιάνας (ὕμνους καὶ προσόδια), ἐπινίκους (ἐγκώμια), θρήνους. Πλήρεις διεσώθησαν ἡμῖν μόνον οἱ ἐπινικοί. Οὗτοι πανηγυρίζουσι τὴν νίκην, τὴν ἐν τοῖς μεγάλοις ἐθνικοῖς ἀγῶσιν, ἐν Ὀλομπίᾳ, ὅπου ἐλαίας, ἐν Δελφοῖς, ὅπου δάφνης, ἐν Νεμέᾳ, ὅπου σελίνου, ἐν Ἰσθμῷ, ὅπου πίτυος στέφανος ἐδίδοτο τῷ γικητῇ, ἐν Ἰπποδρομίαις καὶ ἀρματοδρομίαις εἰς τιμὴν τῆς πατρίδος καὶ ὅλης τῆς χώρας, εἰς ἣν αὕτη ἀνήκεν.

Οὕτως ὁ Πίνδαρος παρὰ τῷ ἄθλῳ ἐνὸς ἐκάστου ἄπτεται τοῦ ὅλου, τῆς χώρας, μετὰ τῶν περὶ ἡρώων αὐτῆς μύθων καὶ συνάπτει πρὸς αὐτοὺς τὰς ἑαυτοῦ ἠθικὰς παρατηρήσεις, νοουσιᾶς καὶ ἐλπίδας.

Αἱ γενικαὶ καὶ ὀφηλαὶ ἰδέαι κατέστησαν τὸν Πίνδαρον ἐθνικὸν τῶν Ἑλλήνων Λυρικόν, ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν σεβασμὸς διήρκεσε καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ. Ἀποδειξίς τούτου ἡ ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου κατὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Θηβῶν δοθεῖσα διαταγή, ὅπως μείνη ἄθικτος ἡ οἰκία αὐτοῦ.

Ὁ Πίνδαρος τέλος ἀπέθανεν ἐν Ἄργει, αἱ δὲ θυγατέρες αὐτοῦ Εὐμητις καὶ Πρωτομάχη μετεκόμισαν τὴν κόνιν αὐτοῦ εἰς Θήβας.

Ἡ διάλεκτος αὐτοῦ εἶναι, ὡς καὶ τῶν ἄλλων χορικῶν Λυρικῶν, δωρική. Εἶναι μὲν βᾶσις αὐτῆς ἡ ὀμηρικὴ μετὰ τῶν αἰολικῶν τόπων, ἀλλὰ διὰ μεγάλης ἀναμειξέως δωρικῶν λέξεων λαμβάνει πληρεστέραν δωρικὴν μορφήν.

β'. Περὶ διθυράμβου.

Ὁ διθυράμβος, ἐν τῶν πολλῶν εἰδῶν τῆς Λυρικῆς καὶ τοῦτο, ἦτο ἐνθουσιώδες ἄσμα εἰς Διόνυσον, συνδεδεμένον μετὰ μεγάλης κινήσεως καὶ ὀρχήσεως, κινουὺν τὴν ψυχὴν εἰς ἐμπλήρη κατάστασιν λυπηρᾶν ἢ φαιδρᾶν. Τὶ ἐσήμαινε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, παραμένει μέχρι τοῦδε ἀγνωστον ἡμῖν, αὐτὸ δὲ φαίνεται προσελθὸν ἐκ τῶν ἀναιμένων διονυσιακῶν ἐορτῶν καὶ παιδιῶν, δ' ἡ καὶ ἐκαλλιεργήθη ἐν χώραις ὀνοφόροις, οἷα ἡ Νάξος, αἱ Θῆβαι, ὁ Σικυών, ἡ Κέρυνθος, ἡ καὶ πατρὶς αὐτοῦ φερομένη, καὶ ἄλλαι. Πραγματικῇ δ' ὅμως πατρὶς τοῦ διθυράμβου εἶναι ἡ Φρυγία, διότι ἐκείθεν τὸ εἶδος τοῦτο ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐν Κορίνθῳ δὲ ἐρρυθμίσθη καὶ ἐκανονίσθη τεχνικῶς ὑπὸ τοῦ Μηθωμαίου Ἀρίονος, ἀκ-

μάσχαντος περί τὸ 625 π. Χ. Εἰς Ἀθήνας εἰσήγαγε τὸν διθύραμβον Λάτος ὁ Ἑρμιονεύς· περί τὸ τέλος δ' ὅμως τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐξέπεσε τὸ εἶδος τοῦτο κατὰ τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὴν τάξιν τοῦ ῥυθμοῦ καὶ τὸ ὕψος τῆς ἐμπνεύσεως, ἀπέβαλε δὲ καὶ τὸν θρησκευτικὸν αὐτοῦ χαρακτήρα.

Τὸ κυριώτατον χαρακτηριστικὸν τοῦ διθύραμβου ἦτο ὁ ἀχαλίνωτος ἐνθουσιασμός. Ἦιδετο δὲ πρὸς ἀλλὸν ὑπὸ χοροῦ 50 ἀνδρῶν, ὀρχουμένων περί τὸν βωμὸν τοῦ Διονύσου ἐνθουσιωδῶς, ἐν ῥυθμῷ ταχεῖ, τῆς ποιήσεως αὐτοῦ οὔσης τελημερᾶς καὶ παραδόξου, ἅτε ἀναφερομένης εἰς τὰ πάθη τοῦ θεοῦ τούτου.

γ'. Ἑρμηνεία τοῦ 62.

Ὁ Πίνδαρος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 62 καταχωρισμένῳ ὑφ' ἡμῶν διθύραμβῳ, ὃν ἐδίδαξεν ἐν Ἀθήναις, παρέχει ἡμῖν λαμπρὸν ὑπόδειγμα φυσικῆς παρατηρήσεως ἡδυσίας καὶ χαρίσεως.

Α'. Γραμματικά : Στίχος 1. Ἴδεν ἔν := ἐσίδετε, παρατηρήσατε· διότι δωρ. ἢ ἐν = ἐς καὶ ἐν (ἐνς). Πρὸλ. τὸ λατ. in=eἰς καὶ ἐν.— 2. ἐπι τε...πέμπετε : ἐπιπέμπετε.— 3. πολύβατον : πολυπάτητον, πολυσόχαστον.— δμφαλόν : τὴν ἀκρόπολιν.— θυόεντα : πλήρη καπνοῦ, θυμιάματος=εὐώδη.— 5. οἰχνεῖτε : ἔρχεσθε, πατεῖτε.— πανδαίδαλον : ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀνίδρυσιν τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τὰ Μηδικὰ καὶ τὸν κἀλωπισμὸν αὐτῶν καὶ σημαίνει ἐντεχνον, πολὺ τεχνικὴν, ἀριστοῦργημα.— εὐκλέε' : εὐκλεᾶ= ἐνδοξον, περίφημον.— 6. ἰοδέτων : (ὁ ἰοδέτορς)= ἐξ Ἴων δεδεμένων, πεπλεγμένων.— 7. εἰαρίδρεπτον : (εἰαρ—δρέπω) = τὴν ἐν εἰαρίδρεφθεῖσαν, κοπεῖσαν. Καθ' ὑπαλλαγὴν ἀναφέρεται εἰς τὸ λοιβάν, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὸ στεφάνον. Λοιβὰ ἢ λοιβή (ἐκ τοῦ λείβειν) ἢ σπονδή, χοή, ἐνταῦθα δὲ γενικῶς ἢ προσφορά.— Λιόθεν : ὑπὸ Διός, ἐκ Διός· κατὰ βούλησιν τοῦ Διός.— σὺν ἀγλαΐα : σὺν εὐφροσύνῃ, σὺν τιμῇ, σὺν χαρᾷ, μετὰ χαρᾶς. Πρὸλ. «τὸν μὲν ἀτάλλων θεός» ('Ολ.β'. 50)= τιμῶν αὐτόν.— 8. π. ἐς αἰοιδάν : π. εἰς ᾠδὴν, ἐπιχειρήσαντα νὰ ἔσω ᾠδὴν (διθύραβον).— 9. κισσοδέταν : κισσῷ δεδεμένον, κισσῷ ἐστεφανωμένον.— 10-12. Τὸν Βρόμιον... καλέομεν : ὃν καλοῦμεν ἡμεῖς οἱ βροτοὶ Βρόμιον...τοῦτον ἔμολον μελπόμεν. Καὶ ἐν Ὁλ.ιδ' κ' Ἀσώπιχον...αἰδίων ἔμολον.— Βρόμιος : ἐπίθ. Διονύσου, ὡς καὶ τὸ Ἐριβόας. Τὸ δ' ἐκ τοῦ βρόμος, κρότος, πάταγος, ταραχή)= θορυβώδης, ἄγριος· τὸ δὲ Ἐριβόας

(ἐρι-βοάω)=ὁ ἰσχυρῶς βοῶν, ὁ πολὺ ἀλαλάζων καὶ μακρὰν ἀκούμενος. Οὕτω καὶ ἐριβόρομος ὁ Διόνυσος ἐν Ὑμν. β, 56 = πολυτάραχος, πολύκροτος, ἐκ τοῦ βραχέος καὶ θορυβώδους ἤχου τῶν ἀλλῶν καὶ τοῦ ἀλαλαγμοῦ, δι' ὧν συνωδεύετο ἡ λατρεία αὐτοῦ. — βοροτοί : (μείρομαι, μόρος, μορσ, μοριστός, βοροτός)=ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, οἱ θνητοί.—γόρον : οἶόν.—ὄπ. πατέρον : τοῦ Διός. Ὁ Ζεὺς παρ' Ὀμήρῳ γνωστὸν ὅτι λέγεται ἕπατος κρειόντων θεῶν, πκτήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε κ. λ. Ὁ δὲ πληθύνει ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ διὰ τὸ μεγαλοπρεπέστερον. Οὕτω καὶ κατωτέρω γυναικῶν Καδμεϊᾶν. Ὑπατος = ὑπέρτατος, ἀνώτατος. — μελίμεν : (ἀπαρέμφ. τοῦ μέλω= ὕμνῳ μετὰ χοροῦ καὶ μουσικῆς) = νᾶ μέλω, νᾶ ὕμνῳ.— 13. οὐ λανθάνει=δὲν διαφεύγουσι τὴν προσοχὴν (τῶν ἀνθρώπων). Ἡ σειρὰ τοῦ λέγου εἶναι : ἐναργέα σάματα τελέων οὐ λανθάνει.—τελέων : οὐδέτερον=τελῶν, τῶν τελετῶν (ἐορτῶν τοῦ Διονύσου). —ἐναργέα σάματ' : ἐναργῆ σήματα=φανερὰ, λαμπρὰ σημεῖα· δηλαδὴ ἐναργῆ ὄντα τὰ σημεῖα τῶν διονυσιακῶν ἐορτῶν δὲν διαφεύγουσι τοὺς ἀνθρώπους. Εἶναι δὲ τὰ σημεῖα ταῦτα τὰ ἐπόμενα : φυτὰ νεκτάρεια, ἴων φόβαι ῥόδα τε.—14. ὁπότ' ἐλάρωσιν : ὅταν φέρωσιν.—φοινικ. Ὁρῶν : ἐκ τοῦ φοῖνιξ (πορφυροῦς, κόκκινος) καὶ ἐαιός (μῆτιον, φόρεμα τῶν θεσπιῶν καὶ ἐπιτήμων γυναικῶν). Ὅθεν φοινικοέαιος=ἡ φέρουσα κόκκινον φόρεμα. Τοιαῦτα παρίσταντο αἱ Ὁρῶν.—οἰχθέντος θαλάμου φ. Ὁ : ἀνοιχθέντος τοῦ θαλάμου τῶν κοκκινόφρων Ὁρῶν. Τὸ οἰχθέντος εἶναι μετοχ. τοῦ οἰγγνμαι=ἀνοίγομαι.— 15-16. εὐδομον ἔαρ : τὸ εὐσομόν ἔαρ.—φυτὰ νεκτάρεια : εὐώδη ὡς τὸ νεκταρ.—βάλλεται : (ὄποκ. τὰ φυτὰ νεκτάρεια)=τότε διασπείρονται εὐώδη φυτὰ.—ἀμβρόταν χθόν' : ἐπὶ τὴν ἀθάνατον γῆν. Τὸ ἀμβροτος ἀποδίδεται οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς γνωστοὺς θεοὺς, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι προσωποποιούμενον παρίστανται ὡς θεός ἢ ἀνήκει εἰς θεόν. Οὕτω λ.χ. ἀμβροτος λέγεται ἡ νύξ, ἐνταῦθα δὲ ἡ χθών.— 17. ἴων φόβαι : σωροὶ ἴων. Κυρίως ἡ φόβη σημαίνει τὴν χαίτην, τὰς τρίχας τῆς κόμης καὶ τῶν φυτῶν τὸ φύλλωμα. — κόμαισι μίγνται : τίθενται περὶ τὰς κόμας, στεφανοῦσι τὰς κεφαλὰς.—18. ἀχέιτ' : ἤχαιτε (ἀμεταβάτως). — ὀμφαί μελέων : φωναὶ μελῶν, μελικὰ ἄσματα.— 19. ἀχέιτε : ἤχαιτε (μεταβατικῶς), ὕμνειτε (τὴν Σεμέλην). — ἐλικάμνυξ : ἡ φέρουσα ἐλικοειδές, περιελκτικὸν διάδημα.

Β'. Πραγματικά : στ. 12. γυν. Καδμεϊᾶν : τῆς Σεμέλης, θυγατρὸς Κάλμου, ἐξ οὗ καὶ οἱ Θηβαῖοι Καδμεῖοι· ὅθεν Καδμεϊᾶν=Θηβαίδων.— 13. τελέων : νοοῦνται ἐνταῦθα τὰ μεγάλα Διονυσια τελούμενα κατὰ μῆνα

Ἐλαφροβλιῶνα (Μάρτιον—Ἀπρίλιον).—14. Ὁρῶν: Αὐταὶ καθ' Ὁμηρον εἶναι αἱ θυρωροὶ τοῦ Ὀλύμπου, οὗ ἀνοίγουσι καὶ κλείουσι τὴν ἐκ νεφελῶν πύλην, τ. ἔ. εἶναι αἱ ἔφοροι τοῦ καιροῦ, δηλ. τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, φέρουσαι τὴν εὐδίαν ἢ τὴν βροχὴν. Ἐπειδὴ δ' αἱ τακτικαὶ καὶ περιοδικαὶ ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαὶ ὀρίζουσι τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, αἱ Ὁρῶν εἶναι καὶ θεαὶ τῶν ὥρῶν τοῦ ἔτους.—19. Σεμέλιαν: τὴν μητέρα Διονύσου.—ἐλικάμπυκα: (ἔλιξ-ἄμπυξ): ἄμπυξ ἦτο τὸ διάδημα τῆς κεφαλῆς, τὸ συνέχον τὴν κόμην καὶ κοσμοῦν τὸ μέτωπον τῶν γυναικῶν (Ἰλ. χ. 469).

63.

Τὸ ἄσμα τοῦτο εἶναι ὁ ἴδ' τῶν Ὀλυμπιονικῶν τοῦ Πινδάρου. Δι' αὐτοῦ ὀνειρεῖται ὁ Ἀσώπιχος, πῆξ ἐξ Ὀρχομενοῦ, νικήτας ἐν Ὀλυμπιαστάδιον τῷ 476 π. Χ. Ἐφάλη δὲ τὸ ἄσμα ἐν Ὀρχομενῷ ὑπὸ τῶν φίλων τοῦ νικητοῦ, καθ' ὃν χρόνον ἐθάδιζον πρὸς τὸν βωμὸν τῶν Χαρίτων οὗτοι μετ' αὐτοῦ, ἵνα ἀφιερῶσωσιν εἰς αὐτὰς τὸν ἀπνεμηθέντα εἰς αὐτὸν στέφανον τῆς νίκης.

Α'. **Γραμματικά.** Ἡ σειρά τῶν λέξεων εἶναι: Ὁ αἰοιδίμοι Χαρίτες, βασιλείαι λιπαρᾶς Ἐρχομενοῦ, λαχοῖσαι Καφ. ὑδάτων, ταί ιε ναίετε καλ. ἔδραν, ἐπίσκοποι κ. λ. κλύτε.—λαχοῖσαι: λαχοῦσαι, διὰ λαχνοῦ λαβοῦσαι καὶ κατοικοῦσαι.—Καφισίων: Κηφισίων, τῶν ὑδ. τοῦ Κηφισοῦ (ποτ. τῆς Βοιωτίας).—ταί: αἴ.—καλλίπωλον: (καλὸς - πῶλος) = εὐῖππον (διότι πῶλος = τὸ νεογνὸν τοῦ ἵππου).—ἔδρα: κατοικία.—βασιλείαι: βασιλίσσαι.—λιπ. Ἐρχομενοῦ: τῆς πλουσίας πόλεως Ὀρχομενοῦ.—4. ἐπίσκοποι: φύλακες.—παλαιγόνων: τῶν παλαιῶν.—Μινῶν: Μινωῶν.—κλύτ' ἐπεὶ εὐχομαι: ἀνάλοισι τοῦ «κλύτέ μοι εὐχομένω».—ὑμῖν: ὑμῖν.—ἀνεται: ἀνύεται, ἀνύονται = κατορθοῦνται.—σὺν ὑμῖν: τῇ βοηθείᾳ ὑμῶν. Οὕτω καὶ ἡμεῖς λέγομεν: σὺν Θεῷ.—τὰ θεοτὰ καὶ τὰ γλυκέα: δηλ. σοφία, κάλλος, δόξα. Τοῦτο νοοῦμεν ἐκ τῶν ἐπιφερομένων: εἰ σοφός, εἰ καλός, εἴ τις ἀγλαὸς ἀνὴρ, ἐννοεῖται δὲ τὸ β. γίγνεται.—8. ἄνεο: ἄνεο.—κοιρανέοντι: κοιρανέουσι, κυβερνῶσι.—δαίτας: συμπόσια.—ταμίαι: οἰκονόμοι.—10. θέμεναι: θέσασαι.—αἰέανον τιμάν: τὸ αἰώνιον ἀξίωμα.—σέβοιτι: σέβουσι, μετὰ σεβασμοῦ ἀναγνωρίζουσι.—13. πότνια: θέσποινα.—φιλησίμολπε: (φιλῶ-μολπή) = ἡ ἀγαπῶσα τὸ ἄσμα.—κρατίστου: τίνος;—ἐπακοῦτε: εὐκτ.

τοῦ ἐπακοῶ= ἐπακούω. — ἐρασίμοιπε : ὡς καὶ τὸ φιλησίμοιπε. — ἰδοῖσα : ἰδοῦσα. — κῶμον : τὴν πομπήν. — ἐπ' εὐμενεί τύχη : διὰ τὴν εὐμενῆ τύχην, τὴν εὐτυχίαν ταύτην (τὴν νίκην). — κοῦφα : ἐλαφρῶς. — βιβῶντα : βαίνοντα, χορεύοντα. — Α. τρόποι : διὰ λυδικῆς ἀρμονίας. — ἔμοιλον : ἤλθον. Ἄορ. τοῦ βλώστω. — ἀείδων : νὰ ὑμνήσω. — 19. οὐνεκ³ : διότι. — Ἄ Μινύεια : ἡ Μινύεια, ἡ πόλις τῶν Μινυῶν (Ὀρχομεγός). — σεῦ ἔκαι : σοῦ ἔνεκα, ἐξ αἰτίας σοῦ. — μελαντευχέα : (μέλαν-τεῖχος) = τὸν ἔχοντα μαῦρον πείχος. — 21. Ἄχοι : κλητ. τῆς Ἥχως = Ἥχοι. — Φερσεφόνης : Περσεφόνης. — φέροισ³ : φέρουσα. — κλυτήν : περίφημον. — ὄφρα εἴπης : ἕνα εἴπης (εἰς αὐτόν, τὸν Κλ., ὅστις εἶχεν ἀποθάνει). — νέαν...χαίταν : τὴν νεαράν του κόμην. — πτεροῖσι κυδ. ἀέθλων : διὰ πτερῶν ἐνδόξων ἄθλων. — ἄθλα : ὁ στέφανος. — οἶ : ἦθικ. δοτ. — ὅτι οἶ ἔστεφάνωσε : ὅτι τοῦ ἔστεφάνωσε.

Β'. Πραγματικά : Ὁ Ὀρχομεγός ἦτο ἐπὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Κηφισοῦ εἰς τὴν Κωπαΐδα (νῦν Σκριποῦ) κτίσμα τῶν Μινυῶν, ἀρχαιοτάτων κατοίκων τῆς Βοιωτίας. — Χάριτες : θυγατέρες Διὸς καὶ Εὐρονόμης, τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, λατρευόμεναι ἐν Ὀρχομενῷ : Ἀγλαΐα, Εὐφροσύνη καὶ Θαλίη ἢ κατ' ἄλλους Πασιθέα. — 16. Ἀπόλλωνα : Ἡ παρὰ τῷ Ἀπόλλωνι παρεδρία τῶν Χαρίτων εἰκονίζει τὸν χαρίεντα ἐξωραϊσμὸν τῆς φύσεως διὰ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. — 22. κῶμον : 13ῃ ἀριθ. 33. — Λυδὸς τρόπος : εἶδος μουσικῆς, ἡ λυδικὴ ἀρμονία ἢ λυδιστὶ καλοῦ μένη. Παρὰ τοῖς παλαιαῖς ὑπῆρχον ὅ τρόποι μελωδιῶν ἢ μουσικαὶ ἀρμονίαι (δηλ. εἶδη μουσικῆς), ἡ δωριστὶ, φρυγιστὶ, λυδιστὶ, μεταξὺ δὲ τούτων ἡ αἰολιστὶ καὶ ἰαστὶ καὶ τέλος ἡ μιξολυδιστὶ. Αἱ ἀρμονίαι αὗται διεκρίνοντο ἐκ τοῦ χαρακτῆρος ἢ ἤθους αὐτῶν. Ἡ δωριστὶ λ. χ. εἶχεν ἀνδρείον, σεμνόν, μεγαλοπρεπῆ χαρακτῆρα ἢ φρυγιστὶ ἐνθουσιαστικόν ἢ λυδιστὶ γλυκόν, μελαγχολικόν καὶ κόσμιον ἢ ἰαστὶ εἶχε τραχύτερον πως χαρακτῆρα τὸ πρῶτον, ἔπειτα δὲ μαλακώτερον ἢ αἰολιστὶ εἶχε γαῦρον καὶ ὀγκώδη ἢ μιξολυδιστὶ τέλος παθητικὸν καὶ θρηνηδῆ. Παρόμοιοι ἔχομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὰ ἄξματα καὶ τοὺς χοροὺς. Ἄλλον δηλ. χαρακτῆρα ἔχει τὸ σμυρναϊκὸν ἄσμα (ὁ ἀμάνες τουρκ.), ἄλλον τὸ πελοποννησιακόν, ἄλλον τὸ ἡπειρωτικόν (τραγοῦδι τοῦ Ἀλῆ πασᾶ) καὶ τῶν χορῶν ἄλλον ὁ σαρτός, ἄλλον ὁ καλαματιανός, ὁ νησιωτικὸς μπάλλος, ὁ κρητικὸς πεντοζάλης κ. λ. — Ἥχώ : ἐνταῦθα εἶναι ἡ ἀντήχισις τῶν ἄσμάτων καὶ ἐπευφημιῶν, δι' ὧν τιμᾶται ὁ νικητής. Ἡ Ἥχώ ἐμβολογαίτο, ὅτι ἦτο μία τῶν Νυμφῶν, εἰς ἄκρον λάλος, ἀλλὰ καὶ τόσον

δουσιδής, ὥστε ἔμενε πάντοτε κεκρυμμένη καὶ μόνον ἡ φωνή της ἤκούετο. Κατ' ἄλλον μῦθον ἦτο νόμφη ὤρχια, διδαχθεῖσα τὴν μουσικὴν ὑπὸ τῶν Μουσῶν, φίλη τῆς ἐρήμιας. Ζηλοτυπήσας πρὸς αὐτὴν ὁ Πάν διὰ τὴν μουσικὴν της τέχνην ἠρέθισεν ἐναντίον αὐτῆς τοὺς ποιμένας, αἵτινες κατεσπάρξαν αὐτὴν, τὰ δὲ μέλη της διέσπειραν ἀνά τὴν γῆν. Ἀπὸ τότε ἡ Ἥχῶ πλανᾶται μιμουμένη πᾶσαν φωνήν, τὴν ὅποιαν ἀκούει. Ἐστ' ἄλλους πάλιν μετεμόρφωσεν αὐτὴν εἰς ἡχῶ ἢ Ἥρα ὀργισθεῖσα κατ' αὐτῆς διὰ τὴν φλυαρίαν της· ἐξ ἐκεῖνου τοῦ χρόνου ἡ Ἥχῶ δὲν ὁμιλεῖ μὲν πρώτη, δὲν δύναται ὅμως νὰ σιωπήτῃ ἀκούουσα ἄλλον ὁμιλοῦντα καὶ διὰ τοῦτο ἐπαναλαμβάνει τοὺς λόγους αὐτοῦ.—Πῖσα: πηγὴ ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἐξ ἧς καὶ αὐτὴ ἡ Ὀλυμπία. Ἡ χώρα Πισαῖτις, ὁ δ' ἐκ τῆς πηγῆς σχηματιζόμενος παραπόταμος τοῦ Ἀλφειοῦ Πίσις.

Γ'. Πῶς δυνάμεθα νὰ συγκεφαλαιώσωμεν τὴν ἔνοιαν τοῦ ποιήματος τούτου διὰ 4 ἢ 5 λέξεων;—

64.

Δὲν ἔκρινεν ἀνάξιον ἑαυτοῦ καὶ ὁ μέγας Σταγίριτης τὸ γράφειν ἐνίοτε λυρικά τινα ποιήματα. Περί μωρία ἄλλα ἐπιστημονικὰ διατρέδων ἐνόμιζεν, ὅτι ἀναπαύεται καὶ ἀναλαμβάνει ὁ μέγας φιλοσοφικός αὐτοῦ νοῦς διὰ τῆς ποιήσεως. Τῶν ποιημάτων δ' αὐτοῦ τούτων ἐν εἶναι καὶ τὸ τὴν ἀρετὴν ἐξουμονῶν, ὅπερ συνδέεται στενότερα καὶ πρὸς τὸν βίον τοῦ μεγάλου φιλοσόφου.

Ὁ Ἀριστοτέλης (384—322 π. Χ.) ἦλθεν ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας χάριν σπουδῶν ἐν ἡλικίᾳ σχεδὸν 17 ἐτῶν καὶ ἐμαθήτευσε πρὸς Πλάτωνα ἐπὶ 20 ὅλα ἔτη. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διδασκάλου μεταβάς εἰς Ἀταρνέα τῆς Αἰολίδος ἐνομφεσθη Πυθιάδα, τὴν ἀνεψιάν τοῦ ἐκεῖ ἡγεμόνος Ἑρμείου. Τρία ἔτη μετὰ τοῦτο ἀπῆλθεν εἰς Μυτιλήνην, ἐκείθεν δὲ προσλήφθεις διδάσκαλος τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου διέτριψεν ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Φιλίππου ἐπὶ 8 ἔτη. Ἐπανελθὼν ἔπειτα εἰς Ἀθήνας ἐδίδασκεν ἐν τῷ Λυκείῳ τὸ φιλοσοφικὸν αὐτοῦ σύστημα γενόμενος ἀρχηγὸς τῶν Περιπατητικῶν κληθέντων φιλοσόφων· ἄλλα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου μὴ δυνάμενος νὰ μένη ἐν Ἀθήναις διὰ πολιτικούς λόγους ἀνεχώρησεν εἰς Χαλκίδα τῆς Εὐβοίας, ἐνθα κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (322) νοσήσας ἐτελεύτησε, τῆς γυναικὸς αὐτοῦ προαποθανούσης ἐν Ἀθήναις.

Πρὸς τὸν θεῖον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, τὸν ὕστερον ἡγεμόνα τοῦ Ἀττικῆς Ἑρμείαν, ἀναφέρεται τὸ τὴν ἀρετὴν ἐξομῶν μελικὸν αὐτοῦ ποίημα (64). Ὁ Ἀριστοτέλης ἐγνωρίσθη πρὸς αὐτὸν ἐν Ἀθήναις τὸ πρῶτον, ὅπου ὁ Ἑρμείας ἦλθε χάριν σπουδῶν μαθητεύσας παρ' ἀμφοτέροις τοῖς τότε ἀκμάζουσι φιλοσόφοις, τῷ τε Πλάτῳ πρότερον καὶ αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει μετὰ τοῦτον. Ὅτε δέ, ὡς προεῖρηται, μετέβη ὁ φιλόσοφος εἰς Ἀταρνέαν, ὁ Ἑρμείας εἶχεν ἤδη καταστῆ ἡγεμῶν ἐκεῖ καὶ εἶχε κατορθώσει νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ κράτος αὐτοῦ διὰ κατακτῆσεως τῶν γειτονικῶν μερῶν. Τούτου ἕνεκα ἀπέβη λίαν ἐπιφοβὸς τῷ βασιλεῖ τῶν Παρῶν, ὁ δὲ ἐν περσικῇ ὑπηρεσίᾳ ὡς σατραπῆς διατελῶν Μέντωρ ἐπέτυχε νὰ συλλάβῃ αὐτὸν διὰ προδοσίας καὶ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν δι' ἀγχιόνης θάνατον (τῷ 344 π. X.). Τὴν μνήμην λοιπὸν τούτου, ἀγαθοῦ ὄντος καὶ σπουδαίου ἀνδρός, τιμῶν ὁ Ἀριστοτέλης συντάξας τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ποίημα.

Α'. Γραμματικά. 1. Ἀρετά : Ἀρετή· κατὰ προσωποποίησιν. Πρβλ. 57, 2.—πολύμοχθε : Πρβλ. 56, 1.—γενεὶ βορσείῳ : τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει.— 2. θήραμα : κυνήγιον, τέρμα.—κάλλιστον : ὠραιότατον (εἰς τὸν βίον).—3. σὰς πέρι...μορφῆς : ὑπὲρ τῆς τῆς μορφῆς.—4. καὶ θανεῖν καὶ ν' ἀποθάνῃ τις.—ζαλωτὸς...πότιμος : ζηλωτὴ μοῖρα, εὐτυχία νομίζεται.— 5. καὶ πόρους εἴηαι : καὶ κόπους νὰ ὑπομείνῃ τις.—μαλερούς : ἰσχυρούς, δυνατούς.—ἀκάμαντας : (α στερ. καὶ κάμνω)=ἀκουράστους, ἀκαταβλήτους.— 6. τοῖον ἐπεὶ φρένα βάλλεις : ἢ σειρὰ εἶναι· ἐπεὶ βάλλεις φρένα εἰς τοῖον ἄθ. ἄρπυν=ἐπειδὴ ἐμβάλλεις τὴν ψυχὴν εἰς οὕτως ἀθάνατον δίκτυον.— 7. ἄρπυν : αἰολ. ἀντὶ ἄρπυν=δίκτυον, μεταφορικῶς ὁ ἔβρω.— κρείσσω : ἀνώτερον (καὶ τοῦ χρυσοῦ). — 8. καὶ γανέων : (γάνος)=καὶ τῶν ἡδονῶν. — μαλακανυγώπιο δ' ἕπνον : καὶ τοῦ μαλακῶς (νοθρῶς τὰ ὄμματα λάμποντος) τοῦ γλυκοσφάλλου (κατὰ προσωποποίησιν), τοῦ γλυκεῶς ἕπνον (1). Εἶναι δ' ἢ λέξις μαλακανυγώπος ἐκ τοῦ μαλακῶς καὶ ἀγγωπός, ἢ πάλιν ἐκ τοῦ ἀγγῆ (λάμψις) καὶ ὤψ (ὄμμα), σημαίνει τὸν μαλακῶς ἀγγωπὸν, ἦται τὸν μαλακῶς λάμποντα τὰ ὄμματα, ἡδέως προσβλέποντα, τὸν ἡμέρους καὶ γλυκεῖς ὀφθαλμοὺς ἔχοντα, τὸν μαλακόφθαλλον, ἐπομένως τὸν γλυκύν.— 9. σεῦ δ' ἔνεχ' : σοῦ δ' ἕνεκα.— οὐκ Διός : ὁ ἐκ τοῦ Διός, ὁ υἱὸς τοῦ Διός.— Λήδας τε

(1) Τὴν γραφὴν μαλακανυγώπιο ἐγράψαμεν καθ' ἡμετέραν εἰκασίαν ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς χειρογράφοις μαλακανυγῆτιο.

κοῦροι : καὶ τῆς Λήδας οἱ υἱοὶ (Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, οἱ Διόσκοροι, οἵτινες μετέσχον τῆς ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας κ. λ.). — 10 - 11. πόλλ' ἀνέταν : πολλὰ ὑπέμειναν.—σὸν...δύναμιν ἐπ'...ἀναγορεύοντες : τὴν σὴν δύναμιν πρὸς τοῖς ἄλλοις μεγαλοφῶνως κηρύττοντες.— ἔργοις : διὰ τῶν ἔργων.— 12. σοῖς...πόθοις : διὰ τὸν σὸν πόθον, σὲ ποθοῦντες. Πρὸλ. Ἰλ.τ., 321 «σὴ ποθῆν».— Ἀχιλεὺς : ἀντὶ Ἀχιλλεύς, χάριν τοῦ μέτρου.— Ἀίδαο δ' ἦλθον : ἀπέθανον, ἐφονεύθησαν.—13.σῶς φ. μορφᾶς : χάριν δὲ τῆς ἰδικῆς σου φιλικῆς μορφῆς.— Ἀταρέος ἔντροφος : ὁ τροφίμος τοῦ Ἀταρνέως, ὁ ἐν Ἀταρνεί τραφεῖς.— χήρωσεν : (χήρω) ἀντὶ τοῦ μέσου χηρώσατο=ἐστερήθη.— ἡελίου. ἀγῆας : τῆς ἀγῆς τοῦ ἡλίου, τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου, τῆς ζωῆς. — 14. τοιγάρα : διὰ τοῦτο ἀληθῶς. — ἀοιδίμος : (ἐκ τοῦ ἀοιδῆ) = αοιδῆς (ᾠδῆς) ἄξιος, ἐγκωμίων ἄξιος εἶναι. — ἔργοις : κατὰ τὰ ἔργα. — ἀθάνατον : κατηγορ. κατὰ πρόληψιν = αἶ τε Μοῦσαι ἀεζήσουσί μιν, ὥστε γενέσθαι ἀθάνατον = καὶ αἱ Μοῦσαι θὰ ἀεζήσωσι (θὰ ἐγκωμιάσωσιν) αὐτόν, ὥστε νὰ γίνῃ ἀθάνατος. Πρὸλ. 58, 19. Περὶ δὲ Μουσῶν ἰδὲ 8, 2.— 15. Μνιαμοσύνας : τῆς Μνημοσύνης αἱ θυγατέρες. Πρὸλ. 8, 1. — σέβας ἀσκούσαι : σεβόμεναι, τιμῶσαι τὸν ξ. Δ., εἰς τιμὴν τοῦ ξ. Διός.— γέρας τε : καὶ εἰς βράβειον, εἰς ἐπισφράγιον.— φιλίας...βεβαίον : σταθερὰς φιλίας.

Β'. Πραγματικά : στ. 13. Ἀταρέος ἔντροφος : Οὗτος ἦτο ὁ Ἑρμείας, ὅστις κατήγετο μὲν ἐκ Βιθυνίας, ἀλλ' ἐτράφη ἐν Ἀταρνεί τῆς Αἰολίδος ὑπὸ Εὐδοῦλου τοῦ ἡγεμόνος, γενόμενος ὕστερον καὶ διάδοχος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ. — 15. ξενίου Διός : ἀναφέρεται εἰς τὴν ξενίαν, ἣν ὁ Ἑρμείας παρέσχε τῷ Ἀριστοτέλει κατὰ τὴν ἐν Ἀταρνεί διατριβὴν αὐτοῦ.— φιλίας : Τῷ ὄντι μεγίστη καὶ πιστοτάτη φιλία συνέδωκε τοὺς δύο τούτους ἄνδρας, ἐξ ἧς καὶ ὁ γάμος τοῦ Ἀριστοτέλους προήλθεν.

Τὸ ποίημα τοῦτο εἶναι παιάν, ἄδόμενος ἐν ἀρχῇ συμποσίου, εἶδος δηλ. ἐπιτραπέζιου προσευχῆς. Ὑπὸ τινῶν λέγεται σκόλιον, ἀλλὰ τὰ σκόλια ἦσαν μᾶλλον αὐτοσχέδια καὶ μικροτέρων στροφῶν ποιήματα, λαβόντα τὸ ὄνομα ἐκ τῆς ἀνωμάλου (σκολιᾶς) σειρᾶς, καθ' ἣν ἤδοντο ὑπὸ τῶν συμποτῶν. Τοιοῦτον εἶναι τὸ ἐπόμενον ποίημα (65).

65.

Ἵτι καὶ ἐπὶ τῆς δωρικῆς Κρήτης ἐκαλλιεργήθη ἡ Λυρική, δεικνύει ἡμῖν τὸ ὑπ' ἀριθ. 65 στρατιωτικὸν ἄσμα Ὑβρίου τοῦ Κρητός, ἐν ᾧ οὗτος, ὡς γνήσιος Κρής, ἐγκωμιάζει τὰ ὕπλα καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἔργον ὡς

N. Μπαξεβανάκι Ἑλληγες Λυρικοί, ἔκδοσις ε 9

τὴν μόνην περιουσίαν, ἣ ὁποία φέρει τὴν ἐλευθερίαν καὶ εὐημερίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον, μάλιστα δὲ τὸν Ἕλληνα.

Ὁ χρόνος τοῦ ποιητοῦ δὲν εἶναι ἐξηκριθώμενος, διότι οἱ ἀρχαῖοι οὐδὲν περὶ αὐτοῦ παρέδωσαν ἡμῖν ὡς ἐκ τοῦ λόγου δ' ὅμως αὐτοῦ φαίνεται, ὁ Ἰβρίας πάντως εἶναι τῶν δοκίμων χρόνων. Πολλοὶ τάσσουσιν αὐτὸν εἰς τὸν 3^{ον} αἰῶνα π. Χ.

Α'. Γραμματικά. Στίχ. 2. πρόβλημα : ἐκ τοῦ προβάλλομαι = ῥίπτω ἐμπρός μου = προφύλαγμα. — χρωτός: χρώς, χρωτός = τὸ δέρμα, ποιητικῶς δὲ κατὰ συνεκδοχὴν, ὡς ἐνταῦθα, τὸ σῶμα. — 3. ἀρῶ : (ἀρόω-) ὀργῶν, καλλιεργῶ τὴν γῆν. — 4. ἀπ' ἀμπέλου : ἀπ' ἀμπέλου (διωρικῶς) ὁ ὁποῖος παράγεται ἀπὸ τῆς ἀμπέλου. τοί : οἶ = ὄσοι. — τολμῶντ' : τολμῶντι (διωρ.) = τολμῶσι. — 8. πεπιηῶτες : (πρkm. τοῦ πῆσσω = ζαρῶνω ἐκ φόβου, συστέλλομαι, κῆπτω = κεκυφότες, ζαρῶμενοι, περίφοβοι. — 9. σέβοντι : (διωρ.) σέβουσι. — προσκυνέοντι : προσκυνέουσι-οὔσι. — 10. φωνέοντες : καλοῦντες, ὀνομάζοντες.

Β'. Πραγματικά : στ. 2. λαισήιον : ἀσπίς ἐλαφρὰ (ἀσπίδιςκιον ὠμοθύρσινον). — 5. μοῖα : ὑπὸ τῶν Κρητῶν μοῖα ἢ μοῖα, δμῶα καὶ μνῶα ἐλέγετο ἢ τάξις τῶν δούλων ἢ δουλοπαροικῶν.

66.

Ἐν τῇ θρησκείᾳ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων διαφαίνεται σαφέστατα ἡ τάξις πρὸς σύναψιν τῶν πολλῶν εἰς ἓνα ἀνώτατον θεόν. Ὁ θεὸς οὗτος εἶναι ὁ Ζεὺς, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε [καθ' Ὅμηρον], ὅτε δὲ ἡ Εἰμαρμένη ἢ ἡ Μοῖρα, ἐμφανιζομένη ὅλως ἀνεξάρτητος τῶν ἄλλων θεῶν, εἰς τὴν καὶ αὐτοὶ ὑποτάσσονται, ὅθεν τὸ γνωστόν : τὴν πεπρωμένην μοῖραν ἀδύνατά ἐστιν ἀποφυγεῖν καὶ θεῶ. Πόσον δὲ βαθεῖα ἦτο ἡ πίστις αὐτῆ, ἀποδεικνύει τὸ ὅτι ἡ Τύχη εἶχεν ἤδη παλαιότατα ἰδίαν λατρείαν. Οὐδὲν ὅμως ἔχει ῥιζωθῆ ἔν τῇ ψυχῇ τῶν Ἑλλήνων τῶν καλῶν χρόνων βαθύτερον τῆς γνώμης, ὅτι ὁ ἀνθρώπινος βίος εἶναι ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους μεστός θεῶν ἐπιδράσεων. Οὕτως ἡ Τύχη ὕμνεται ὡς ἀρχὴ καὶ τέλος τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως, ὡς φῶς ἐν σκότει καὶ παραμυθία ἐν πένθει. Στεναὶ συγγενεῖς τῇ Τύχῃ, ἀδελφαὶ λεγόμεναι, εἶναι αἱ Μοῖραι [Κλωθῶ, Λάχεσις καὶ Ἄτροπος] (Πρὸλ. εἰς σχόλ. 1, 14), εἰς ἃς ἀναφέρεται τὸ ὑπ' ἀριθ. 66 ἄσμα, αἱ ὁποῖαι ὑφαίνουσι τὴν ἀνθρωπίνην τύχην ὡς ὑφασμα. Ταύτας ὁ ἄγνωστος ἡμῖν ποιητὴς ἰκετεύει ἐνταῦθα, ἵνα πέμψωσιν εἰς τὴν πατρίδα τράϊν, δικαιοσύνην καὶ εἰρήνην.

Α'. Γραμματικά. Στίχ. 1. κλύετε: [ἀόρ. τοῦ κλύω] = ἀκούσατε. — Μοῖραι: ἐνταῦθα λέγονται θυγατέρες Νυκτός, ἀλλαχοῦ δὲ Θέμιδος καὶ Διός. — αἱ τε = αἱ ὅποιαι, ὡς γνωστόν. — ἰζόμεναι = καθήμεναι. — ἀγγατάτο θεῶν: [ὑπερβ. τοῦ ἀγγοῦ] = πλησιέστερα τῶν θεῶν. — 2. περιούσι: περιούσια [περίεμι] = περισσά, ὑπερμεγέθη. — ἄφυκτα: ἄφυκτα, τὰ ὅποια δὲν δύναται τις νὰ ἀποφύγη. — μῆδεα: (μῆδος-εος) = σκέψεις, ἐπινοήματα. — 3. π. βουλῶν: [ἄωρικ.] = παντοδαπῶν βουλῶν, ἀποφάσεων. — ἄδ. κερκίσιν: δι' ἀδαμαντίνων κερκίδων. Τὸ ἐπίθ. ἀδαμαντίνος δηλοῖ τὸ σκληρὸν καὶ ἀναπότρεπτον τῆς τύχης. — 3. Αἴσα: Μοῖρα (ἢ Ἄτροπος). — εὐόλοιοι: (εὐ- ὠλένη' κυρίως τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πήχεως, ἔπειτα δὲ καὶ ἡ ὅλη χεῖρ) = ὠραίας χεῖρας ἔχουσαι. — 6. οὐράνιαι χθονίαι τε: ἐξουσίαν ἔχουσαι ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. Κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἡ ἐξουσία τῶν Μοιρῶν ἦτο ἀπεριόριστος. — 7. πανδείμαντοι: τοῖς πᾶσι ψοβεραί. — 8. ἄμμιν: ἡμῖν. — ὁδόκολλον: τὴν ῥόδινον κόλπον ἔχουσαν. — λιπαροθρόνους: [λιπαρός-θρόνος] = λαμπροθρόνους. — λίξαν: Δικαιοσύνην [κατὰ προσωποποίησιν]. — 10. στεφανηρόρον: [στεφάνη- φέρω] = τὴν φέρουσαν στεφάνην, τὴν ἐστεμμένην. — Εἰρόρναν: Εἰρήνην. — πόλιν τε τάνδε: καὶ τήνδε τὴν πόλιν. — λελάθοιτε: [ἀόρ. τοῦ λανθάνω μετὰ διπλασιασμοῦ] = εἴθε νὰ κάμητε νὰ λησμονήσῃ, νὰ προσηνήσῃτε εἰς αὐτὴν λήθην. — 11. συντυχιᾶν: συντυχιῶν = περιπετειῶν, συμφορῶν (βαρυσφόρον = βαρυθύμων, βαρειῶν).

Β'. Πραγματικά: στ. 3. κερκίς: ἡ σπάθη ἢ κατ' ἄλλους ἡ νῶν σαγιττα τοῦ ἀρχαλαιοῦ. — 9. Εὐνομίαν: προσωποποίησις τῆς καλῆς διοικήσεως, τῆς τηρήσεως τῶν νόμων. — 10. στεφάνη: γυναικεῖον κόσμημα, στέμμα, διάδημα περὶ τὴν κεφαλὴν πρὸς συγκράτησιν τῆς κόμης.

67.

Μεσομήδους ὕμνος εἰς Μοῦσαν.

Ὁ Μεσομήδης ἦτο Κρήσις λυρικός καὶ μουσικός ζήσας ἐπὶ Ἀδριανῷ (117—138 μ. Χ.), οὗ ἐτόγχανε λίαν εὐνοούμενος. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ λυρική καὶ μουσική τῶν Ἑλλήνων εἶχεν ἤδη ἀτονῆσαι· ὁ Μεσομήδης ὁμως φιλοτίμως ἠσχολήθη περὶ αὐτάς, τῶν δ' ἔργων αὐτοῦ διεσώθησαν 3 ᾠδαὶ ἢ ὕμνοι μετὰ τῶν μουσικῶν αὐτῶν σημείων, δι' ἃ καὶ ἔχουσι μεγάλην σπουδαιότητα.

Μία τῶν ἀνωτέρω ᾠδῶν εἶναι ἡ εἰς Μοῦσαν, ἣτις ἀποδίδεται καὶ

εἷς τινα Διονύσιον. Ὁ ποιητὴς ἐν αὐτῇ παρακαλεῖ τὴν Μοῦσαν νὰ βοηθήσῃ αὐτὸν ἄδοντα.

Α'. αἶδε : Πρβλ. τὸν Ὅμηρον «Μῆνιν αἶδε, θεά, κ. λ.»—μολπῆς: τοῦ ἄσματός μου.—κατάρχον : κάμνε ἀρχήν· (ὁ ἐνεστ. κατάρχομαι).—αὔρη : αὔρα.—ἀλσέων : ἄλσων, ἱερῶν δασῶν.—δονεῖτω : (δονέω=κινῶ) = ἄς δονῆ, ἄς κινῆ.—Καλλιόπεια : (καλή-ὀπί=καλή τῆ φωνῆ)= Καλλιόπη, μία τῶν Μουσῶν. Ἴδὲ 8.—προκαθαγέτι : προκαθηγήτρια, καθοδηγήτρια.—μυστοδότα : μυσταγωγέ, διδάσκαλε, ὁδηγέ.—Παῖάν δ' Ἀπόλων ὡς σωτήρ καὶ ἀλεξίκακος.—Ἠήλιος : διατί ;—

Β'. Τὸ μέτρον εἶναι τῶν μὲν δύο πρώτων στίχων ἰαμβικὸν τετράμετρον, τοῦ δὲ 3 καὶ 4 δακτυλικὸν τρίμετρον, τοῦ δὲ τελευταίου τροχαϊκὴ τετραποδία καταληκτικὴ. Τὴν μουσικὴν αὐτοῦ ἰδὲ ἐν τέλει τοῦ Παραρτήματος.

68.

Τὸ Σεικίλου ἐπιτάφιον εἶναι θρηνηθία. Εὐρέθη ἐν Ἀιδινίῳ (παρὰ τὰς ἀρχ. Τράλλεις) τῆς μικρᾶς Ἀσίας ἐπὶ ἐπιταφίου στήλης μετὰ τοῦ ἐξῆς ἄνωθεν αὐτοῦ ἐπιγράμματος :

Εἰκὼν ἢ λίθος εἰμί· τίθησί με Σεικίλος ἔνθα
μνήμης ἀθανάτου σῆμα πολυχρόνιον.

Τὸ σπουδαῖον εἶναι, ὅτι καὶ ἐν τούτῳ ἄνωθεν τῶν στίχων σφίζονται ἀναγεγραμμένα τὰ παλαιὰ μουσικὰ σημεῖα.

Α'. φαίνου : (ἐν τῷ κόσμῳ), διασκέδαζε.—πρὸς ὀλίγον : ὀλιγοχρόνιον.—τὸ ζῆν : ἡ ζωή.

Β'. Τὸ νόημα τῆς θρηνηθίας ταύτης εὐνόητον. Προτρρέπει ἐπικουρείως τὸν ἄνθρωπον, ὅσον ζῆ, νὰ φαίνηται ἐν τῷ κόσμῳ, δηλ. νὰ ἀπολαύῃ τῶν τοῦ κόσμου ἡδονῶν, καὶ νὰ μὴ λυπῆται καθόλου, διότι ὁ βίος εἶναι βραχύς, σὺν τῷ χρόνῳ δ' ἐπέρχεται τὸ μοιραῖον τέλος.

Τὸ μέτρον αὐτοῦ εἶναι ἰαμβικόν, τὴν δὲ μουσικὴν ἰδὲ ἐν τέλει τοῦ Παραρτήματος.

69.

Ἐπιγράμματα.

Τὸ ἐπιγράμμα εἶναι κυρίως μικρὰ ἔλεγεια, ἐσχηματίσθη δ' ὅλως φωνικῶς, ὅτε ὁ πεζὸς λόγος δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀναπτυχθῆ καὶ ἐγένετο χρη-

σις αὐτοῦ ἐπιτόμβιος πρὸς βραχυτάτην ἔκθεσιν τῶν σπουδαιότερων τοῦ βίου τοῦ ἐν τῇ τάφῳ νεκροῦ. Καὶ ἐν μὲν τοῖς ἀρχαιότεροις χρόνοις τὸ ἐπιγράμμα ἦτο ὅλως ἐπικόν (διηγηματικόν) καὶ μέτρον εἶχε τὸ ἠρωϊκόν ἐξάμετρον· ἐπειδὴ δ' ὅμως ἡ ἐπιτόμβιος χρῆσις αὐτοῦ ἀπαιτεῖ μαλακίην διάθεσιν, προϊόντος τοῦ χρόνου τὸ μέτρον αὐτοῦ μετεβλήθη εἰς ἡρωελεγεῖον, ἐπὶ δὲ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ εἰς ἰαμβικόν. Εἰκόνα νεκροταφείου μετ' ἐπιτομβίων στηλῶν, εἰς ἃς ἀνεγράφοντο τὰ ἐπιγράμματα, παρέχομεν τὴν τοῦ ἐξῶ Κερραμεικοῦ τῶν Ἀθηναίων.

Χρῆσις δ' ὅμως τοῦ ἐπιγράμματος δὲν ἐγένετο ἀποκλειστικῶς μόνον ἐπὶ τῶν τάφων. Ὑπῆρχον καὶ ἀναθηματικὰ ἐπὶ πικνοῖων ἀναθημάτων ἐπιγράμματα καὶ γνωμικὰ γραφόμενα ἐπὶ κρηνῶν ἢ ναῶν, μάλιστα δ' ἐπὶ στηλῶν (Ἐρμῶν), αἵτινες ἐχρησίμευον ὡς ὁδοδείκτι ἢ σταδιόμετρα, πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ τινα σκωπτικά.

Χαρακτηριστικόν τοῦ ἐπιγράμματος εἶναι τὸ μὲν μεγάλην βραχύτητα· τὸ δὲ εὐστοχία καὶ ὕψος τῆς ἐκφραζομένης ἐννοίας. Δύο ἢ τέσσαρες στίχοι ἀποτελοῦσι τὸ κανονικόν καὶ σύνθηες μῆκος αὐτοῦ. Μακρότερα τοῦ μέτρου τοῦτου ἐπιγράμματα τῶν καλῶν χρόνων εἶναι σπανιότερα καὶ ἀποτελοῦσι μᾶλλον ἐλεγείας ἢ ἀληθῶς ἐπιγράμματα, διότι κείποτε ἡ βραχύτης θεωρήθη ὡς ἡ μεγίστη τοῦ ἐπιγράμματος ἀρετή. Τὰ μακρὰ ἐπιγράμματα εἶναι συνήθως Ῥωμαϊκῶν χρόνων.

Τὸ ὅπ' ἀριθ. 69 ἐπιγράμμα προτάσσεται ὡς ἀρχαιότατον. Εὐρίσκεται ἐν τῇ Μουσεῖῳ Κερκύρας. Διὰ τοῦτου τιμᾶται Κερκυραῖός τις, Ἀρνιαδάς ὀνόματι, ὅστις ἐφρονέθη ἀριστεύων ἐν τινι μάχῃ πρὸς τοὺς Ἠπειρώτας (ἴσως Ἀμβρακιώτας) πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀράχθου, ὅπου εἶχε καταπλεῦσει ὁ κερκυραϊκὸς στόλος. Πότε συνέβη τοῦτο, ἀδιήλον· πάντως ὅμως μετὰ τὸ 7 καὶ 8 αἰῶνος π. Χ.

Α'. Γραμματικά. Σᾶμα : δωρ. σῆμα, μνήμα. — τόδ' : (τοῦτο ἐδῶ τὸ μνήμα εἶναι τοῦ Ἀ.). — Χάροπος : τοῦ υἱοῦ τοῦ Χάροπος. — Χάροψ : συνώνυμον τῇ Χάρων. — τόν δ' : αὐτὸν δὲ τὸν (Ἀρνιαδῆν). — Ἄρης : μετωνομικῶς ὁ πόλεμος. — βαρῆμενον : δωρ. = μαρῆμενον, μαχομένον. Ἄραῦθιοιο : Ἀράχθου. — ῥοαῖσι : πλησίον τῶν ῥευμάτων. — πολλόν : πολὺ. — ἀριστεύοντα : ἀνδραγαθοῦντα. — στονόϋεσσαν : στονόεσσαν, πλήρη στόνων, στεναγμῶν. — ἀϋτῆν : αὐτὴν = μάχην.

Β'. Πραγματικά : Χάροψ ἐπωνομάζετο κυρίως ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἐτιμᾶτο ἀρχαιότατα ἐν Κορωναίᾳ, ὅπου οἱ Βοιωτοὶ ἔλεγον, ὅτι ἀνέβη ἐξ Ἄδου ὁ ἦρωας ἄγων τὸν Κέρβερον. Ἡ λέξις σημαίνει ὅ,τι κυρίως

καὶ τὸ χαροτός, δηλ. τὸν πυρρὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς, φλογόφθαλμον, δεινόφθαλμον, δεινόν, ὅθεν καὶ ὄνομα κυνῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὁ Χάροφ ἢ Χάρων, διότι τὸν δαίμονα τοῦ θανάτου (τὸν καὶ παρ' ἡμῖν Χάρων) ἐφαντάζοντο οἱ παλαιοὶ ὡς λέοντα ἢ κύνα ἄγριον, τοὺς ὀφθαλμοὺς φλογόβλον, κατασπαράσσοντα τοὺς ἀνθρώπους. Χάροφ ἄρα Ἡρακλῆς εἶναι ὁ τὸν Κέρβερον ἐξ Ἄδου ἀναβιάσας, χαρώνεις. Ἐνταῦθα βλέπομεν, ὅτι τὸ ἐπίθετον Χάροφ ἐλαμβάνετο καὶ ἀντὶ οὐσιαστικοῦ κυρίου ὀνόματος καὶ δι' αὐτοῦ ὀνομάζοντο καὶ ἄνθρωποι ὡς συνέβη καὶ εἰς ἄλλα ἐπίθετα (ξανθός, πυρρὸς κ. λ.).

Τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο εἶναι γεγραμμένον βουστροφηρόν, ἐξ οὗ καταφαίνεται καὶ ἡ ἀρχαιότης αὐτοῦ. Ταύτην δεικνύει καὶ τὸ μέτρον (δακτυλικόν) καὶ ἡ γλῶσσα καὶ ἡ χρῆσις τοῦ διαγράμματος.

70.

Ἄκρος τῶν ἐπιγραμμάτων τεχνίτης ὑπῆρξε Σιμωνίδης ὁ Κεῖος. Τὰ ἐπιγράμματα αὐτοῦ διακρίνονται διὰ τὴν λαμπρὰν γλῶσσαν, τὴν ἐνάργειαν, τὸ ὕφος τῶν ἐννοιῶν καὶ κατὰ τὴν συγκινητικὴν ἀπλότητα. Εἰς τοῦτον ἀνέθετο αἱ πόλεις, αἱ πρὸς τοὺς Μῆδους ἀγωνισάμεναι (κατὰ τὰ Μηδικά), τὸν δι' ἐπιγραμμάτων ἀπαθανατισμὸν τῶν εὐκλεῶν αὐτῶν ἀγῶνων (Πρβλ. βίον Σιμωνίδου ἐν 55 δις).

Τὸ ἐπ' ἀριθ. 70 καταχωρισθὲν ὅφ' ἡμῶν ἐπίγραμμα εἶναι τὸ ἐπὶ τῇ ἐν Μαραθῶνι νίκῃ ὑπὸ Σιμωνίδου ποιηθέν. Ἐν αὐτῷ διὰ δύο μόνον στίχων ὁ ποιητὴς ἐπέτυχε νὰ εἴπῃ τὸν ἔνδοξον τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοὺς Μῆδους ἀγῶνα, τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἐγένετο (Μαραθῶνι), τὸν τρόπον (Ἑλλήνων προμαχοῦντες) καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτοῦ (ἐστόρεσαν).

1. Ἑλλήνων προμαχοῦντες : ὑπὲρ (πάντων) τῶν Ἑλλήνων μαχόμενοι.— Μαραθῶνι : δοτ. τοπική. Ἐπὶ τῶν δήμων τῆς Ἀττικῆς γνωστόν, ὅτι παραλείπεται ἡ πρόθεσις— ἐν Μαραθῶνι.— 2. χουσογόρων : διότι ἐφόρουσαν χρυσὰ κοσμήματα, ψέλλα, στραπτούς καὶ τὰ ταιαῦτα.— ἐστόρεσαν : κατέβαλον, κατενίκησαν, συνέτριψαν.

71.

Τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὰς Θερμοπόλεις καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς ἀγωνισθέντας, ἐξάγει δὲ τὴν ἀνδρείαν τῶν Ἑλλήνων, αἵτινες τετρακισχίλιοι μόνον ὄντες ἐτέλησαν ν' ἀντιπαραταχθῶσι πρὸς τριακασίας μυριάδας, δηλ. πρὸς τρία ἑκατομμύρια βαρβάρων.

1. *Μυριάσιν... τριακοσίαις* : κατά 300 μυριάδων.— *τῆδε* : δωρ.— *ἐν-
ταῦθα*, *ἐδῶ* (ἐν Θερμοπόλαις δηλαδή, διότι ἡ στήλη ἢ φέρουσα τὸ ἐπι-
γραμμά ἤτοι ἐστημένη ἐπὶ τόπου).— *τέτορες* : τέσσαρες.

72.

Τούτο εἶναι τὸ περιώνυμον εἰς τοὺς ἐν Θερμοπόλαις πεσόντας Σπαρ-
τιάτας, ἐν ᾧ ἐξάιρεται ἢ εἰς τὰς διαταγὰς τῶν Ἀρχῶν κατὰ τοὺς νό-
μους μέχρι θανάτου ὑπακοῇ τῶν Λακεδαιμονίων.

1. *ὦ ξεῖν* : ὦ ξένη.— *ἀγγέλλειν* : ἀπαρ. ἀντὶ προστακτικῆς = ἀγ-
γελλε.— *τῆδε* : Πρὸλ. 71, 1.— *τοῖς κείνων ῥήμασι* : τοῖς ῥητοῖς κελεύ-
σματιν ἐκείνων, εἰς τὰς ῥητάς διαταγὰς ἐκείνων.

73.

Τὸ ὅπ' ἀοιδ. 73 ἐξάιρει τὴν φιλοπατρίαν καὶ φιλοτιμίαν τοῦ μάν-
τεως Μεγιστίου, ὅστις ἐξ Ἀκαρνανίας ὦν ἠκολούθησε μετὰ τοῦ στρα-
τοῦ τοῦ Λεωνίδα εἰς Θερμοπόλιν. Οὗτος καίπερ προειδώς, ὡς μάντις,
τὴν τύχην, ἣτις ἀνέμενον αὐτοῦ ἐκεῖ, δὲν ἠθέλησε παρὰ τὰς προτρο-
πὰς τοῦ Λεωνίδα ν' ἀναχωρήσῃ, ἀλλὰ μόνον τὸν μονογενῆ αὐτοῦ υἱόν,
ὅστις εἶχε συνακολουθήσει αὐτῷ, ἀπέστειλεν οἴκαδε, αὐτὸς δὲ συναπέ-
θανε μετὰ τοῦ Λεωνίδα καὶ τῶν τριακοσίων.

1. *τόδε* : ἐστί.— *κλεινοῖο Μεγιστία* : τοῦ κλεινοῦ Μεγιστία. — *ἦν
ποτε Μῆδοι κτεῖναν* : τὸν ὅποιον ἐφόνευσάν ποτε οἱ Μῆδοι.— 2. *ἀμει-
ψάμενοι* : διαβάαντες (τὸν Σπ. ποταμόν). Πρὸλ. 20, 11.— 3. *μάντιος* : μάν-
τεως.— *σάφα εἰδώς* : καίπερ σαφῶς εἰδώς. — *κῆρας* : τὸν θάνατον (ζτι
ἐπήρχετο).— 4. *οὐκ ἔτλη* : δὲν ἐτόλμησε, δὲν ὑπέφερε, δὲν ἐδάσταξεν
ἢ ψυχὴν του.— *προλιπεῖν* : νὰ φύγῃ καὶ ἀφήσῃ.

74.

Πρὸς τὸν ἀειμνηστον Λεωνίδα ἀποτεινόμενος διὰ τούτου ὁ ποιητὴς
μακαρίζει τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐν Θερμοπόλαις πεσόντας ἐξάιρων τὴν ἀν-
δρείαν αὐτῶν.

1. *Εὐκλέας* : εὐκλεεῖς, ἐνδόξους. — *αἶα* : ἡ γῆ· ἄλλος τύπος τοῦ
γαῖα.— *κέκευθε* : παρακ. τοῦ *κέυθω* μετὰ σημασίας ἐνεστώτος = κρύ-
πτει, καλύπτει. Ἡ σειρά εἶναι : Λεωνίδα, Σπάρτης εὐρυχόρου βασιλεῦ,
αἶα κέκευθεν εὐκλέας (τούςδε), οἱ μετὰ σείο τῆδ' ἔθνον δεξάμενοι κ.
τ. λ.— *οἱ μετὰ σείο* : ὅσοι μετὰ σοῦ.— 2. *τῆδ'* : ἐδῶ.— *ἔθανον* : ἐφο-

νεύθησαν, ἔπεσον.— εὐρυχόρου : εὐρυχώρου. — 3. σθένος : συναπτόεν τῷ δεξάμενοι ὡς : δεξάμενοι πολέμῳ σθένος=ὀπομεινάντες ἐν πολέμῳ, δύναμιν (στρατόν).—τόξων...ἵππων καὶ ἀνδρῶν : τοξοτῶν, ἵππέων καὶ ὀπλιτῶν ἀντιστάντες δηλ. κατ' αὐτῶν.— 4. Μηδείων : Μηδικῶν, τῶν Μήδων.

75.

Εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν πεσόντας Κορινθίους ποιήσας ταῦτα ὁ ποιητὴς ἀνακηρύσσει αὐτοὺς σωτήρας τῆς Ἑλλάδος. Ἄνευθεθὲν τὸ ἐπίγραμμα κεῖται νῦν ἐν τῷ Μουσεῖῳ.

1. ὦ ξεῖν' : Πρὸβλ. 72, 1.—ἐναίομες : δωρ. ὠκοῦμεν, καταφκοῦμεν.—ποκ' (ά) : δωρ.=ποτέ.—εὐδρον...ἄστυ : τὴν εὐδρον, τὴν πολύδρον, πολλὰ καὶ καλὰ ὕδατα ἔχουσαν πόλιν.— 2. ἄμ' : ἄμέ· δωρ.= ἡμᾶς.— Αἶαντος : διότι ἐκείθεν ἦτο Αἶας ὁ Τελαμώνιος.—ἔχει : κατέχει, καλόπτει.—3. Φ. νῆας : Φοινικικὰ πολεμικὰ πλοῖα. Γνωστὸν ὅτι ὁ Περσικὸς στόλος ἦτο τὸ πλεῖστον Φοινικικός.—ἐλόντες : καταβαλόντες, νικήσαντες.—4. ὀυσάμεθα : ἐρρυσάμεθα, ἐσώσαμεν. Οἱ Κορίνθιοι ἐπολέμησαν ὑπὸ τὸν Ἀδείμαντον ἐν Σαλαμῖνι, ὡς γνωστὸν.

76.

Ἐγκωμιάζονται διὰ τούτων οἱ κατὰ τὴν διπλὴν ἐπ' Εὐρυμέδοντι μάχην πεσόντες.

1. παρ' Εὐρυμέδοντα : πλησίον τοῦ Εὐρυμέδοντος· εἶναι δ' οὗτος Παμφυλίας ποταμὸς ἐκβάλλων εἰς τὸν κόλπον Ἀτταλείας. Γνωστὸν ὅτι παρ' αὐτῷ οἱ Ἕλληνες ὑπὸ τὸν Κίμωνα ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας.—ἄλεσαν : ἀπώλεσαν, ἔχασαν.—ἀγλαὸν...ἤβην : τὴν λαμπρὰν αὐτῶν νεότητα.— 2. μαρινάμενοι : μαχόμενοι. — προμάχοις : πρὸς τοὺς προμάχους (τῶν τοξ. Μήδων).— 3. αἰχμηταί : πολεμισταί.—ὠκυπόρον : ταχειῶν.— 4. ἀρετῆς μνήμη' : μνημεῖον (ἐνθύμημα) ἀνδρείας.—ἔλιπον : κατέλιπον.—φθίμενοι : ἀποθανόντες, φονευθέντες.

77.

Τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο, εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν Μηδικῶν πεσόντας ἥρωας ἀναφερόμενον, διδάσκει ἡμᾶς, ὅτι ἀγήρωσ ἐστὶν ἡ μνήμη τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἐκαστοτε πιπτόντων.

Στίχ. 1. τὸ καλῶς θνήσκειν : ὁ ἐνδοξὸς θάνατος. — 2. ἐκ πάντων

==ἐξ ὄλων τῶν ἄλλων, πρὸ πάντων.—τύχη: ἡ τύχη.—3. σπεύδοντες: προθυμούμενοι, μετὰ μεγάλης προθυμίας ἀγωνιζόμενοι.—περιθελίαι: τὰ περιβάλλωμεν. Μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ἱματίων. Ὡς λέγεται περιτίθημι τι ἱμάτιον, οὕτω καὶ περιτίθημι τῇ Ἑλλάδι ἐλευθερίαν.—4. χρώμενοι: ἔχοντες.—ἀγηράντω: ἀγήρω, μὴ γηρασκούσῃ, αἰώνιζ.—εὐλογίη: ἐπαίνω· χρώμενοι ἀγ. εὐλογίη == ἔχοντες ἐπαινον ἀγήρω, αἰώνιον ἢ αἰώνιαν δόξαν.

78.

Καὶ τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα εἶναι ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω.

Στίχ. 1. ἄσβεστον κλέος: (Πρβλ. ἐν τῷ προηγουμένῳ 77 ἀγήρατος εὐλογία) == ἀθάνατος δόξα.—περὶ...θέντες==περιθέντες: (Πρβλ. 77, 3).—οἶδε: οὗτοι ἐδῶ, οἱ κείμενοι ἐνθάδε.—2. ἀμφεβάλοτο: ἐνεδύθησαν, ἐφόρεσαν (μεταφορικῶς).—κύνειον...νέφος: τὸ μαῦρον νέφος.—νέφος θανάτου: ὁ θάνατος (περιφρ.).—3-4. σφ': σφέ==σφᾶς==αὐτούς. ἀνάγει σφ'==ἀναβιβάζει αὐτούς.—καθύπερθεν: ἄνωθεν.—κυδαίνουσα: (κῦδος, κυδαίνω) ==δοξάζουσα.—ἐξ Ἄιδεω δώματος: ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ Ἄδου, ἐξ Ἄδου.

79.

Εἰς Ἀρχεδίκην τὴν ἐν Λαμφάκῳ ἀποθανούσαν θυγατέρα τοῦ Πειστρατίδου Ἰππίου ποιήσας τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο ὁ ποιητὴς ἐξαιρεῖ τὴν μερίστην σωφροσύνην τῆς γυναικὸς ταύτης.

1. Ἄνδρός: ἡ σειρά εἶναι ἡ ἐξῆς: ἦδε κόνις κέκευθε Ἀρχεδίκην Ἰππίου, ἄνδρος ἀριστεύσαντος κ.τ.λ.== ἡ κόνις ἦδε κρύπτει (καλύπτει) κ.τ.λ. Περὶ τοῦ κέκευθε πρβλ. 74, 1.—ἀνδρὸς ἀριστεύσαντος: ἄνδρος, ὅστις ἤριστευσεν.—τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ: τῶν συγχρόνων του.—3. οὔσα: ἂν καὶ ἦτο (πατὴρ τε καὶ ἀνδρὸς ἀδελφῶν τε παίδων τε τυράνων), ἂν καὶ εἶχε καὶ πατέρα καὶ ἄνδρα καὶ ἀδελφούς καὶ υἱούς τυράννου.—ἀνδρός: οὗτος ἦτο Αἰαντίδης ὁ Λαμφάκου τύραννος.—ἀδελφῶν: εἰς τούτων εἶναι γνωστὸς ἡμῖν ὁ ὀνομαζόμενος, ὥσπερ ὁ πάππος, Πεισίστρατος, ὃς καὶ ἄρχων ἐν Ἀθήναις ἐγένετο.—4. οὐκ ἤρηθη τοῦν: δὲν ἐπήρηθη κατὰ τὸν νοῦν.—ἐς ἀτασθαλίην: μέχρι ἀτασθαλίας.

80.

Τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο φέρεται ἐπὶ λίθου, εὑρεθέντος τῷ 1877 καὶ κειμένου ἐν τῷ Μουσείῳ Θηβῶν. Ὡς φαίνεται ἐκ τῶν τριῶν ὑπεράνω

αὐτοῦ ἀναγεγραμμένων ὀνομάτων καὶ ἐκ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ῥήματος ἐδοξάμομεν, ἀναφέρεται εἰς τρεῖς ἐπισήμους Θηβαίους Ξενοκράτη, Θεόπομπον καὶ Μνασίλαον, καὶ εἶναι ἀναμνηστικὸν τῶν ὑπὲρ πατρίδος πολεμικῶν αὐτῶν ἀγῶνων.

Ἐξ ὧτων γινώσκομεν, ὁ μὲν Ξενοκράτης ἦτο βοιωτάρχος μετ' Ἐπαμεινώνδου κατὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην, γενόμενῃ, ὡς γνωστόν, τῷ 371 π. Χ. μεταξύ Θηβαίων καὶ Λακεδαιμονίων, ὁ δὲ Θεόπομπος ἦτο τῶν ἐξεχόντων ἐν Θήβαις τότε (ἰδὲ Πλητρ. Πελοπ. 8 καὶ περὶ δαίμον. Σωκρ. 26, 31). Περί Μνασίλαου οὐδὲν γινώσκομεν· οἱ τρεῖς δ' ὅμως φαίνεται ἠνδραγάθησαν κατὰ τὴν εἰρημένην μάχην, ἴσοι πρὸς Ἐπαμεινώνδαν ἐν τῷ ἀγῶνι γενόμενοι. Τοῦτου ἕνεκα καὶ ἐτιμῆθησαν ὑπὸ τῆς πατρίδος διὰ τοῦ ἐπιγράμματος τούτου, οὗ ἡ ἐρμηνεία οὕτω μόνον εὐοδοῦται.

Στίχ. 1. Ἀνίκα: ἡνίκα, καθ' ὃν χρόνον, ὅτε.— τὸ Σ. ἐκοράτι δόρυ: ἴσχυεν ἡ Σπάρτη (κατὰ περίφρασιν). — τηνίκαις: λέξις ἐνταῦθα μόνον ἀπαντώσα. Τὸ σύνηθες θὰ ἦτο τηνίκα=τότε.— εἶλε Ξ. κλάρω: περίφρασις ἀντὶ τοῦ ἐκκληρώθη, ἐξελέγη, ἔλαχε [βοιωτάρχος]. — 2. φέρειν τροπαῖα: τὸ ἀντικ. τοῦ εἶλε κλάρω=νὰ φέρῃ τρόπαια, δηλ. νὰ νικήσῃ καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῆς νίκης νὰ φέρῃ τρόπαια εἰς τὸν Δία. Ὡς λέγεται αἰρεῖν στεφάνους (ἐν Πινδάρου Πυθ. 3, 133) καὶ αἰρεῖν κῶδος (ἐν Ἰλ. β, 31), οὕτω καὶ ἐνταῦθα εἶλε [κλάρω] φέρειν τροπαῖα. Τὸ δὲ κλάρω [κλήρω] ἐτέθη ἴσως, ἵνα σημάνη τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς, διότι, ὡς φαίνεται, οἱ βοιωτάρχοι ἦσαν, ὡς καὶ οἱ Ἀθηναίων ἄρχοντες, κληρωτοὶ ἐκ προκρίτων, δηλαδή ἐξελέγοντο πρῶτον καὶ εἶτα μεταξύ τῶν ἐκλεκτῶν ἐκλεροῦτο ὀρισμένος τις ἀριθμὸς εἰς τὴν ἀρχὴν. Ἦσαν δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν 11, ἀπὸ δὲ τοῦ 371 π. Χ. μόνον 7, ὧν 2 Θηβαῖοι. Ἐξελέγοντο δὲ κατὰ τὰς χειμερινὰς τροπὰς τοῦ ἡλίου καὶ ἦσαν ἐνιαύσιοι, ἡ δὲ κατακράτησις τῆς ἀρχῆς εἶχε τιμωρίαν θάνατον. Τὴν ἡγεμονίαν τοῦ στρατοῦ εἶχεν ἐκ περιτρητῆς ἕκαστος, ἀλλ' ἐνίοτε ἀνετίθετο καὶ εἰς ἓνα μόνον ἢ δύο, ὡς συνέβη τοῦτο τῷ 369 εἰς τὸν Ἐπαμεινώνδαν καὶ Πελοπίδαν. Τὸ κλάρω δ' ὅμως ἴσως ἐτέθη καὶ ποιητικῶς, θέλοντος τοῦ ποιητοῦ νὰ σημάνη ἀπλῶς, ὅτι συνέπεσε νὰ ἐκλεχθῇ τότε βοιωτάρχος ὁ Ξενοκράτης καὶ νικήσας νὰ φέρῃ τρόπαια εἰς τὸν Δία.— 2. Ξενοκράτης: χάριν τοῦ μέτρου ἀντὶ Ξενοκράτης. Τὸ δὲ Ζηνὶ τροπαῖα φέρειν ὑπενθυμίζει τὸ ἐν Ἀντιγόνη τοῦ Σοφοκλέους στ. 143 «ἔλιπον Ζηνὶ τροπαίῃ πάγχαλκα τέλη».— 3. οὐδ. δείσας: μὴ φοβηθεῖς, ἀφηφῆσας, χωρὶς νὰ φοβηθῇ.— στόλον: τὴν ἐκστρατεσίαν, τὴν ἐκ Σπάρτης σταλείσαν

δύναμι. Τί παρατηρούμεν περί τῆς λέξεως στόλος ἐνταῦθα ; — ἀσπίδα: ἀντι ὀπίστας, ἀσπιδιώτας, κατὰ μετωνομίαν. — Λάκαιναν ἀσπίδα: τὸν λακωνικὸν στρατόν. — 4. κρείσσονες: ἀνώτεροι. — 5. καρούσει: δωρ. ἀντι κηρούσει τί ; — Λεύκτροις: δωρ. τοπικῆ= ἐν Λεύκτροις. — δουρί: διὰ δόρατος, διὰ πολέμου στηθέντα, πολεμικά. — 6. δεύτεροι ἐδράμομεν: μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ἐν τῷ σταδίῳ δρομέων= οὐκ ἐφάνημεν κατώτεροι τίνος ; Δηλαδῆ ; (ἴσοι πρὸς τὸν Ἑπαμεινώνδαν ἐδείχθημεν).

81.

Συντομώτατον καὶ ὠραιότατον ἐπιγράμμα ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηναίων στηθέντος χαλκοῦ ἀνδριάντος τοῦ μεγάλου ῥήτορος. Ὁ Δημοσθένης, ὡς γνωστόν, ἠτύχουκτόνησε διὰ δηλητηρίου ἐν Κάλυκσει (νῦν Πόρρω) ἐν τῷ ναφί τοῦ Ποσειδῶνος, ὅπου εἶχε καταφύγει διωκόμενος ὑπὸ τοῦ φυγαδοθήρα Ἀρχίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ κατ' ἐντολήν τοῦ Ἀντιπάτρου. Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ 42 ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, δηλ. τῷ 280, ἔστησαν ἐν τῇ ἀγορᾷ τὸν ἀνδριάντα αὐτοῦ. — γνώμη: τῇ πολιτικῇ συνέσει. — δῶμη: στρατιωτικὴν δύναμιν. — Ἀρης Μακεδῶν: κατ' ἀντονομασίαν ὁ Φίλιππος καὶ οἱ μετ' αὐτόν.

82.

Διὰ τοῦ ἐπιγράμματος τούτου ἐξομνεῖ ὁ Ἀρχιλόχος ἀποθανόντας δύο ἄνδρας τῆς Νάξου, οὓς ὀνομάζει στυλοὺς αὐτῆς ὑψηλοῦς.

* Ὑψηλοῦς...κίονας: ὑψηλοῦς στυλοὺς, μεταφορικῶς. Οὕτω καὶ ἡμεῖς μέχρι σήμερον λέγομεν στυλὸν τοῦ σπιτιοῦ τὸν πατέρα ἢ τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν, τὸν συντηροῦντα καὶ διευθύνοντα τὸν οἶκον, διὰ τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κίωνων τῶν οἰκοδομῶν, οἱ ὅποιοι ὑποβαστάζουσι τὴν στέγην καὶ ἐπομένως τὸ ὅλον οἰκοδόμημα. — Ἀριστοφόων: ποιητικῶς ἀντι Ἀριστοφῶν.

83.

Τὸ ἐπιγράμμα τούτο ἀνεκαλύφθη κατὰ τὰ εἰρεῖπια τῆς ἀρχαίας Σύρου γεγραμμένον ἐπὶ μαρμαρίνης πλακῆς. Ὡς βλέπομεν, ἐξομνεῖ τὰς ἀρετὰς Θεοφίλας τινὸς Δωρίδος, ἀποθανούσης ἐν ἡλικίᾳ 35 ἐτῶν. Κεῖται νῦν ἐν τῇ ἀρχαιολογ. συλλογῇ Ἑρμουπόλεως. Εἶναι ῥωμαϊκῶν χρόνων.

Ἄδ' ὄδωρ. = ἦδε, αὕτη ἐδῶ. — ἀρετὰν στέρεσσα: ἐναρέτως ζήσασα.

— ἔνδικα : νόμιμα. — λέκτρα : ἡ κλίνη, ὁ γάμος. — ξύκωνος : σύζυγος.
— ἐγ : κατ' ἀφομοίωσιν πρὸς τὸ ἐπόμενον Μ. ἀντὶ ἐκ. — πλησαμένα :
συμπληρώσασα. — τρισσαῖς : ποιητικῶς ἀντὶ τρισίν. — τῷδ' : ὑπὸ τῷδε
τάφῳ ἔθηκε (ὑποκάτω τοῦτου ἐδῶ τοῦ τάφου).

84.

Στήλη ἐπιτόμβιος εὐρεθεῖσα ἐν Σύρῳ πλησίον τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης
τοῦ χειμάρρου Λαλακιά, νῦν ἐν τῇ ἀρχαιολογ. συλλογῇ Ἑρμοπολέως.

Διὰ τοῦ ἐπιγράμματος τοῦτου τιμᾶται ἱερεὺς τις, Κλειτοφῶν Ἑρα-
σιθένης ὀνόματι, ὑπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ.

αὔξουσα : θέλουσα νὰ ἀξήσῃ.

Τί διαφέρει τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο τῶν μέχρι τοῦδε γνωσθέντων ; —

85.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 85 ἀνήκει εἰς τὰ σιμωνίδεια ἀναθηματικά ἐπιγράμ-
ματα, ὑπῆρχε δὲ γεγραμμένον ἐπὶ τοῦ ἔξωθεν τοῦ ἀνατολικοῦ τείχους
τῶν Πλαταιῶν βωμοῦ τοῦ Ἑλευθερίου Διός, τοῦ μετὰ τὴν ἦρταν τοῦ
Μαρθωνίου ἰδρυθέντος, ἐν ᾧ μέχρι τῆς β' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος ἐτε-
λοῦντο θυσίαι καὶ ἀγῶνες εἰς μνήμην τῆς ἐνδόξου ἐκείνης νίκης τῶν
Ἑλλήνων κατὰ τῶν βαρβάρων.

1. Τόνδε : ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐν τῷ δ' στίχῳ βωμόν = τοῦτον ἐδῶ
τὸν βωμόν (τοῦ Ἑλ. Διός) παρὰ ταῖς Πλαταιαῖς. — Ἕλληνας : ὑποκ.
τοῦ ἰδρῶσαντο. — νίκας κράτει : (πλεονασμὸς) = νίκη = διὰ νίκης : συνα-
πτόν δὲ πρὸς τὸ ἐξελάσαντες = διὰ νίκης ἐκδιώξαντες (τοὺς Πέρσας).
— ἔργῳ Ἄσθης : πολέμῳ, ἐν πολέμῳ. — 2. πειθόμενοι : προσδιορίζει
τὸ ἐξελάσαντες, δι' ὃ καὶ δὲν συνδέονται αἱ μετοχαί. — λήματι : φρονή-
ματι, ἀποφάσει (εὐτόλμῳ) = εἰς τολμηρὸν φρόνημα ἐκ τοῦ λάω-λῶ. —
— 3. κοινόν : κατηγ. εἰς τὸ βωμόν τόνδε ἰδρῶσαντο. — ἔλευθέρῳ Ἑλλάδι :
ἡ δοτ. αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὸ κοινόν = κοινὸν τῆς Ἑλλάδος ἐλευθέρας,
ἣν ἐλευθέραν διέσωσαν.

86.

Καὶ τοῦτο ἀναθηματικὸν εἶναι τὸ ἐπίγραμμα, γραφὴν εἰς δόρυ πα-
λαιωθὲν ἤδη ἐκ τῆς χρήσεως καὶ τῷ Διὶ ἀνατεθὲν.

1. μελία : (μετωνομία) = δόρυ διότι κατεσκευάζετο ἐκ μελίας, ὅθεν
παρ' Ὀμήρῳ μελίονον λέγεται καὶ ὁ Πρίγκος ἐυμελῆς ἢ ἐυμελῆς

(ἐπικῶς)=καλὴν μελίαν ἔχων, καλὸν δόρυ, καλὸς πολεμιστής.—τανααί: μακρά.—ποτὶ κίονα μακρόν: πρὸς μακρὸν κίονα, πλησίον τοῦ μακροῦ κίονος.—2. ἦσο: κᾶθησο.—πανομφαίω: (πᾶς-ὄμφῃ) τῷ παραγωγῷ πασῶν τῶν προφητικῶν φωνῶν, τῶν προφητειῶν.—Ζηρί: Δί.—3. ἦδη: πλέον.—χαλκός: ἡ αἰχμή (σου).—γέρων: ἐστί=παλαιά ἐστί=πεπαλαιώται=ἔχει παλαιωθῆ.—αὐτά τε: καὶ σὺ αὐτῇ (ἡ μελία, τὸ ξύλον δηλαδή).—τέτροσαι: πρκμ. παθ. τοῦ τρύω=ἔχεις βασιανισθῆ, ἔχεις πολλὰ ὑπομείνει, ἔχεις βλαβῆ.—4. πυκνά: (ἐπίρρ.)=συχνάκις, συχνά.—κραδαινομένα: κραδαινομένα, παλλομένα (παλλόμενον).—δαίω ἐν πολέμῳ: ἐν τῷ καταστρεπτικῷ πολέμῳ. Δάϊος δωρ.=δῆϊος, καταστρεπτικός.

87.

Ὡς ἡ ἐπιγραφή αὐτοῦ δηλοῖ, τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὰ τόξα τῶν ἠρώων, τῶν πρὸς τοὺς Πέρσας πολεμησαντων, ἀνατεθέντα εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐν ἀπομαχίᾳ ἦδη.

Στίχ. 1. τάδε: ταῦτα ἐδῶ (τὰ ὅποια βλέπετε).—πειπυμένα π.δακρ.=πειπυμένα τοῦ πλήρους δακρύων πολέμου, τοῦ πολλὰ δάκρυα(λύπας) προξενούντος, ἀπόμαχα ἦδη.—2. νηῶ Ἀθηναίης: (δοτικὴ τοπικὴ)=ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς.—κεῖται: κείνται.—ὑπωρόφια: ὑπὸ τὴν ὀροφήν (τοῦ ναοῦ), ὑπὸ τὴν στέγην, ἐστεγασμένα, ἐν προφυλάξει.—3. πολλάκις πολλάκις.—δῆ: ἦδη.—κατὰ κλόνον στορόεντα: κατὰ τὴν ὄραν τῆς πλήρους στεναγμῶν συμπλοκῆς, τοῦ πλήρους στεναγμῶν ὄθισμοῦ.—ἐν δαί: (δαῖς, δαῖδος, δαῖδι καὶ δαί)=ἐν τῇ μάχῃ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης.—φωτῶν: (ὁ φῶς, τοῦ φωτός=ἀνὴρ)=τῶν ἀνδρῶν.—λουσόμενα.. αἵματι: λουοθέντα διὰ τοῦ αἵματος.—ἵππομάχων Π.=τῶν ἵππομάχων, τῶν ἀπὸ ἵππων (ἢ ἄρματος) μαχομένων Περσῶν.

88.

Ἐκ τοῦ Ἡροδότου (VI, 105) γνωστὸν ἡμῖν, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι, ὅτε οἱ Πέρσαι ἀπεδιβάσθησαν εἰς Μαραθῶνα, ἔπυμφαν ἡμεροδρόμον (ταχυδρόμον) εἰς Σπάρτην αἰτούμενοι ταχείαν βοήθειαν. Ὁ ἡμεροδρόμος οὗτος, Φειδιππίδης ὀνόματι, διαβαίνων διὰ Τεγέας, περὶ τὸ Παρθένιον ὄρος, εἶδε σπουδαιότατον ὄραμα: παρέστη δηλ. αὐτῷ ὁ Πᾶν καὶ ὀνομαστὶ καλέσας ἐκέλευσεν αὐτὸν νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ ὅποιοι μέχρι τότε οὐδεμίαν ἐπιμέλειαν τοῦ θεοῦ τούτου ἐποιούντο, νὰ ἐπιμε-

λῶνται καὶ αὐτοῦ, διότι διάκειται εὐνοϊκῶς πρὸς αὐτοὺς καὶ πολλαχῶς ἤδη ὠφέλησεν αὐτοὺς καὶ θὰ ὠφελήσῃ ἀκόμη. Ὁ ἡμεροδρόμος ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας εἶπε τὸ ὄραμα τοῦτο, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν νίκην ἰδρόσαντο κάτωθεν τῆς Ἀκροπόλεως ἐν σπηλαίῳ, ἔτι καὶ ἰὼν σωζομένῳ, Πανὸς ἱερὸν καὶ ἱλάσκοντο αὐτὸν δι' ἐπετειῶν θυσιῶν καὶ λαμπραδηφορίας. Ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ὁ στρατηγὸς Μιλτιάδης ἔστησε κάλλιστον ἄγαλμα τοῦ θεοῦ, ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ ὁποίου ἐχαράχθη τὸ ὕψ' ἀριθ. 88 ἐπιγράμμα.

1. Πάν: υἱὸς Ἑρμοῦ καὶ Δρυόπης (Ἰγν. 18, 34) ποιμενικὸς θεός, διακτώμενος ἐν ἀγροῖς καὶ δρυμῶσι, λατρευόμενος μάλιστα ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἧς πάντα σχεδὸν τὰ μεγάλα ὄρη ἦσαν αὐτῷ ἱερά. Ἡ φαντασία τῶν Ἑλλήνων ἐπλαττεν αὐτὸν ἔχοντα σῶμα δασύ, ὡτα αἰγός, κέρατα ἐρίφου καὶ πόδας τράγου, φέροντα δὲ συνήθως σύριγγα.— τὸν Ἀρκάδα: ὡς ἐν Ἀρκαδίᾳ λατρευόμενον.— κατὰ Μήδων: διότι, ὡς ἐπίστευον, τῇ συνεργίᾳ αὐτοῦ ἠττήθησαν οἱ Μῆδοι.— μετ' Ἀθηναίων: διότι ἐβοήθησεν αὐτοῖς εἰς τὴν νίκην.

89.

Ἡ Ἀνότη ἦτο ποιήτρια ἐκ Τεγέας ἀκμάσασα περὶ τὸ 290 π. Χ. Σφίζονται αὐτῆς 22 ἐπιγράμματα. Ἡ ποίησις αὐτῆς τόσον ἤρρεσκεν εἰς τοὺς παλαιοὺς, ὥστε ὠνόμασαν αὐτὴν θῆλυν Ὀμηρον.

Τὸ ἐπιγράμμα αὐτῆς τοῦτο ἀναφέρεται εἰς δόρυ ἀπόμαχον ἀνατεθὲν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἔσταθι: πρkm. προσ.= ἴσθι ἐστηκυῖα= μένε στημένη, μένε.— τῆδε: δωρ.= τῆδε= ἐδῶ.— κρανεία: μετωνυμ. τὸ ξύλον ἀντὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ δόρατος. Ἐκ κρανείας (κρανιάς) κατασκευάζοντο τὰ δόρατα, διότι εἶναι σκληρὸν τὸ ξύλον αὐτῆς.— βροτοκτόνε: (βροτός= κτείνω)= ἀνθρωποκτόνε.— μηδ' ἔτι: καὶ μηκέτι (στάζει), μὴ (στάζει) πλέον.— λυγρὸν... φόνον: θλιθερὸν αἶμα.— χάλκεον ἀμφ' ὄνυχα: περὶ τὸν χαλκὸν ὄνυχά σου.— ὄνυξ: ἡ αἰχμή, ἡ λόγχη τοῦ δόρατος, κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τῶν ὀνόχων τῶν θηρίων.— δαΐων: δωρ. ἀντὶ δηΐων= ἐχθρῶν.— δόμον: οἶκον, ναόν.— ἡμένα: καθημένη, μένουσα.— ἀγορέαν: δωρ. ἀντὶ ἡγορέην= ἀνδρείαν (ἐκ τοῦ ἀνῆρ).

90.

Ἡ Ἰων ἦτο ἐκ Χίου, υἱὸς Ὀρβομένους, ἀποθανὼν περὶ τὸ 402 π.

Χ. εἶχεν εὐρείας γνώσεις ποιήσεως καὶ φιλοσοφίας, δὲν ἔγραψε δὲ μόνον λορική ποιήματα, ἀλλὰ καὶ τραγωδίας καὶ περὶ συγγράμματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ κτίσις τῆς Χίου.

Ἐν τῷ ἐπιγράμματι τούτῳ, κειμένῳ ἐν τῷ μουσεῖῳ Δελφῶν, ὑμνεῖται ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ὁ Λακεδαιμόνιος Λύσανδρος, ὁ νικητὴς τῶν Ἀθηναίων. Μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς μάχην, καθ' ἣν κατεστράφη ὁ ἀθηναϊκὸς στόλος, ἐπολιορκήθησαν, ὡς γνωστόν, οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ Λυσάνδρου κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Μετ' οὗ πολὺ, ἐκλιπόντων τῶν ἐπιτηδείων, ἠναγκάσθησαν νὰ συνθηκολογήσωσι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους δεχόμενοι τοὺς ὄρους αὐτῶν, ἐν οἷς καὶ τὴν καθαιρέσιν τῶν τειχῶν. Τῆς καθαιρέσεως συντελεσθείσης, ἀνεχώρησεν ὁ Λύσανδρος εἰς Σπάρτην κατὰφορτος λαφύρων καὶ στεφάνων, οἷς προσέφερον εἰς αὐτὸν αἱ πόλεις. Τοῦ γεγονότος τούτου τὴν μνήμην θέλοντες ν' ἀπαθανατίσωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔστησαν ἐν Δελφοῖς τοὺς ἀνδριάντας πολλῶν ἐπισήμων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Σπαρτιατῶν καὶ συμμάχων, ἐν οἷς καὶ τοὺς τῶν ναύαρχων, μεταξὺ δ' αὐτῶν διεκρίνετο ὁ ἀνδριὰς τοῦ Λυσάνδρου στεφανούμενος ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος. Ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ συμπλέγματος τούτου ἦτο γεγραμμένον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιγράμμα.

Ἐάν: ἀντων. γ' προσ.=τὴν ἑαυτοῦ, τὴν ἰδικήν του.—Εἰκόν' ἐάν: τὴν εἰκόνα του.—ἐπ' ἔργῳ τῶδ: διὰ τὸ ἐξῆς κατόρθωμα.—ὄτε νικῶν: ἐπεξ. τοῦ ἔργου=διότι νικῶν.—πέροσεν: ἐπόρθησε, κατέστρεψε.—Κεκροπιδῶν δ.: τὴν δύναμιν τῶν Κεκροπιδῶν (τῶν Ἀθηναίων). Κεκροπιδῶν: δωρ.=Κεκροπιδῶν. Κεκροπίδαι οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ Κέκροπος, ἀφ' οὗ καὶ ἡ ἀκρόπολις Κεκροπία.—ἀκρόπολιν: τὸ προπόργιον τῆς Ἑλλάδος.—καλλίχορον: ἐπικός τύπος τοῦ καλλίχορου=τὴν ἔχουσαν καλοὺς χώρους, ὠραίους τόπους. Οὕτω καὶ εὐρύχορος ἀντὶ εὐρύχωρος.—Λακεδαίμων' ἀπόρθητον: τί συναίσθημα κατέχει τὸν λέγοντα ταῦτα:—

91.

τετρονμένα: πρkm. τοῦ τρονμαι = βασινίζομαι, κουράζομαι· τετρονμένα=βασινισμένα, κουρασμένα.—γυῖ': γυῖα=τὰ μέλη.—ἀδύ: δωρ. ἡδύ, εὐχάριστον.—πνεῦμα: αὔρα· ἀδὺ πνεῦμα=εὐχάριστος αὔρα, εὐχάριστον ἀεράκι.—θροεῖ: ψιθυρίζει, προξενεῖ θροῦν.—ἐν χλωροῖς πετάλοις: διὰ μέσσω τῶν πρατίνων φύλλων.—πίδαξ: τὸ ὕδωρ.—ὀδίταις: τοῖς ὀδοιπόροις.—ἀμπαυμ': ἀνάπαυμα, ἀνάπαυσις.—καῦμα: ἡ ζέστη. Περὶ Ἀνότης ἰδὲ ἀριθ. 89.

Σκωπεικόν ὃν τὸ δίστιχον τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐχθρὸν τοῦ Σιμωνίδου καὶ ὁμότεχρον αὐτῷ Τιμοκρέοντα τὸν Ῥόδιον, πρὸς ὃν ὁ Σιμωνίδης εἶχε βιαιότατον πόλεμον, διότι φίλος ὢν τοῦ Θεμιστοκλέους δὲν κατώρθωσε νὰ πείσῃ αὐτόν, ὅπως ἀνακαλέσῃ ἐκ τῆς ἐξορίας τὸν Τιμοκρέοντα, ἐπὶ μηδισμῷ κατηγορηθέντα.

1. φαγῶν...πιῶν...εἰπῶν: χρόν. μετοχαί.— κάκ' εἰπῶν: κακολογήσας· διότι ἦτο βιαιοτάτου χαρακτήρος ἄνθρωπος ὁ Τιμοκρέων, συγχρόνως δὲ ἀδηφάγος.